

B 10/2024 rd

Verksamhetsberättelse för Folkpensionsanstaltens fullmäktige 2023

Till riksdagen

I enlighet med 5 § 7 punkten i lagen om Folkpensionsanstalten (731/2001) tillställer Folkpensionsanstaltens fullmäktige härmed riksdagen sin verksamhetsberättelse för 2023.

Helsingfors den 21 maj 2024

På Folkpensionsanstaltens fullmäktiges vägnar

Mira Nieminen

ordförande

Leena Uikkanen

sekreterare

Förläggare: FPA, Helsingfors

Omslagsbild: FPA

ISSN 0355-4996

Tryckeri: PunaMusta Oy, Helsingfors, 2024

Innehåll

FPA:s fullmäktige under redovisningsåret	6
Allmänt om fullmäktiges verksamhet 2023	6
Ärenden som under 2023 behandlats av fullmäktige	8
Samarbetet mellan FPA och välfärdsområdena	8
Språkvård och tydlig kommunikation vid FPA	8
Reform av serviceutbudet inom FPA:s rehabilitering	9
Försök med registreringsförfarande inom rehabiliteringen och försöksresultaten	10
Översikt över stipendiens inverkan på FPA:s förmåner	11
FPA:s mål syns i regeringsprogrammet	12
Temporärt elstöd	12
Internationella ärenden	13
Reform av lagstiftningen om Folkpensionsanstaltens förvaltning	13
Övriga ärenden som behandlats	14
Kommande ärenden	15
FPA år 2023	16
Ekonomi	16
Personal	16
God personalupplevelse	16
Kundservice	17
Kundupplevelse	18
Servicenätet	19
Genomströmningstider för ansökningar	21
Revisorerna	22
Bokslut och ansvarsfrihet	22
Bilagor	23
Bilaga 1: Förteckning över fullmäktigeledamöterna och ersättarna	24
Bilaga 2: Revisionsberättelse	26
Bilaga 3: FPA:s verksamhetsberättelse och bokslut 2023	29
Bilaga 4: Centrala resultat och iakttagelser i FPA:s forskningsarbete 2023	134

FPA:s fullmäktige under redovisningsåret

FPA:s fullmäktigeledamöter 1.1–27.6.2023 var Ritva Elomaa, Bella Forsgrén, Antti Häkkänen, Anna Kontula, Markus Lohi, Hanna-Leena Mattila, Matias Mäkynen, Mika Niikko, Ilmari Nurminen (vice ordförande), Kristiina Salonen, Sari Sarkomaa och Riikka Slunga-Poutsalo (ordförande).

Till arbetsutskottet hörde ordförande Riikka Slunga-Poutsalo och vice ordförande Ilmari Nurminen samt fullmäktigeledamöterna Bella Forsgrén, Anna Kontula, Markus Lohi och Sari Sarkomaa. Arbetsutskottet hade denna sammansättning till och med den 27 juni 2023.

Efter riksdagsvalet som förrättades i april valde riksdagen nya fullmäktigeledamöter och deras ersättare den 28 juni 2023. I valet valdes följande riksdagsledamöter: Ritva Elomaa, Bella Forsgrén, Antti Kurvinen, Mia Laiho, Anna-Kristiina Mikkonen, Matias Mäkynen, Mira Nieminen, Ilmari Nurminen, Anne Rintamäki, Sari Sarkomaa, Oskari Valtola och Ville Väyrynen.

Vid sitt konstituerande möte den 19 september 2023 valde fullmäktige Mira Nieminen till ordförande och Sari Sarkomaa till vice ordförande.

Fullmäktiges nya arbetsutskott tillsattes vid plenum den 19 september 2023. Till arbetsutskottet hör ordförande Mira Nieminen och vice ordförande Sari Sarkomaa samt fullmäktigeledamöterna Bella Forsgrén, Antti Kurvinen och Ilmari Nurminen.

Sekreterare för fullmäktige var Leena Uikkanen, chef för juridiska ärenden.

Allmänt om fullmäktiges verksamhet 2023

År 2023 sammanträdde fullmäktige åtta gånger. Arbetsutskottet hade sju möten.

Vid varje fullmäktigeplenum går man igenom de ärenden som fullmäktigeledamöterna har begärt att få behandla samt den aktualitetsöversikt över FPA:s verksamhet som FPA:s generaldirektör lägger fram. I samband med översikten behandlas regelbundet bland annat finansieringsläget för FPA och de olika förmånssystemen, verksamhetskostnadernas utveckling, genomströmningstiderna för förmånsansökningarna, volymerna i de olika servicekanalerna, nyckeltal som beskriver arbetsgemenskapen och personalen samt olika aktuella ärenden. Även FPA:s direktörer deltar i plenumen och redogör vid behov för aktuella ärenden som rör deras ansvarsområden. Föredragningslistorna för och protokollen över fullmäktiges plenum publiceras på FPA:s webbplats.

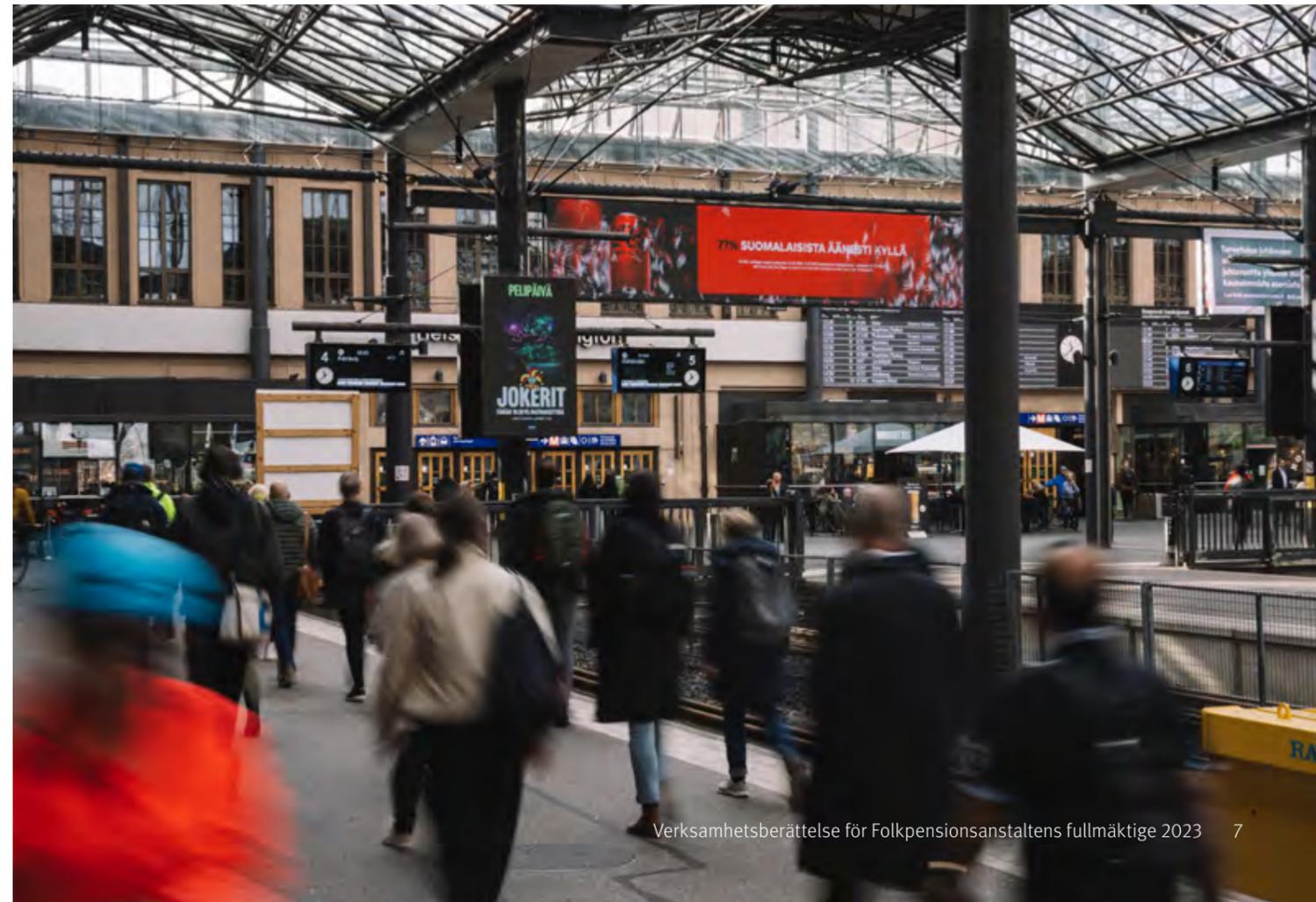
Utöver FPA:s generaldirektör och direktörerna kallas också FPA:s styrelseordförande till fullmäktiges plenum. Styrelsens ordförande får ordet för att redogöra för aktuella ärenden i styrelsen.

Övervakningsrevisorn presenterar kvartalsvis sin rapport för fullmäktige. För fullmäktige presenteras dessutom resultaten av FPA:s barometerundersökning och de viktigaste resultaten av övriga utredningar som gäller kundservicen och andra funktioner vid FPA.

I november 2023 samlades fullmäktige och FPA:s styrelse till ett gemensamt möte, där fullmäktigeledamöterna och styrelsemedlemmarna diskuterade aktuella FPA-frågor. Till mötet hade också kallats ministern för social trygghet Sanni Grahn-Laasonen för att berätta om aktuella frågor som påverkar FPA. Minister Grahn-Laasonen berättade bland annat om lagändringar som berör den sociala trygghet som FPA handhar och om arbetet i kommittén för social trygghet.

Fullmäktiges arbetsutskott har till uppgift att bereda ärenden som ska behandlas i fullmäktiges plenum. FPA:s generaldirektör och direktörerna deltar även i arbetsutskottets möten.

Under riksdagens session får fullmäktige varje vecka en kort översikt över de FPA-relaterade ämnen som har ventilerats i medierna och andra aktuella ämnen.

Ärenden som under 2023 behandlats av fullmäktige

Samarbetet mellan FPA och välfärdsområdena

Under 2021–2022 presenterades för fullmäktige hur man vid FPA hade förberett sig för samarbetet med välfärdsområdena. Mot slutet av 2022 tog man upp de potentiella riskerna i samband med övergångsfasen. Fullmäktigeledamöterna kom därför överens om att följa situationen kring årsskiftet 2022–2023.

Välfärdsområdena inledde sin verksamhet den 1 januari 2023. Under mötet i januari fick fullmäktige en översikt över situationen vid årsskiftet. Tack vare noggranna förberedelser och ett nära samarbete lyckades övergången vid årsskiftet på ett utmärkt sätt, och arbetet med att sköta de gemensamma kundernas ärenden säkerställdes både under och efter övergångsfasen. Det är viktigt att FPA och välfärdsområdena samarbetar kontinuerligt, eftersom FPA:s uppgifter hänger nära samman med de social- och hälsovårdstjänster som välfärdsområdena ansvarar för. FPA tryggar finländarnas grundläggande försörjning med förmåner och tillhandahåller tjänster som bidrar till att bevara deras arbets- och funktionsförmåga. Särskilt viktigt är det sektorsövergripande samarbetet mellan FPA och välfärdsområdet för de kunder som behöver mycket rådgivning, stöd och tjänster.

FPA samarbetar också med välfärdsområdesbolaget Hyvil Oy. Vid sektorsövergripande kundsamarbete behövs i allmänhet samtycke av kunden för överföring av uppgifter om kunden från en yrkesperson till en annan. I början av 2023 skapades en ny, mångsidig samtyckesblankett för FPA:s och partnernas gemensamma behov. FPA publicerade blanketten tillsammans med Hyvil Oy. Till stöd för blanketten skapades också anvisningar och en processbeskrivning. Blanketten och anvisningarna för användning av den finns under Samarbetspartner på webbplatsen fpa.fi. Den allmänna samtyckesblanketten ersätter de flesta av de samtyckesblanketter som använts tidigare.

Språkvård och tydlig kommunikation vid FPA

Under det första plenumet 2023 fick fullmäktige en presentation av verksamheten inom språkvården vid FPA och principerna för förtydligande av kundtexterna samt en beskrivning av den verksamhetsmiljö där förvaltningens kundtexter också mer allmänt produceras. Fullmäktigeledamöterna var särskilt intresserade av att höra vad FPA har gjort för att förbättra språket i förmånsbesluten. Begripligheten av och tonen i FPA:s beslut väcker ibland kritisk offentlig debatt, och även fullmäktigeledamöterna har fått synpunkter på besluten från allmänheten.

Tydlig kommunikation stärker medborgarnas rättssäkerhet och är en förutsättning för att medborgarna ska kunna sköta sina ärenden på ett jämlikt och oberoende sätt. En tydlig och saklig kommunikation är FPA:s lagstadgade skyldighet.

FPA har länge satsat på att göra kommunikationen tydlig. Det senaste exemplet på satsningen är programmet för utveckling av FPA:s texter (2020–2021), under vilket FPA:s språkvårdsresurser ökade

betydligt och språkvården blev en permanent del av utarbetandet av FPA:s centrala kundtexter. För närvarande arbetar Finlands största team av experter på finskt myndighetsspråk vid FPA, och de bearbetar årligen en stor mängd olika kundtexter som produceras vid FPA. Arbetet utförs i samarbete med experter på förmåner, informationssystem och kommunikation.

Men textvolymerna är ofantliga, och alla texter är fortfarande inte lyckade. Det finns flera orsaker till detta. Informationssystemen ställer till exempel ramvillkor för hur exakt en enskild kunds situation kan förklaras i hans personliga förmånsbeslut. Samtidigt finns det komplicerade lagar bakom texterna, och krångliga formuleringar från dem citeras från en text till en annan och kan hamna i en text som är avsedd för kunden.

Vid FPA identifieras också betydelsen av tonen i kommunikationen. Det är särskilt viktigt att ägna uppmärksamhet åt tonen redan därför att de flesta av de ämnen som FPA behandlar är känsliga. Riktlinjer har därför utarbetats för detta. En praktisk utmaning när det gäller att justera tonen i FPA:s förmånsbeslut är ändå att besluten består av färdiga textfragment som finns i informationssystemen och att samma fragment kan användas i flera olika situationer. Det är därför inte nödvändigtvis möjligt att kraftigt ändra tonen i ett förmånsbeslut, utan man måste i huvudsak försöka påverka tonen med hjälp av ett finkänsligt ordval. Att till exempel lägga till en gratulation eller ett beklagande i början av ett förmånsbeslut skulle kunna leda till att gratulationen eller beklagandet kommer med i texten även i situationer där det inte är lämpligt.

Reform av serviceutbudet inom FPA:s rehabilitering

FPA håller på att förnya de rehabiliteringstjänster som beviljas enligt prövning, och fullmäktige fick information om reformen vid plenum i januari. Grunden för reformen är social- och hälsovårdsministeriets rehabiliteringskommittés förslag om utvecklande av tjänsterna samt behovet av att granska FPA:s roll i förhållande till andra som ordnar rehabiliteringstjänster. Målet med reformen är att bättre tillgodose kundernas föränderliga rehabiliteringsbehov, minska överlappande tjänster och förtydliga utbudet av rehabiliteringstjänster. FPA:s rehabiliteringsutbud har utvecklats i ett brett samarbete under 2021–2022 bland annat med social- och hälsovårdsministeriet, Institutet för hälsa och välfärd, social- och hälsoorganisationernas understödscentral, organisationer och representanter för hälso- och sjukvården.

Utvecklingen av serviceutbudet påverkades av bland annat FPA:s roll som tillhandahållare av rehabilitering, kommande förändringar i social-, hälsovårds- och sysselsättningstjänster, skillnader i antalet klienter som hänvisas till olika tjänster och de penningmedel som står till buds för rehabilitering enligt prövning. Antalet kunder ökade betydligt inom neuropsykiatriska tjänster för barn och unga. Samtidigt minskade antalet klienter mycket i många sjukdomsgrupper, vilket ledde till att det inte fanns tillräckligt många deltagare i många rehabiliterings- och anpassningskurser och det därför inte var möjligt att genomföra kurserna.

Resurserna för rehabilitering enligt prövning räcker inte längre till för att de nuvarande rehabiliteringstjänsterna ska kunna ordnas. En del av rehabiliteringstjänsterna enligt prövning finns kvar i serviceutbudet, medan en del av de sjukdomsspecifika kurserna går samman till pooler, en del av rehabiliteringstjänsterna ersätts med andra rehabiliteringstjänster och en del av tjänsterna upphör helt och hållet. En del av de sjukdomsspecifika anpassningskurserna upphör, och anpassningsträningen genomförs i fortsättningen

inom ramen för den multidisciplinära individuella rehabiliteringen. Bidragande orsaker till att tjänster upphör är ringa antal klienter, utveckling av behandlingarna och aktiv organisationsverksamhet.

Av tjänsterna för äldre upphör IKKU-kursen för multisjuka äldre och anpassningskursen för personer med minnessjukdom. Dessa rehabiliteringstjänster för äldre har kunnat ordnas endast för ett litet antal klienter. Det potentiella klientantalet och rehabiliteringsbehovet är större än vad FPA kan svara för med de medel som står till buds för rehabilitering enligt prövning. Med dagens resurser är det därför inte möjligt att behandla klienterna jämlikt.

För att kostnaderna för rehabilitering enligt prövning inte ska öka var man tvungen att införa klientkvoter i tjänsterna. År 2023 infördes klientkvoter i rehabiliteringen Min egen väg och i familjerehabiliteringen LAKU, som hör till de neuropsykiatriska tjänsterna för barn och unga. Senare under 2023 fick FPA tilläggsfinansiering för dessa tjänster, och klientkvoterna kunde slopas.

Försök med registreringsförfarande inom rehabiliteringen och försöksresultaten

Vid FPA gjordes ett försök med registreringsförfarande, ett nytt sätt att ordna rehabiliteringstjänster, under 2021–2022. Fullmäktigeledamöterna informerades om försöket för första gången i december 2020. Då kom man överens om att fullmäktige följer inledningsfasen av försöket, och resultaten. År 2021 fick fullmäktigeledamöterna en översikt över hur försöket inleddes och i maj 2023 informerades de om resultaten av försöket.

Registreringsförfarandet skiljer sig från konkurrensutsättning av rehabiliteringstjänster på så sätt att serviceproducenterna får möjlighet att tillhandahålla rehabiliteringstjänster om de när de registrerar sig försäkrar att de uppfyller de villkor som FPA har fastställt för registreringen. Registreringen är ständigt öppen och serviceproducenten väljer själv en lämplig tidpunkt för registreringen.

Registreringsförfarandet prövades i två rehabiliteringstjänster som var beroende av prövning: Rehabiliteringen Min egen väg och rehabiliteringskursen för vuxna med hjärtsjukdomar. Rehabiliteringen Min egen väg hade inte tidigare ordnats som en etablerad tjänst hos FPA, medan FPA har en lång tradition när det gäller att ordna rehabiliteringskurser för vuxna med hjärtsjukdomar.

Under försöket registrerade sig betydligt fler serviceproducenter för rehabiliteringen Min egen väg än man hade kunnat förvänta sig vid FPA. Detta innebar en risk för att medlen för rehabilitering enligt prövning inte var tillräckliga för att genomföra rehabiliteringarna. Därför ändrades avtalet om rehabiliteringen Min egen väg medan försöket pågick. I det nya avtalet förkortades rehabiliteringstjänstens längd och en möjlighet att fastställa klientkvoter lades till i avtalsvillkoren. Klientkvoterna innebär att FPA årligen kan begränsa det antal klienter som tjänsten beviljas för.

När det gäller rehabiliteringskurserna för vuxna med hjärtsjukdomar förlöpte försöket i hög grad i linje med förväntningarna, med undantag för att begränsningarna på grund av coronapandemin minskade antalet klienter 2021.

På basis av försöket konstaterades det att ett avtalsvillkor enligt vilket FPA kan begränsa antalet klienter i tjänsterna måste läggas till i alla tjänster inom ramen för rehabilitering enligt prövning. Det konstate-

rades också att nya rehabiliteringstjänster som FPA inte tidigare har konkurrensutsatt inte lämpar sig särskilt väl för registreringsförfarandet, eftersom FPA inte har tillräcklig information om sådana tjänster.

FPA:s forskningsenhet och Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulu genomförde en undersökningshelhet i anslutning till försöket med registreringsförfarande. I en delundersökning efterfrågades serviceproducenternas åsikt om hur registreringsförfarandet fungerade. Av de serviceproducenter som tillhandahåller rehabiliteringen Min egen väg var 96 procent av samma åsikt eller ungefär av samma åsikt om att registreringsförfarandet är smidigare för serviceproducenterna än upphandling genom konkurrensutsättning. Bland dem som tillhandahåller rehabiliteringskurser för vuxna med hjärtsjukdomar var motsvarande andel 100 procent. En stor del av producenterna av rehabiliteringskurser för vuxna med hjärtsjukdomar upplevde dock att registreringsförfarandet har ökat serviceproducentens planeringsarbete.

Undersökningen visade att största delen av producenterna av rehabiliteringskurser för vuxna med hjärtsjukdomar var nöjda med att en lika stor ersättning betalades för rehabiliteringstjänsterna i hela Finland. En del av producenterna av rehabiliteringen Min egen väg upplevde att man i den ersättning som betalas för tjänsten borde beakta de regionala skillnaderna i kostnaderna.

När det gäller de tjänster som omfattades av försöket omvandlades registreringsförfarandet till ordinarie praxis 2023. År 2024 utvidgas användningen av registreringsförfarandet inom den individuella rehabiliteringen enligt prövning. Förfarandet kan tills vidare inte tas i bruk inom andra rehabiliteringstjänster än rehabilitering enligt prövning, eftersom det skulle kräva lagändring.

Fullmäktige ansåg att införandet av registreringsförfarandet innebar en god förbättring i upphandlingen av tjänster. Registreringsförfarandet gör det också möjligt för små aktörer att bli serviceproducenter. Dessutom kan man genom förfarandet trygga kontinuiteten i tjänsten bättre än genom konkurrensutsättning.

Översikt över stipendiernas inverkan på FPA:s förmåner

Fullmäktige önskade en översikt över stipendiernas inverkan på FPA:s förmåner, och ärendet behandlades vid plenum den 28 februari 2023.

Stipendieters rätt till bland annat pensionsskydd och rehabiliteringsförmåner styrs av lagen om pension för lantbruksföretagare och lagen om införande av lagen om pension för lantbruksföretagare. Stipendiater som är bosatta i Finland och som arbetar med stöd av stipendium från Finland ska försäkra sig i Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt för ålderdom, arbetsoförmåga och dödsfall såsom föreskrivs i lagen om pension för lantbruksföretagare.

I fråga om de förmåner som FPA verkställer beror skillnaderna i hur olika stipendier beaktas som inkomst på förmånslagstiftningen. I förmånslagarna föreskrivs i regel om beaktande av stipendier på två olika sätt. Dessa är att vid fastställandet av rätten till förmåner

1. skattepliktiga stipendier beaktas och skattefria förmåner inte beaktas (t.ex. vid jämkning av utkomstskyddet för arbetslösa)
2. som stipendiatens arbetsinkomst beaktas den arbetsinkomst som fastställts enligt lagen om pension för lantbruksföretagare, LFöPL-arbetsinkomsten eller minimibeloppet av LFöPL (t.ex. i fråga om allmänt bostadsbidrag).

Dessutom är det vanligt att stipendier som beviljats för tryggnad av försörjningen beaktas som inkomst, men så kallade projektstipendier (t.ex. stipendier för anskaffning av arbetsutrustning) inte beaktas som inkomst.

FPA:s mål syns i regeringsprogrammet

I början av 2023 publicerade FPA sina mål för den kommande regeringsperioden. Uppställandet av mål ingår i FPA:s lagstadgade uppgift att ge förslag till utvecklande av lagstiftningen. Målen syftade bland annat till att lyfta fram problemen med informationsflödet mellan myndigheter, att sörja för människors arbetsförmåga och att underlätta vardagen särskilt för unga, barnfamiljer och överskulsatta.

FPA:s mål presenterades för fullmäktige i februari. Fullmäktige konstaterade att FPA har information och kunskaper som inte andra har, och detta bör utnyttjas vid regeringsförhandlingarna.

Huvudsakligen utifrån sina egna mål för regeringsprogrammet producerade FPA material som grund för handräckningen till regeringsförhandlingarna. Utöver de ursprungliga målen lyfte man fram den sociala tryggheten för arbetskraftsinvandrare samt informationssäkerheten och informationsflödet i beredskapssituationer. I regeringsprogrammet finns 134 skrivningar som gäller FPA och FPA:s kunder. Dessutom finns det andra skrivningar i programmet som kan återspeglas på FPA:s verksamhet och kunder.

FPA:s sakkunniga gav aktivt handräckning till förhandlarna och ministerierna både i skriftlig form och under samråd. FPA:s aktuariers beräkningar användes som bakgrundsstöd vid förhandlingarna. Teman som lyftes fram under förhandlingarna var bland annat den nya modellen för FPA-ersättning för hälso- och sjukvård samt finansieringen av rehabilitering för barn som uppvisar neuropsykologiska symtom. Båda dessa teman syns i det färdiga regeringsprogrammet.

I regeringsprogrammet framträder särskilt målen för digitaliseringen av och informationsflödet inom FPA och Kanta-tjänsterna. Flerkanalsfinansieringen av rehabiliteringen bevaras och systemet för familjeledighet utvecklas under regeringsperioden. Överskulsatta stöds bland annat genom att den sociala kreditgivningen stärks och överförs till FPA. Modellen för en enda ansökan och förmånsförslaget framträder också både i regeringsprogrammet och i beredningen vid social- och hälsovårdsministeriet.

Vid plenum i november presenterades för fullmäktige hur FPA:s spetsmål hade uppfyllts i regeringsprogrammet och hur genomförandet av lagändringarna i regeringsprogrammet framskred. FPA deltog aktivt i beredningen av regeringens propositioner i anslutning till skrivningarna i regeringsprogrammet tillsammans med social- och hälsovårdsministeriet och de övriga ansvarsministerierna. FPA producerade till stöd för beredningen information ur kundernas och verkställighetens synvinkel samt gjorde på begäran beräkningar och konsekvensbedömningar. Dessutom gav FPA:s sakkunniga utlåtanden till riksdagen, besökte utskotten för att höras och förde också på andra sätt fram sina åsikter om förslagets verkningar.

Temporärt elstöd

Under 2022 steg konsumentpriserna snabbt, och särskilt elen blev betydligt dyrare i slutet av året. Regeringen beslutade att underlätta hushållens svåra situation till följd av de höga elpriserna genom flera åtgärder. En av dem var det temporära elstödet som FPA fick i uppdrag att bevilja och som var möjligt

att söka hos FPA sedan januari 2023. Vid mötet i december 2022 informerades fullmäktige om hur man vid FPA förberedde sig för att genomföra det nya stödet.

År 2023 behandlades det temporära elstödet två gånger i samband med generaldirektörens aktualitetsöversikt. I översikten i februari beskrevs den helhet som stöden för hushållens elutgifter utgjorde och hur det temporära elstödet placerade sig i denna helhet. Dessutom berättades om FPA:s deltagande i beredningen av nya stöd och om samarbetet med skattemyndigheterna. I översikten presenterades särskilt beredningen av det temporära elstödet och situationen under februari månad när det gällde verkställigheten.

I maj fick fullmäktige en presentation av statistik över antalet ansökningar och stödtagare i fråga om det temporära elstödet. Betydligt färre ansökningar om temporärt elstöd än väntat hade lämnats in till FPA. Orsakerna till detta var elkompensationen, den milda vintern och de sänkta elpriserna.

Internationella ärenden

Fullmäktige har regelbundet informerats om aktuella internationella frågor. Vid plenum i maj presenterades en sammanfattning av FPA:s årsrapport om internationell verksamhet 2022 samt en läges- och framtidsöversikt över internationella ärenden. Läges- och framtidsöversikten lyfte fram de förslag som behandlats på EU-nivå och som eventuellt påverkar FPA. Dessutom presenterades mer långsiktiga utvecklingstrender för fullmäktige.

I december informerades fullmäktige bland annat om aktuella EU-initiativ om digitalisering och deras konsekvenser för FPA. Fullmäktige fick också en lägesrapport om vilka tjänster FPA har tillhandahållit personer som flytt från Ukraina till följd av kriget. Vid mötet diskuterades också hur det går med de frågor kring invandring och social trygghet som ingår i regeringsprogrammet. Fullmäktigeledamöterna fick också veta hur det går med FPA:s verksamhet i två internationella organisationer. Den ena organisationen är verksam i Europa och den andra globalt.

Reform av lagstiftningen om Folkpensionsanstaltens förvaltning

Redan 2016 tog fullmäktige upp att man borde bedöma om FPA:s förvaltningsnormer är uppdaterade. På uppdrag av fullmäktige gjordes 2017 en intern utredning, där man kartlade vad som borde ändras i lagen om Folkpensionsanstalten (731/2001) och hur. De ändringsförslag som FPA sammanställt lades fram för fullmäktige hösten 2017. Efter att ha fått utredningen ansåg fullmäktige att utvecklingen och förnyandet av FPA:s verksamhet kräver ändringar i lagen. Fullmäktige ansåg det vara viktigt att regeringen snabbt förelägger riksdagen en proposition om ändringar i lagen om Folkpensionsanstalten. Fullmäktiges utsaga och de ändringsförslag som uppgjorts vid FPA tillställdes social- och hälsovårdsministeriet.

Fullmäktige ansåg det vara nödvändigt att det utöver FPA:s interna utredning även görs en extern utredning om huruvida lagstiftningen om FPA är uppdaterad. Fullmäktige tillsatte i februari 2018 en arbetsgrupp med uppgift att utreda om de lagar som reglerar styrningen av och tillsynen över FPA samt FPA:s ställning och förvaltning motsvarar dagens behov.

Utredningsgruppen överlämnade sin rapport till fullmäktige i september 2018. Utredningsgruppen föreslog bland annat att FPA:s generaldirektör och direktörer i fortsättningen ska utnämnas av FPA:s styrelse i stället för av republikens president. I sin rapport tog gruppen också ställning till sammansättningen av FPA:s styrelse och dess uppgifter.

Efter att ha fått utredningsgruppens rapport beslutade fullmäktige att föreslå för riksdagsgrupperna att en parlamentarisk arbetsgrupp tillsätts för vidare beredning av ärendet. Våren 2020 upprepade fullmäktige sitt förslag om att tillsätta en arbetsgrupp. Social- och hälsovårdsministeriet tillsatte en parlamentarisk arbetsgrupp i februari 2021. Dess uppgift var att bereda ändringar i FPA:s förvaltning och styrning. Arbetsgruppen överlämnade sin slutrapport till social- och hälsovårdsministern den 23 februari 2022.

Den parlamentariska arbetsgruppen föreslog bland annat att FPA:s fullmäktige ska utse generaldirektören på grundval av ett förslag från FPA:s styrelse. Dessutom föreslogs att generaldirektörens och direktörernas tjänster ändras till tidsbegränsade tjänster. Arbetsgruppen föreslog också att en särskild parlamentarisk arbetsgrupp inrättas för att bedöma behovet av en översyn av regleringen om FPA:s författningsrättsliga ställning.

Under 2022–2023 uttryckte fullmäktigeledamöterna vid flera tillfällen sin oro och besvikelse över dröjsmålen i den fortsatta beredningen av den parlamentariska arbetsgruppens förslag. För att få information om hur beredningen framskrider inbjöd fullmäktige ministern för social trygghet Sanni Grahn-Laasonen till plenum i november. Ministern berättade att beredningen pågick utifrån det parlamentariska arbetet och att avsikten är att regeringens proposition läggs fram för riksdagen våren 2024.

Vid plenum i december presenterade den tjänsteman vid social- och hälsovårdsministeriet som ansvarar för beredningen av regeringens proposition ett propositionsutkast för fullmäktige.

Regeringens propositionsutkast publicerades i januari 2024. Fullmäktige behandlade utkastet vid det första mötet 2024 och gav ett yttrande om det. I sitt yttrande stödde fullmäktigeledamöterna de föreslagna ändringarna. De tog fasta på att utkastet inte innehöll någon hänvisning till att den resultatgranskning som Statens revisionsverk utför ska utsträckas till FPA, vilket den parlamentariska arbetsgruppen hade föreslagit. Dessutom påpekade fullmäktigeledamöterna i sitt yttrande att det i utkastet saknades en paragraf som utvidgar FPA:s rätt till information, trots att FPA hade föreslagit att en sådan tas med i propositionen. Fullmäktige rekommenderade att en parlamentarisk arbetsgrupp inrättas för att bedöma FPA:s författningsrättsliga ställning och behovet av att se över regleringen av den och lägga fram eventuella ändringsförslag.

Övriga ärenden som behandlats

Under 2023 fick fullmäktige information också om följande ämnen:

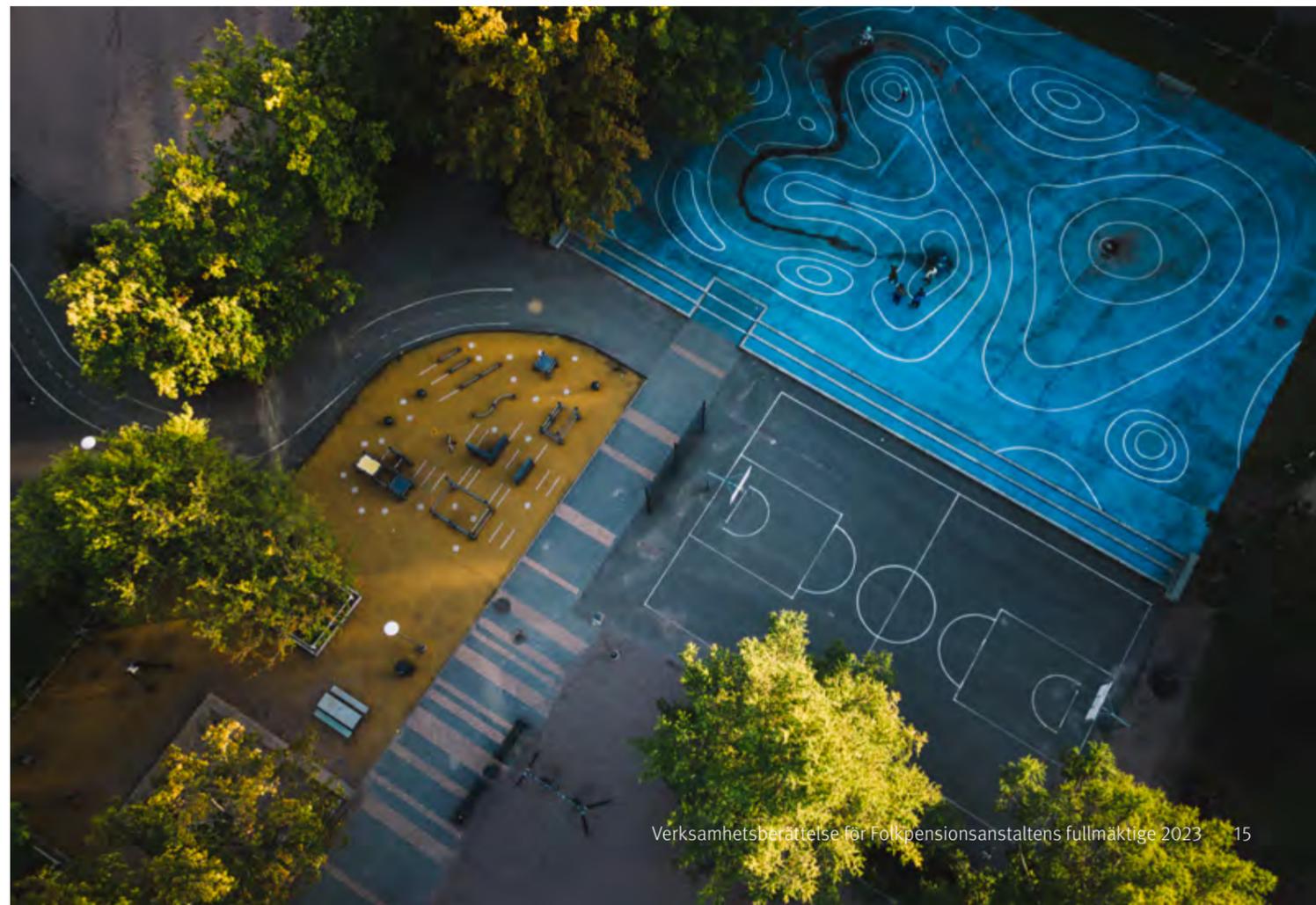
- FPA:s strategi
- planen för övervakningsrevisionen 2023
- resultaten av personalbarometern
- medarbetarnas säkerhet

- kalkyler över den sociala trygghet som FPA handhar
- statistik och material som FPA tillhandahåller
- THL:s och FPA:s välfärdsöversikt
- digitaliseringen inom social- och hälsovården vid diskussioner om regeringsprogrammet
- samarbetet mellan FPA och beslutsfattarna
- den avgiftsfria telefontjänsten
- informationskampanjen Avstå från papperspost
- aktuella frågor som rör kommunikationen.

Kommande ärenden

I början av 2024 har diskussion väckts om de taxiresor som FPA ersätter, om yrkesinriktad rehabilitering för unga och om förmånsmissbruk. Vid årets första möte fick fullmäktige en översikt över registreringsförfarandets användbarhet vid upphandlingen av rehabiliterings-, taxi- och tolktjänster.

Fullmäktige följer hur FPA:s strategiska utvecklingsprogram Eepos framskrider. Genom programmet görs före utgången av 2032 en övergripande reform av genomförandet av den sociala trygghet som FPA handhar.

FPA år 2023

Ekonomi

År 2023 uppgick förmånsutgifterna för den sociala trygghet som handhas av FPA till totalt 16,6 miljarder euro. Jämfört med 2022 ökade förmånsutgifterna med 1,8 procent. Utgifterna för pensionsförsäkringsförmånerna ökade med 4,5 procent, utgifterna för sjukförsäkringsförmånerna minskade med 2,7 procent och förmånsutgifterna för allmänna fonden för social trygghet ökade med 4,1 procent.

Verksamhetskostnaderna var 660 miljoner euro, vilket var 4 procent av de totala kostnaderna för förmånsfonderna. Intäkterna från förmånsfonderna (inkl. intäkter till verksamhetskostnaderna) utgjorde 17,9 miljarder euro, vilket var 8,1 procent mer än föregående år. Av intäkterna var statens andel 71 %, sjukförsäkringsavgifternas andel 22 % och kommunernas 4 %.

Förmånsutgifterna utgjorde i relation till bruttonationalprodukten uppskattningsvis 5,9 procent.

Av förmåner stod sjukvårdersättningarna för det största antalet mottagare. År 2023 var de totalt 3 783 069. Vid slutet av 2023 fick 576 850 personer pensionsförmåner och 116 369 personer garanti-pension från FPA. Barnbidrag betalades för sammanlagt 1 013 989 barn under året. Arbetsmarknadsstöd från FPA betalades ut till 234 394 personer under 2023.

Personal

I slutet av 2023 hade FPA 8 465 anställda, vilket är 121 färre än ett år tidigare. Antalet fast anställda ökade med 68 personer. Antalet visstidsanställda minskade däremot med 189 personer. Den teoretiska arbetsinsatsen 203 var 8 293 årsverken, vilket är 163 årsverken mer än 2022.

Andelen overtidsarbete av årsarbetstiden minskade något och uppgick 2023 till cirka 1,1 procent. FPA är en multilokal arbetsplats och distansarbete utfördes i stor utsträckning 2023, i genomsnitt 124 dagar under året. Andelen sjukfrånvaro vände nedåt och var 4,6 procent.

God personalupplevelse

En god personalupplevelse är en av FPA:s kritiska resurser som gör det möjligt för FPA att uppnå sina strategiska mål. Genom att erbjuda en god personalupplevelse sörjer FPA för att medarbetarna vill engagera sig i sitt arbete och ge sitt bästa. FPA bygger upp en god personalupplevelse genom att i arbetskulturen utveckla bland annat själv- och gruppstyrningen samt familjevänligheten och multilokaliteten.

FPA började systematiskt främja själv- och gruppstyrningen sommaren 2023. Man har redan arbetat långsiktigt för en familjevänlig arbetskultur, och 2021 beviljades FPA Väestöliittos certifikat Familjevänlig arbetsplats. Det aktiva utvecklingsarbetet för familjevänlighet fortsatte under 2023. Utvecklingsarbetet

stys av ett brett familjebegrepp, enligt vilket familjen består av de personer som en medarbetare själv upplever som en del av familjen. I en personalenkät som gjordes under hösten ansåg 90 procent av medarbetarna att de kunde förena sitt arbete med sitt privatliv.

Vid FPA arbetar man multilokalt. Multilokalitet innebär vid FPA en flexibel variation med distansarbete och arbete i arbetsgivarens lokaler, och att arbetsgemenskapen arbetar decentraliserat.

Den årliga personalundersökningen visar att 86 procent av medarbetarna upplever att FPA i sin helhet är en bra arbetsplats och att deras arbete är viktigt och meningsfullt.

Medarbetarna upplever allt oftare att de får hjälp och stöd av arbetsgemenskapen. Gemenskapsandan, den öppenheten som kännetecknar atmosfären och uppskattningen av varandras arbete har stärkts. Vi lär oss också mer tillsammans och genom nätverkande.

Kundservice

Den strategiska utvecklingen av FPA:s servicekanaler fortsatte 2023. I olika livssituationer behöver kunderna olika tjänster och servicekanaler för att kunna sköta sina ärenden. FPA:s servicekanaler används inte bara av enskilda kunder utan också av FPA:s partner och arbetsgivare som sköter ärenden som gäller deras anställdas sociala trygghet.

Antalet kunder vid serviceställena och antalet kontakter till telefontjänsten ökade något jämfört med året innan. År 2023 hade serviceställena omkring 0,7 miljoner besök, varav 12,3 procent gjordes på bokad tid. Andelen besök på serviceställena som gjordes med tidsbokning ökade från omkring 45 000 till omkring 78 000.

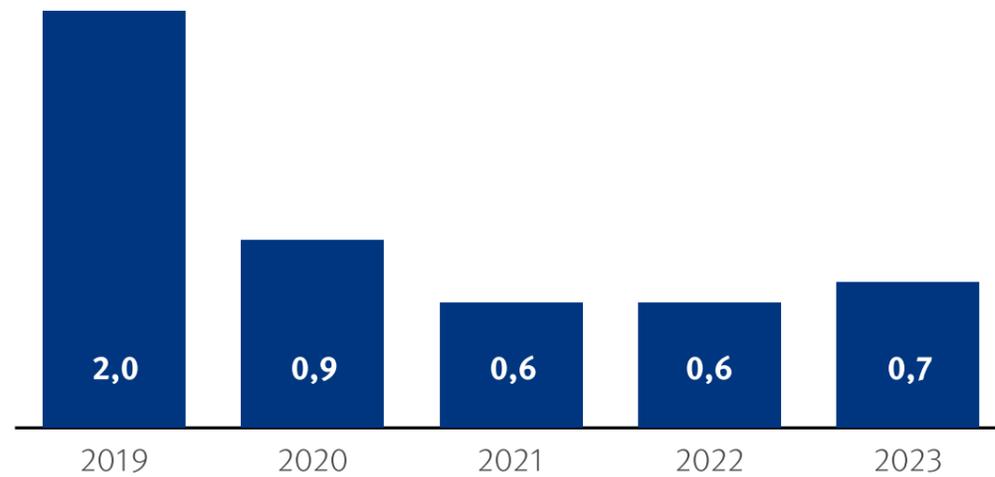
Handlingsmodellerna för serviceställena utvecklades under året. På serviceställena utformades under året en ny visuell profil som från och med december 2023 visades för kunderna bland annat i form av nya affischer och skyltar.

Antalet kontakter till telefontjänsten var cirka 2,3 miljoner. Telefontjänsten utvecklades för att tillgången till tjänsten skulle hållas på en bra nivå. Kötiden för kunderna minskades bland annat genom att man allt oftare gav möjlighet att lämna en begäran om att bli uppringd och genom att man erbjöd en bokad samtalstid. Samtalen sköts i stor utsträckning via återuppringningstjänsten. År 2023 sköttes 60 procent av samtalen genom återuppringning. Av samtalen sköttes 85 000 via tidsbokning. Den genomsnittliga kötiden till telefontjänsten var cirka sex minuter.

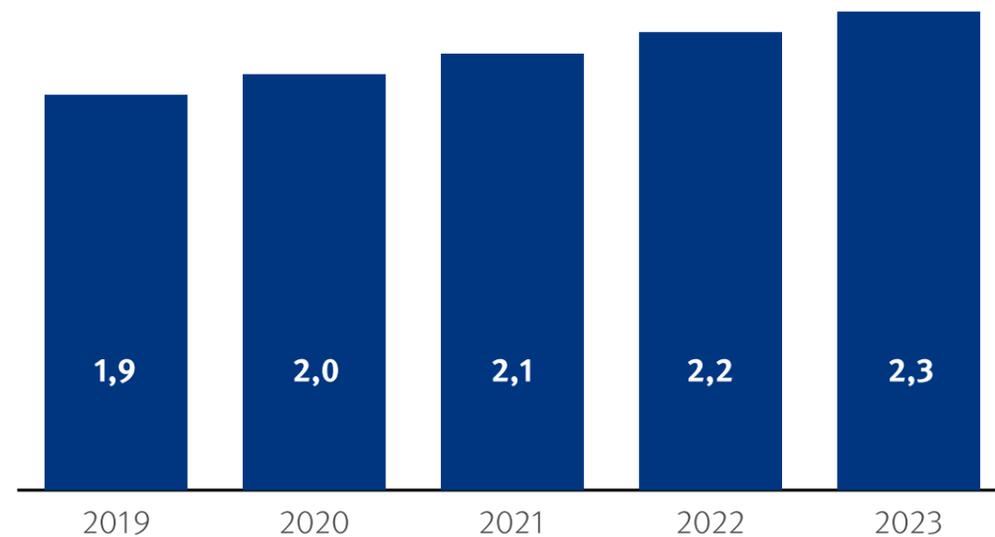
År 2023 gjorde enskilda kunder 58,5 miljoner besök på FPA:s webbplats, och kunderna skötte ärenden som inloggade i MittFPA 38,3 miljoner gånger. Privatpersoner gjorde 35,4 miljoner inloggningar i MittKanta.

Under året skickade FPA 12,4 miljoner brev. Kunderna fick ersättning för kostnader genom direktersättning 37,3 miljoner gånger. Av alla de 14,3 miljoner ansökningar som inkom till FPA 2023 gjordes 81,2 procent på nätet.

Byråbesök, miljoner

Besvarade samtal, miljoner

Kundupplevelse

En god kundupplevelse ligger i kärnan av FPA:s strategi. FPA vill erbjuda bra kundservice och utveckla tjänsterna. FPA har satsat på att utveckla kundupplevelsen genom ett mer systematiskt arbete som syftar till kundförståelse. Kundförståelse är en utifrån olika uppgifter bildad uppfattning om kundernas behov och förväntningar samt om hur kunderna använder tjänsterna och vilka utmaningar de står inför när det gäller tjänsterna.

Nästan alla finländare är FPA:s kunder. För att kunna producera en service som motsvarar kundernas behov är det viktigt att FPA känner de olika kundgrupperna. År 2023 utnämndes FPA:s första chef för kundupplevelser för att stärka de kundorienterade arbetsmetoderna. FPA vill också utveckla sin verksamhet i ännu tätare samarbete med kunderna och partnererna.

FPA följer regelbundet kundernas tillfredsställelse med tjänsterna. Kunderna har varit nöjda med FPA:s personliga service. På en skala mellan 0 och 10 gav kunderna vid serviceställena servicen ett betyg på i genomsnitt 9,0. Medelbetyget för FPA:s telefontjänst var 8,9. Kunderna var också nöjda med betjäningen på bokad telefontid, som fick betyget 8,9. E-tjänsten MittFPA fick i medeltal betyget 7,3. Betyget för webbplatsen fpa.fi var 6,2. Kunder som bedömde sin tillfredsställelse efter att ha fått ett beslut i sitt ärende gav FPA:s tjänster som helhet medelbetyget 7,5.

Servicevärdet

Vid årets slut 2023 ingick 128 serviceställen i FPA:s servicenät. Omkring 60 av dessa serviceställen drivs tillsammans med partner i samma lokaler.

Det var möjligt att sköta FPA-ärenden vid 182 verksamhetsställen som innehas av samarbetspartner. Sådana var till exempel servicepunkterna, Navigatorerna, servicecentralerna och Virtu-serviceställena i Lappland. Vid servicepunkterna erbjuds kunderna vägledning i användningen av FPA:s e-tjänster samt allmän rådgivning i FPA-ärenden. Dessutom kan kunderna lämna in ansökningsblanketter vid servicepunkterna, varefter servicepunkterna skickar dem till FPA. Med hjälp av utrustningen för distanstjänster har kunderna möjlighet att få service av FPA:s kundrådgivare via videoförbindelse. På motsvarande sätt är servicepunkten Virtu en plats där kommuninvånare kan sköta sina ärenden med hjälp av bildtelefons-tjänster och andra internet-tjänster.

FPA deltar i reformen av statens service- och lokalnät. Syftet med reformen är att koncentrera besöken för att sköta ärenden till de gemensamma kundserviceställena inom den offentliga förvaltningen och på så sätt minska antalet lokaler som statsförvaltningen behöver. År 2022 inleddes service- och lokalsamarbete bland annat i Björneborg och Seinäjoki. Sommaren 2023 öppnades gemensamma serviceställen för den offentliga förvaltningen i Lahtis och Villmanstrand.

FPA:s webbsidor har reformerats långsiktigt. År 2023 färdigställdes ett nytt innehållskoncept för FPA:s webbplats. I kärnan av konceptet ligger fokus på livssituationen och på att stärka kundstigarna. Även beräkningsprogrammen och teckenspråksvideorna förnyades och webbplatsen på lättläst språk förbättrades. Servicenivån i MittFPA förbättrades betydligt 2023, då det blev möjligt för vårdnadshavare att sköta ärenden för sina minderåriga barn. Vårdnadshavare kan nu ansöka om vissa förmåner och se sina barns aktuella FPA-ärenden, utbetalningar och beslut. Också möjligheten att sköta ärenden för andra med Suomi.fi-fullmakt utvidgades.

Arbetet med att utveckla chattbotten fortsatte 2023. FPA:s chattbot FPA-Folke (på finska Kela-Kelpo) kan redan nästan hälften av FPA:s alla förmåner. Chattbotten betjänar kunderna på fpa.fi i frågor om förmåner och FPA:s tjänster. Den hjälper också till att fylla i webbansökan om grundläggande utkomststöd och föräldrapenningar i MittFPA. Totalt fördes 133 000 samtal med FPA-Folke och Kela-Kelpo, vilket innebar ytterligare ett nytt rekord i antalet chatsamtal.

I chattförsöket i MittFPA var det möjligt att be ansökningsassistenten för webbansökan om utkomststöd, det vill säga FPA-Folke, ta med FPA:s kundservicespecialist i chatsamtalet. Det var ett försök att kombinera den service som ges av en robot med service av en kundservicespecialist. Målet var att

samla erfarenheter av det nya sättet att betjäna enskilda kunder. I chatten kunde man sköta många olika FPA-ärenden, och kunderna var mycket nöjda med den service de fick.

Den nya tjänsten för att lämna in bilagor i MittFPA färdigställdes, och arbetet med att förnya webbansökningarna fortskred snabbt. Flera nya webbansökningar blev klara och kunde börja användas av kunderna. Vid det tekniska genomförandet av den nya ansökan om stöd för skolresor togs ett antal steg framåt, då andra aktörer anslöts till ansökan på ett nytt sätt. I allt fler förmåner kan kunden helt och hållet avstå från papperspost. Tjänsterna för medborgare i andra EU-länder förbättrades också och de kan lämna in nödvändiga ansökningar och bilagor till FPA med hjälp av eIDAS-identifikation. Processerna för användning av e-post utvecklades med hjälp av robotteknik. Samarbetspartner och arbetsgivarkunder vägledades i allt högre grad till att lämna in sina bilagor via skyddad e-post.

FPA:s riktlinjer för sociala medier färdigställdes i slutet av 2023. Riktlinjerna definierar varför och hur FPA syns och hörs i sociala medier. Den mångsidiga kundservicen utvecklades på Facebook, Instagram och Jodel. I början av året inledde FPA riksomfattande Ask Me Anything-timmar på Jodel, och de har arrangerats med några månaders mellanrum. Vi svarade på 10 800 privata meddelanden i sociala medier under året.

FPA:s service täcker hela Finland

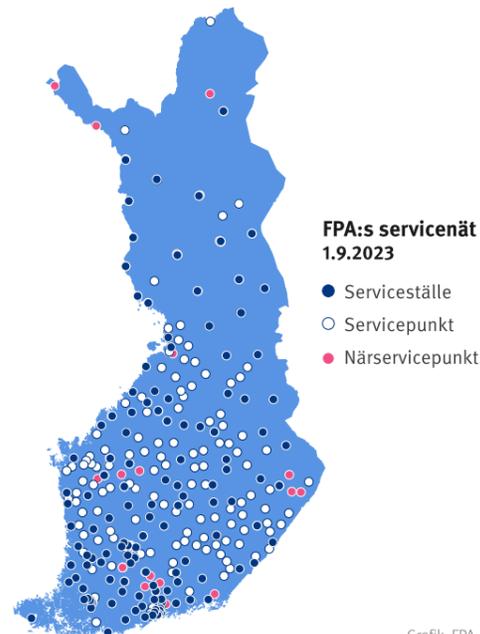
FPA har totalt **129 serviceställen**

Kommunen eller välfärdsområdet bistår med FPA-service vid **155 servicepunkter**

FPA betjänar på distans genom videoförbindelse vid **97 servicepunkter**
84 närservicepunkter*

Telefonservice
www.fpa.fi/ring-fpa

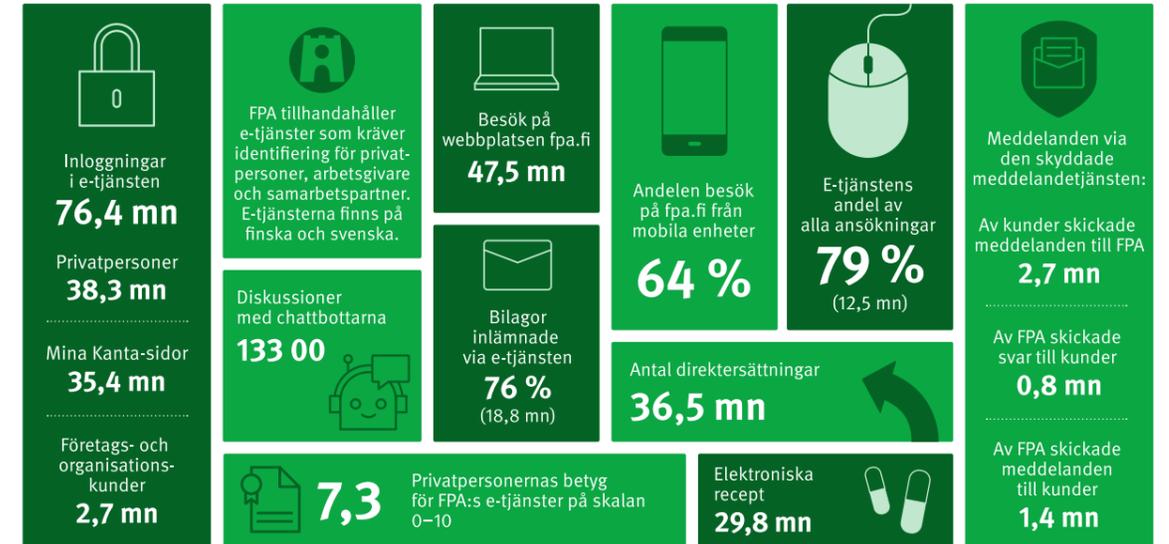
E-tjänsten
24/7 www.fpa.fi/mittfpa

*Servicetorg, Navigatorer, Virtu-serviceställen i Lappland

Grafik: FPA

FPA:s e-tjänster i siffror 2023

Grafik: FPA

Genomströmningstider för ansökningar

Fullmäktige har vid sina möten fått en utredning om hur många dagar som i genomsnitt går innan ett beslut om olika förmånsansökningar har meddelats. FPA för aktuell statistik över genomströmningstiderna. Syftet med att följa upp genomströmningstiderna är att säkerställa att processerna för handläggning av förmånerna fungerar. Genomströmningstiderna används också som ett verktyg för arbetsledningen.

För de ansökningar som inkommer till FPA finns målsatta genomströmningstider, det vill säga målsatta tider inom vilka ansökningarna i genomsnitt bör avgöras. Målen är förmånsbestämda. I fråga om det grundläggande utkomststödet, det allmänna bostadsbidraget och arbetslöshetsförmånerna är de målsatta genomströmningstiderna lagstadgade. I fråga om de övriga förmånerna har FPA ställt upp målen eller också grundar de sig på avtal som ingåtts med serviceproducenterna. Måluppfyllelsen följs genom att man studerar genomsnittet för genomströmningstiderna, andelen avgöranden som överskridit den målsatta tiden samt genomströmningstidernas spridning. År 2023 uppnåddes målen för genomströmningstiderna till största delen bra.

Revisorerna

Revisorerna bistår fullmäktige i övervaknings- och revisionsarbetet. Utöver årsrevisionen höll revisorerna fyra revisionsmöten. CGR-revisorn utförde kontinuerlig övervakningsrevision. CGR-revisorn lämnade varje kvartal en övervakningsrevisionsberättelse till fullmäktige och revisorerna.

De av fullmäktiga valda revisorerna var ordförande, revisionsråd, OFGR, GR Mikko Helkiö (ersättare stadsrevisor, OFR Virpi Ala-aho), vice ordförande, riksdagsledamot Aki Lindén (ersättare riksdagsledamot Seppo Eskelinen), riksdagsledamot Heli Järvinen (ersättare politisk sakkunnig Tero Suoniemi), riksdagsledamot Anneli Kiljunen (ersättare riksdagsledamot Tuula Väätäinen), riksdagsledamot Mia Laiho till 18.9.2023 (ersättare riksdagsledamot Matias Marttinen till 18.9.2023), riksdagsledamot Veijo Niemi (ersättare riksdagsledamot Arja Juvonen), riksdagsledamot Hanna Räsänen (ersättare riksdagsledamot Mikko Kinnunen), riksdagsledamot Ville Valkonen från 19.9.2023 (ersättare riksdagsledamot Susanne Päivärinta från 19.9.2023) samt CGR, OFGR Ulla-Maija Tuomela (ersättare CGR, OFGR Minna Havia-Niemi). Sekreterare för revisorerna var Leena Uikkanen, chef för juridiska ärenden.

Bokslut och ansvarsfrihet

Fullmäktige fastställde den 21 maj 2024 bokslutet för 2023 och beviljade FPA:s styrelse ansvarsfrihet för 2023. Protokollen över fullmäktiges plenum har lämnats till revisorerna och styrelsen för kännedom.

Bilagor

Som bilagor ingår en förteckning över fullmäktigeledamöterna och ersättarna (bilaga 1), revisionsberättelsen (bilaga 2), Folkpensionsanstaltens verksamhetsberättelse och bokslut (bilaga 3) samt en översikt av centrala resultat och iakttagelser i FPA:s forskningsarbete 2023 (bilaga 4).

Bilaga 3, Folkpensionsanstaltens verksamhetsberättelse och bokslut innehåller närmare uppgifter om FPA:s förvaltning, verksamhet och ekonomi för 2023.

Helsingfors den 21 maj 2024

Mira Nieminen

Ritva Elomaa

Bella Forsgrén

Antti Kurvinen

Mia Laiho

Anna-Kristiina Mikkonen

Matias Mäkynen

Ilmari Nurminen

Anne Rintamäki

Sari Sarkomaa

Oskari Valtola

Ville Väyrynen

Bilaga 1: Förteckning över fullmäktigeledamöterna och ersättarna

Fullmäktigeledamöterna 1.1–27.6.2023

Slunga-Poutsalo, Riikka, riksdagsledamot (ordförande)
ersättare: Kotiaho, Jouni, riksdagsledamot
Nurminen, Ilmari, riksdagsledamot (vice ordförande)
Berg, Kim, riksdagsledamot
Elomaa, Ritva, riksdagsledamot
Lundén, Mikko, riksdagsledamot
Forsgrén, Bella, riksdagsledamot
Virta, Sofia, riksdagsledamot
Häkkänen, Antti, riksdagsledamot
Kaleva, Atte, riksdagsledamot
Kontula, Anna, riksdagsledamot
Hänninen, Katja, riksdagsledamot
Lohi, Markus, riksdagsledamot
Aittakumpu, Pekka, riksdagsledamot
Mattila, Hanna-Leena, riksdagsledamot
Kettunen, Tuomas, riksdagsledamot
Mäkynen, Matias, riksdagsledamot
Eloranta, Eeva-Johanna, riksdagsledamot
Niikko, Mika, riksdagsledamot
Juuso, Kaisa, riksdagsledamot
Salonen, Kristiina, riksdagsledamot
Werning, Paula, riksdagsledamot
Sarkomaa, Sari, riksdagsledamot
Koulumies, Terhi, riksdagsledamot

Fullmäktigeledamöterna 28.6–31.12.2023

Nieminen, Mira, riksdagsledamot (ordförande)
ersättare: Lehtinen, Rami, riksdagsledamot
Sarkomaa, Sari, riksdagsledamot (vice ordförande)
Koulumies, Terhi, riksdagsledamot
Elomaa, Ritva, riksdagsledamot
Kangas, Antti, riksdagsledamot
Forsgrén, Bella, riksdagsledamot
Diarra, Fatim, riksdagsledamot
Kurvinen, Antti, riksdagsledamot
Kosonen, Hanna, riksdagsledamot
Laiho, Mia, riksdagsledamot
Fagerström, Noora, riksdagsledamot
Mikkonen, Anna-Kristina, riksdagsledamot
Kvarnström, Johan, riksdagsledamot
Mäkynen, Matias, riksdagsledamot
Berg, Kim, riksdagsledamot
Nurminen, Ilmari, riksdagsledamot
Merinen, Ville, riksdagsledamot
Rintamäki, Anne, riksdagsledamot
Piisinen, Jorma, riksdagsledamot
Valtola, Oskari, riksdagsledamot
Kaunistola, Mari, riksdagsledamot
Väyrynen, Ville, riksdagsledamot
Lahdenperä, Milla, riksdagsledamot

Bilaga 2: Revisionsberättelse

Till Folkpensionsanstaltens fullmäktige

Revision av bokslutet

Uttalande

Vi har utfört en revision av bokslutet för Folkpensionsanstalten (FO-nummer 0246246-0) för räkenskapsperioden 1.1–31.12.2023. Bokslutet omfattar Folkpensionsanstaltens balansräkning, resultaträkning och noter samt balansräkningen och resultaträkningen för Pensionsansvarsfonden och Servicefonden, vilka har behandlats som fonder med egen täckning.

Enligt vår uppfattning ger bokslutet en rättvisande bild av sammanslutningens verksamhetsresultat och ekonomiska ställning i enlighet med i Finland gällande bestämmelser om upprättande av bokslut och uppfyller de lagstadgade kraven.

Grund för uttalandet

Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Finland. Vårt ansvar enligt god revisionssed beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar vid revision av bokslutet. Vi är oberoende i förhållande till sammanslutningen enligt de etiska kraven i Finland som gäller den av oss utförda revisionen och vi har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa. Vi anser att de revisionsbevis som vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för vårt uttalande.

Övervakningsrevisionen av Folkpensionsanstalten har utförts av revisionsfirmen BDO Audiator Oy med undertecknad Ulla-Maija Tuomela, CGR, OFGR, som ansvarig revisor.

Styrelsens ansvar för bokslutet

Styrelsen ansvarar för att bokslutet upprättas och ger en rättvisande bild enligt i Finland gällande bestämmelser om upprättande av bokslut och uppfyller de lagstadgade kraven. Styrelsen ansvarar även för den interna kontroll som den bedömer är nödvändig för att upprätta ett bokslut som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel.

Vid upprättandet av bokslutet ansvarar styrelsen för bedömningen av sammanslutningens förmåga att fortsätta sin verksamhet och upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att bokslutet har upprättats med användning av antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om man avser att upplösa sammanslutningen, lägga ned dess verksamhet eller inte har något realistiskt alternativ till att göra något av detta.

Revisorns ansvar vid revision av bokslutet

Vårt mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida bokslutet som helhet innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel, och att lämna en revisionsberättelse som innehåller våra uttalanden. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionssed alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller fel och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i bokslutet.

Som del av en revision enligt god revisionssed använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

- identifierar och bedömer vi riskerna för väsentliga felaktigheter i bokslutet, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för våra uttalanden. Risker för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på fel, eftersom oegentligheter kan innefatta agerande i maskopi, förfalskning, avsiktliga utelämnanden, felaktig information eller åsidosättande av intern kontroll.
- skaffar vi oss en förståelse av den del av sammanslutningens interna kontroll som är relevant för vår revision för att kunna utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala oss om effektiviteten i den interna kontrollen.
- utvärderar vi lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i ledningens uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.
- drar vi en slutsats om lämpligheten i att styrelsen använder antagandet om fortsatt drift vid upprättandet av bokslutet. Vi drar också en slutsats, med grund i de inhämtade revisionsbevisen, om huruvida det finns någon väsentlig osäkerhetsfaktor som avser sådana händelser eller förhållanden som kan leda till betydande tvivel om sammanslutningens förmåga att fortsätta verksamheten. Om vi drar slutsatsen att det finns en väsentlig osäkerhetsfaktor, måste vi i revisionsberättelsen fästa uppmärksamheten på upplysningarna i bokslutet om den väsentliga osäkerhetsfaktorn eller, om sådana upplysningar är otillräckliga, modifiera uttalandet om bokslutet. Våra slutsatser baseras på de revisionsbevis som inhämtas fram till datumet för revisionsberättelsen. Framtida händelser eller förhållanden kan emellertid göra att sammanslutningen inte längre kan fortsätta verksamheten.
- utvärderar vi den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i bokslutet, däribland upplysningarna, och huruvida bokslutet återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.

Vi kommunicerar med förvaltningsorganen avseende, bland annat, revisionens planerade omfattning och tidpunkten för den, samt betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland eventuella betydande brister i den interna kontrollen som vi identifierat under revisionen.

Övriga rapporteringsskyldigheter

Övrig information

Styrelsen ansvarar för den övriga informationen. Den övriga informationen omfattar verksamhetsberättelsen. Vårt uttalande om bokslutet täcker inte den övriga informationen.

Vår skyldighet är att läsa den övriga informationen i samband med revisionen av bokslutet och i samband med detta göra en bedömning av om det finns väsentliga motstridigheter mellan den övriga informationen och bokslutet eller den uppfattning vi har inhämtat under revisionen eller om den i övrigt verkar innehålla väsentliga felaktigheter. Dessutom är det vår skyldighet att bedöma om verksamhetsberättelsen har upprättats enligt tillämpliga bestämmelser om upprättandet av verksamhetsberättelser.

Vi anser att uppgifterna i verksamhetsberättelsen och bokslutet är enhetliga och att verksamhetsberättelsen har upprättats i enlighet med tillämpliga bestämmelser om upprättandet av verksamhetsberättelser.

Om vi utifrån vårt arbete drar slutsatsen att det finns en väsentlig felaktighet i verksamhetsberättelsen är vi skyldiga att rapportera det. Vi har inget att rapportera i detta avseende.

Helsingfors den 25 april 2024

Mikko Helkiö
OFGR, GR ordförande

Heli Järvinen

Mikko Kinnunen

Anneli Kiljunen

Ville Valkonen

Aki Lindén

Veijo Niemi

Ulla-Maija Tuomela
CGR, OFGR

Bilaga 3: Folkpensionsanstalten Verksamhetsberättelse

Fpa[®]

Verksamhetsberättelse och bokslut 2023

Innehåll

Generaldirektörens hälsning	4	Rehabiliteringsförmåner	26
Kort om FPA	6	Studieförmåner	27
FPA år 2023	7	Grundläggande utkomststöd	28
FPA förberedde sig på att genomföra det nya regeringsprogrammet	8	Sjukförsäkringsförmåner	29
Regeringen föreslår nedskärningar och tillägg i den sociala tryggheten	8	Arbetslöshetsförmåner	31
Ökningen av den offentliga skulden en utmaning i FPA:s omvärld	10	Förmåner för personer med funktionsnedsättning	32
Hur reformeras den sociala tryggheten på 2020-talet?	12	Övriga förmåner	33
Kundservicen och förmånsverksamheten utvecklades med kundupplevelsen i fokus	13	Återkrav	35
Tjänsterna utvecklades genom testning av nya metoder	13	FPA:s informationstjänster producerade och förädlade information för omfattande utnyttjande	36
Mängden besök vid serviceställena och i telefontjänsten ökade något	14	FPA:s statistik och öppna data intresserade	36
Inverkan av coronapandemin på förmånsverksamheten avtog	17	Utbytet av information med samarbetsparter har ökat	37
Kriget i Ukraina märktes i förmånshandläggningen och kundservicen	17	Nytt forskningsprogram inleddes	37
Energikris, inflation och förberedelser för det temporära elstödet	17	IT-tjänsterna reagerade på förändringar och utvecklade verksamheten	39
Anvisningar för och tillsyn över förskrivningen av biologiska läkemedel och biosimilarer	18	Kontinuerlig utveckling för effektivare datasäkerhet och informationsutnyttjande	39
Samarbetet mellan FPA och välfärdsområdena	19	Inom Eepos-programmet avancerade man mot upphandling av system för förmånshandlägg	40
Fördelarna med digitalisering i bruk	19	Uppgifter om personalen 2023	41
Reformer vid verkställandet av studieförmånerna för studerande på andra stadiet	19	God personalupplevelse	41
FPA kontaktade pensionärerna angående ansökan om folkpensioner och justering av bostadsbidraget för pensionstagare	20	Riskhantering och säkerhet vid FPA	42
FPA förbereder sig för AN2024-reformen och ändringen av integrationslagstiftningen 2024	20	Omvärlden utmanade tryggheten av säkerheten och beredskapen	42
Informationsflöden och digitalisering	20	FPA bygger ett hållbart samhälle	43
Utvecklingsarbetet för att förhindra förmånsmissbruk framskred	21	FPA är en internationell aktör	44
FPA:s förmånskostnader	22	Kontaktpunkten för gränsöverskridande hälso- och sjukvård gav råd i internationella situationer	45
Stöd för boende	24		
Pensionsförmåner	25		

Med hjälp av Kanta-tjänsterna följer social- och hälsovårdsinformationen med människorna	46
Information om socialvården införs allt bättre i Kanta-tjänsterna	46
MittKanta har etablerat sig som en tjänst för hela befolkningen	46
Chattbotten och webbskolorna har gjort det smidigare att använda tjänsterna	47
Kanta-tjänsterna utvecklades i samarbete med välfärdsområdena och andra kunder	48
Styrelsens arbete 2023	49
Finansiering	50
Finansiering av förmånsfonderna	50
Folkpensionsfonden	50
Sjukförsäkringsfonden	51
Allmänna fonden för social trygghet	52
Verksamhetskostnader	52
Servicefonden	54
Pensionsansvarsfonden	54
Placeringsverksamhet	55
Framtidsutsikter för finansieringen	56
Den föränderliga omvärlden utmanar FPA:s finansiering	57
Organ och delegationer 2023	60
Förvaltningsorgan	60
Delegationer och forum	61

Innehåll: Resultaträkning och balansräkning

Folkpensionsanstaltens resultaträkning för 2023 och 2022	65
Fonds specifika resultaträkningar och balansräkningar för 2023 och 2022	71
Noter till resultaträkningen och balansräkningen	78
Bokslutsunderskrifter	98
Bokslutsanteckning	100
Bokföringsböcker som använts i FPA:s bokföring 2023	102

Generaldirektörens hälsning

Världen blev inte lugnare under 2023. Kriget fortsatte i Ukraina, avmattningen av inflationen lät vänta på sig, de ekonomiska konjunkturerna var instabila och pandemin avtog inte heller helt. Men mörkret är inte hela sanningen.

I enlighet med vår strategi vill vi tillföra förtroende, kunskap och trygghet i människors vardag och i samhället i stort. Vid FPA ser och möter vi varje dag också mycket gott och nystart i olika situationer. Skyddsneten i samhället och den sociala tryggheten fungerar som stöd när människor bildar familj, inleder studier, går i pension, återvinner sin funktionsförmåga genom rehabilitering, får arbete och får de läkemedel och den vård som de behöver.

För att vår strategi inte ska vara bara ett papper som samlar damm utan en vägvisare som styr verksamheten i vardagen följer vi genomförandet av den med nyckelresultat och indikatorer. Vi förutser och gör djupdykningar i det som komma skall under gemensamma kartdagar.

I Finland började 2023 med en stor reform, då välfärdsområdena inledde sin verksamhet. Tack vare noggranna förberedelser började samarbetet för våra gemensamma kunders bästa på ett smidigt sätt.

Samtidigt förberedde vi oss inför att många ukrainare i början av mars fick rätt till FPA:s stöd och tjänster. För detta införde vi en ny centraliserad servicemodell, med vilken flera ärenden sköttes på en och samma gång. I slutet av året hade Rysslands anfallskrig mot Ukraina redan fört omkring 65 000 ukrainska flyktingar till Finland.

År 2023 var också ett valår. I riksdagsvalet i april förändrades det politiska fältet och regeringsprogrammet för den nya regeringen färdigställdes i juni. FPA:s kunnande, sakkunniga och beräkningar samt information och undersökningar var i aktivt bruk hos regeringsförhandlarna. Regeringsprogrammet innehåller mer än 130 riktlinjer som gäller FPA.

I det strama ekonomiska läget gjordes många ändringar också i den sociala tryggheten. En del av dem minskar stöden och ändrar grunderna för beviljande av dem. Förändringarna syns gradvis i människors vardag. Vi arbetade hårt för att genomföra ändringarna, bland annat när det gäller informationssystem och förmånsanvisningar, och vi kommunicerade med framförhållning och på ett heltäckande sätt till både kunder och partner.

FPA:s och Kanta-tjänsternas mål för regeringsprogrammet återspeglas i det slutliga regeringsprogrammet. En av skrivningarna är en modell för en enda ansökan och ett förmånsförslag som ska införas inom ramen för den sociala tryggheten. Jag har själv ofta förespråkat en modell för en enda ansökan som skulle ge kunden ett avgörande rörande de förmåner som hen har rätt till. I och med reformen behöver man inte längre känna till den sociala tryggheten grundligt, utan avgörandet rörande de förmåner man har rätt till meddelas på basis av ansökan och de uppgifter som finns hos FPA och andra myndigheter.

Jag anser också att skrivningarna i regeringsprogrammet om att förbättra informationsflödet är mycket viktiga. Ett smidigare informationsflöde underlättar samarbetet med våra partner, såsom välfärdsområden och andra myndigheter. Det är framför allt till nytta för våra gemensamma kunder.

Vi vill göra det möjligt för våra kunder att sköta sina förmånsärenden och få det stöd de behöver på ett smidigt sätt, eftersom vi anser att det ligger i både våra kunders och samhällets intresse. Det förutsätter att vi känner till vardagen och behoven hos våra kunder – det vill säga nästan alla som bor i Finland – och att vi tydligt kan kommunicera om våra tjänster och förmåner.

År 2023 tog vi viktiga steg i FPA:s kundorienterade verksamhet, och utnyttjandet av kundförståelsen vid planeringen av tjänsterna framskred och fördjupades. Samtidigt orga-

niserades nya strukturer för handläggningen och kundserviceen. De regionala försäkringsdistrikten omvandlades till fyra riksomfattande serviceenheter. Det finns även i fortsättningen fem kundserviceenheter, och vid årsskiftet inkluderades även kontaktcentrets verksamhet i dessa.

Även utvecklingsprogrammet Eepos som förnyar tillvägagångssätten i förmånshandläggningen, plattformarna och informationssystemen hjälper oss att fram till början av 2030-talet genomföra en ny kundorienterad handlingsmodell i enlighet med FPA:s strategi.

År 2023 ägde stora och små förändringar rum hos FPA, med överraskande vändningar, nya utmaningar, hårt arbete och uppnådda mål. I många fall lyckades vi i våra strävanden tillsammans med våra partner. Det är viktigt, för i synnerhet när det är fråga om att sköta ärenden som gäller människor i mest utsatt ställning behövs det insatser från flera organisationer.

Inför de stora utmaningarna behöver vi allt mer samspel. Det är ett nöje att se i hur många avseenden samarbetet redan fungerar bra. På så sätt kan vi tillsammans hjälpa människor att få den hjälp och det stöd de behöver i rätt tid.

Arbetet för våra gemensamma kunder fortsätter.

Outi Antila

FPA:s generaldirektör

Kort om FPA

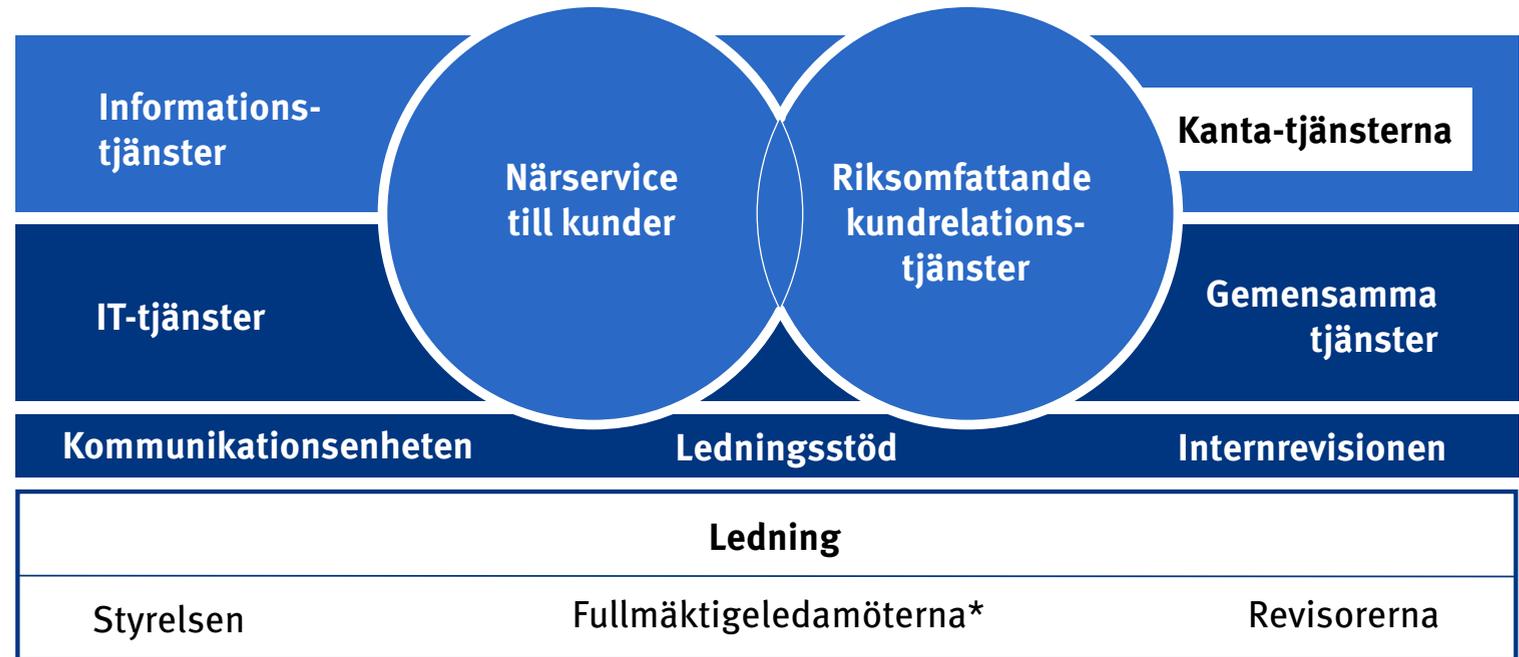
FPA:s uppgift är att sörja för den sociala tryggheten för personer som omfattas av den sociala tryggheten i Finland i olika livssituationer. FPA ansvarar för exempelvis stöd till barnfamiljer, sjukförsäkring, rehabilitering, grundtrygghet för arbetslösa, grundläggande utkomststöd, bostadsbidrag, studiestöd, förmåner för personer med funktionsnedsättning och minimipensioner.

Handläggningen av förmånsansökningar och kundservicen sköts vid serviceenheterna. En del av besluten fattas vid specialiserade enheter eller center. FPA verkar under tillsyn av riksdagen. Förvaltningen och verksamheten övervakas av tolv fullmäktigeledamöter som utsetts av riksdagen och åtta revisorer som utsetts av fullmäktige. FPA:s verksamhet leds och utvecklas av en styrelse som har tio medlemmar.

FPA:s verksamhetsidé är att trygga befolkningens försörjning, främja hälsa och bidra till att ge alla en möjlighet att klara sig självständigt.

FPA:s grundläggande värderingar är: respekt för individen, kompetens, samverkan och nytänkande.

FPA's organisation

*Utses av riksdagen

FPA år 2023

Vid årsskiftet höjdes de förmåner som är bundna till folkpensionsindex med 4,2 procent.

Under januari–april 2023 var det möjligt för finländarna att få hjälp med stora elräkningar på grund av att elpriset steg kraftigt. Hushåll med låga inkomster kunde ansöka om elstöd hos FPA. Antalet mottagare av elstöd var sist och slutligen klart mindre än beräknat, vilket påverkades av de milda väderförhållandena under vintern och den måttliga utvecklingen av elpriserna.

I början av året höjdes de årliga inkomstgränserna för studiestöd, och stöden till barnfamiljer med låga inkomster höjdes tillfälligt. Merparten av FPA-ersättningarna för kostnaderna för undersökningar och vård som privatläkare ordinerat upphörde. I februari publicerade FPA på sin webbplats en jämförelse av familjeledigheterna, som föräldrar kan använda för att bedöma hur delning av familjeledigheterna påverkar familjens totala inkomster.

FPA:s gemensamma strategiska mål för 2023 var ”Vi litar på våra enskilda kunder”, ”Våra digitala tjänster svarar mot kundernas behov” och ”Våra tjänster skapar trygghet i vardagen”. Målen fördes in i enheternas vardag med hjälp av OKR-modellen.

I Finland hölls riksdagsval i april och därefter inleddes regeringsförhandlingarna, som sammankallades av Petteri Orpo. Under förhandlingarna gav FPA:s sakkunniga aktivt stöd till förhandlarna och ministerierna. Också beräkningar som FPA:s aktuarier gjorde användes i stor utsträckning som bakgrundsstöd vid förhandlingarna.

Det färdiga regeringsprogrammet innehåller många förändringar i den sociala tryggheten. Under hösten kommunicerade FPA aktivt till sina kunder om de kommande nedskärningarna och förändringarna och förberedde sig för att genomföra dem.

Vid FPA beredde man sig på att ukrainare som fått tillfälligt skydd i större utsträckning skulle bli kunder hos FPA från och med mars 2023, då det hade gått ett år sedan de kom till landet. För att underlätta för ukrainarna att sköta sina FPA-ärenden gjorde vi en ansökningsblankett som gör det möjligt att ansöka om FPA-kort och barnbidrag på en gång.

Den förväntade anhopningen av ansökningar ägde dock inte rum, utan det kom nya kunder relativt jämnt under året. Fram till slutet av december hade cirka 65 000 personer anlänt från Ukraina till Finland, och FPA hade handlagt ansökningar om FPA-kort som gjorts av omkring 30 000 ukrainare.

Under hösten 2023 kommunicerade FPA aktivt till sina kunder om de kommande nedskärningarna och förändringarna och förberedde sig för att genomföra dem.

FPA förberedde sig på att genomföra det nya regeringsprogrammet

Regeringsförhandlingarna inleddes våren 2023 under ledning av Petteri Orpo. Social- och hälsovårdsministeriet bad de institutioner som hör till dess koncern att bereda sig på att ge stöd för regeringsprogrammet i form av sitt eget material, och FPA producerade då material som grund för stödet. Under förhandlingarna gav FPA:s sakkunniga aktivt stöd till förhandlarna och ministerierna både i skriftlig form och under samråden. Dessutom användes beräkningar som FPA:s aktuarier gjorde som bakgrundsstöd vid förhandlingarna.

Riktlinjerna i regeringsprogrammet avseende den sociala tryggheten medför betydande förändringar för FPA:s kunder redan från och med 2024.

Riktlinjerna i det nya regeringsprogrammet färdigställdes i början av sommaren och ministerierna började förbereda regeringens propositioner under sommaren. Lagstiftningen

för det första året med Petteri Orpos regeringsprogram antogs av riksdagen i december. De förändringar i den sociala tryggheten som ingår i regeringsprogrammet träder i kraft gradvis åren 2024–2028, och lagändringarna medför betydande förändringar för FPA:s kunder redan från och med 2024.

FPA:s aktuarie- och ekonomispecialister gör upp budgetberäkningar för ministerierna för den sociala trygghet som FPA sköter samt FPA:s beräkningar i anslutning till planen för den offentliga ekonomin. Ministerierna använder FPA:s beräkningar när de utarbetar budgetförslag och tilläggsbudgetförslag samt planer för den offentliga ekonomin. Ministerierna och FPA bedömde också alternativa modeller vid beredningen av lagstiftningen. FPA erbjöd sitt stöd för lagberedningsarbetet bland annat i ärenden som gäller förmånsspecifika konsekvensbedömningar, detaljer i förmånslagstiftningen och utbetalning av förmåner.

FPA informerade i början av året om de mål som FPA:s styrelse godkände för den kommande regeringsperioden. Att påverka regeringsprogrammet ingår i FPA:s uppgift

enligt lagen om Folkpensionsanstalten att ge förslag till utvecklande av lagstiftningen. Målen syftade bland annat till att lyfta fram problemen med informationsflödet mellan myndigheterna, att sörja för människors arbetsförmåga och att underlätta vardagen särskilt för unga, familjer och överskuldsatta. I det färdiga regeringsprogrammet framträder bland annat FPA:s och Kanta-tjänsternas mål för digitaliseringen och informationsflödet samt den modell med en enda ansökan och det förmånsförslag som FPA aktivt har fört fram.

Regeringen föreslår nedskärningar och tillägg i den sociala tryggheten

Nedskärningarna och höjningarna i FPA:s förmåner koncentreras till början av regeringsperioden. De prognoser som presenteras här baserar sig på situationen vid beredningen av regeringsprogrammet i oktober.

Den sociala tryggheten utvecklas på årsbasis genom ett familjebidragspaket på 70 miljoner euro. Ensamförsörjar-

tillägget till barnbidrag samt barnbidraget för det fjärde och femte barnet höjs och därtill görs en ytterligare höjning av barnbidraget för barn under tre år. År 2024 gäller en höjning av ersättningen för läkararvoden och ersättningen för tandläkares grundundersökning av munnen, vars kostnadseffekt är cirka 100 miljoner euro.

Vissa belopp som är bundna till folkpensions- och levnadskostnadsindex fryses för åren 2024–2027. Som en följd av frysningen skärs förmånerna 2024 ned med omkring 200 miljoner euro, och 2027 är effekten cirka 500 miljoner euro. Frysningen gäller arbetsmarknadsstöd och grunddagpenning inklusive förhöjningsdelar, stöd för hemvård av barn, dagpenningar till minimibelopp enligt sjukförsäkringslagen inklusive rehabiliteringspenning, dagpenning till minimibelopp vid yrkesinriktad rehabilitering, rehabiliteringspenning för unga, studiepenningar, allmänt bostadsbidrag samt bostadsbidrag för pensionstagare.

Nedskärningarna av de sociala trygghetsförmånerna görs i flera förmåner gradvis. Räknat i eurobelopp gäller de största förändringarna utkomstskyddet för arbetslösa, bostadsbidraget och utkomststödet. Indragningen av barnförhöjningarna och de skyddade beloppen inom utkomstskyddet för arbetslösa minskar sammanlagt FPA:s förmånsutgifter på årsnivå med cirka 170 miljoner euro. Samtidigt ökar till exempel förlängningen av arbetsvillkoret för förtjänstskyddet, indragningen av inräknande av arbete med lönesubvention i arbetsvillkoret och avskaffandet

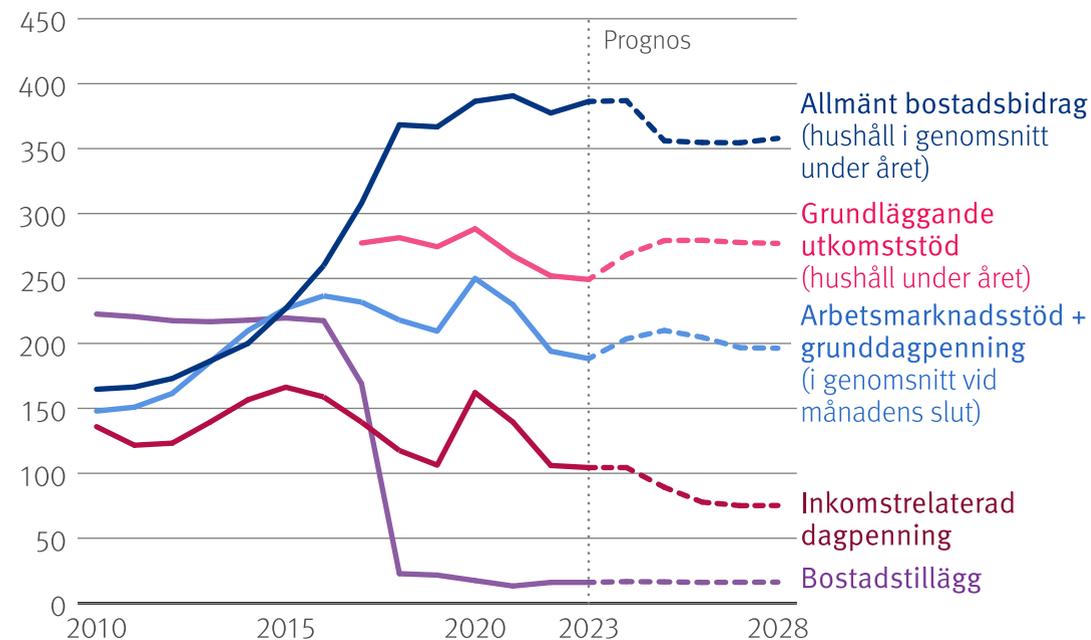
av åldersbundna undantagsregler i utkomstskyddet för arbetslösa FPA:s utgifter för arbetslöshetsförmånerna med omkring 280 miljoner euro på årsnivå. Dessutom sker flera andra förändringar i utkomstskyddet för arbetslösa. Nedskärningarna i utkomstskyddet för arbetslösa ökar utgifterna för bostadsbidrag och utkomststöd på årsnivå med sammanlagt cirka 150 miljoner euro.

Antalet mottagare av allmänt bostadsbidrag har ökat sedan april 2023. Det förväntas fortsätta att öka fram till början av 2024 till dess att de nedskärningar i bostadsbidraget och den indexfrysning som ska göras under året först saktar ned ökningen och till slut vänder den klart nedåt. Enligt prognosen är antalet mottagare av bostadsbidrag 2027 omkring 30 000 mindre än 2024. Det allmänna bostadsbidraget är föremål för flera nedskärningar under ramperioden så att de totala kostnaderna för bostadsbidraget beräknas minska med omkring 120 miljoner euro 2024 och med omkring 400 miljoner euro under 2026–2028.

Förmånsutgifterna för dem som får utkomststöd ökar avsevärt till följd av nedskärningarna i bostadsbidraget och utkomstskyddet för arbetslösa samt på grund av indexfrysningar av primära förmåner. Avskaffandet av den temporära höjningen av grunddelarna för barn, skärpningarna av beaktandet av boendeutgifterna samt totalreformen av utkomststödet minskar utgifterna. Till följd av dessa ändringar beräknas utgifterna för utkomststöd öka med cirka 200 miljoner euro per år.

Mottagare av arbetslöshetsförmåner, bostadsbidrag och utkomststöd 2010–2028

Den årliga finansieringen av social- och hälsovården uppgår till över 25 miljarder euro. Till skillnad från sina föregångare strävar Orpos regering inte efter att avveckla flerkanalfinansieringen. Från och med den 1 januari 2024 höjdes FPA-ersättningarna för privata läkartjänster, och i regeringsprogrammet anges att den nya FPA-ersättningsmodellen ska tas i bruk i början av 2025. Syftet med den nya ersättningsmodellen är att förbättra tillgången till tjänster inom primärvården. Höjningen av FPA-ersättningarna och den nya ersättningsmodellen är tillfälliga åtgärder för vilka sammanlagt 500 miljoner euro har anvisats under fyra år.

Lagstiftningsarbetet i fråga om FPA:s förmåner fortsätter under de närmaste åren enligt riktlinjerna i regeringsprogrammet. Social kreditgivning överförs till FPA och ersättningen för celiaki återinförs. I fråga om utkomststöd och studiestöd planeras totalreformer, överföring av stödet för närståendevård till FPA utreds och arbetet med att förenhetliga förmånerna inleds genom en utredning av modellen för en enda ansökan.

Ökningen av den offentliga skulden en utmaning i FPA:s omvärld

Coronakrisen och följderna av kriget i Ukraina ledde till en betydande ökning av statskulden. Enligt prognoserna skulle den offentliga ekonomin ha börjat försämrats i början av 2020-talet även utan kriserna. Under det andra kvartalet 2023 var staten tvungen att ta upp ytterligare skuld på nästan 6 miljarder euro, och i november hade skulden ökat till mer än 170 miljarder euro. I förhållande till bruttonationalprodukten utgör skulden nu nästan 75 procent. Jämfört med de övriga nordiska länderna har Finland snabbt skuldsatt sig under loppet av några år.

Den accelererade inflationen och den därpå följande höjningen av räntenivån kännetecknade den totala ekonomiska bilden och ledde till att den ekonomiska tillväxten mattades av i slutet av 2023. Konsumenternas köpkraft minskade klart under året. Bostadshandeln stannade upp, och i synnerhet inom byggnadsindustrin minskade produktionen. Samtidigt höjer inflationen pensionerna och andra sociala trygghetsförmåner samt lönerna. De höjningar av elpriserna som började året innan drabbade konsumenterna på mycket olika sätt. Elpriset sjönk dock snabbt under våren 2023.

De största utmaningarna inom den sociala tryggheten anknyter främst till utvecklingen inom ekonomi och sysselsättning samt till det krav på att minska de offentliga utgifterna som orsakas av den här utvecklingen. Sysselsättningsgraden var fortfarande god, men

började sjunka under det andra halvåret. Antalet långtidsarbetslösa började öka igen våren 2023 efter ett par års positiv utveckling. I oktober var antalet personer som varit arbetslösa mer än ett år 89 400. År 2023 hotade bristen på arbetskraft kapaciteten i synnerhet hos social- och hälsovården.

De största utmaningarna inom den sociala tryggheten anknyter främst till utvecklingen inom ekonomi och sysselsättning samt till det krav på att minska de offentliga utgifterna som orsakas av den här utvecklingen.

De kommunala försöken med sysselsättning som inleddes våren 2021 fortsatte under 2023. På grundval av en utvärdering fram till 2022 fann man inga betydande effekter på arbetslösheten eller tillgången till arbetskraftstjänster. FPA har producerat information om hur försöket framskrider i samarbete med kommunerna och andra intressentgrupper. I början av 2025 överförs ansvaret för att ordna arbets- och näringstjänsterna helt och hållet till kommunerna.

I Finland ökar mängden äldre i befolkningen, andelen personer i arbetsför ålder minskar och nativiteten fortsätter sannolikt att vara låg. Det behövs fler sysselsatta och färre arbetslösa för att den offentliga ekonomin ska komma i

balans. I början av 2023 avskaffades pensionsslussen, det vill säga tilläggsdagarna för inkomstrelaterat utkomstskydd för arbetslösa, med målet att främja sysselsättningen bland personer över 55 år. Det återstår att se hur avskaffandet av pensionsslussen, nedskärningarna i den sociala tryggheten och andra åtgärder kan öka arbetsåren bland befolkningen.

Att upprätthålla arbetsförmågan med hjälp av företagshälsovård och rehabilitering kan vara av avgörande betydelse när det gäller att höja sysselsättningsgraden bland äldre. Samtidigt ställer de allt hårdare kraven i arbetslivet och spärrandet av vägarna till tidig pensionering krav på de nya välfärdsområdena, på rehabiliteringssystemet och på företagshälsovården. Under det gångna året väckte särskilt de ungas försämrade arbetshälsa debatt. De ungas välbefinnande granskades särskilt bland annat i översikten över befolkningens hälsa och välbefinnande, som redigerades av forskningsenheten vid FPA i samarbete med THL.

Den arbetsrelaterade invandringen har varit mindre omfattande i Finland än till exempel i de övriga nordiska länderna. Samtidigt är invandrarnas ställning på arbetsmarknaden fortfarande svag i Finland jämfört med den övriga befolkningen. Den svagare sysselsättningen och de låga inkomsterna ökar invandrarnas behov av förmåner. Integration av invandrare i vårt samhälle så att de klarar sig på arbetsmarknaden skulle ha en positiv inverkan på antalet sysselsatta och på den offentliga ekonomin. Sysselsättningsgraden bland invandrare har ökat under de

senaste åren. Det har skett goda framsteg, särskilt när det gäller sysselsättningsgraden för kvinnor födda utanför EU.

Reformen av det sociala trygghetssystemet har begränsade möjligheter att påverka sysselsättningsutvecklingen. Det verkar som om de sociala trygghetsförmånerna i framtiden måste minskas och omfördelas. Detta kan öka behovet av mer omfattande ändringar i systemet för social trygghet.

Hur reformeras den sociala tryggheten på 2020-talet?

FPA stöder genomförandet av reformen av den sociala tryggheten genom expert- och forskningsarbete och utnyttjande av datalager. FPA deltar också i upprättandet av de kalkyler som behövs i reformarbetet. Utöver i kommittén och sektionerna har FPA ingått i arbetsgruppen för alternativa sätt att ordna den sociala tryggheten. Kommitténs första mandatperiod löpte ut våren 2023. I mars 2023 publicerade kommittén sin mellanrapport och förslag till nästa regering. Det står redan klart att reformen av den sociala tryggheten måste bidra till att säkerställa den offentliga ekonomins hållbarhet genom att stärka sysselsättningen samt befolkningens arbets- och funktionsförmåga.

Kommitténs andra period inleddes i slutet av 2023 och SHM inrättade en utvärderings- och utredningsgrupp som stöd för kommitténs arbete. FPA:s forskningsenhet ingår i denna grupp. Kommittén inleder sitt arbete i början av 2024

genom att behandla nivån på den sociala tryggheten och hur de olika förmånerna och tjänsterna stämmer överens med människors livssituationer.

FPA har som utvecklingsförslag lyft fram en modell för en enda ansökan som gör det lättare för kunden att sköta sina ärenden. FPA:s mål är också att utveckla kundförståelsen och kundprocesserna tillsammans med samarbetspartner. För att utveckla sina tjänster har FPA mer aktivt än tidigare använt det material som samlats in i registren.

Välfärdsområdena inledde sin verksamhet i början av 2023. FPA deltar som riksomfattande aktör i främjandet av social- och hälsovårdsreformen med hjälp av informationstjänster och även i rollen som verkställare tillsammans med välfärdsområdena.

Om man vill nå ett kostnadseffektivt slutresultat i fråga om att ordna social- och hälsovårdstjänster är det ändamålsenligt att fortsätta utnyttja FPA:s riksomfattande informationssystem. Ett exempel på detta är läkemedelsersättningssystemet, där ersättningen betalas direkt i samband med köpet och uppföljningen av initialsjälvrisk och takbeloppet sker i realtid. FPA:s styrka är utöver de välfungerande Kanta-tjänsterna även den nationella och internationella datahanteringen inom hälsorelaterade förmåner och tjänster. Information om kostnaderna och verksamheten rörande samtliga förmåner finns tillgänglig mycket snabbt.

Kundservicen och förmånsverksamheten utvecklades med kundupplevelsen i fokus

En god kundupplevelse ligger i kärnan av FPA:s strategi. Vi vill erbjuda bra kundservice och utveckla våra tjänster. Vi har satsat på att utveckla kundupplevelsen genom ett mer systematiskt kundförståelsearbete. Kundförståelse är en syn som utifrån olika uppgifter har skapats rörande kundernas behov och förväntningar samt deras användning av tjänsterna och de utmaningar som är förknippade med dem.

I olika livssituationer behöver FPA:s kunder olika tjänster och servicekanaler för att kunna sköta sina ärenden.

FPA:s kunder är nästan alla personer som bor i Finland. För att vi ska kunna producera en service som motsvarar kundens behov är det viktigt att vi känner de olika kundgrupperna. År 2023 utnämndes FPA:s första chef för kundupplevelser för att stärka de kundorienterade metoderna och stödja förändringsarbetet. Vi vill också utveckla vår verksamhet ännu mer i samarbete med kunder och partner.

Tjänsterna utvecklades genom testning av nya metoder

Den strategiska utvecklingen av FPA:s servicekanaler fortsatte 2023. I olika livssituationer behöver kunderna olika tjänster och servicekanaler för att kunna sköta sina ärenden. FPA:s servicekanaler används inte bara av enskilda kunder utan också av partner och arbetsgivare som sköter ärenden som gäller deras anställdas sociala trygghet.

Handlingsmodellerna för serviceställena utvecklades under året. På serviceställena utformades också en ny visuell profil som från och med december 2023 visades för kunderna bland annat i form av nya affischer och skyltar.

I telefontjänsten vidtogs utvecklingsåtgärder för att hålla tillgången till tjänsten på en bra nivå. Kötiden för kunderna förkortades bland annat genom telefontidsbokningar och genom att kunderna i allt större utsträckning gavs möjlighet att lämna begäran om att bli uppringd.

Det nya innehållskonceptet på FPA:s webbplats färdigställdes. I kärnan av konceptet ligger fokus på livssitua-

tionen och på att stärka kundstigarna. Även beräkningsprogrammen och teckenspråksvideorna förnyades och webbplatsen på lättläst språk förbättrades. Servicenivån i MittFPA förbättrades betydligt 2023, då vårdnadshavarna fick möjlighet att sköta ärenden för sina minderåriga barn. Vårdnadshavare kan ansöka om vissa förmåner och se sina barns aktuella FPA-ärenden, avgifter och beslut. Också möjligheterna att sköta ärenden för andra med Suomi.fi-fullmakt utvidgades.

Arbetet med att utveckla chattbotten fortsatte 2023. FPA:s chattbot FPA-Folke (på finska Kela-Kelpo) kan redan nästan hälften av FPA:s alla förmåner. Chattbotten betjänar på webbplatsen kunderna i frågor som gäller FPA:s förmåner och tjänster samt i MittFPA med webbansökningar om grundläggande utkomststöd och föräldrapenningar. Totalt fördes 133 000 samtal med FPA-Folke och Kela-Kelpo, vilket innebär ytterligare ett nytt rekord i antalet chattsamtal.

Vid chattförsöket i MittFPA var det möjligt att be FPA:s ansökningsassistent, det vill säga FPA-Folke, ta med FPA:s kundservicespecialist i chattsamtalet. Det var ett försök att

kombinera den service som ges av en robot med service av en kundservicespecialist. Målet var att samla erfarenheter av det nya sättet att betjäna FPA:s enskilda kunder. I chatten kunde man sköta många olika FPA-ärenden, och kunderna var mycket nöjda med den service de fick.

Den nya tjänsten för att lämna in bilagor i MittFPA färdigställdes, och arbetet med att förnya webbansökningarna fortskred snabbt. Många nya webbansökningar blev klara och kunde användas av kunderna. Det tekniska genomförandet av den nya ansökan om stöd för skolresor tog ett stort steg framåt, då andra aktörer anslöts till ansökan på ett nytt sätt. Servicen för personer som bor i andra EU-länder förbättrades också och de kan med eIDAS-identifikationer lämna in behövliga ansökningar och bilagor till FPA. Kunden kan i allt fler förmåner helt avstå från papperspost. Vi utvecklade de e-postrelaterade processerna med hjälp av robotteknik. Samarbetsparterna och arbetsgivarkunderna styrdes i allt högre grad till att använda skyddad e-post när de lämnar in bilagor.

FPA:s riktlinjer för sociala medier färdigställdes i slutet av 2023. Riktlinjerna definierar varför och hur FPA syns och hörs i sociala medier. Den mångsidiga kundservicen utvecklades på Facebook, Instagram och Jodel. I början av året inledde vi på Jodel riksomfattande AskMeAnything-timmar, som har arrangerats med några månaders mellanrum. Vi svarade på 10 800 privata meddelanden i sociala medier under året.

I utvecklingen av samiskspråkiga tjänster beaktar FPA sam-befolkningens språkliga och kulturella särskilda behov. Under 2023 fortsatte utvecklingsarbetet tillsammans med partnerna både vid FPA och i det gemensamma nätverket Mii Ovttas mellan olika myndigheter. FPA:s verksamhet baserar sig på lag och på skrivningarna i det samarbetsavtal som ingåtts med sametinget. Under året utvecklade vi statistikföringen och rapporteringen om FPA:s tjänster på samiska.

År 2023 utvecklade FPA särskilt kompetensen inom digital support. I samarbete med finansorganisationerna och bankerna utvecklade vi bland annat kommunikationen om digital support i anslutning till kontoutdrag. Vi var också i samarbete med andra aktörer med om att utbilda dem som arbetar med att ge digital support.

Mängden besök vid servicestäl-lena och i telefontjänsten ökade något

FPA betjänar vid 128 serviceställen. Av dessa är cirka 60 sådana där också FPA:s samarbetspartner verkar i samma lokal.

FPA deltar i reformen av statens service- och lokalnät, vars syfte är att sammanföra besöksärenden till de gemensamma kundserviceställena inom den offentliga förvaltningen och

göra statsförvaltningens lokalnät tätare. Sommaren 2023 öppnades gemensamma serviceställen för den offentliga förvaltningen i Lahtis och Villmanstrand.

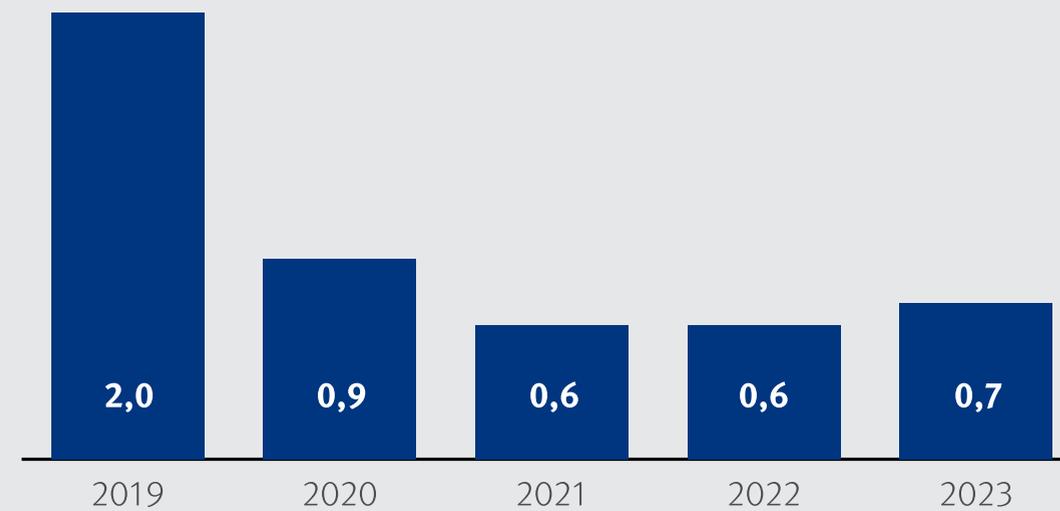
På de orter där servicestället stängdes på grund av litet antal besök tryggades servicen till exempel i samarbete med kommunerna eller med hjälp av distansservice. Det var möjligt att sköta FPA-ärenden vid 182 verksamhetsställen som innehas av samarbetspartner. Sådana var till exempel servicepunkterna, Navigatorerna, servicecentralerna och Virtu-serviceställena i Lapland.

Antalet kunder vid serviceställena och antalet kontakter till telefontjänsten ökade något från året innan. År 2023 hade serviceställena omkring 0,7 miljoner besök, varav 12,3 procent gjordes med tidsbokning. Antalet kontakter till telefontjänsten var 2,3 miljoner. För att kunderna inte ska behöva köa sköts största delen av samtalen via återuppringning. År 2023 sköttes 60 procent av samtalen genom återuppringning. Av samtalen sköttes 85 000 via tidsbokning.

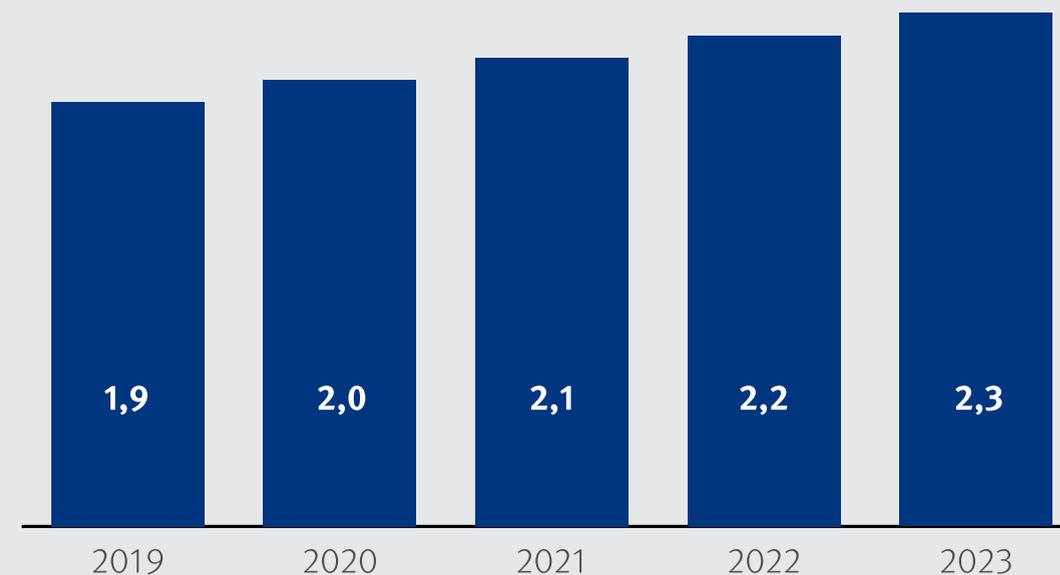
År 2023 gjorde enskilda kunder 58,5 miljoner besök på FPA:s webbplats, och kunderna skötte ärenden som inloggade i MittFPA 38,3 miljoner gånger. Enskilda kunder gjorde 35,4 miljoner inloggningar i MittKanta. Under året skickade FPA också 12,4 miljoner brev, och kunders ärenden sköttes med direktersättning 36,5 miljoner gånger.

FPA följer regelbundet kundernas tillfredsställelse med tjänsterna. Kunderna har varit nöjda med FPA:s personliga service. Kunderna på serviceställena gav medelbetyget 9,0 på skalan 0–10. Medelbetyget för FPA:s telefontjänst var 8,9. Kunderna var också nöjda med betjäningen på bokad telefontid, som fick betyget 8,9. E-tjänsten MittFPA fick i medeltal betyget 7,3 och webbplatsen fpa.fi fick betyget 6,2. Efter att ha fått ett beslut var kundens tillfredsställelse med skötseln av FPA-ärenden som helhet 7,5.

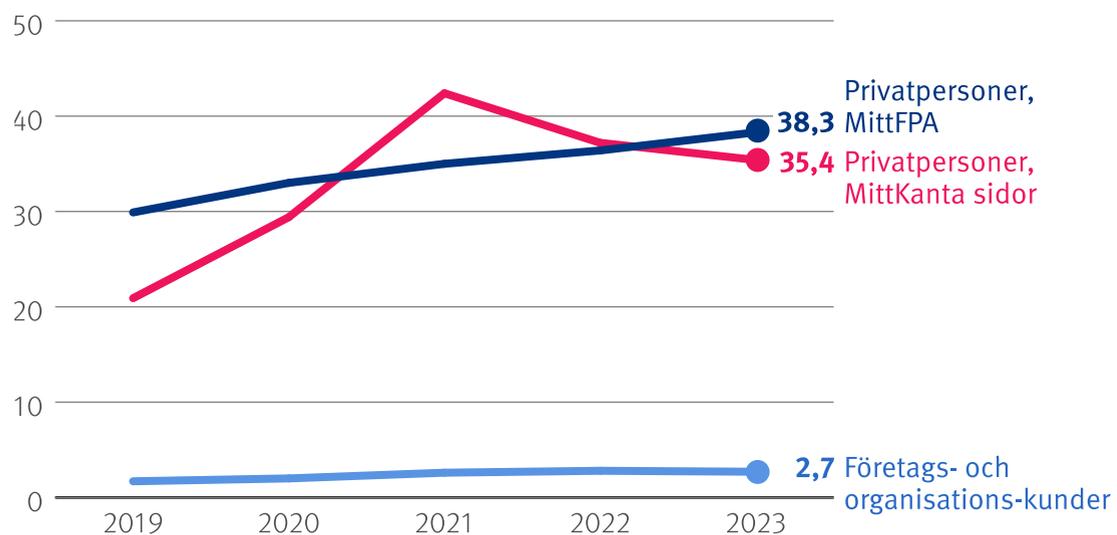
Besök på serviceställena, miljoner

Besvarade samtal, miljoner

Inloggningar i e-tjänsterna*, miljoner

*Antalet inloggningar med identifiering i e-tjänsterna.

Användningen av olika servicekanaler 2023, miljoner

*Identifieringar: privatpersoner, MittFPA (38,3 mn); privatpersoner, MittKanta -sidor (35,4 mn) och företags- och organisationskunder (2,7 mn).

**Brev som FPA sänt (12,4 mn) och inskickade ansökningar och övriga dokument som FPA mottagit (4,6 mn).

Inverkan av coronapandemin på förmånsverksamheten avtog

Den temporära lagändring som lindrade villkoren för att få dagpenning vid smittsam sjukdom upphörde att gälla i början av 2023. En förutsättning för beviljande av dagpenning vid smittsam sjukdom var från ingången av året ett beslut av den läkare som ansvarar för smittsamma sjukdomar om isolering, karantän eller frånvaro från arbetet på grund av covid-19-sjukdom.

Till följd av en förordningsändring som trädde i kraft den 30 juni 2023 klassificerades covid-19 inte längre som en allmänfarlig smittsam sjukdom utan som en övervakningspliktig smittsam sjukdom. På grund av förordningsändringen kunde endast vissa kategorier av arbetstagare beviljas dagpenning vid smittsam sjukdom på grund av coronasjukdom. De som insjuknade hade dock fortfarande möjlighet att få sjukdagpenning enligt sjukförsäkringslagen.

Giltighetstiden för de temporära lagändringar som gällde sjukvårdsersättningar förlängdes fram till den 30 juni 2023. Från och med början av juli 2023 betalades ingen ersättning för coronatest och coronavaccinering eller resor i samband med dessa.

Kriget i Ukraina märktes i förmånshandläggningen och kundservicen

Direktivet om tillfälligt skydd, som aktiverades den 4 mars 2022, är med de nuvarande besluten i kraft till den 4 mars 2025. För att personer som får tillfälligt skydd ska kunna beviljas FPA:s förmåner krävs det att de bor eller arbetar stadigvarande i landet så att inkomstgränsen uppnås. Från och med mars 2023 började de som kommit till Finland och fått tillfälligt skydd få rätt till FPA:s förmåner på grund av bosättning.

Många olika förberedelser gjordes inför att kunderna skulle börja övergå från förläggningarnas tjänster till tjänster i sina nya hemkommuner och FPA:s förmåner. Vi strävade efter att se till att kunderna får de förmåner och tjänster som de har rätt till så smidigt som möjligt. De som flydde från kriget i Ukraina fick information på både ukrainska och ryska och det gjordes två videoinspelningar på ukrainska om hur man ansöker om förmåner. Ansökningsblanketterna för flera förmåner översattes till både ukrainska och ryska. Vid FPA skapades också en ny kombinationsblankett med vilken en person som får tillfälligt skydd kan ansöka om rätt till bosättningsbaserade förmåner, FPA-kort och barnbidrag.

Vi hade ett nära samarbete både lokalt och nationellt med bland annat förläggningarna, Migrationsverket och den

samordningsgrupp som inrikesministeriet organiserade. Kommunikationen sköttes inte bara tillsammans med samarbetspartnerna, utan riktades även till partnerna bland annat i form av webinarier, som blev mycket populära. I fråga om ukrainarnas situationen samarbetade FPA också med andra EU-länder.

Färre ukrainska kunder än väntat övergick till FPA:s förmåner och i jämnare takt än väntat. Övergången fortsatte under hela året. Den förväntade rusningstoppen våren 2023 uteblev. Antalet kundkontakter ökade dock särskilt under hösten. Antalet ansökningar om bostadsbidrag stabiliserades vid cirka 60–80 ansökningar per dag. Antalet ansökningar om grundläggande utkomststöd ökade något mot slutet av året så att antalet ansökningar per dag uppgick till minst 250, ibland till över 300. I fråga om avgöranden om försäkringstillhörighet började antalet ansökningar redan minska något i slutet av året.

Energikris, inflation och förberedelser för det temporära elstödet

I början av 2023 trädde lagen om temporärt elstöd i kraft. Elstöd betalades till låginkomsthushåll för stora elräkningar som uppkom under januari–april 2023. Förmånen samordnades med det elavdrag som beviljades av skattemyndigheten så att det inte var möjligt att få båda stöden. För att säkerställa detta meddelar FPA 2024 skattemyndigheten

vem som fått elstöd, så att uppgifterna kan beaktas i dessa personers slutliga beskattningsbeslut för 2023.

Systemarbetet, utbildningen och rekryteringen av visstidsanställda för det temporära elstödet gick som planerat. Eftersom energikrisen till följd av bland annat den milda och blåsiga vintern och av att Olkiluoto 3 färdigställdes blev klart mindre än väntat, var också efterfrågan på temporärt elstöd betydligt mindre än vad man ursprungligen hade räknat med. Även de ändringar som gjordes inom andra förmåner i anslutning till beredskapen inför energikrisen kan ha bidragit till att minska behovet av temporärt elstöd. I slutet av november 2023 hade omkring 6 000 beslut meddelats om elstöd. Ansökningstiden för elstödet gick ut den 31 december 2023.

På grund av energikrisen beaktades de ökade boendekostnaderna vid handläggningen av grundläggande utkomststöd.

För 2023 infördes också följande temporära höjningar i förmåner: höjning av ensamförsörjartillägget till barnbidraget, höjning av barnförhöjningen till utkomstskyddet för arbetslösa, höjning av studiepenningens försörjarförhöjning och höjning av utkomststödet grunddel för barn under

18 år. Från och med den 1 mars 2023 höjdes vårdtillägget i samband med stödet för privat vård av barn med en permanent höjning och inkomstgränserna för studiestödet höjdes från början av 2023 med 50 procent jämfört med 2021 års nivå. Årssjälvriskan för läkemedelskostnader höjdes inte för 2023.

Energikrisen ökade inte antalet mottagare av grundläggande utkomststöd 2023. Vid handläggningen av det grundläggande utkomststödet beaktades de ökade boendekostnaderna. Om kundens utgifter för hushållsel eller uppvärmning var höga på grund av höga energipriser och förbrukningen på basis av fakturan var normal, beaktades kostnaderna i sin helhet. I det grundläggande utkomststödet tillämpades också mer omfattande prövning vid beaktandet av boendeutgifterna, eftersom energikrisen också höjde till exempel hyror och vederlag.

En lagändring i fråga om utkomststödet trädde i kraft den 1 januari 2023. Syftet med lagändringen var att förbättra i synnerhet socialvårdsklienternas och utsatta kunders ställning som sökande av utkomststöd samt att förtydliga lagstiftningen och myndigheternas ansvar. I lagändringen reglerades bland annat samarbetet mellan FPA och välfärdsområdena och tillgängligheten i de olika servicekanalerna. Den riksomfattande delegationen för utkomststödsärenden och de regionala delegationerna inledde sin verksamhet 2023.

Anvisningar för och tillsyn över förskrivningen av biologiska läkemedel och biosimilarer

För att begränsa ökningen av ersättningskostnaderna för läkemedel har läkemedelsförskrivaren sedan den 1 januari 2023 förutsatts välja det prismässigt förmånligaste av sinsemellan jämförbara och alternativa biologiska läkemedel och biosimilarer som saluförs vid tidpunkten för förskrivningen. Om läkemedelsförskrivaren förskriver ett dyrare läkemedel, ska valet av läkemedelspreparat motiveras av patientspecifika medicinska eller terapeutiska skäl som skrivs ut på receptet.

FPA har i lag fått i uppgift att ge anvisningar för och övervaka efterlevnaden av denna skyldighet. Det är första gången som förskrivningspraxis påverkas på lagnivå, och verkställigheten krävde också att nya tillvägagångssätt infördes vid FPA.

FPA försöker i första hand påverka förskrivningspraxisen med hjälp av vägledning. De första iakttagelserna från övervakningen visar att det finns möjligheter att spara. FPA anser att denna nya tillsynsuppgift stöder en rationell läkemedelsförskrivningspraxis och sparar både samhällets och patientens kostnader.

Samarbetet mellan FPA och välfärdsområdena

Välfärdsområdena inledde sin verksamhet den 1 januari 2023. FPA:s uppgifter är nära knutna till de social- och hälsovårdstjänster som välfärdsområdena ansvarar för och därför är samarbetet mellan FPA och välfärdsområdena viktigt.

Särskilt viktigt är det sektorsövergripande samarbetet mellan FPA och välfärdsområdet för de kunder som behöver mycket rådgivning, stöd och tjänster. Tack vare noggranna förberedelser och ett nära samarbete lyckades ändringen vid årsskiftet på ett utmärkt sätt, och arbetet med att sköta de gemensamma kundernas angelägenheter säkerställdes både vid och efter ändringen.

År 2023 utvidgades möjligheten för enskilda kunder att välja att sköta ärenden pappersfritt till nästan alla situationer.

Fördelarna med digitalisering i bruk

I maj trädde en ny nationell reglering av automatiserade beslut i kraft. Regleringen möjliggjorde automatiskt beslutsfattande för FPA, men medförde också nya skyldigheter.

Vid FPA infördes nya automatiserade processer som påskyndar förmånshandläggningen i fråga om sjukdagpenning och studieförmåner. Under 2023 sattes nio exemplar av mjukvarurobotar med anknytning till förmånshandläggningen i produktion. Största delen är enskilda automatiseringar av mindre uppgifter, men en del används också till exempel för att möjliggöra nätfakturering av redovisningar av rehabiliteringsförmåner samt för att bistå vid upphandlingen av producenter av NUOTTI-coachningstjänster. Som helhet genererade alla mjukvarurobotar 2023 nytta som motsvarade totalt 26 årsverken, det vill säga mer än 2 miljoner euro.

Artificiell intelligens (AI) används vid behandling av inkommande handlingar. AI-tekniken kontrollerar och döper vid behov om bilagor till ansökningar om utkomststöd som kunden har skickat in via e-tjänsten. Under 2023 döptes redan omkring en miljon handlingar om, vilket har sparat omkring 7 årsverken, det vill säga mer än en halv miljon euro. När handlingarna är korrekt namngivna förbättras också kvaliteten på handlägningsarbetet.

Under 2023 utvidgades möjligheten för enskilda kunder att välja att sköta ärenden pappersfritt till nästan alla

situationer. I slutet av året hade cirka 500 000 FPA-kunder valt att få och lämna in handlingar elektroniskt, och andelen handlingar som lämnades in enbart elektroniskt var cirka 20 procent. Under året bidrog elektroniska överföringar till inbesparingar på 1,5 miljoner euro i portoavgifter. Mot slutet av året satsade FPA på en kampanj för pappersfria beslut.

Reformer vid verkställandet av studieförmånerna för studerande på andra stadiet

En ändring av lagen om stöd för skolresor trädde i kraft den 1 augusti 2023. Ändringen gjorde det möjligt att ansöka om skolresestöd i MittFPA. De studerande välkomnade förändringen med entusiasm, eftersom mer än 92 procent ansökte om skolresestödet med den nya elektroniska ansökan. Den elektroniska ansökan om skolresestöd gjorde det också möjligt för en studerande att köpa en subventionerad biljett i biljettförsäljarens webbutik. Tidigare måste man köpa biljetten på ett serviceställe.

Hösten 2023 gjordes uppföljningen av studieframgången för studerande på andra stadiet för första gången automatiskt. FPA skickade ett brev till cirka 6 000 studerande för att få en förklaring till att studierna inte framskridit. FPA använder uppgifterna i Utbildningsstyrelsens datalager Koski för uppföljningen på andra stadiet.

FPA kontaktade pensionärerna angående ansökan om folkpensioner och justering av bostadsbidraget för pensionstagare

FPA har i flera år regelbundet utrett hur många pensionärer som får liten arbetspension som inte har ansökt om den folkpension som de har rätt till. En sådan utredning gjordes även 2023. FPA kontaktade dessa kunder personligen så att de kan ansöka om folkpension om de så vill. Syftet är att se till att FPA:s kunder får den folkpension som de har rätt till utan problem och tillförlitligt – var och en på det sätt som lämpar sig bäst.

De uppvärmningsnormer för bostadsbidrag för pensionstagare som fastställts för 2023 genom förordning av statsrådet höjdes mer än vanligt på grund av de höjda elpriserna. Under våren strävade FPA efter att se till att alla stödmottagare som på grund av de höjda uppvärmningsnormerna skulle få en höjning av bostadsbidraget fick den från och med början av året. Detta gjordes genom att man tog reda på vilka kunder med bostadsbidrag för pensionstagare som berördes av en justering av bostadsbidraget till följd av höjningen av uppvärmningsnormen som ännu inte fått sitt bostadsbidrag justerat från början av året. Dessa kunder kontaktades och informerades om att de skulle lämna in en justeringsansökan.

FPA förbereder sig för AN2024-reformen och ändringen av integrationslagstiftningen 2024

Målet med AN2024-reformen är att skapa en servicestruktur som på bästa möjliga sätt främjar snabb sysselsättning av arbetstagarna och ökar arbets- och näringstjänsternas produktivitet, tillgänglighet, genomslagskraft och mångsidighet. I samband med överföringen skapas en finansieringsmodell för kommunerna som uppmuntrar dem att utveckla

sin verksamhet så att den främjar sysselsättningen. Förhoppningen är att reformen därigenom leder till mellan 7 000 och 10 000 nya sysselsatta. Ansvaret för ordnandet av tjänsterna överförs till kommunerna den 1 januari 2025.

Regeringens proposition om ändring av integrationslagstiftningen (KOTO2024-reformen) innehåller en samordning av den övergripande reformen av integrationslagen och reformen av arbetskraftsservicen. I lagförslaget föreslås behövliga ändringar bland annat i integrationslagen, lagen om behandling av personuppgifter i migrationsförvaltningen, lagen om statsandel för kommunal basservice och lagen om utkomstskydd för arbetslösa.

Vid FPA började förberedelserna inför AN2024- och KOTO2024-reformerna i november med att en styrgrupp inrättades. Det slutliga antalet framtida sysselsättningsområden fastställs i början av 2024, liksom innehållet i lagstiftningsändringarna.

Informationsflöden och digitalisering

Vid sektorsövergripande kundsamarbete behövs i allmänhet samtycke av kunden till utbyte av information. I början av 2023 skapades en ny, mångsidig samtyckesblankett (blankettnummer Y 100r) för FPA:s och partnernas gemensamma behov. FPA publicerade blanketten tillsammans med Hyvil Oy. Till stöd för användningen av blanketten skapades också anvisningar och en processbeskrivning. Blanketten och anvisningarna finns på FPA:s webbplats. Den allmänna samtyckesblanketten ersätter de flesta av de samtyckesblanketter som använts tidigare.

FPA deltog i arbetet med finansministeriets program för främjande av digitalisering genom att kartlägga lagstiftningen och anknytande problem som rör den offentliga förvaltningen och som hänför sig till digitaliseringen. De åtgärdsförslag som producerades i slutrapporten över programmet för främjande av digitalisering kan användas vid planering av

projekthelheter som utvecklar e-tjänster och vid beslut om eventuella framtida lagberedningsprojekt.

Kommittén för social trygghet publicerade sin mellanrapport i mars 2023. Som en del av den presenterades viktiga mål för främjandet av digitalisering som ett sätt att utveckla både strukturer och konkreta digitala lösningar. FPA deltog aktivt i digitaliseringsarbetet inom kommittén för social trygghet och i konkretiseringen av den strategiska digitala visionen för social trygghet under ledning av SHM.

I maj 2023 trädde en ny nationell reglering av automatisering i kraft. Under 2023 skapades en strategi vid FPA för att uppfylla kraven i den nya lagstiftningen inom ramen för övergångsperioden. Ett förfarande som uppfyller de lagstadgade kraven utarbetades för införandet av automatiserade avgöranden.

Utvecklingsarbetet för att förhindra förmånsmissbruk framskred

Förtroendet för enskilda kunder är ett viktigt strategiskt mål för FPA, och vi söker ständigt lösningar för att göra det smidigare att sköta FPA-ärenden och till exempel minska behovet av att lämna in bilagor. Samtidigt är det viktigt att utveckla identifieringen och förebyggandet av missbruk av den sociala tryggheten.

Vi arbetar ständigt med att förebygga missbruk. Här utnyttjar vi bland annat informationssystem och nya metoder inom artificiell intelligens och maskininlärning. År 2023 infördes vid FPA teknik för maskinell observation för att förbättra identifieringen av uppgifter om kundernas inkomster och tillgångar i kontoutdrag som kunderna lämnar in.

Misstankarna om missbruk av FPA-förmånerna har varit relativt få under 2019–2023. År 2023 var de misstänkta fallen knappt 1 300, vilket motsvarades av ett belopp av cirka 7,1 miljoner euro. Andelen uppdagade fall uppgick till 0,45 promille av alla utbetalda förmåner.

År 2023 gällde de flesta misstankarna om missbruk det grundläggande utkomststödet. Näst flest misstänkta fall förekom inom arbetslöshetsförmånerna och det allmänna bostadsbidraget.

FPA:s förmånskostnader

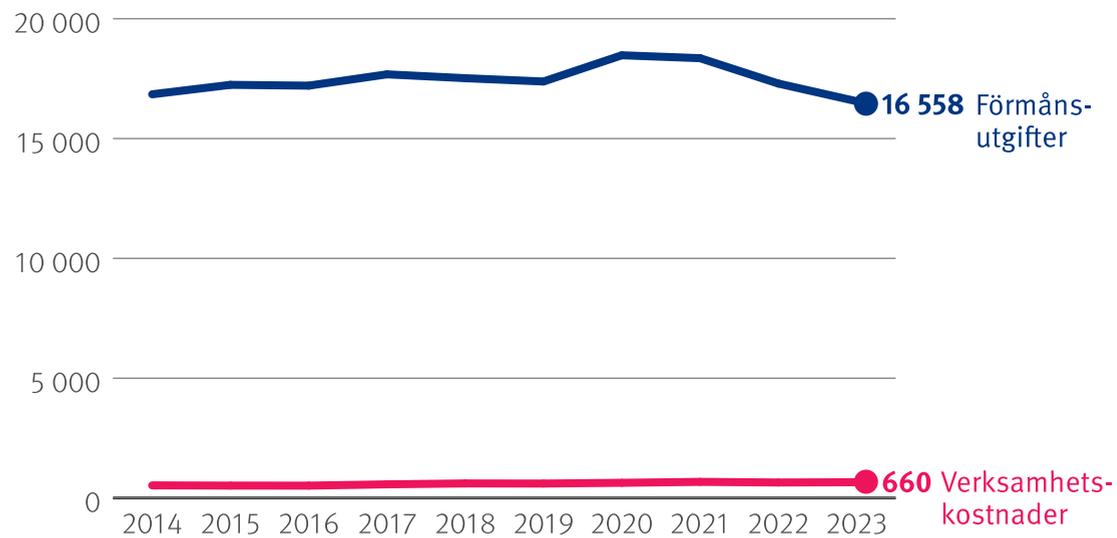
FPA:s förmånskostnader var totalt 16,6 miljarder euro. De ökade med 1,8 procent från året innan.

FPA-förmåner

	2023 miljoner €	2022 miljoner €	Förändring %
Pensionsförmåner	2 576,2	2 476,6	4,0
Förmåner för personer med funktionsnedsättning	622,0	573,9	8,4
Sjukförsäkringsförmåner	4 804,9	5 032,6	-4,5
Rehabilitering	785,4	713,2	10,1
Arbetslöshetsförmåner	1 933,5	1 844,5	4,8
Förmåner för barnfamiljer ¹	1 819,0	1 914,6	-5,0
Studieförmåner	766,0	652,0	17,5
Bostadsbidrag för pensionstagare	679,2	650,2	4,5
Allmänt bostadsbidrag	1 684,2	1 565,0	7,6
Grundläggande utkomststöd	718,6	678,4	5,9
Studerandehälsovård	87,9	84,6	4,0
Övriga förmåner	81,0	84,0	-3,6
Samtliga förmånsutgifter	16 558,0	16 269,7	1,8

¹ Föräldradagpenningarna ingår i sjukförsäkringsförmånerna.

FPA:s förmåner och verksamhetskostnader 2014–2023, miljoner euro*

*2023 års penningvärde.

Fördelningen av FPA:s kostnader 2023, miljoner euro*

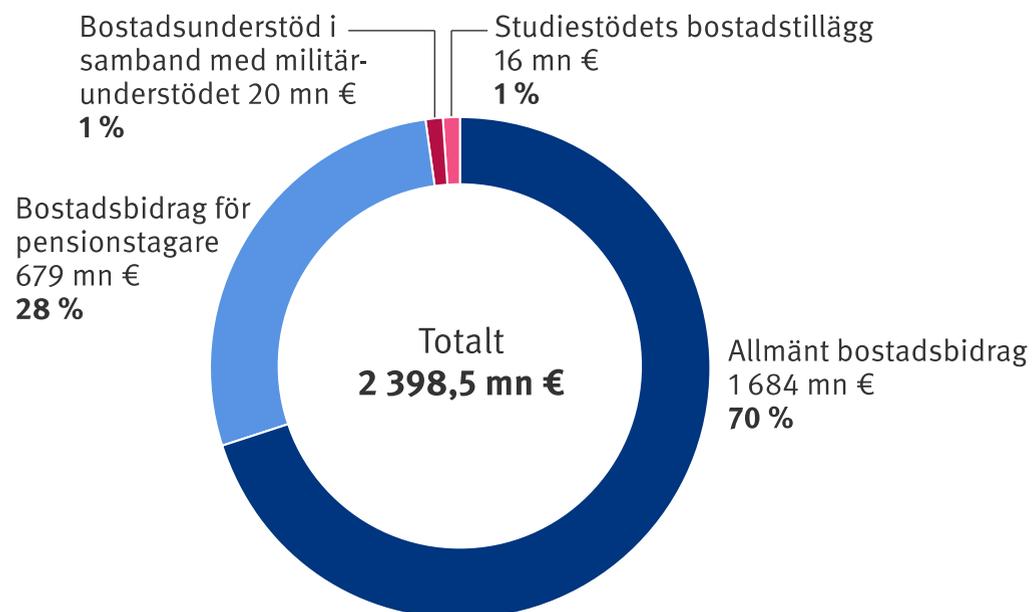

*2023 års penningvärde.

Stöd för boende

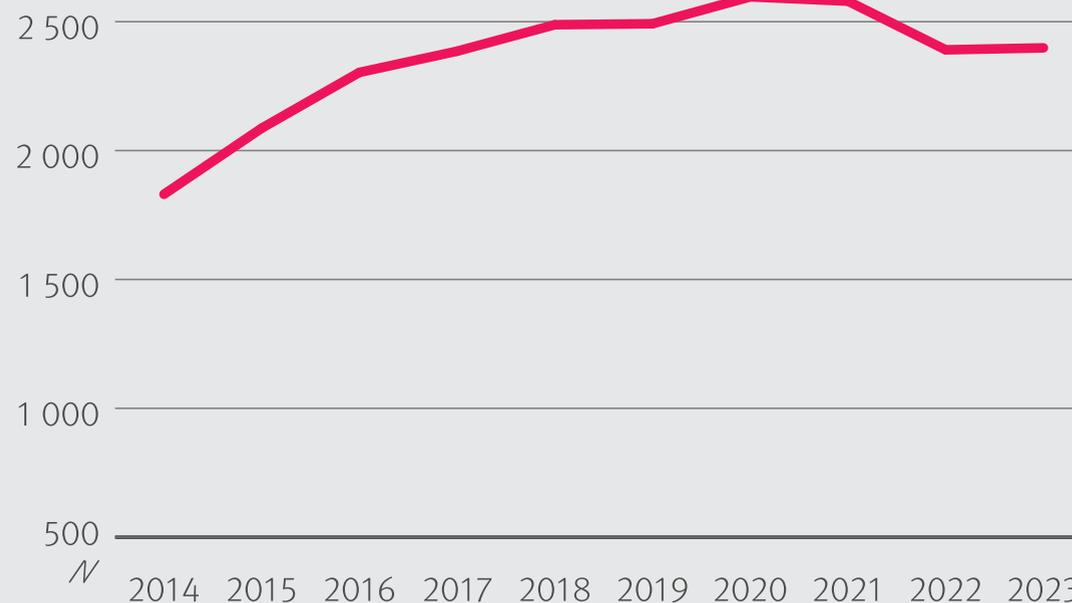
FPA betalade ut totalt 2 399 miljoner euro i bostadsbidrag 2023. Utgifterna för bostadsbidraget minskade med 0,3 procent jämfört med året innan. Utgifterna för det allmänna bostadsbidraget uppgick till 1 684 miljoner euro. Detta innebar en ökning med 7,6 procent från året innan. I december 2023 fanns det 404 662 hushåll som fick allmänt bostadsbidrag, det vill säga 5,9 procent fler än i december året innan.

Utbetalda bostadsbidrag 2023, %

Utgifterna för bostadsbidrag för pensionstagare var 679 miljoner euro. Utgifterna ökade med 4,5 procent under året och antalet mottagare ökade med 0,4 procent.

Utbetalda bostadsbidrag 2014–2023, miljoner euro*

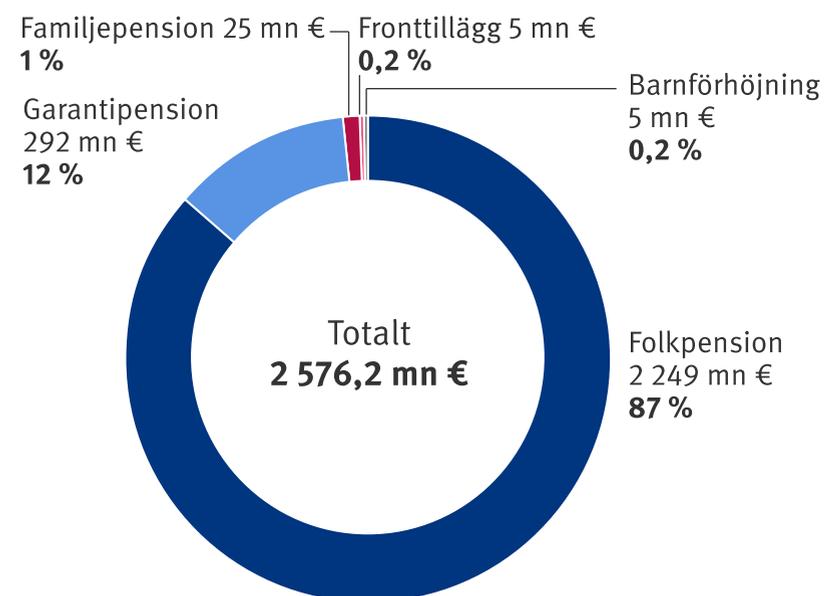
*2023 års penningvärde.
Obs! Bruten skala.

Pensionsförmåner

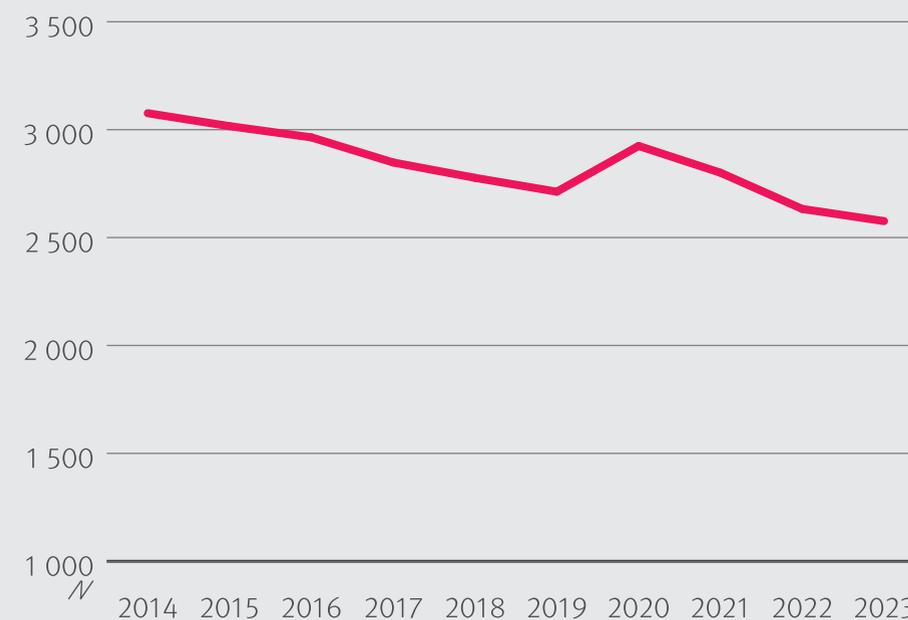
År 2023 betalade FPA ut pensionsförmåner till ett belopp av 2 576 miljoner euro, vilket var 4,0 procent mer än året innan.

Vid årets slut fick 576 900 personer pensionsförmåner från FPA. Antalet minskade med 1,2 procent från året innan. Relativt sett minskade antalet mottagare av fronttillägg mest.

Utbetalda pensionsförmåner 2023, %

Utbetalda pensionsförmåner 2014–2023, miljoner euro*

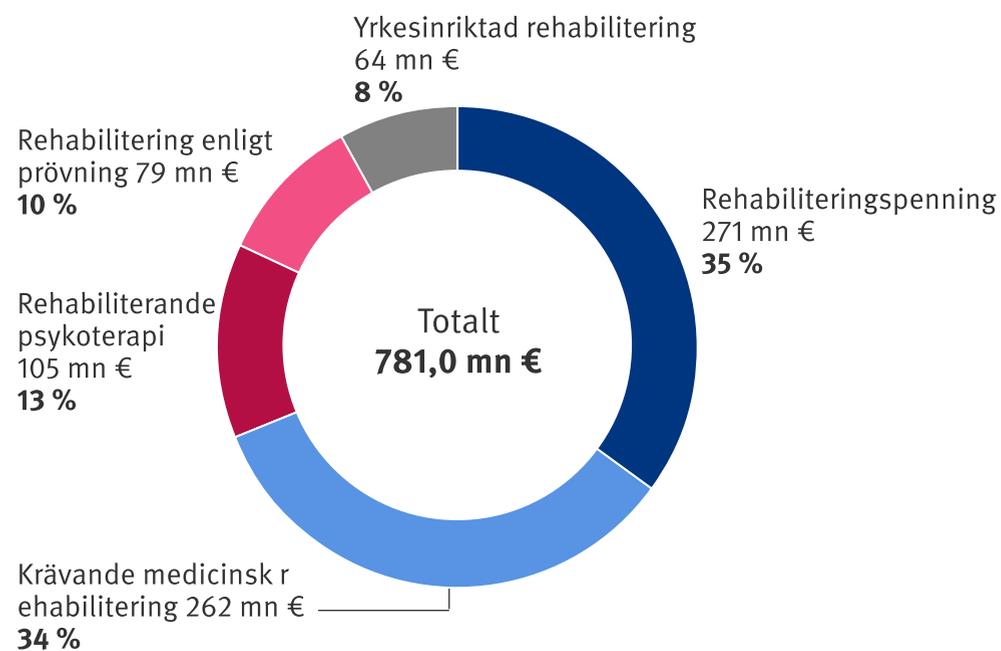

*2023 års penningvärde.
Obs! Bruten skala.

Rehabiliteringsförmåner

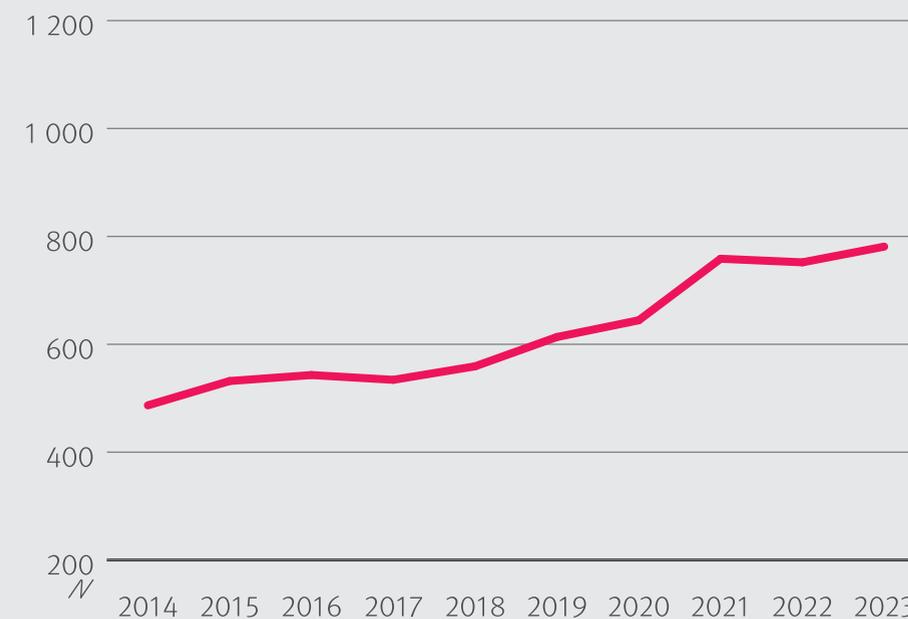
FPA:s rehabiliteringskostnader uppgick till totalt 785 miljoner euro 2023, vilket var 10,1 procent mer än 2022. Antalet personer som fick rehabiliteringsförmåner (187 565) ökade med 5,6 procent. FPA betalade ut 271 miljoner euro i rehabiliteringsförmåner, vilket var 11,7 procent mer än året innan.

Utbetalda rehabiliteringsförmåner 2023, %

Kostnaderna för rehabiliteringstjänster inom ramen för yrkesinriktad rehabilitering var sammanlagt 64 miljoner euro. Kostnaderna ökade med 8,5 procent från 2022. Kostnaderna för rehabiliteringstjänster inom ramen för krävande medicinsk rehabilitering uppgick till 262 miljoner euro, utgifterna för rehabiliterande psykoterapi till 105 miljoner euro och utgifterna för rehabilitering enligt prövning till 79 miljoner euro.

Utbetalda rehabiliteringsförmåner 2014–2023, miljoner euro*

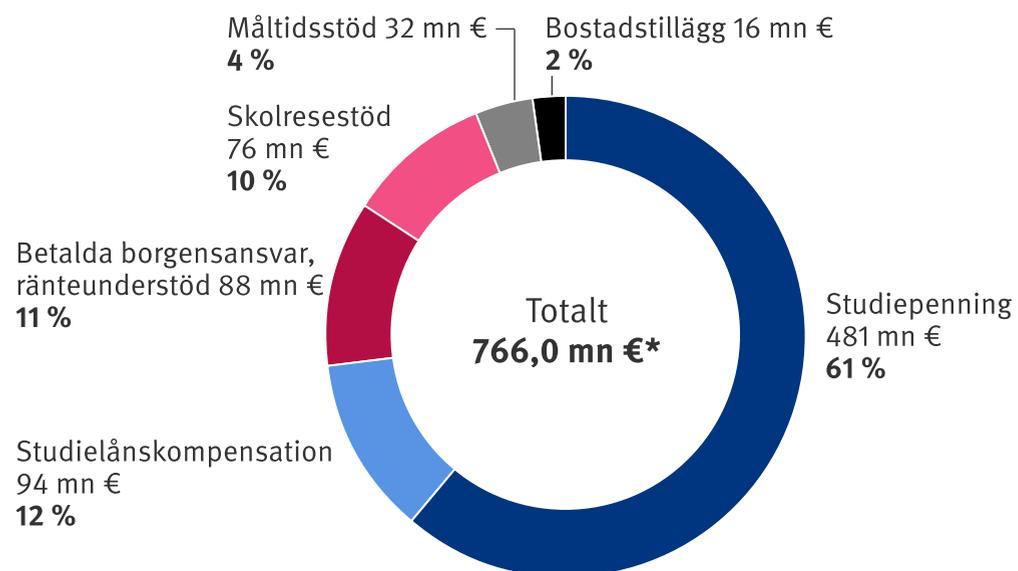

*2023 års penningvärde.
Obs! Bruten skala.

Studieförmåner

År 2023 uppgick FPA:s studieförmånsutgifter till totalt 766 miljoner euro. Utgifterna ökade med 17,5 procent från året innan. År 2023 betalade FPA ut studiepenning till ett belopp av 481 miljoner euro och bostadstillägg till ett belopp av 16 miljoner euro. Studiepenningens utgifter ökade med 5,8 procent från 2022, medan utgifterna för

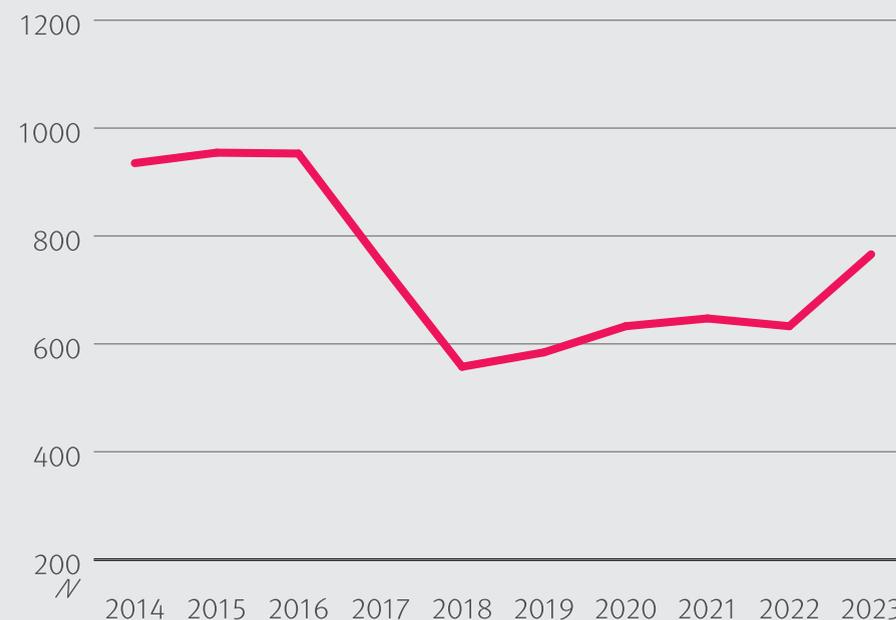
Utbetalda studieförmåner 2023, %

*Från det sammanlagda beloppet har dragits av indrivna borgensansvarsfordringar och den höjning som lagts till indrivet studiestöd.

bostadstillägg var oförändrade. Studielånskompensation betalades till ett belopp av 94 miljoner euro, borgensansvar till ett belopp av 85 miljoner euro och måltidsstöd för högskolestuderande till ett belopp av 32 miljoner euro. Skolresestöd betalades ut till ett belopp av 76 miljoner euro.

Utbetalda studieförmåner 2014–2023, miljoner euro*

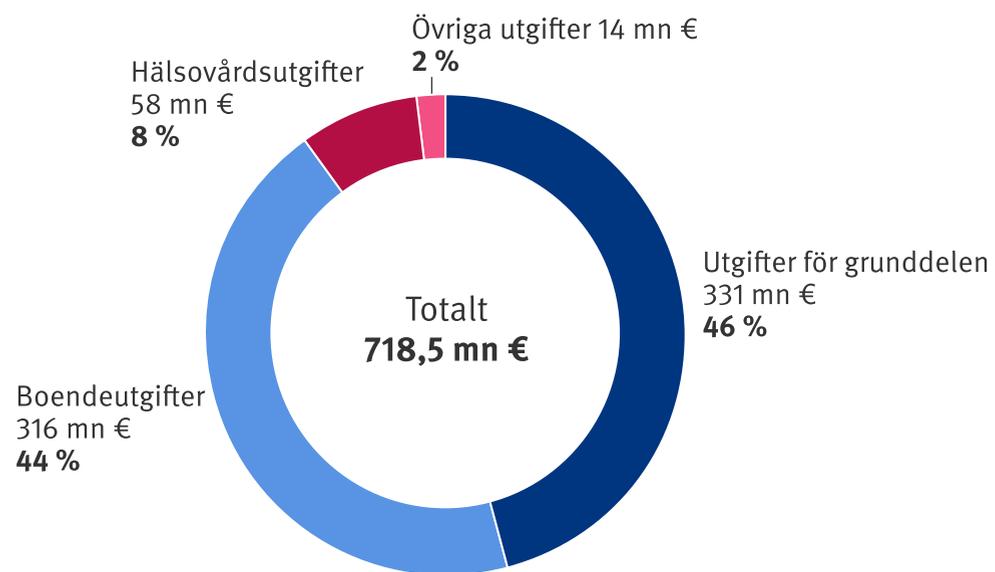

*2023 års penningvärde.
Obs! Bruten skala.

Grundläggande utkomststöd

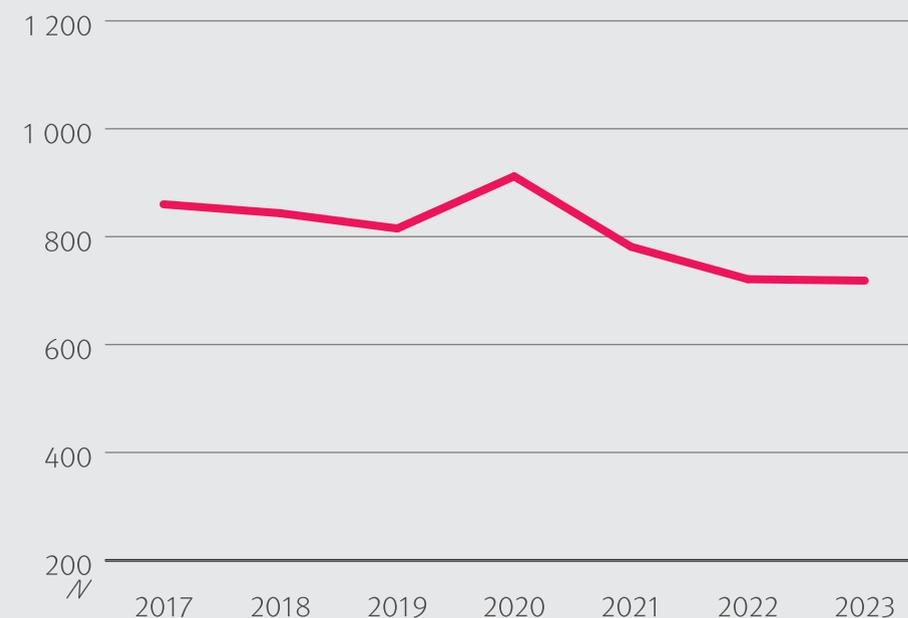
FPA betalade ut 719 miljoner euro i grundläggande utkomststöd 2023. Det är 5,9 procent mer än året innan. Stöd betalades under året till 250 493 hushåll med 355 464 personer. Antalet hushåll som fick grundläggande utkomststöd minskade med 0,6 procent och antalet personer med grundläggande utkomststöd var oförändrat.

Utgifter för grundläggande utkomststöd 2023, %

Under året fick 6,3 procent av befolkningen grundläggande utkomststöd. De flesta stödtagarna är i åldern 18–24 år och 13,7 procent av åldersgruppen fick grundläggande utkomststöd.

Utbetalt grundläggande utkomststöd 2017–2023, miljoner euro*

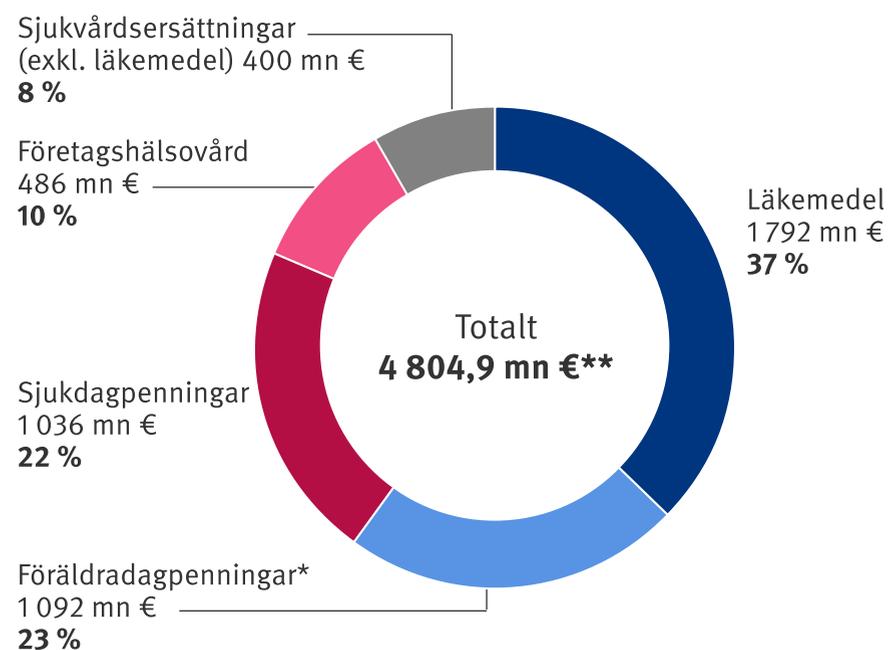
*2023 års penningvärde. Det grundläggande utkomststödet överfördes till FPA 2017. Obs! Bruten skala.

Sjukförsäkringsförmåner

År 2023 betalade FPA ut 4 942 miljoner euro i sjukförsäkringsförmåner. Det var 4,2 procent mindre än 2022. Förmånerna betalades till 3 905 052 personer det vill säga till 70 procent av befolkningen.

I sjukvårdersättningar betalades 2 185 miljoner euro, varav 1 792 miljoner euro hörde till läkemedelsersättningar. Utgifterna för läkemedelsersättningar ökade med 1,1 procent jämfört med året innan.

Utbetalda sjukförsäkringsförmåner 2023, %

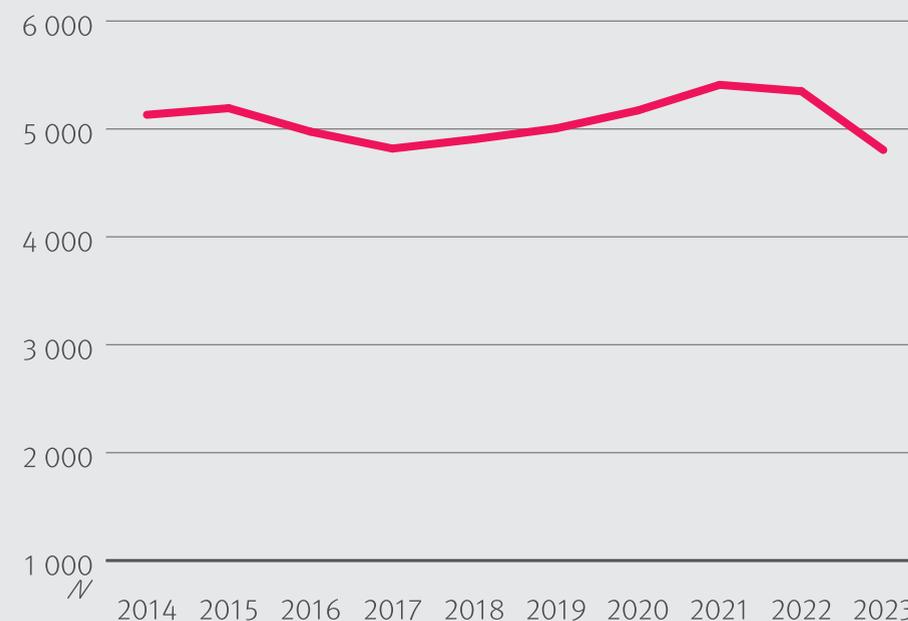

*I föräldradagpenningarna ingår även specialvårdspenningar, familjeledighetsersättningar och semesterkostnadsersättningar till arbetsgivare.

** Specialvårdspenningar ingår i totalsumman.

Dagpenning på basis av sjukförsäkring betalades till ett belopp om totalt 2 128 miljoner euro. Under året fick 306 170 personer sjukdagpenning och de fick sammanlagt 901 miljoner euro. Mest ökade förmånsutgifterna för partiell sjukdagpenning (med 28 %). Partiell sjukdagpenning betalades till 33 855 personer, vilket är nästan en femtedel fler än året innan. Föräldradagpenningar på totalt 991 miljoner euro betalades till 137 295 personer.

Utbetalda sjukförsäkringsförmåner 2014–2023, miljoner euro*

*2023 års penningvärde.
Obs! Bruten skala.

Sjukförsäkringsersättningar 2022–2023

	2023 milj. €	2022 milj. €	Muutos-%
Samtliga¹	4 941,7	5 157,5	-4,2
Dagpenningar enligt sjukförsäkringen ²	2 127,7	2 325,9	-8,5
Sjukdagpenning	901,1	883,9	1,9
Partiell sjukdagpenning	79,5	62,0	28,1
FöPL-sjukdagpenning	10,1	9,6	6,0
Dagpenning vid smittsam sjukdom	45,3	272,9	-83,4
Föräldradagpenning ³	1 091,6	1 097,3	-0,5
Specialvårdspenning	6,0	6,0	-1,5
Sjukvårdsersättningar	2 185,2	2 262,4	-3,4
Läkemedel ⁴	1 791,7	1 772,4	1,1
Grundersättning	349,5	333,5	4,8
Specialersättning	1 167,9	1 181,7	-1,2
Lägre ersättning	477,1	457,5	4,3
Högre ersättning	690,8	724,2	-4,6
Tilläggsersättning för läkemedel	274,0	256,8	6,7
Privata läkares tjänster	30,9	55,6	-44,5
Privata tandläkares tjänster ⁵	43,7	44,7	-2,2
Privat undersökning och behandling	9,6	82,5	-88,4
Resor och sjuktransporter ⁶	309,0	307,0	0,7
Övriga förmåner (bl.a. företagshälsovård och studerandehälsovård)	475,0	427,4	11,1

1 Inkluderar 4,51 miljoner euro i sjukdagpenningar som betalades till LPA 2023.

2 Inkluderar också donationsdagpenning som betalats till organ- eller vävnadsdonator.

3 Inkluderar också familjeledighetsersättningar och semesterkostnadsersättningar till arbetsgivare.

4 Inkluderar också arvoden för dosdispensering.

5 Inkluderar ersättning för arvoden till munhygienister.

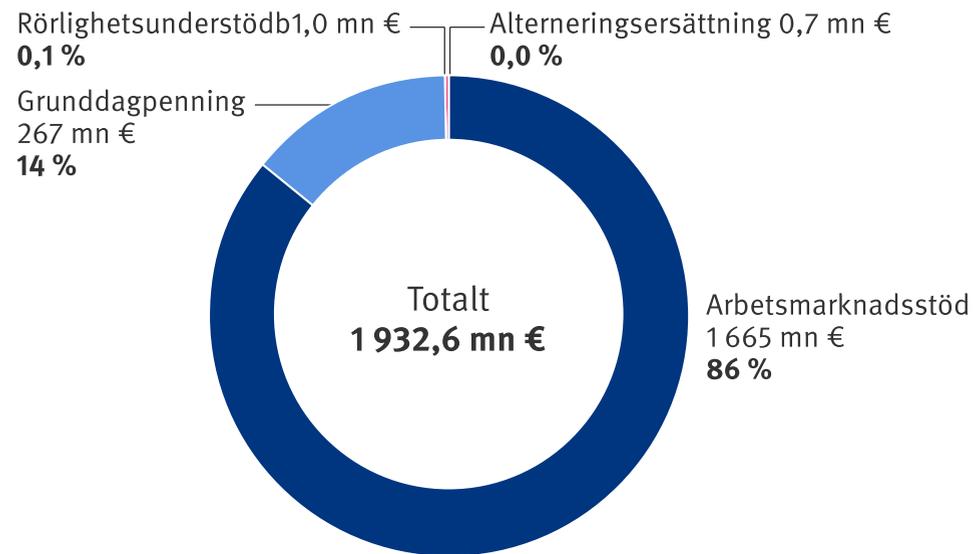
6 Inkluderar tilläggsersättningar för resor.

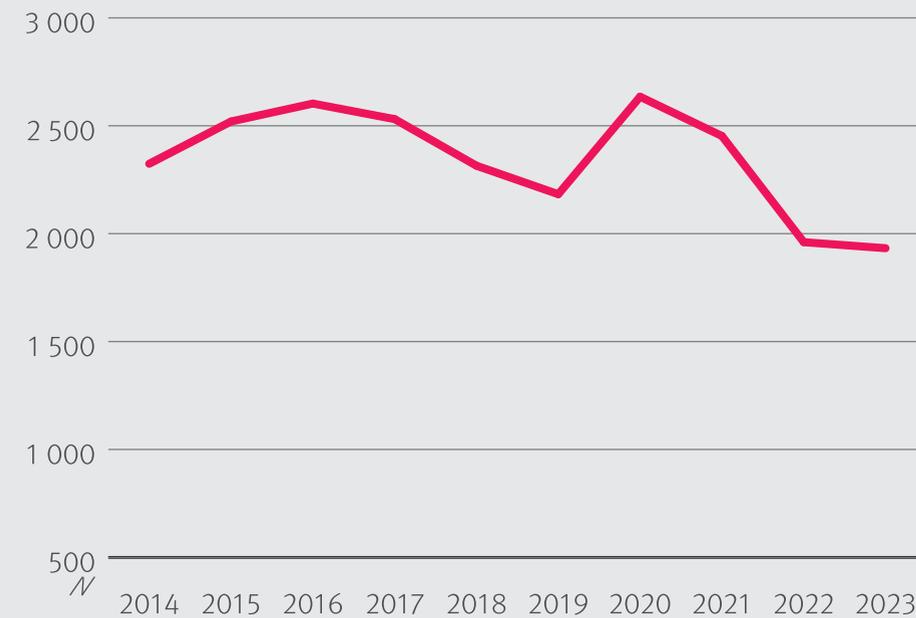
Arbetslöshetsförmåner

FPA betalade ut 1 934 miljoner euro i arbetslöshetsförmåner, vilket var 4,8 procent mer än året innan. Antalet förmånstagare var 294 673, det vill säga 6,5 procent mindre än året innan.

Utbetalda arbetslöshetsförmåner 2023, %

Utbetalda arbetslöshetsförmåner 2014–2023, miljoner euro*

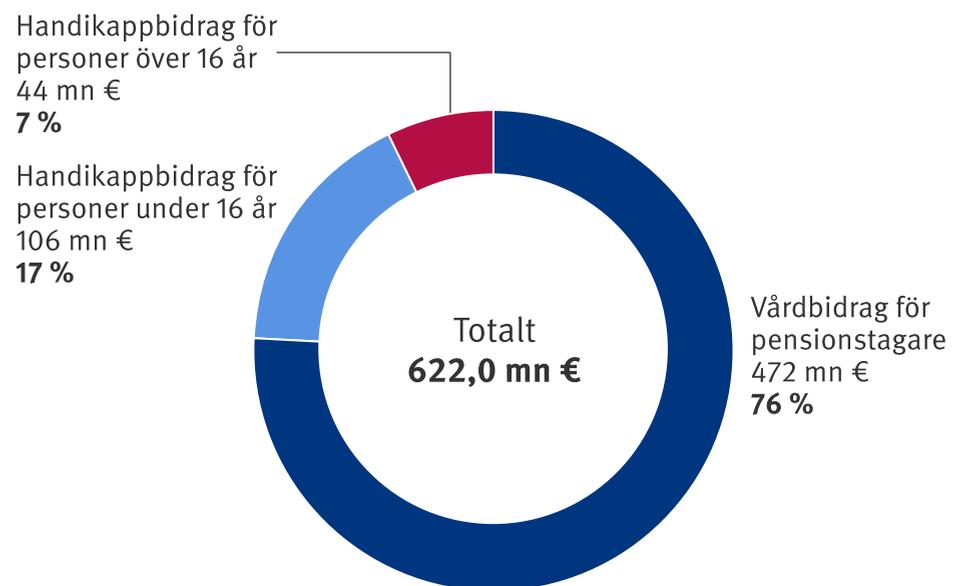

*2023 års penningvärde.
Obs! Bruten skala.

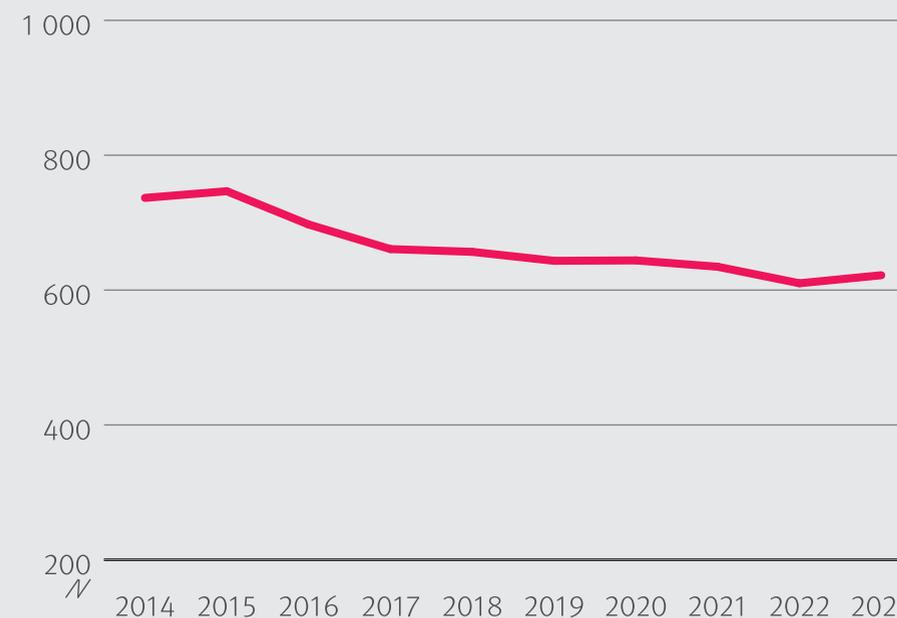
Förmåner för personer med funktionsnedsättning

År 2023 betalade FPA ut 622 miljoner euro i handikappbidrag. Utgifterna ökade med 8,4 procent från året innan. Antalet mottagare av handikappbidrag uppgick i slutet av 2023 till 261 900, vilket var 1,5 procent mer än året innan. I slutet av 2023 var 6 100 personer berättigade till tolktjänst för personer med funktionsnedsättning.

Utbetalda handikappbidrag 2023, %

Utbetalda handikappbidrag 2013–2023, miljoner euro*

*2023 års penningvärde.
Obs! Bruten skala.

Övriga förmåner

Mottagare av övriga förmåner

	2023	2022	Förändring %
Pensionsstöd (31.12)	576 850	584 098	-1,2
Rehabiliteringsförmåner	187 565	177 559	5,6
Arbetslöshetsförmåner	294 673	315 181	-6,5
Moderskapsunderstöd och adoptionsbidrag	42 045	43 960	-4,4
Barnbidrag			
Familjer (31.12)	534 452	532 964	0,3
Barn (31.12)	951 525	957 711	-0,6
Barnavårdsstöd			
Familjer	106 722	114 685	-6,9
Barn	122 263	133 852	-8,7
Underhållsstöd			
Familjer (31.12)	63 433	65 410	-3,0
Barn (31.12)	91 272	94 204	-3,1
Bostadsbidrag för pensionstagare (31.12.)	207 711	206 975	0,4
Allmänt bostadsbidrag (hushåll 31.12)	404 662	382 232	5,9
Grundläggande utkomststöd			
Hushåll	250 493	251 958	-0,6
Personer	355 464	355 426	0,0
Studieförmåner			
Studiestöd	290 057*	291 310**	-0,4
Stöd för skolresor	70 834*	57 365**	23,5
Militärunderstöd	9 941	9 501	4,6
Förmåner för personer med funktionsnedsättning (31.12.)	261 888	258 017	1,5
Tolktjänst för personer med funktionsnedsättning (31.12)	6 135	6 026	1,8

* Läsåret 2022/2023. ** Läsåret 2021/2022.

Övriga förmåner

	2023 mn €	2022 mn €	Förändring %
Underhållsstöd	167,7	154,1	8,9
Pensionsförmåner	2 576,2	2 476,6	4,0
Pensionsstöd	2,8	13,7	-79,8
Bostadsbidrag för pensionstagare	679,2	650,2	4,5
Rehabiliteringsförmåner	785,4	713,2	10,1
Barnbidrag	1 352,4	1 460,3	-7,4
Barnavårdsstöd	252,1	290,6	-13,3
Studieförmåner	766,0	652,0	17,5
Grundläggande utkomststöd	718,6	678,4	5,9
Militärunderstöd	20,0	18,6	7,7
Arbetslöshetsförmåner	1 933,5	1 844,5	4,8
Tolktjänst för personer med funktionsnedsättning	54,9	49,2	11,5
Förmåner för personer med funktionsnedsättning	622,0	573,9	8,4
Allmänt bostadsbidrag	1 684,2	1 565,0	7,6
Moderskapsunderstöd och adoptionsbidrag	10,2	9,7	5,3

Ansökningar om förmåner och avgöranden

Förmån	2023		2022	
	Av-göranden	Genomström-ningstider medelvärde ¹	Av-göranden	Genomström-ningstider medelvärde ¹
Underhållsstöd och befrielse från betalning av underhållsbidrag	57 678	17,8	57 358	18,2
Pensioner (inkl. pensionsstöd och garantipension)	157 081	63,6	138 972	60,6
Bostadsbidrag för pensionstagare	221 213	34,4	204 672	33,2
Specialvårdspenning	10 491	20,2	9 489	23,8
Rätt till vård	9 299	35,5	7 014	25,8
Stöd för skolresor	146 903	8,0	106 123	12,4
Rehabilitering	264 881	32,8	252 059	37,1
Rehabiliteringspenning	103 724	18,3	97 258	19,3
Barnbidrag	91 227	21,8	85 618	23,4
Barnvårdsstöd	175 639	9,3	187 890	11,6
Rätt till läkemedelsersättning	360 833	18,7	329 307	25,6
Tilläggsersättning för läkemedel	20 774	16,7	20 396	23,7
Studieförmåner (studiestödsförmåner, studielånsavdrag och studielånskompensation)	362 774	15,2	358 204	13,7
Grundläggande utkomststöd	1 624 778	10,2	1 587 216	10,5
Sjukvårdsersättningar	9 585 503	9,0	11 555 442	17,1
Sjukdagpenningar	804 522	20,2	1 197 560	29,5
Militärunderstöd	37 769	9,1	32 574	12,5
Företagshälsovård, arbetsgivare	48 819	98,3	49 117	87,9

Förmån	2023		2022	
	Av-göranden	Genomström-ningstider medelvärde ¹	Av-göranden	Genomström-ningstider medelvärde ¹
Företagshälsovård, företagare	61 105	12,7	56 468	13,2
Arbetslöshetsförmåner	1 063 482	6,8	1 075 012	6,2
Försäkringsärenden	167 727	35,6	110 800	43,9
Förmåner för personer med funktionsnedsättning	135 654	23,3	122 638	34,3
Föräldradagpenningar (inkl. semester kostnadsersättning och familjeledighetsersättning)	253 030	26,0	207 571	27,2
Allmänt bostadsbidrag	903 995	19,5	881 665	19,5
Moderskapsunderstöd	42630	4,9	44292	6,8

¹ Uppgifterna i tabellen har genomströmningstiden beräknats i kalenderdagar från det att ansökan inkom till dagen för avgörandet, och i tiden ingår även eventuell tid för tilläggsutredning.

Återkrav

I slutet av året uppgick återkravsbeloppet för olika förmåner (inklusive indrivning på grund av inkomstkontrollen i samband med studiestödet) till totalt 138 miljoner euro. Fordringarna ökade med 7,6 procent från året innan. Av statens fordringar på grund av borgensansvar för studielån var vid årets slut 186 miljoner euro föremål för indrivning. Beloppet ökade med 47,9 procent från året innan. Indrivningen av fordringar på grund av borgensansvar för studielån ökade främst på grund av att antalet studielån som FPA år 2023 betalade till bankerna nästan tredubblades jämfört med året innan.

FPA:s informationstjänster producerade och förädlade information för omfattande utnyttjande

Information är en central länk mellan FPA:s olika uppgifter. Den riksomfattande information som inkommer till FPA är ett unikt och värdefullt kapital som utnyttjas i ledningen av FPA och i FPA:s serviceverksamhet, i utvecklingen av lagstiftningen och servicesystemet samt inom forskning och innovation.

År 2023 fokuserade FPA:s informationstjänster särskilt på att stödja ett framgångsrikt genomförande av social- och hälsovårdsreformen genom att producera den information som behövs som stöd för reformen.

FPA har förbättrat sin kompetens inom informationsledning bland annat genom att införa en ny analytisk miljö som gör det möjligt att publicera förädlad, visualiserad information för FPA:s eget och intressentgruppernas bruk. Under året undersökte vi olika sätt att ytterligare förbättra kompetensen inom informationsledning. Den information som samlas hos FPA utnyttjas också i stor utsträckning vid utvecklandet av servicehelheten i hela samhället.

Under året utvecklade vi i betydande grad webbtjänsten FPA:s faktaportal, som publicerades året innan. Faktaportalens användbarhet förbättrades utifrån responsen, och i tjänsten publicerades betydligt mer aktuellt innehåll än året innan. I faktaportalen publicerades under året 124 nyheter och inlägg i forskningsbloggen och den hade 160 000 användare.

År 2023 publicerade FPA för andra gången en informationsredovisning. Den beskriver genomförandet av FPA:s strategi ur perspektiven för de uppgifter som produceras, datalagren, informationsutbytet och Kanta-tjänsterna.

FPA:s statistik och öppna data intresserade

Under 2023 laddades rapporter ned från Kelasto 165 000 gånger, omkring 10 procent mer än året innan. En ny Kelasto-rapport utarbetades för uppföljningen av den europeiska EESSI-trafiken och den publicerades i juni.

Nationella hälsoindexet publicerades i maj. Det sammanställer registeruppgifter från Institutet för hälsa och välfärd (THL), FPA, Pensionsskyddscentralen (PSC) och Statistikcentralen. FPA producerade ett index för arbetsförmåga i nationella hälsoindexet. Det beskriver regionala skillnader i fråga om sjuk-/invalidpension, sjukdagpenning och yrkesinriktad rehabilitering.

Under året använde
160 000

personer webbtjänsten FPA:s faktaportal, som sammanställer de forsknings- och statistikuppgifter som FPA producerar.

Statistiktjänsten besvarade cirka 1 600 begäranden om uppgifter. Mest efterfrågades statistik om läkemedel och sjukdagpenning. Under året publicerade vi 11 statistikpublikationer, av vilka 9 var ämnesbaserad årsstatistik och 2 var samlingspublikationer. Statistikpublikationer laddades ner på nätet inemot 50 000 gånger. Vi deltog också i framställningen av tre samarbetspublikationer. FPA producerar Finlands läkemedelsstatistik tillsammans med Säkerhets- och utvecklingscentret för läkemedelsområdet Fimea. Statistik över arbetslöshetsförmåner i Finland produceras tillsammans med Finansinspektionen och Statistik över pensionstagarna i Finland tillsammans med PSC.

Serien Figurer, som tidigare publicerats som filer, omarbetades till en webbplats med namnet FPA-statistik i figurer. De nya figurerna är tillgängliga, och användaren kan få uppgifterna i figurerna i flera olika format.

År 2023 publicerade vi i tjänsten Avoindata.fi öppna data från fem nya material: pensioner, arbetslöshetsförmåner, utkomststöd, sjukvårdsersättningar och föräldradagpenningar.

Utbytet av information med samarbetsparter har

FPA:s förmånsdatatjänst Kelmu utvecklades och användargrupperna utvidgades under 2023. I början av året öppnades tjänsten för användning i välfärdsområdena. I oktober öppnades Kelmu också för de första förläggningarna i syftet att underlätta handläggningen av ansökningar om mottagningspenning vid förläggningarna.

Projektet för att utveckla det dubbelriktade informationsutbytet fortsatte. I oktober lanserades ett pilotprojekt för funktionen Begäranden om information tillsammans med tre välfärdsområden. Med den funktion som pilotprojektet gäller kan FPA:s anställda begära de uppgifter de behöver från välfärdsområdets socialservice, och socialservicen kan svara på begärandena om uppgifter genom att lämna uppgifter om sina klienter i förmånsda-

tatjänsten Kelmu. Syftet med funktionen är att öka det elektroniska informationsutbytet och göra handläggningen av ansökningar smidigare. Pilotprojektet hjälper oss att avgöra hur användbar funktionen är.

Också det dubbelriktade nationella informationsutbytet med partnerna utvecklades. Den nya systemhelheten för utbyte av uppgifter om arbetskraftspolitiska utlåtanden mellan FPA och UF-centret togs i bruk i mars som en del av det statliga projektet för digitalisering av arbets- och näringstjänsterna.

EU:s elektroniska utbyte av kundinformation inom den sociala tryggheten (EESSI) är etablerat och de ökande meddelandevolymerna gagnar behandlingen av den sociala tryggheten. FPA genomför de nationella kontaktpunkterna för alla cirka 60 socialförsäkringsinstitutioner som deltar i EESSI-trafiken i Finland. Genom dubbelriktat informationsutbyte med Sverige, Tyskland och Norge kompletteras den nödvändiga informationen.

I FPA:s arbete ingår också att se till att kundernas basuppgifter är aktuella och korrekta. De nya skiljemärkena för personbeteckningar infördes framgångsrikt vid FPA i december 2023.

Nytt forskningsprogram inleddes

Fokusområdena i FPA:s forskningsprogram för 2023–2025 är gemensamma kunder, försörjning i olika livssituationer samt funktionsförmåga, arbetsförmåga och rehabilitering.

År 2023 undersökte vi kundrelationer och kunder samt helheten av flerkanalsfinansiering och systemet för social trygghet i olika områden. Vi undersökte också verkställigheten av FPA-förmånerna och de servicehelheter som riktar sig till kunderna. I socialbarometern var temat FPA:s och välfärdsområdets gemensamma kunder.

Vi gjorde kalkyler för regeringsförhandlingarna om en uppdelning av läkemedelstaket och om FPA-ersättningarna för privat sjukvård. Vi lanserade också omfattande samarbetsprojekt om företagshälsovården som en del av social- och hälsovårdssystemet samt om marknaden och kostnaderna för taxi- och ambulansfärder som FPA ersätter. På begäran av social- och hälsovårdsministeriet (SHM) redigerade vi en översikt över befolkningens hälsa och välbefinnande i samarbete med THL.

Det ovanligt omfattande registerforskningsprojektet om användningen av förmåner och tjänster i Uleåborg 2013–2018 avslutades 2023. Projektet har utnyttjats bland annat i samband med reformen av den sociala tryggheten och utvärderingen av systemet för öppen sjukvård inom social- och hälsovården.

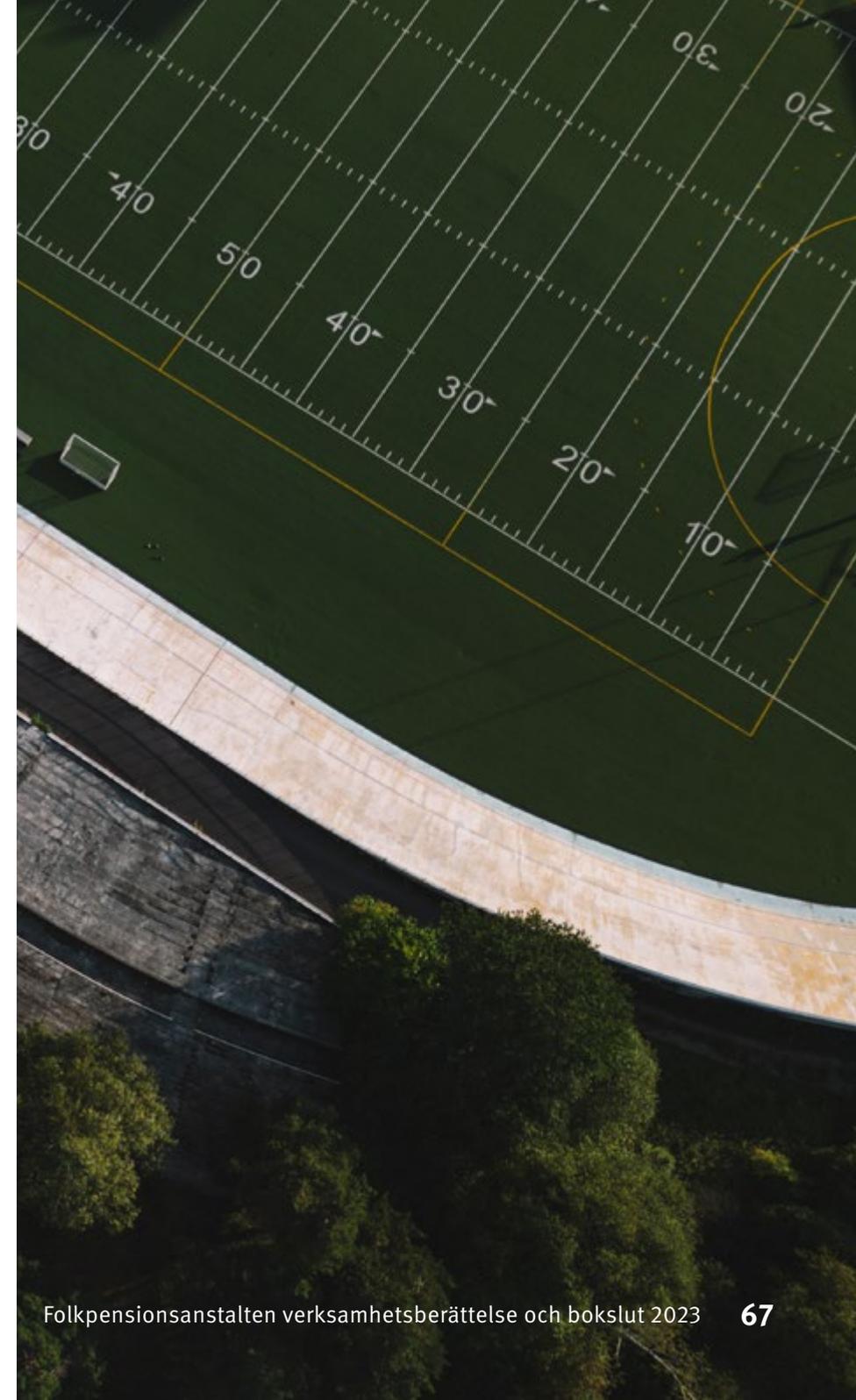
Vi undersökte situationen för dem som lever med miniskydd, särskilt med tanke på det grundläggande utkomststöd och bostadsbidraget, och vi undersökte hur olika befolkningsgruppers försörjning är uppbyggd. Vi fortsatte också att utvärdera försöket med basinkomst och familjeledighetsreformen. I samarbete med THL gjorde vi en enkät om familjeledigheter och utvärderade vilken effekt samverkan av inkomstöverföringar, beskattning och anlitan av social- och hälsovården har på hushållens försörjning.

I fråga om de förmåner som stöder funktions- och arbetsförmågan undersökte vi särskilt förändringar och reformer

i rehabiliteringstjänsterna och vid kontrollpunkterna för sjukdagpenningperioder. Vi undersökte också kundprocesserna och kundstigarna vid arbetsoförmåga i samarbete med PSC.

I FPA:s forskningsserier publicerades under året 21 publikationer, varav 7 var referentgranskade. Dessutom publicerades en separat publikation, och publikationsredaktionen arbetade med 12 uppdrag för FPA:s övriga enheter. Resultaten av FPA:s forskningsverksamhet publicerades dessutom omfattande i inhemska och utländska publikationer. Vi ordnade flera seminarier under året.

År 2023 publicerade FPA:s forskningsenhet 122 publikationer varav 40 var referentgranskade. Dessutom publicerades 51 blogginslag. Forskarna framträdde totalt 280 gånger. FPA:s forskningsetiska kommitté sammanträdde sju gånger, och 26 läkemedelsutlåtanden gavs till SHM:s läkemedelsprisnämnd Hila. Biblioteks- och informationstjänsterna utförde cirka 178 kunduppdrag.

IT-tjänsterna reagerade på förändringar och utvecklade verksamheten

FPA, som sysselsätter nästan tusen IT-specialister, är med finländska mått mätt en betydande IT-arbetsgivare. Egna IT-tjänster och stark kompetens är ett strategiskt viktigt val för FPA. FPA:s IT-lösningar påverkar hela samhället och måste därför vara driftsäkra, trygga och moderna. År 2023 överträffade vi det mål som satts för oss och höll FPA:s system i drift och störningarna på ett minimum.

Olika lagändringar kräver snabb reaktionsförmåga för att skapa nya system och uppdatera de befintliga systemen. Till exempel byggdes systemet för elstödet upp på några månader och togs i bruk i januari 2023. I september utökades möjligheterna att sköta ärenden för andra i MittKanta. För att genomföra den nya regeringens riktlinjer gjordes hundratals ändringar i systemen.

Utöver vår egen personal sysselsatte vi cirka 600 konsulter i olika långa uppdrag. Centraliseringen av konsulthanteringen var en av årets stora interna reformer. Det var en lösning som förtydligade helhetsbilden och hanteringen av konsultuppdragens livscykel. Utvecklingsarbetet är ännu i inledningsskedet och kommer att fortsätta under de kommande åren.

Nina Nissilä, direktör för FPA:s IT-tjänster och gemensamma tjänster, utsågs till årets direktör för IT och digitala tjänster. Bland urvalskriterierna för utmärkelsen, som tilldelas av tidskriften Tivi, betonades 2023 särskilt förmågan att leda arbete med resiliens och hållbar utveckling.

Kontinuerlig utveckling för effektivare datasäkerhet och informationsutnyttjande

Vi utvecklade kraftigt FPA:s och Kanta-tjänsternas dataresurser och användningen av dem, såsom rapporterings- och analysmöjligheterna. Den tekniska reformen av användargränssnittet påskyndade också reformen av användargränssnittet för MittKanta.

Tillgången till Kanta-tjänster var på en utmärkt nivå under hela året, vilket också har bidragit till att öka den mängd uppgifter som yrkespersoner söker i Kanta-tjänsterna. Det förbättrade också kundnöjdheten jämfört med föregående år.

Under 2023 bildades ett center för teknisk lägesbild. Det har gjort det möjligt att övervaka och reagera dygnet runt på störningar och avvikelser i informationssystemen. Arbetet med att utveckla den kritiska infrastrukturen fortsatte.

Centraldatortjänsterna togs i FPA:s besittning och ägo i oktober 2023, och helheten vilar nu på FPA:s ansvar. I bakgrunden ligger behovet av att trygga FPA:s tjänster och verksamhet, att förbereda sig på eventuella hot och att säkerställa funktionssäkerheten för kritiska program och appar i krissituationer. Centraldatorlösningen förbättrar också tillgången till FPA:s IT-tjänster och stöder hanteringen av störningssituationer. Den omfattande uppdateringen av befintliga Java-applikationsramar ledde till ett bredare Java-migrationsarbete och en betydande förbättring av applikationernas säkerhet.

Fokus under 2023 låg på att utveckla en handlingsmodell som förenar FPA:s prognoser, innovationsverksamhet och strategi. Huvudvikten låg på bedömningen av konsekvenserna av AI-omvälvningen i förhållande till FPA:s kunder, samhället och FPA:s egen verksamhet. Vi identifierade sju områden där artificiell intelligens har stor genomslagskraft och skapade en livscykelmodell för utveckling av artificiell intelligens. År 2023 genererade de automatiseringar som var i produktionsanvändning (artificiell intelligens och robotteknik) betydande kostnadsbesparingar.

Inom Eepos-programmet avancerade man mot upphandling av system för förmånshandläggningen

Eepos är FPA:s fleråriga strategiska utvecklingsprogram, där man förnyar de tillvägagångssätt, plattformar och informationssystemtjänster som förmånshandläggningen kräver. Syftet med reformen är att förbättra kundupplevelsen och göra förmånshandläggningen smidigare.

I Eepos-programmet förnyas tillvägagångssätten, plattformarna och informationssystemtjänsterna i förmånshandläggningen.

I den internationella marknadskartläggning som under året genomfördes inom ramen för Eepos-programmet undersöktes alternativa plattformar och system som framtida lösningar i förmånsarbetet och skötseln av ärenden. Marknadsdialogen och referensbesöken gav ett kunskapsunderlag för strategisk upphandling. I december 2023 beslutade FPA:s styrelse att FPA inleder en konkurrensutsättning av informationssystem för förmånshandläggningen. Genom konkurrensutsättningen upphandlar FPA plattformar som förnyar förmånshandläggningen, e-tjänsterna och hanteringen av kundrelationerna samt informationsförmedlingen och som gör det möjligt att ta i bruk framtida tjänster.

Genom konkurrensutsättningen skaffar FPA också partner som hjälper till att genomföra de tjänster som behövs på de nya plattformarna. Genom upphandlingen säkerställer FPA resurser och kapacitet att genomföra Eepos-programmet i enlighet med sitt strategiska mål senast 2032.

Avsikten är att slutföra upphandlingen i början av 2025. De val som ska göras och de beslut som ska fattas kommer också att ha en betydande inverkan på IT-tjänsternas funktion.

Omvärldsförändringarna kommer att kräva förändringsförmåga och förändringsvilja av var och en. IT-organisationens verksamhet och beredskap för framtida förändringar förbättras med utvecklingsprogrammet #suunta26, som lanserades våren 2023. Dess uppgift är att utveckla verksamheten och strukturerna så att resultatenheten för

IT-tjänster kan säkerställa kontinuiteten i den nuvarande verksamheten samt möjliggöra genomförandet av FPA:s strategi och att Eepos-programmet är framgångsrikt. En ny vision för IT-tjänsterna, Ansvarsfull digitalisering – djärvt förnyande, utarbetades hösten 2023 tillsammans med personalen.

Uppgifter om personalen 2023

I slutet av 2023 hade FPA 8 465 anställda, vilket var 121 färre än ett år tidigare. Antalet fast anställda ökade med 68 personer. Antalet visstidsanställda minskade däremot med 189 personer. År 2023 var den teoretiska arbetsinsatsen ändå 163 årsverken större än året innan, det vill säga 8 293 årsverken.

Andelen övertidsarbete av årsarbetstiden minskade något och uppgick 2023 till cirka 1,1 procent. FPA är en multilokal arbetsplats och distansarbete utfördes i stor utsträckning 2023, i genomsnitt 124 dagar under året. Andelen sjukfrånvaro vände nedåt och var 4,6 procent.

God personalupplevelse

En god personalupplevelse är en av FPA:s kritiska resurser för att uppnå målen i strategin. Genom att erbjuda en god personalupplevelse möjliggör vi att medarbetarna vill engagera sig och ge sitt bästa. Vi bygger upp en god personalupplevelse genom att utveckla vår kultur bland annat i fråga om självstyrning och gemenskapsstyrning, familjevänlighet och multilokalitet. Multilokalitet innebär vid FPA en flexibel variation med distansarbete och ar-

bete i arbetsgivarens lokaler, och att arbetsgemenskapen arbetar decentraliserat.

Under sommaren 2023 började vi systematiskt främja själv- och gemenskapsstyrningen. Vi har gjort ett långsiktigt utvecklingsarbete för familjevänlighet, och 2021 fick vi Väestöliittos certifikat Familjevänlig arbetsplats. Vårt aktiva utvecklingsarbete för familjevänlighet fortsatte under 2023. Utvecklingsarbetet styrs av en bred familjeuppfattning, det vill säga vi anser att familjen består av de personer som en person själv upplever som en del av familjen. I en personalundersökning som gjordes under hösten uppgav 90 procent av medarbetarna att de kunde förena sitt arbete och sitt privatliv.

Den årliga personalundersökningen visar att 86 procent av medarbetarna upplever att FPA i sin helhet är en bra arbetsplats och att deras arbete är viktigt och meningsfullt.

Medarbetarna upplever allt oftare att de får hjälp och stöd av arbetsgemenskapen. Gemenskapsandan, den öppenheten som kännetecknar atmosfären och uppskattningen av varandras arbete har stärkts. Vi lär oss också mer tillsammans och genom nätverkande.

Antal anställda 2022–2023

	2022	2023
Hela personalen	8586	8465
– heltidsanställda	7526	7470
– deltidsanställda	1060	995
– visstidsanställda	884	695
Ordinarie personal	7702	7770
– heltidsanställda	6855	6941
– deltidsanställda	847	829

Ordinarie personal 2022–2023

	2022	2023
Medelålder	44,5	44,8
Medarbetare som avgått	467	359
Nyanställda	557	420
Ålder för pensionsavgång	63,9	63,8
Medarbetare som avgått med ålderspension	135	113
Medarbetare som avgått med sjukpension	13	13

Riskhantering och säkerhet vid FPA

Riskhanteringen är fast integrerad i FPA:s dagliga verksamhet och kunskapsbaserade ledning. Den hjälper FPA att säkerställa måloppfyllelsen, verksamhetens kontinuitet och personalens välbefinnande. Riskhanteringen säkerställer också en god förvaltningssed.

Generaldirektören har det övergripande ansvaret för FPA:s riskhantering. De övriga direktörerna ansvarar för riskhanteringen inom sina respektive ansvarsområden. Alla enheter och cheferna där ansvarar för riskhanteringen och rapporteringen inom sina respektive ansvarsområden. Dessutom ska varje medarbetare se till riskhanteringen i sitt eget arbete. Internrevisionen svarar för riskhanterings funktionalitet och för kvalitetsutvärderingen. Vi följer regelbundet situationen inom riskhanteringen och rapporterar till FPA:s styrelse om läget i riskhanteringen och om riskerna minst två gånger om året.

År 2023 definierades, prioriterades och analyserades FPA:s strategiska risker med tanke på trygghet av FPA:s strategiska mål. Inga risker på kritisk nivå upptäcktes och de definierade riskerna utvecklades inte till en kritisk nivå. Det uppdagades inte heller några nya risker på kritisk nivå. Dessutom definierades, prioriterades och

analyserades de risker som är förknippade med FPA:s strategiska nyckelresultat.

Under hösten 2023 förberedde sig FPA på att utvidga ramverket för riskhantering. Vid sidan av den COSO ERM-referensram som använts i riskhanteringen ända från början infördes riskhantering enligt ISO 31000-standarden. Avsikten är att med denna kombination utveckla en riskhanteringshelhet som tjänar FPA:s riskhantering optimalt.

På denna grund kartlades FPA:s strategiska risker för 2024 på nytt. Utgångspunkten var de strategiska antaganden som uppstått till följd av FPA:s prognostiseringsarbete.

Omvärlden utmanade tryggheten av säkerheten och beredskapen

Ur säkerhetssynpunkt förutsatte kraven i omvärlden precis som året innan en förstärkt uppföljning av situationen.

Under våren inleddes en uppdatering av de strategiska riktlinjerna för säkerheten och genomförandet av de principer för brand- och räddningssäkerheten som FPA:s ledningsgrupp fastställt.

Fokus i informations- och cybersäkerheten låg på beredningen av IT-kontinuitetshandlingen inom datasäkerheten samt på utvecklandet av observationsförmågan och det operativa datasäkerhetsarbetet. Verksamheten vid FPA:s center för teknisk lägesbild inleddes våren 2023, och övervakningskapacitet med egen personal dygnet runt uppnåddes sommaren 2023.

När det gäller dataskyddet utvecklade vi framför allt metoderna i anslutning till hanteringssystemet och införde nya verktyg för konsekvensbedömning.

Utvecklingen av personalens och ledningens säkerhetskompetens var en av prioriteringarna för 2023. Under året publicerades tre nya webbkurser om dataklassificering, dataskydd och datasäkerhet.

Säkerhetstjänsterna fortsatte att modernisera de säkerhetstekniska systemen. För att förebygga hot och våld fortsatte vi att ordna säkerhetsutbildningar för personal som arbetar med kundservice. Under året förnyades systemet för anmälnings av hotfulla och våldsamma situationer.

Den samordningsgrupp för beredskap som inrättats för att utveckla och samordna FPA:s beredskap inledde sin verksamhet i januari 2023.

FPA bygger ett hållbart samhälle

Ansvaret lyftes 2023 till samma nivå som värderingarna i FPA:s strategigrund. Huvudmålen för ansvarsarbetet 2023–2025 är att stödja den gröna omställningen, främja en organisationskultur som stöder delaktigheten och stärka en hållbar förvaltning.

År 2023 utvecklade vi FPA:s handlingsätt för att bättre beakta mångfalden bland personalen och kunderna och främja likabehandling vid FPA. Vårt mål är att stärka inklusionen, det vill säga att alla människor ska känna sig delaktiga när de sköter sina ärenden eller arbetar hos FPA. Detta arbete förknippas med förkortningen DEI, det vill säga mångfald (diversity), jämlikhet (equity) och delaktighet (inclusion).

Vi ökade personalens medvetenhet om DEI-teman genom olika informationspuffar, informationsmöten, utbildningar och intern kommunikation. Vissa processer och handlingsmodeller granskades med målet att kunna identifiera utvecklingsobjekt i fråga om att säkerställa inklusion.

I juni tilldelades FPA:s till antalet anställda fem största verksamhetsställen Green Office-symbolen. Vi utveck-

lade bland annat sorteringsmöjligheterna i lokalerna, olika anvisningar som stöder hållbarheten samt den interna miljökommunikationen.

Under 2023 utvidgades det pappersfria beslutet till att omfatta 70 procent av de förmåner som söks hos FPA. Tack vare det pappersfria beslutet minskade antalet brev som skickades under året och portoavgifterna med omkring 10 procent. Vi strävade också efter att ta hänsyn till ekologisk hållbarhet i upphandlingsprocesserna. Till exempel övergick vi till att trycka FPA:s broschyrer på returpapper och vi beslöt att fortsätta att endast köpa el som producerats med förnybar energi.

Utmaningarna i miljöarbetet omfattar ett förstorat fotavtryck i fråga om resande och en låg utnyttjandegrad för lokalerna (i genomsnitt 24 procent i de lokaler där den mättes), som förklaras av distansarbetets popularitet. Vi strävade efter att på lång sikt öka effektiviteten i användningen av lokalerna, bland annat genom att avstå från onödiga lokaler. Totalförbrukningen av energi minskade med 10 procent och den kalkylerade rumseffektiviteten förbättrades med 7 procent jämfört med året innan.

Under året utvecklades mätningen av ansvarsarbetet. Vi bedömde hur ansvarstagandet framskrider, bland annat genom beräkning av klimatavtryck, deltagande i personalutbildningar och svar på ansvarsrelaterade frågor i personalenkäter.

Närmare uppgifter om FPA:s ansvarsarbete ges i en separat ansvarsrapport.

FPA är en internationell aktör

Internationaliseringen påverkar FPA:s verksamhet på många sätt. FPA:s kundkrets består av personer som bor och arbetar i Finland, men i vissa fall har också personer som vistas utomlands rätt till FPA-förmåner. FPA:s verksamhet påverkas dessutom särskilt av EU-lagstiftningen om samordning av den sociala tryggheten och av överenskommelser om social trygghet med andra länder.

Lagen om gränsöverskridande hälso- och sjukvård ändrades, särskilt när det gäller ersättning för kostnaderna för planerad vård på eget initiativ utan förhandstillstånd. Den nya ersättningsmodellen trädde till stor del i kraft våren 2023 och är till sitt innehåll förenlig med patientdirektivets mål. Med de ändringar som gjorts har EU-kommissionen avslutat överträdelseförfarandet mot Finland.

FPA samarbetar regelbundet med de övriga EU-länderna och de nordiska socialförsäkringsinrättningarna, med målet att framför allt effektivisera processerna vid handläggningen av ärenden som gäller social trygghet för personer som vistas i olika länder. År 2023 återgick man, efter distansmötena under pandemin, till fysiska möten och möten i hybridform.

FPA deltog aktivt i samarbetet på EU-nivå, till exempel vid möten som ordnades av EU-kommissionen, och dessutom

fördes årliga förhandlingar med förbindelseorganen i de nordiska länderna och Estland. Dessutom fördes för första gången förhandlingar med Frankrike och Lettland. FPA ordnade också en nordisk sjukvårdskonferens. Under 2023 har representanter för FPA också deltagit i den nationella beredningen av det europeiska hälsodataområdet (EHDS) och försökt påverka innehållet i förslaget via ministeriet på EU-nivå.

Det nordiska generaldirektörmötet, som samlar generaldirektörer och direktörer från de nordiska socialförsäkringsinrättningarna, ordnades denna gång i Finland. Utnyttjandet av digitaliseringen och kundförståelsen vid socialförsäkringsinrättningarna var ett av temana vid mötet.

FPA:s experter deltog under året i den europeiska intresseorganisationen i socialförsäkringsbranschen ESIP:s (European Social Insurance Platform) verksamhet, bland annat i egenskap av medlemmar i kommittéer för sektorer som berör FPA, till exempel hälso- och sjukvårdssektorn och pensionssektorn. Dessutom valdes direktör Nina Nissilä till ESIP:s styrelse. FPA:s experter deltog även i ISSA:s (International Social Security Association) verksamhet 2023. ISSA är ett samarbetsorgan för världens socialför-

säkringsinrättningar och har cirka 320 medlemmar från fler än 150 länder.

FPA fortsatte att satsa på utvecklingen av uppföljningen av EU-initiativen och informationsflödet rörande dem. Dessutom satsade FPA på förhandspåverkan bland annat via EU:s beredningssektioner. Samtidigt fortsatte samarbetet med ministerierna i samband med beredningen av avtal och lagstiftning med internationella dimensioner. Teman kring digitalisering, hälsa och invandring var särskilt framträdande.

Inverkan av kriget i Ukraina på FPA beskrivs i kapitlet Inverkan av kriget i Ukraina på förmånshandläggningen och kundservicen vid FPA

FPA deltog i en arbetsgrupp på EU-nivå för digitalisering av det europeiska sjukförsäkringskortet. Arbetsgruppen publicerade en slutrapport om digitaliseringen av det europeiska sjukförsäkringskortet, men arbetet kommer att fortsätta 2024.

FPA tog fram datainnehåll och hjälptjänster som uppfyllde kraven i förordningen om en gemensam digital ingång (Single Digital Gateway, SDG) och som länkades till webbplatsen Your Europe. Icke-diskriminering i förfaranden för elektronisk kommunikation i gränsöverskridande ärenden har beaktats. Möjligheten enligt förordningen att gränsöverskridande ansöka om förmåner och anmäla ändringar genomfördes i form av en kontaktsida för eIDAS-identifierade.

Hos FPA har handläggningen av internationella förmånsansökningar och telefontjänsten för internationella kunder till stor del centraliserats till Centret för internationella ärenden. År 2023 övergick allt fler personer som fick tillfälligt skydd till att vara kunder hos FPA, vilket också framgick av arbetet vid Centret för internationella ärenden.

Under året hade Kela besökare från flera socialförsäkringsinrättningar i andra länder. Besökarna var särskilt intresserade av digitaliseringen, Kanta-tjänsterna och den sociala trygghet som FPA verkställer.

Kontaktpunkten för gränsöverskridande hälso- och sjukvård gav råd i internationella situationer

FPA har en kontaktpunkt för gränsöverskridande hälso- och sjukvård. En sådan finns i varje EU-land och ger information om anlitaandet av hälso- och sjukvårdstjänster i internationella situationer. Kontaktpunkten administrerar webbplatsen EU-hälsovård.fi. Webbplatsen och kundservicen vid kontaktpunkten ger information om anlitaandet av hälso- och sjukvårdstjänster i Finland och utomlands, om patienternas rättigheter samt om ersättningar för vårdkostnader. År 2023 var kontaktpunktens kunder bland annat intresserade av planerad vård i Finland, av rätten till sjukvård utomlands samt av frågor som rörde läkemedel och resande. Kontaktpunkten förtydligade sin strategi och sin verksamhet, förnyade sitt varumärke och började arbeta för att öka kundförståelsen.

Med hjälp av Kanta-tjänsterna följer social- och hälsovårdsinformationen med människorna

FPA förvaltar och utvecklar Kanta-tjänsterna, som är en central del av de digitala tjänsterna inom social- och hälsovården och utnyttjandet av data. Med Kanta-tjänsternas hjälp överförs hälso- och sjukvårdsuppgifter smidigt och säkert mellan vårdpersonal, apotek och medborgare.

Kanta-tjänsterna är en riksomfattande tjänst där uppgifterna om både den offentliga och den privata hälso- och sjukvården lagras. I slutet av 2023 användes Kanta-tjänsterna av 100 procent av den offentliga hälso- och sjukvården och 70 procent av de privata hälso- och sjukvårdsorganisationerna. Sammanlagt 3,7 miljarder patienthandlingar om 6,7 miljoner personer har lagrats i Kanta-tjänsterna. Kanta-tjänsterna samlar också in uppgifterna när vårdplatsen och vårdorten byts ut.

År 2023 utnyttjades Kanta-tjänsterna genom att uppgifter söktes från en annan organisation fem miljoner gånger per månad. Ett smidigt utbyte av information är till nytta för såväl patienten som vårdpersonalen, eftersom det frigör tid för vårdarbetet, minskar antalet överlappande undersökningar och förbättrar patientsäkerheten.

Alla läkemedelsrecept förmedlas elektroniskt via Kanta-tjänsterna. År 2023 skrevs 29,8 miljoner recept ut, och utifrån dem gjordes 80 miljoner läkemedelsexpediteringar. Mer än 3,7 miljoner receptförnyelser begärdes via MittKanta. Detta var 33 procent av alla begäranden om förnyelse som gjordes under året. På de finländska apoteken är det också möjligt att expediera elektroniska europeiska recept. För närvarande är fem länder med i tjänsten: Estland, Kroatien, Polen, Portugal och Spanien.

Information om socialvården införs allt bättre i Kanta-tjänsterna

Den offentliga socialvården utnyttjar Kanta-tjänsterna i stor utsträckning. I slutet av 2023 hade alla välfärdsområden utom ett anslutit sig till Kanta-tjänsterna också i fråga om socialvården. Av de privata tjänstetillhandahållarna inom socialvården har 15 organisationer anslutit sig till Kanta-tjänsterna. Den lagstadgade skyldigheten att ansluta sig fastställs i kunduppgiftslagen och kräver att privata tjänstetillhandahållare ansluter sig före 2026.

Sammanlagt 97 miljoner handlingar från socialvården om 1,6 miljoner personer hade lagrats i Kanta-tjänsterna.

Socialvårdsorganisationerna får starkt stöd vid införandet av Kanta-tjänsterna och användningen av tjänsterna.

Visningen av uppgifter inom socialvården och hanteringen av utlämnande av de egna uppgifterna öppnades i MittKanta i slutet av november 2023. Klientuppgifterna från både välfärdsområdena och den privata socialservicen börjar gradvis visas i MittKanta. I november visades uppgifter från det första pilotvälfärdsområdet i MittKanta. I slutet av 2023 anslöt sig också THL:s skyddshemstjänster och tre skyddshem som deltog i pilotprojektet som användare av Kanta-tjänsterna.

MittKanta har etablerat sig som en tjänst för hela befolkningen

MittKanta har etablerat sig som en tjänst för hela befolkningen. MittKanta är en riksomfattande webbtjänst där användaren kan se de patientuppgifter och recept som

förts in av vårdpersonalen. I MittKanta kan man begära förnyelse av recept, registrera sin donationsvilja och sitt livstestamente samt hantera utlämnandet av sina egna uppgifter. Uppgifterna om socialvården börjar visas gradvis i tjänsten.

År 2023 användes MittKanta av cirka 3 miljoner olika personer, och antalet inloggningar i tjänsten var över 35 miljoner. I genomsnitt används MittKanta av en miljon personer i månaden, och tjänsten har etablerat sig som en del av skötseln av ärenden inom hälso- och sjukvården.

Möjligheten att sköta ärenden för andra i MittKanta underlättade vardagen för många. Möjligheten innebär att en närstående kan använda MittKanta exempelvis för att sköta ärenden för en minderårig, en person som insjuknat eller en person som tycker det är svårt att använda digitala tjänster. År 2023 sköttes ärenden för andra i fråga om cirka 463 000 minderåriga och 25 000 myndiga personer. Skötseln av ärenden för myndiga ökade med nästan 70 procent från året innan.

Chattbotten och webbskolorna har gjort det smidigare att använda tjänsterna

Kanta-tjänsternas kundservice betjänade användare per telefon, e-post och responsformulär och med hjälp av chattbotten Kanta-kompis. I genomsnitt kom 2 500 användarkontakter till kundservicen per månad. Kanta-kompis skötte cirka 70 procent av samtalen. Medborgarna frågade mest om undersökningsresultat och hur man hittar dem, om att förnya recept och om uppgifter om tidsbokningar.

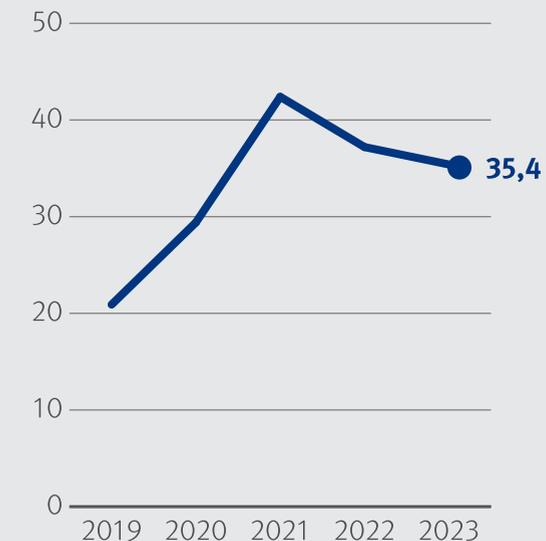
Kanta-webbskolorna erbjöd yrkesutbildade personer och studerande inom social- och hälsovården samt på apotek information om Kanta-tjänsterna och om nya funktioner i tjänsterna. I slutet av året hade över 10 000 yrkespersoner gått igenom en Kanta-webbskola.

Inloggningar i MittKanta och antalet inloggade 2019–2023, miljoner

Antal inloggade

Inloggningsgångar

Kanta-tjänsterna utvecklades i samarbete med välfärdsområdena och andra kunder

Social- och hälsovårdsreformen och den nya kunduppgiftslagen förde med sig många förändringar i Kanta-tjänsterna. Främjandet av lagändringarna stod i centrum för utvecklingen av Kanta-tjänsterna. År 2023 lanserades dessutom den nya versionen av webbtjänsten MittKanta och utvecklingen av Kanta-medicineringslistan främjades.

De nya välfärdsområdena inledde sin verksamhet den 1 januari 2023. Reformen inverkar också på hur patient- och klientuppgifterna överförs via Kanta-tjänsterna. Kommunikationen om konsekvenserna var omfattande och välfärdsområdena erbjöds mångsidigt stöd under övergångsperioden. Under året övergick välfärdsområdena smidigt till att vara kunder hos Kanta-tjänsterna. Den nya organiseringsmodellen gjorde det möjligt att intensifiera samarbetet. För varje område utsågs bland annat Kanta-kontaktpersoner. Den nya samarbetsmodellen upplevdes som viktig i välfärdsområdena och mottogs med beröm.

Under året samarbetade man också i stor utsträckning med andra viktiga intressentgrupper, såsom privata aktörer inom social- och hälsovården samt leverantörer av klient- och patientdatasystem. I de årliga kundnöjdhetsenkäterna hade nöjdheten med Kanta-tjänsterna som helhet bevarats på en god nivå. Av social- och hälsovårdsorganisationerna och apoteken svarade 79 procent att de är nöjda med Kanta-tjänsternas verksamhet som helhet och detsamma gällde 74 procent av systemleverantörerna.

Styrelsens arbete 2023

Ar 2023 var det första året för FPA:s styrelse under dess treåriga mandatperiod. Under verksamhetsåret koncentrerade sig styrelsen på att göra det möjligt att fullgöra FPA:s grundläggande uppgift och genomföra strategin på ett framgångsrikt sätt. Det finländska och det internationella samfundet drabbades fortfarande under det gångna verksamhetsåret av allvarliga kriser. Det ryska anfallskriget i Ukraina, energikrisen och den kraftiga inflationen var utmaningar också i FPA:s verksamhet.

Under verksamhetsåret beslutade styrelsen att precisera FPA:s strategi. Grunden för FPA:s strategi är verksamhetsidén, visionen, värdena och de strategiska målen. FPA:s vision är: Nära människan. Välfärd genom kunskap, stöd och samarbete. I centrum för strategin finns tre mål: Kundupplevelsen bygger på förtroende, Kunskap ger genomslag och Trygghet i vardagen. Strategisk riskhantering säkerställer att målen kan uppnås. De kritiska resurserna för att strategin ska bli framgångsrik är att ekonomin, personalupplevelsen och kommunikationen är hållbara. Ansvar och värderingar är grunden för verksamheten och utifrån dessa byggs ett hållbart samhälle.

I början av året upprättade styrelsen verksamhetsberättelsen och bokslutet för 2022 för fastställande av fullmäktige.

Styrelsen fastställde strategin och budgetramen som grund för planeringen av verksamheten samt planen för riskhantering. Styrelsen godkände FPA:s kollektivavtal som trädde i kraft den 1 april 2023.

I slutet av året godkände styrelsen verksamhets- och ekonomiplanen samt strategin för 2024–2027, antecknade de strategiska nyckeltalen för kännedom och ingick ett resultatavtal med generaldirektören för 2024. Styrelsen beslöt att godkänna FPA:s placeringsplan för 2024, de befogenheter som anges i placeringsplanen och principerna för ansvarsfulla placeringar. Styrelsen behandlade vid sina möten frågor som gällde fast egendom.

Styrelsen följde regelbundet hur det strategiska utvecklingsprogrammet (Eepos), som under de kommande åren kommer att kräva betydande resurser, framskred. Styrelsen tillsatte en IT-kommitté för perioden 1.2.2023–31.12.2025. Kommittén har till uppgift att säkerställa framgången för det strategiska utvecklingsprogrammet Eepos samt att upprätthålla FPA:s starka konkurrenskraft och lönsamhet som IT-aktör.

Styrelsen följde beredningen av landets regeringsprogram och regeringsprogrammets konsekvenser för FPA:s verk-

samhet. På styrelsemötena presenterade generaldirektören aktualitetsöversikter över FPA:s verksamhet. I översikterna ingick bland annat uppföljning av FPA:s servicesituation.

År 2023 höll styrelsen 13 möten. Dessutom höll styrelsen under våren ett seminarium och en aftonskola som behandlade FPA:s strategiarbete. Under hösten ordnades en annan aftonskola om det strategiska utvecklingsprogrammet Eepos.

Styrelsen tillsatte en revisionskommitté från och med den 1 februari 2023. Under verksamhetsåret höll revisionskommittén fyra möten. Kommittén gick igenom internrevisionens rapporter och viktiga observationer om FPA:s verksamhet. Ordförande för revisionskommittén är styrelsens ordförande, vice ordförande är styrelsens vice ordförande och medlemmarna är minst två styrelsemedlemmar samt en revisor som sköter övervakningsrevisionen. Generaldirektören och chefen för internrevisionen är föredragande. Chefen för internrevisionen är kommitténs sekreterare.

Styrelsen tillsatte en belönings- och utnämningsskommitté från och med den 1 februari 2023. Belönings- och utnämningsskommittén höll tre möten under verksamhetsåret. Belönings- och utnämningsskommittén fastställer lönegrunderna i lönesystemet för ledningen och deltar i rekryteringen av resultatenheterens direktörer. Till belönings- och utnämningsskommittén hör styrelsens ordförande och styrelsens vice ordförande. Generaldirektören är föredragande.

Finansiering

Finansiering av förmånsfonderna

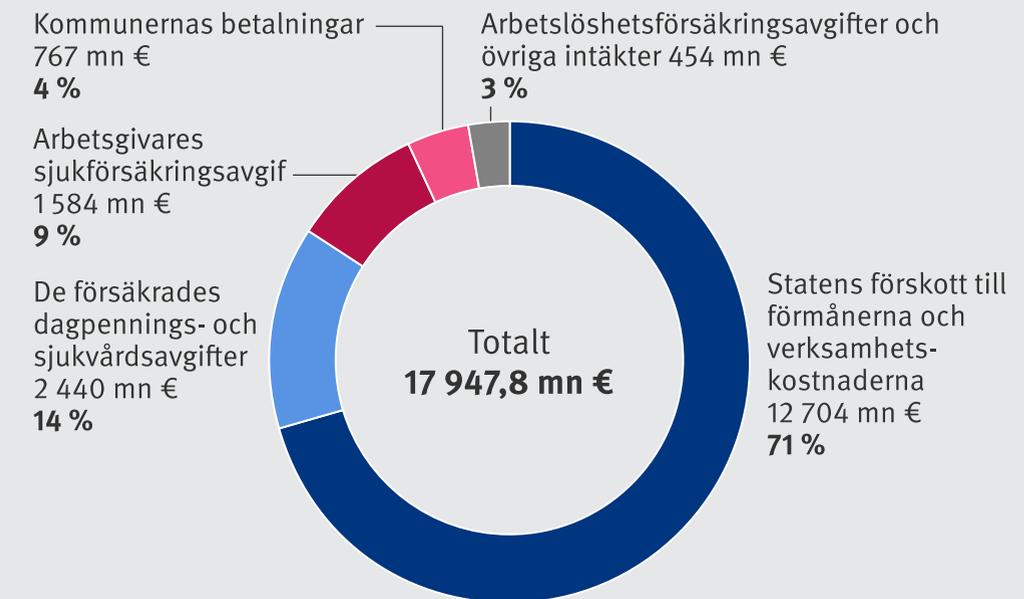
Finansieringen av den sociala trygghet som sköts av FPA grundar sig på en delningsprincip enligt vilken kostnaderna under respektive år finansieras med de intäkter som flyter in samma år. För finansieringen av förmånerna har FPA en folkpensionsfond, en sjukförsäkringsfond och en allmän fond för social trygghet. Ur dessa finansieras de förmåner som inte omfattas av pensions- eller sjukförsäkringen.

Kostnaderna för FPA:s förmånsfonder uppgick 2023 totalt till 17 218 miljoner euro. Förmånskostnadernas andel av de totala kostnaderna var 96 procent (16 558 miljoner euro) och verksamhetskostnadernas andel 4 procent (660 miljoner euro). Statens andel av intäkterna var 71 procent och de försäkrades och arbetsgivarnas lagstadgade avgifter utgjorde 22 procent, de kommunala inbetalningarna 4 procent och andra intäkter 3 procent av intäkterna.

Folkpensionsfonden

Ur folkpensionsfonden betalar FPA ut bland annat pensionsförmåner och förmåner för personer med funktionsnedsättning, bostadsbidrag för pensionstagare och fronttillägg. År 2023 utbetalades 3 882 miljoner euro i förmåner och fondens verksamhetskostnader var 82 miljoner euro. Staten finansierar kostnaderna för folkpensionsförsäkringen. För folkpensionsfonden har det fastställts en miniminivå för att trygga soliditeten på årsnivå. Sedan 2010 har beloppet av folkpensionsfondens finansiella tillgångar minskade med främmande kapital varit 3,5 procent av det årliga sammanräknade beloppet av folkpensionerna, barnförhöjningen, familjepensionerna, utredningen av arbetsförmåga och fondens verksamhetskostnader.

Finansiering av FPA:s förmåner och verksamhetskostnader 2023, miljoner euro

Sjukförsäkringsfonden

Finansieringen av sjukförsäkringen är uppdelad i finansiering av arbetsinkomstförsäkringen och finansiering av sjukvårdsförsäkringen. År 2023 uppgick förmånerna till totalt 5 590 miljoner euro och fondens verksamhetskostnader var 245 miljoner euro.

Arbetsinkomstförsäkringen innefattar sjukdagpenningar (inklusive dagpenning vid smittsam sjukdom), föräldradagpenningar, rehabiliteringspenningar och ersättningar till arbetsgivare för familjeledigheter, ersättningar för ordnande av företagshälsovård och kostnader för semestrar under föräldradagpenningsperioder. De utbetalda förmånerna inom ramen för arbetsinkomstförsäkringen uppgick 2023 till 2 826 miljoner euro.

Arbetsinkomstförsäkringens huvudsakliga finansiärer är löntagarna och företagarna (sjukförsäkringens dagpenningsspremie) samt arbetsgivarna (arbetsgivarnas sjukförsäkringsavgift). Staten finansierar den andel av kostnaderna för dagpenningförmån eller rehabiliteringspenning som betalas till minimibelopp och som överstiger beloppet av dagpenningförmån eller rehabiliteringspenning som beräknats på basis av årsinkomsten. Dessutom finansierar staten fem procent av de sjuk- och föräldradagpenningar samt den rehabiliteringspenning som annars finansieras via försäkringen. Till statens finansieringsandel hör också en del av företagshälsovården för företagare och lantbruksföretagare.

Modellen för den nuvarande finansieringen av arbetsinkomstförsäkringen är från 2020. Då reglerades försäkringsavgifterna på så sätt att 52 procent av utgifterna (utan familjeledighetsersättning, företagares tilläggsfinansieringsandel och statens andel) finansierades med arbetsgivarnas sjukförsäkringsavgifter och 48 procent med dagpenningsspremier. Från och med 2021 ändrades sjukförsäkringsavgiften och dagpenningsspremien lika mycket för att täcka finansieringsbehoven. Arbetsgivares sjukförsäkringsavgift betalas på basis av lönerna och uppgick 2023 till 1,53 procent. Grunden för sjukförsäkringens dagpenningsspremie är för löntagarna deras skattepliktiga löneinkomst och för företagarna deras arbetsinkomst. År 2023 var premien för löntagare och LFöPL-försäkrade företagare 1,36 procent och för FöPL-försäkrade företagare 1,59 procent av inkomsterna (vid inkomster på minst 15 703 euro per år). Dagpenningsspremien är avdragsgill i beskattningen. År 2023 inflöt arbetsgivares sjukförsäkringsavgifter till ett belopp av 1 584 miljoner euro (andel av intäkterna cirka 47 %), och dagpenningsspremien för löntagare och företagare till ett belopp av 1 417 miljoner euro (andel av intäkterna cirka 42 %). Dessutom finansierade staten de förmåner som hör till statens ansvar med 354 miljoner euro (andel av intäkterna cirka 11 %). Intäkterna av arbetsinkomstförsäkringen uppgick till totalt 3 354 miljoner euro.

Sjukvårdsförsäkringen inkluderar läkemedelersättningar som betalas av FPA, ersättningar för läkar- och tandläkararvoden, ersättningar för undersökning och vård,

reseersättningar, rehabiliteringsutgifter (utom rehabiliteringspenningar), sjukvårdsersättningar som hör till grundtryggheten i lantbruksföretagarnas olycksfallsförsäkring samt EU-ersättningar för sjukvård. Ur sjukvårdsförsäkringen utbetalades 2 764 miljoner euro i förmåner.

Förmåns- och driftskostnaderna för sjukvårdsförsäkringen finansieras av staten och de försäkrade. Staten finansierar 67 procent och de försäkrade 33 procent av sjukvårdsförsäkringens förmåns- och verksamhetskostnader. Sjukvårdsförsäkringens EU-ersättningar finansieras dock helt och hållet av staten och inrättningar i utlandet. Dessutom finansierade staten 2023 de ersättningar för coronavaccinering som ingick i ersättningarna för undersökning och vård.

För finansieringen av sjukvårdsförsäkringen tas en sjukvårdsavgift ut av alla försäkrade, det vill säga löntagarna, företagarna samt pensions- och förmånstagarna. Avgiften baserar sig på den beskattningsbara förvärvsinkomsten i kommunalbeskattningen. År 2023 var avgiften för löntagare och företagare 0,60 procent och för pensions- och förmånstagare 1,57 procent av förvärvsinkomsterna. Den sjukvårdsavgift som tas ut av löntagare, företagare och förmånstagare inbringade 1 024 miljoner euro (andel av intäkterna cirka 34 %). Statens andel av förmånerna enligt sjukvårdsförsäkringen och de relaterade verksamhetskostnaderna uppgick till 2 027 miljoner euro (andel av intäkterna cirka 66 %). Totalt uppgick intäkterna av sjukförsäkringen till 3 051 miljoner euro.

Sjukförsäkringsfondens finansiella tillgångar minskade med främmande kapital och avsättningar ska vara 8–12 procent av sjukförsäkringens årliga totala utgifter. Grunderna för arbetsgivarnas och de försäkrades försäkringsavgifter samt statens andel av sjukvårdsförsäkringen bestäms så att detta villkor uppfylls.

Allmänna fonden för social trygghet

År 2023 var det totala beloppet av förmåner som betalades ur fonden 7 086 miljoner euro. Fondens verksamhetskostnader var 333 miljoner euro.

Staten finansierar studieförmånerna, moderskapsunderstöden, adoptionsbidragen, militärunderstöden, rehabiliteringsresekostnaderna för frontveteraner, kostnaderna för elstöd (2023) och kostnaderna för brådskande socialvård för papperslösa. När det gäller barnbidrag, allmänt bostadsbidrag, tolktjänst för personer med funktionsnedsättning och underhållsstöd är staten den huvudsakliga finansiären, men Åland finansierar sina egna kostnader när det gäller dessa förmåner. Förskotten på utkomststödet kommer till FPA från staten (SHM och ANM), men kommunerna ansvarar för 50 procent av SHM:s andel av förskotten. Den största delen av arbetslöshetsförmånerna finansieras av staten, men kommunerna och Sysselsättningsfonden deltar också i finansieringen. Sysselsättningsfonden finansierar också kostnaderna för omställningspenningen. Kommunerna finansierar barnvårdsstöden med undantag för stöd som betalas till utlandet, vilka finansieras av staten.

Kostnaderna för hälso- och sjukvård för högskolestuderande finansieras med hälsovårdsavgiften för studerande (23 %) och statens andel (77 %). För finansieringen av grunddagpenningen för arbetslösa används av löntagarnas arbetslöshetsförsäkringspremier ett belopp som i medeltal motsvarar premierna från de arbetstagare som inte tillhör någon arbetslöshetskassa. Staten finansierade förmåner och verksamhetskostnader med totalt 6 388 miljoner euro och kommunerna finansierade barnvårdsstöd och arbetsmarknadsstöd med totalt 767 miljoner euro. För finansieringen av grunddagpenning för arbetslösa redovisades till fonden 273 miljoner euro i löntagares arbetslöshetsförsäkringspremier. Dessutom betalade Sysselsättningsfonden ut 3 miljoner euro i förskott för omställningspenning 2023.

Verksamhetskostnader

De totala verksamhetskostnaderna för 2023 var 644,1 miljoner euro exklusive aktieöverföringar på 15,4 miljoner euro till pensionsansvarsfonden. Verksamhetskostnaderna utan aktieöverföringar till pensionsansvarsfonden ökade med 6,0 procent från året innan. Verksamhetskostnaderna uppgick 2023 till totalt 659,5 miljoner euro, vilket var 3,8 procent av de totala kostnaderna för förmånsfonderna.

Verksamhetskostnaderna utan aktieöverföringar till pensionsansvarsfonden fördelas på förmånsfonderna enligt procentandelar. År 2023 var folkpensionsfondens andel 10,3 procent, sjukförsäkringsfondens andel 38,0

procent och allmänna fonden för social trygghets andel 51,7 procent.

Kostnaderna för löner och arvoden uppgick till 343,5 miljoner euro. Lönebikostnaderna var totalt 111,9 miljoner euro, varav 15,4 miljoner euro var aktieöverföringar.

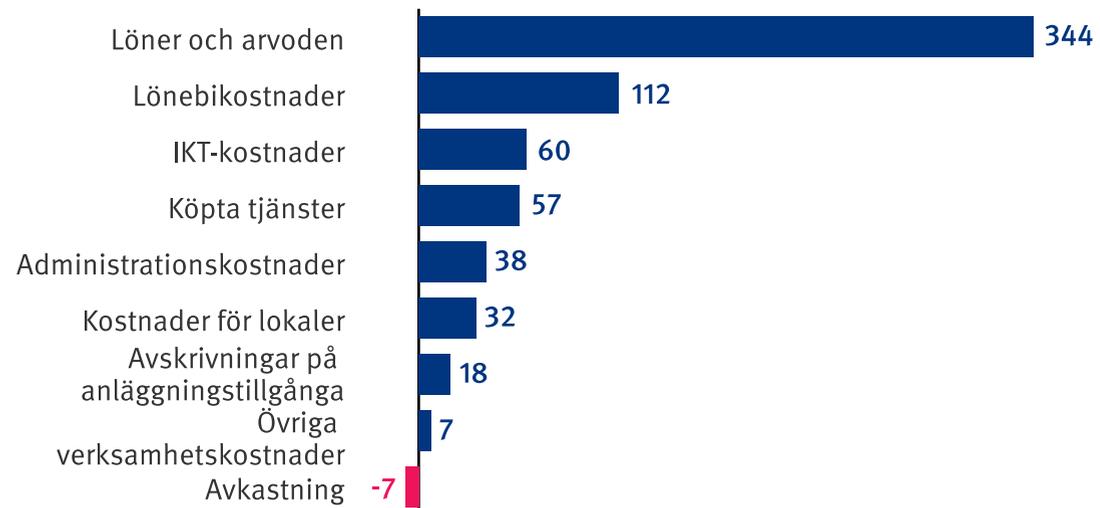
De köpta tjänsterna uppgick till totalt 56,5 miljoner euro. Beskattningskostnaderna till skatteförvaltningen var 24,0 miljoner euro. Beloppet för övriga köpta tjänster uppgick till sammanlagt 32,5 miljoner euro.

De övriga verksamhetskostnaderna och intäkterna uppgick till totalt 147,6 miljoner euro. Av de övriga verksamhetskostnaderna var 60,3 miljoner euro kostnader för IT-drift. Avskrivningarna på anläggningstillgångar uppgick till 17,7 miljoner euro. De intäkter som minskade verksamhetskostnaderna uppgick till 7,3 miljoner euro.

Staten ersätter FPA:s kostnader för den verksamhet som bedrivs vid den till FPA förlagda kontaktpunkten för gränsöverskridande hälso- och sjukvård med ett belopp som årligen fastställs i statsbudgeten. År 2023 var kostnaderna för kontaktpunkten 0,5 miljoner euro.

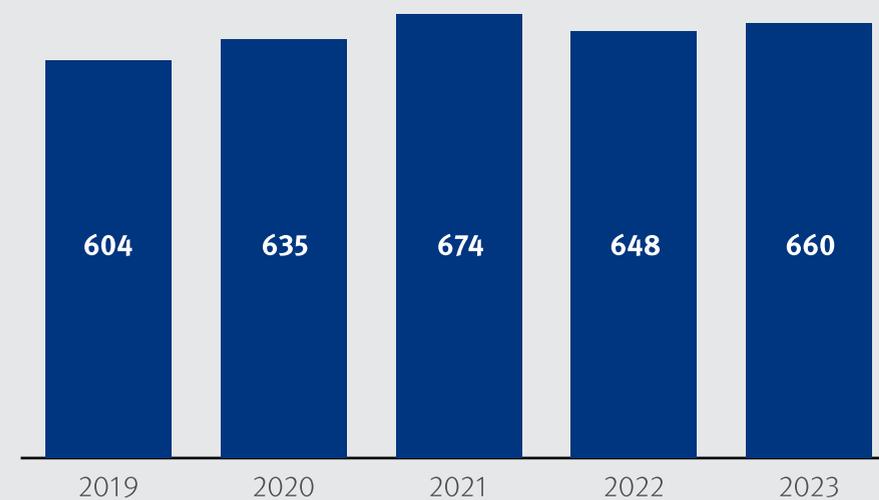
Staten finansierar årligen med ett belopp som fastställs i statsbudgeten de kostnader som FPA orsakas av genomförandet av anvisnings- och övervakningsuppgiften enligt lagen om elektroniska recept i fråga om förskrivningen av biologiska läkemedel. År 2023 var kostnaderna för anvisnings- och övervakningsuppgiften 0,4 miljoner euro.

FPA:s verksamhetskostnader 2019–2023, miljoner euro*

*2023 års penningvärde.

Fördelningen av verksamhetskostnader 2023, miljoner euro

Servicefonden

Med hjälp av servicefonden sköts de finansierings-, bokförings- och betalningsuppgifter som FPA ansvarar för i genomförandet och upprätthållandet av Kanta-tjänsterna. Dessa uppgifter fastställs i lagen om elektronisk behandling av kunduppgifter inom social- och hälsovården (784/2021), lagen om elektroniska recept (61/2007) och lagen om sekundär användning av personuppgifter inom social- och hälsovården (552/2019).

Via social- och hälsovårdsministeriet finansierade staten 2023 kostnaderna för ändringar på grund av lagändringar och för utveckling av Kanta-tjänsterna. Administrationen av tjänsterna finansierades med avgifter som togs ut av användarna. Servicefondens totala kostnader uppgick 2023 till 45,8 miljoner euro, varav 4,3 miljoner euro var investeringar. Staten finansierade kostnaderna med 21,9 miljoner euro (SHM finansierade utvecklingen och säkerställandet av kontinuiteten i Kanta-tjänsterna med 20,7 miljoner euro och med 1,2 miljoner euro genom Finlands program för hållbar tillväxt. Av kostnaderna finansierades 23,9 miljoner euro med försäljningsintäkterna av användaravgifter. Med intäkterna av kundavgifter insamlades också en andel på 0,66 miljoner euro av finansieringsbufferten på 4 miljoner euro och återbetalades till SHM.

År 2023 finansierades administrationskostnaderna för de elektroniska recepten till 50 procent av apoteken, till 35 procent av den offentliga hälso- och sjukvården och till 15 procent av den privata hälso- och sjukvården. Administrationskostnaderna för Patientdataarkivet finansierades till 80 procent med användaravgifter från den offentliga hälso- och sjukvården och till 20 procent med användaravgifter från den privata hälso- och sjukvården. Statens inrättningar finansierade 0,1 miljoner euro av administrationskostnaderna.

Pensionsansvarsfonden

Det försäkringstekniska fulla pensionsansvaret för FPA:s anställda uppgick i slutet av året till 2 485,7 miljoner euro, varav de löpande pensionerna utgjorde 1 418,8 miljoner euro. Det fulla pensionsansvaret ökade under verksamhetsåret med 170,3 miljoner euro så att pensionsansvaret för dem som redan var pensionerade och dem som gick i pension under året ökade med 69,3 miljoner euro, och pensionsansvaret för sysselsatta ökade med 101,1 miljoner euro.

Under 2020–2024 minskas den maximiränta som används vid beräkningen av pensionsansvaret med 0,1 procentenheter årligen i enlighet med Finansinspektionens beräkningsgrunder. År 2023 minskade maximiräntan från 3,2 procent till 3,1 procent. År 2023 var det fulla pensionsansvaret på grund av ändringen 134,4 miljoner euro större än det skulle ha varit beräknat med den ränta på 3,5 procent som användes 2019.

Enligt lagen om Folkpensionsanstalten (745/2016) sjunker den andel av Folkpensionsanstaltens fulla pensionsansvar som minst ska täckas årligen med en halv procentenhet fram till 2038. År 2023 täcktes 37,5 procent av det fulla pensionsansvaret. Det pensionsansvar som ska täckas uppgick i slutet av 2023 till totalt 932,1 miljoner euro. Pensionsansvarsfondens medel uppgick till totalt cirka 1 883,5 miljoner euro. Minimitäckningen överskreds således med 951,4 miljoner euro.

Till pensionsansvarsfonden inbetalades 80,8 miljoner euro i arbetsgivarbidrag, varav 15,4 miljoner euro täcktes med en aktieöverföring från folkpensionsfonden. Dessutom betalade arbetstagarna in 28,4 miljoner euro i pensionsavgifter, varav 11,3 miljoner euro fonderades.

FPA betalade ut personalpensioner för totalt 128,1 miljoner euro, vilket var en ökning på 8,1 procent från året innan.

Placeringsverksamhet

FPA:s styrelse fastställer varje år en placeringsplan. Vid placeringen av FPA:s medel ska placeringarnas säkerhet, avkastning och likviditet tryggas. Dessutom ska placeringarna vara tillräckligt diversifierade.

Tyngdpunkten i placeringsverksamheten inom folkpensionsfonden, sjukförsäkringsfonden, den allmänna fonden för social trygghet och servicefonden ligger på placering av likvida medel. Pensionsansvarsfondens medel utgör täckning för pensionsansvaret för personalen som grundar sig på anställning hos FPA, och ur fonden betalas FPA:s personalpensioner. Ambitionen är att allokera pensionsansvarsfondens tillgångar så att fondens avkastning ökar och med siktet inställt på att placeringarna vid behov kan omvandlas till kontanta medel.

Placeringsmarknad och placeringsresultat

År 2023 inleddes i positiv stämning. Öppnandet av den kinesiska marknaden förväntades stödja ekonomin, och Europa klarade sig undan energibrist tack vara den milda vintern. I mars ledde de amerikanska regionala bankernas balanshanteringsproblem till marknadsturbulens och bankrängemang, men tack vare effektiva och snabba åtgärder blev fasen kortlivad. Problemen överfördes inte till den europeiska banksektorn, eftersom den stramare regleringen förhindrade liknande balanshanteringsproblem där,

även om banken Credit Suisse, som befann sig i ett sårbart tillstånd, blev tvungen att införlivas med UBS-banken då banksentimentet var som svagast. Förra året överraskade Kina med sin svaghet, som utöver fastighetssektorn och skuldproblemen omfattade en stor del av den privata konsumtionen. De geopolitiska riskerna har också minskat landets dragningskraft som placeringsobjekt.

Inflationsnedgången ledde till att man började förutse räntesänkningar, och åtminstone i USA fick marknaden gott stöd inte bara av artificiell intelligens utan också av den ökade sannolikheten för mjuklandning. De nordamerikanska aktierna avkastade på indexnivå 22,3 procent, till stor del i kölvattnet efter den smala spetsen bestående av teknikbolag. Avkastningen på europeiska aktier var 16,6 procent, vilket också var en bra nivå. De olika ekonomiska situationerna och framtidsutsikterna i de service- och industridrivna länderna återspeglades dock tydligt i marknadsutvecklingen. Dessutom påverkades börserna i Finland av de bolagsspecifika situationerna. Aktiemarknaden i Finland var kraftigt förlustbringande under större delen av året, även om den positiva utvecklingen i slutet av året ledde till ett resultat på -0,5 procent på årsnivå.

För ränteplaceringarna var fjolåret ett bra år då räntorna steg under det föregående året och skapade en hög löpande avkastning i tillgångsklassen. I slutet av året såg man en kraftig nedgång i räntorna, när inflationsminskningen prissattes för att leda till en sänkning av centralbankernas

räntesatser. Kreditriskmarginalerna låg också på en lägre nivå i slutet av året. Statslånen i euroområdet (alla kreditklasser) genererade 7,0 procent 2023, företagslån av god kvalitet 8,0 procent och företagslån av lägre kreditkvalitet 12,2 procent.

Förlusten av återstående illikvida aktier i folkpensionsfonden var 6,4 procent. Folkpensionsfondens aktieinnehav är inte föremål för handel och syftet med dem är att täcka pensionsansvarsfondens garantiavgifter.

Pensionsansvarsfondens avkastning var 0,5 procent, vilket återspeglar att aktiemarknaden i Finland av historiska skäl ges stor viktning i portföljen. Tack vare sin starka inhemska aktievikt har portföljen gett god avkastning på längre sikt. För den internationella spridningen av placeringarna har mål uppställts och ett tidsschema utarbetats. År 2023 spriddes placeringarna endast i början av året innan den finska aktiemarknaden var svag, eftersom tillgångar med tanke på den långsiktiga nyttan i regel inte avyttras vid ogynnsamma tidpunkter.

Dividendintäkterna 2023 ökade till 45,5 miljoner euro (40,3 miljoner euro året innan).

År 2023 var det sammanlagda månatliga medelvärdet för de likvida medlen i folkpensionsfonden, sjukförsäkringsfonden och den allmänna fonden för social trygghet 1 454,5 miljoner euro (året innan 1 144,6 miljoner euro).

Medelräntan på likvida medel uppgick till 3,4 procent 2023 (föregående år 0,29 %).

År 2024 har börjat med ett positivt aktiemarknadssentiment, särskilt i Förenta staterna, där ekonomin verkar hålla för den höga räntenivån och de stora tillväxtbolagen driver upp indexavkastningen. Tidpunkten för räntesänkningar i Förenta staterna påverkar också andra länder, och i Europa skulle räntesänkningar välkomnas som stöd för den svaga tillväxten om inflationsläget tillåter det. På räntemarknaden har början av året varit svag, då en del av den kraftiga nedgången i marknadsräntorna i slutet av 2023 har gått tillbaka. Vi anser dock att den nuvarande räntenivån erbjuder en bra utgångspunkt för ränteplaceringar, särskilt i företagslån av god kvalitet.

Ansvarsfulla placeringar

Den gröna ekonomiska omställningen och utvecklingen av regleringen har en stor inverkan på placeringsverksamheten. År 2023 fortsatte vi att agera i enlighet med processerna för ansvarsfull placeringsverksamhet. Vi utförde screeningar för att upptäcka normförseelser i hela vår likvida placeringsvolym som riktar sig till företag, analyserade beräkningen av klimatavtrycket av våra placeringar och riktade en årlig ansvarsenkät till våra förmögenhetsförvaltare. När det gäller direkta placeringar undersökte vi med två analysmetoder hur företagens utsläppsmål och utsläppsåtgärder är i linje med målen i Parisavtalet och hur stor den globala temperaturförändringen skulle vara

om alla företag agerade på motsvarande sätt. Vi kartlade också för första gången konsekvenserna för den biologiska mångfalden och beroendeförhållandena i fråga om biologisk mångfald på sektornivå. Dessutom fortsatte vi att undersöka de gröna temainvesteringarna och fattade bland annat beslut om placering i produktionen av sol- och vindenergi samt i en fond som fokuserar på relaterade batterilagringlösningar. I samband med uppdateringen av placeringsplanen har vi också sett över förteckningen över direkta placeringar som utesluts. År 2024 fortsätter vi att sträva efter att nå våra mål för ansvarsfulla placeringar och att kartlägga tänkbara nya analysmetoder som gör det möjligt för oss att granska vår portfölj på ett mer mångsidigt sätt.

Framtidsutsikter för finansieringen

I Finland väntas den ekonomiska tillväxten avta under innevarande år. I början av året försvagas efterfrågan av de allt strängare finansiella förhållandena. En positiv vändning väntas senare under 2024, då inflationstakten förväntas avta, de reala inkomsterna förbättras och centralbankerna lindra sin penningpolitik.

I regeringsprogrammet för Petteri Orpos regering och planen för de offentliga finanserna eftersträvas för den kommande planeringsperioden att skuldkvoten i de offentliga finanserna vänds och saldot i de statliga finanserna förbättras. Det ses som ett hot att obalansen mellan inkomsterna och

utgifterna i de offentliga finanserna kommer att öka skuldsättningen nu och framöver. För att undvika detta föreslås strukturella reformer som förbättrar sysselsättningen och den ekonomiska tillväxten.

Försämringen av de offentliga finanserna i Finland har sedan länge påverkats inte bara av den långsamma ekonomiska tillväxten och de kriser som nämnts ovan, utan också av den åldrande befolkningen. Ökningen av den äldre befolkningen kommer i synnerhet att öka utgifterna för hälsovård och omsorg. Samtidigt väntas antalet människor i arbetsför ålder minska, vilket försvagar den ekonomiska tillväxten.

Under de närmaste åren siktar man på betydande kostnadsbesparingar och på att förbättra produktiviteten inom den offentliga sektorn genom reformer av social- och hälsovårdstjänsterna, sysselsättningsfrämjande åtgärder samt utnyttjande av digitaliseringen. Syftet med statsförvaltningens produktivetsprogram som regeringen har lanserat är att det ska leda till besparingar på närmare 250 miljoner euro under 2025–2028 i fråga om de statliga institutionernas verksamhetskostnader.

I den ekonomiska utvecklingen i Finland under de närmaste åren kan man också se positiva möjligheter. Särskilt när det gäller bostadsbyggande kan vändningen mot det bättre ske snabbare än väntat, eftersom efterfrågan på nya bostäder kan ha ökat i slutet av prognosperioden på grund av bristen på bostadsbyggande. Investeringar i energinäringar

kan påskyndas särskilt i slutet av prognosperioden, då den gröna omställningen accelererar både i Finland och på exportmarknaderna.

Krigen i Ukraina och Mellanöstern orsakar instabilitet, som även kan återspeglas i priset på råvaror och energi i Finland. Vid FPA påverkar situationen åtminstone utbetalningen av förmåner när flyktingar från Ukraina börjar omfattas av den sociala tryggheten. Dessutom kan de geopolitiska spänningarna bland annat mellan Förenta staterna och Kina orsaka störningar i de internationella produktionskedjorna och i världshandeln. Klimatförändringarna och förlusten av biologisk mångfald innebär fortsättningsvis att de nuvarande strukturerna för produktion och konsumtion måste förändras. Det här kräver ny teknik, alternativa sätt att allokera kapital och nya investeringar.

Utöver konjunkturmässiga faktorer och demografiska förändringar påverkas framtidsutsikterna för finansieringen av FPA av genomförandet av regeringsprogrammet för den nya regeringen och riktlinjerna för planen för de offentliga finanserna.

Den föränderliga omvärlden utmanar FPA:s finansiering

Åren 2024–2028 påverkas utvecklingen av FPA:s förmånsutgifter inte bara av de förändringar som regeringsprogrammet för med sig utan också av antaganden om arbetslös-

hets- och befolkningsutvecklingen. Nedskärningarna och höjningarna i FPA:s förmåner koncentreras till början av regeringsperioden. De följande prognoserna baserar sig på situationen vid beredningen av regeringsprogrammet i oktober 2023 och på ekonomiska antaganden vid den tidpunkten. I de ekonomiska antagandena uppskattades arbetslösheten minska något från 2023 års nivå från och med 2025. Nativiteten antogs ligga kvar på den nuvarande låga nivån under hela ramperioden. Enligt prognoserna försämrar försörjningskvoten ytterligare under de kommande årtiondena när antalet äldre ökar och befolkningen i arbetsför ålder minskar. De totala pensionsutgifterna ökar när arbetspensionsutgifterna ökar, men FPA:s pensionsutgifter minskar.

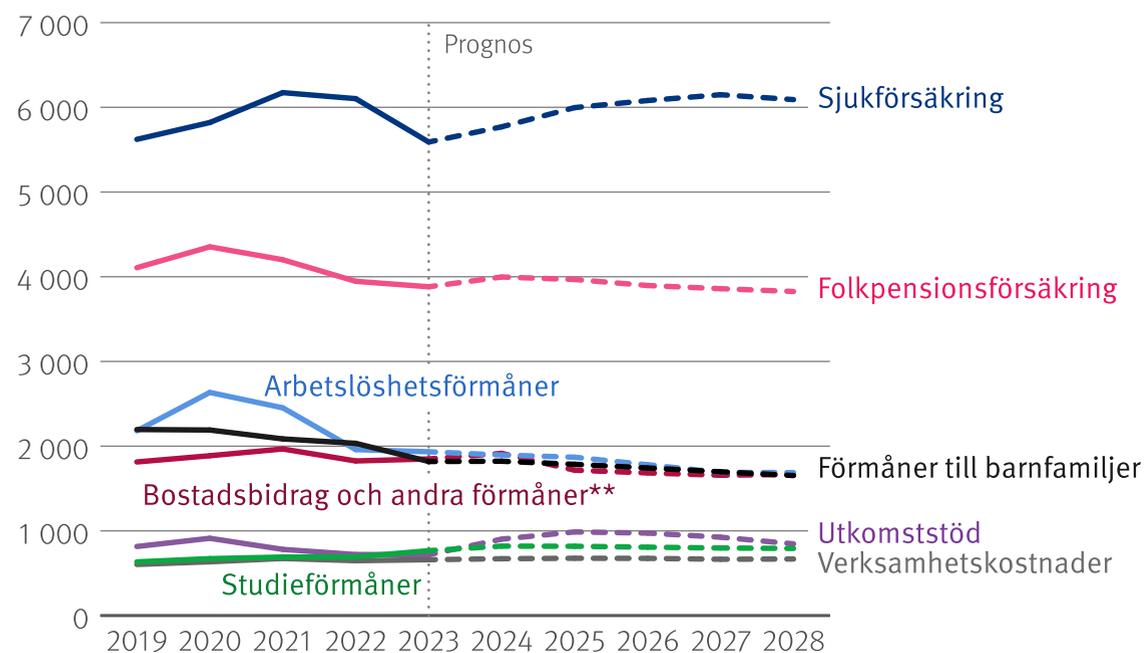
Enligt prognosen i oktober 2023 är utsikterna för FPA:s finansiering rätt stabila i fråga om förmånsutgifterna. Från 2023 till 2024 ökar FPA:s kostnader reellt med cirka tre procent. Från och med 2026 till och med 2028 beräknas kostnaderna minska reellt med omkring en procent per år.

Försäkringspremierna för sjukvårdsförsäkringen 2024 minskade något och försäkringspremierna för arbetsinkomstförsäkringen minskade med nästan 0,4 procentenheter till följd av det överförda överskottet från 2023. Överskottet bildades av den positiva totala premieintäkten, som berodde på att lönesumman var större än beräknat och förmånsutgifterna lägre än beräknat. Sjukförsäkringsavgifterna stiger något 2025 och ligger kvar på samma nivå 2026–2028.

Staten finansierar 75 procent av kostnaderna 2024. De försäkrade betalar 13 procent av förmåns- och verksamhetskostnaderna (andelen består av sjukförsäkringspremier och Sysselsättningsfondens andel). Arbetsgivarnas försäkringsavgifter täcker sju procent av FPA:s utgifter. Kommunerna och övriga står för fem procent, och dessa medel allokeras främst till barnavårdsstödet och arbetslöshetsförmånerna. Statens finansieringsandel av arbetsinkomstförsäkringen är cirka 13 procent, arbetsgivarnas andel är 47 procent och de försäkrades andel 40 procent. Inom sjukvårdsförsäkringen är statens finansieringsandel 66 procent, de försäkrades försäkringspremier 31 procent och övriga intäkter 3 procent. Statens andel beräknas uppgå till cirka 72–73 procent av de totala kostnaderna 2025–2028.

Under den senare halvan av 2020-talet ökas FPA:s verksamhetskostnader av att förmånssystemen, e-tjänsterna och datasäkerheten förnyas (programmet Eepos). Det här arbetet kräver betydande utvecklingsinsatser av FPA. Målet med reformen är att garantera servicenivån och serviceförmågan i FPA:s förmånshandläggning och kundservice även under 2030-talet. Reformen gör det möjligt för FPA att möta framtida säkerhetsutmaningar och samtidigt förbättra förmånsverksamhetens och hela FPA:s produktivitet med hjälp av modern teknik. Programmet Eepos gör det också möjligt för kunder, partner och andra intressentgrupper att dra nytta av digitaliseringen på längre sikt.

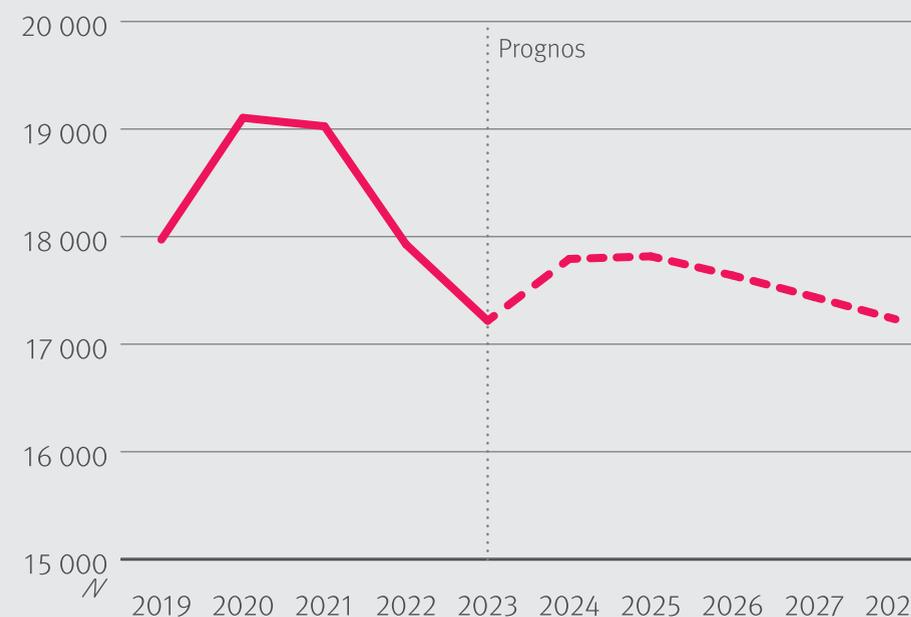
FPA:s kostnader efter förmånslag 2019–2028, miljoner euro*

*2023 års penningvärde.

**Inkluderar militärunderstöd, tolktjänster för personer med funktionsnedsättning, frontveteraners rehabiliteringsresor, brådskande socialvård för papperslösa samt SHVS-ersättningar.

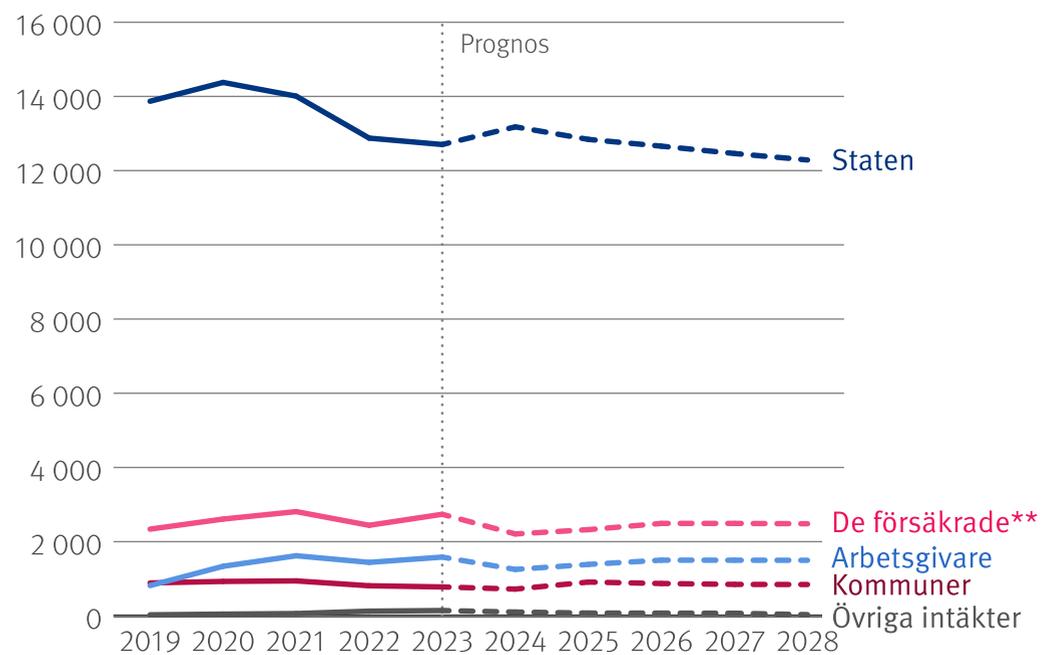
FPA:s kostnader totalt 2019–2028, miljoner euro*

*2023 års penningvärde.

Obs! Bruten skala.

FPA:s intäkter 2019–2028, miljoner euro*

*2023 års penningvärde.

**Inkluderar löntagarnas och företagarnas dagpenningspremie, företagarnas tilläggsfinansieringsandel, sjukvårdspremie, den arbetslöshetsförsäkringspremie som Sysselsättningsfonden betalat till FPA och från och med 2021 intäkterna av studerandenas hälsovårdsavgift.

Organ och delegationer 2023

Förvaltningsorgan

Fullmäktigeledamöter 1.1.2023–27.6.2023

Slunga-Poutsalo Riikka, riksdagsledamot, ordförande

(ersättare: Kotiaho Jouni, riksdagsledamot)

Nurminen Ilmari, riksdagsledamot, vice ordförande (ersättare: Berg Kim, riksdagsledamot)

Elomaa Ritva, riksdagsledamot (ersättare: Lundén Mikko, riksdagsledamot)

Forsgrén Bella, riksdagsledamot (ersättare: Virta Sofia, riksdagsledamot)

Häkkänen Antti, riksdagsledamot (ersättare: Kaleva Atte, riksdagsledamot)

Kontula Anna, riksdagsledamot (ersättare: Hänninen Katja, riksdagsledamot)

Lohi Markus, riksdagsledamot (ersättare: Aittakumpu Pekka, riksdagsledamot)

Mattila Hanna-Leena, riksdagsledamot (ersättare: Kettunen Tuomas, riksdagsledamot)

Mäkynen Matias, riksdagsledamot (ersättare: Eloranta Eeva-Johanna, riksdagsledamot)

Niikko Mika, riksdagsledamot (ersättare: Juuso Kaisa, riksdagsledamot)

Salonen Kristiina, riksdagsledamot (ersättare: Werning Paula, riksdagsledamot)

Sarkomaa Sari, riksdagsledamot (ersättare: Koulumies Terhi, riksdagsledamot)

Fullmäktigeledamöter från och med 28.6.2023

Nieminen Mira, riksdagsledamot, ordförande (ersättare: Lehtinen Rami, riksdagsledamot)

Sarkomaa Sari, riksdagsledamot, vice ordförande

(ersättare: Koulumies Terhi, riksdagsledamot)

Elomaa Ritva, riksdagsledamot (ersättare: Kangas Antti, riksdagsledamot)

Forsgrén Bella, riksdagsledamot (ersättare: Diarra Fatim, riksdagsledamot)

Kurvinen Antti, riksdagsledamot (ersättare: Kosonen Hanna, riksdagsledamot)

Laiho Mia, riksdagsledamot (ersättare: Fagerström Noora, riksdagsledamot)

Mikkonen Anna-Kristina, riksdagsledamot (ersättare: Kvarnström Johan, riksdagsledamot)

Mäkynen Matias, riksdagsledamot (ersättare: Berg Kim, riksdagsledamot)

Nurminen Ilmari, riksdagsledamot (ersättare: Merinen Ville, riksdagsledamot)

Rintamäki Anne, riksdagsledamot (ersättare: Piisinen Jorma, riksdagsledamot)

Valtola Oskari, riksdagsledamot (ersättare: Kaunistola Mari, riksdagsledamot)

Väyrynen Ville, riksdagsledamot (ersättare: Lahdenperä Milla, riksdagsledamot)

Revisorer

Helkiö Mikko, revisionsråd, OFR, GR, ordförande (ersättare: Virpi Ala-aho, stadsrevisor, OFR)

Lindén Aki, riksdagsledamot, vice ordförande (ersättare: Eskelinen Seppo, riksdagsledamot)

Järvinen Heli, journalist (ersättare: Suoniemi Tero, politisk sakkunnig)

Kiljunen Anneli, ordförande i regionstyrelsen (ersättare: Väätäinen Tuula, riksdagsledamot)

Laiho Mia, riksdagsledamot till 19.9.2023

(ersättare: Marttinen Matias, riksdagsledamot till 19.9.2023)

Valkonen Ville, riksdagsledamot från 19.9.2023

(ersättare: Päivärinta Susanne, riksdagsledamot från 19.9.23)

Niemi Veijo, riksdagsledamot (ersättare: Juvonen Arja, riksdagsledamot)

Räsänen Hanna, riksdagsledamot (ersättare: Kinnunen Mikko, rektor)

Tuomela Ulla-Maija, CGR, OFR (ersättare: Havia-Niemi Minna, CGR, OFR)

Styrelsen

Kiukas Vertti, generalsekreterare, styrelseordförande
Nieminen Mira, kriminalkommissarie, vice ordförande fram till 22.5.2023
Slunga-Poutsalo Riikka, vice ordförande, 23.5.2023–6.8.2023
Lehto Rami, vice ordförande, från 19.9.2023
Antila Raimo, avdelningschef
Brax Tuija, direktör
Lehtinen Leila, verkställande direktör
Nerg Päivi, statssekreterare, till 18.9.2023
Rehula Juha, kommundirektör
Siekkinen Saana, direktör
Sipilä Timo, direktör, från 19.9.2023
Särkelä Riitta, generalsekreterare
Toivola Tommi, direktör
Sarlin Tuija, ordförande, personalrepresentant med yttrande- och närvarorätt

Direktörer

Antila Outi, generaldirektör
Mäki-Lohiluoma Kari-Pekka, direktör
Nissilä Nina, direktör

Ledande tjänstemän

Helin Jukka, direktör för resultatenheten för gemensamma tjänster
Hänninen Sari, direktör för resultatenheten för riksomfattande kundrelationstjänster
Jussila Antti, direktör för resultatenheten för närservice till kunder
Korhola Heli, direktör för enheten för ledningsstöd
Korhonen Ville, chef för kommunikationsenheten till 31.3.2023

Leinonen Janne, ledande överläkare
Lindgren Marina, direktör för resultatenheten för informationstjänster
Manninen Eeva, chef för internrevisionen
Marjamäki Pipsa Lotta, chef för kommunikationsenheten från 1.4.2023
Melanen Jukka, direktör för resultatenheten för IT-tjänster

Delegationer och forum

FPA:s delegationshelhet omfattar tre lagstadgade delegationer samt interaktiva forum som FPA själv tillsatt.

Delegationernas uppgifter regleras i lag. Forumen fungerar som intressentgrupps- och sakkunnigorgan i utvecklingsarbete som gäller innehåll och strategi inom olika teman. Medlemmarna i delegationerna och forumen företräder myndigheter, sammanslutningar och intresseorganisationer, och i deras verksamhet deltar också FPA:s sakkunniga.

Delegationernas sammansättning presenteras nedan. Forumens medlemslistor finns på FPA:s webbplats under www.fpa.fi/organisation-delegationer.

FPA:s delegation 1.1.2023–30.6.2023

Antila Outi, generaldirektör, delegationens ordförande
Korhola Heli, strategidirektör, delegationens vice ordförande
Lundqvist Anna-Stina, ansvarig specialist på samhällsrelationer, sekreterare
Grekin Satu, verksamhetsledare
Viskari Janne, generaldirektör
Heikura Markku, generaldirektör
Hämäläinen Ulla, finansråd
Joensuu Matti, ledande forskare

Konola Kirsi, verkställande direktör
Köli Pekka, vice ordförande
Maijala Riitta, överdirektör
Makkula Janne, arbetsmarknadsdirektör
Markkula-Kivisilta Hanna, generalsekreterare
Mikkola Hennamari, chef för forskningsenheten
Myllärinen Tarja, direktör
Norrback Ole, ordförande
Nummelin Ida, sakkunnig
Ojala Katri, ledande sakkunnig
Pelkonen Janne, chef för samhällspåverkan
Siika-aho Liisa, direktör
Tervahauta Markku, generaldirektör
Tolonen Ilpo, styrelseordförande
Tuomisto Sakari, socialpolitisk sakkunnig

FPA:s delegationen från 1.7.2023

Antila Outi, generaldirektör, delegationens ordförande
Korhola Heli, strategidirektör, delegationens vice ordförande
Lundqvist Anna-Stina, ansvarig specialist på samhällsrelationer, sekreterare
Collan Mikael, överdirektör
Erhola Marina, välfärdsområdesdirektör
Grekin Satu, verksamhetsledare
Heikura Markku, generaldirektör
Hämäläinen Ulla, finansråd
Joensuu Matti, ledande forskare
Kalliomaa Milla, generalsekreterare

Konola Kirsi, verkställande direktör
Lausvaara Anni, verksamhetsledare
Mikkola Hennamari, chef för forskningsenheten
Norppa Tiina, huvudskyddsombud
Nummelin Ida, sakkunnig
Ojala Katri, ledande sakkunnig
Pelkonen Janne, chef för samhällspåverkan
Rentola Essi, direktör
Ruth Kimmo, arbetsmarknadsråd
Tervahauta Markku, generaldirektör
Tolonen Ilpo, styrelseordförande
Tuomisto Sakari, socialpolitisk sakkunnig
Viskari Janne, generaldirektör

Sjukförsäkringsdelegationen

Kari-Pekka Mäki-Lohiluoma, direktör, delegationens ordförande
Reija Jääskeläinen, kompetenscenterdirektör, delegationens vice ordförande
Ismo Hiljanen, ledande, ledande sakkunnig, delegationens sekreterare
Jaska Siikavirta, direktör
Liisa Siika-aho, direktör till 23.3.2023, Essi Rentola, direktör från 23.3.2023
(Eeva Ojala, konsultativ tjänsteman)
Lauri Vuorenkoski, hälsopolitisk sakkunnig (Henna Virtomaa, verksamhetsledare)
Vesa Rantahalvari, ledande sakkunnig (Auli Rytivaara, sakkunnigläkare)
Tuuli Glantz, socialpolitisk sakkunnig (Riitta Työläjärvä, sakkunnigläkare)
Katri Ojala, ledande sakkunnig (Ida Nummelin, social- och hälsopolitisk sakkunnig)
Tarja Filatov, riksdagsledamot (Kaisa Juuso, riksdagsledamot)

Socialmedicinska delegationen

Janne Leinonen, specialistläkare i neurologi, delegationens ordförande

Marjo Parkkila-Harju, överläkare, delegationens vice ordförande

Katariina Kallio-Laine, ansvarig sakkunnigläkare, delegationens sekreterare

Medlemmar:

Eva Helaskoski, överläkare

Markus Henriksson, överdirektör

Margareeta Häkkinen, överläkare

Esa Jämsen, professor

Erika Jääskeläinen, docent

Satu Lahti, professor

Eija Lönnroos, professor

Heikki Pärnänen, direktör

Markku Sumanen, professor

Miia Turpeinen, bedömningsöverläkare

Henna Virtomaa, verksamhetsledare

Pekka Ylöstalo, professor

Sakkunniga:

Oskari Heikinheimo, professor

Sari Helminen, ansvarig sakkunnigtandläkare

Asko Järvinen, överläkare

Helena Kastarinen, överläkare

Katariina Klintrup, ansvarig sakkunnigläkare

Silja Kosola, docent, till 16.6.2023

Riitta Luoto, överläkare

Mika Mäkelä, professor

Pasi Nevalainen, avdelningsöverläkare

Liisa Näveri, chef för enheten Läkemedelssäkerhet, till 1.10.2023

Jarkko Pajarinen, branschdirektör

Reima Palonen, specialsakkunnig

Anne Rönneberg, planerare

Jarmo Salo, direktör för ansvarsområde

Raija Sipilä, redaktionschef

Tero Soukka, direktör för ansvarsområde

Liisa Suominen, professor

Terhi Tapiainen, professor

Aleksi Tornio, biträdande professor Juho Wedenoja, överläkare (utveckling), från 1.10.2023

Läkemedelssektionen

Miia Turpeinen, bedömningsöverläkare, ordförande

Katariina Klintrup, ansvarig sakkunnigläkare, sekreterare

Medlemmar:

Asko Järvinen, överläkare

Helena Kastarinen, överläkare

Janne Leinonen, ledande överläkare

Eija Lönnroos, professor

Liisa Näveri, chef för enheten Läkemedelssäkerhet, till 1.10.2023

Anna-Kaisa Parkkila, bedömningsöverläkare
Maija Pihlajamäki, ansvarig sakkunnigläkare
Anne Rönneberg, planerare
Jarmo Salo, chef för ansvarsområde
Aleksi Torneo, biträdande professor
Juho Wedenoja, överläkare (utveckling), från 1.10.2023

Folkpensionsanstaltens resultaträkning för 2023 och 2022

Folkpensionsanstaltens intäkter

Förmånsfondernas intäkter	2023	2022
Folkpensionsfonden		
Statens andelar av folkpensionsförsäkringens förmåner	-3 912 697	-3 706 047
Folkpensionsfondens intäkter totalt	-3 912 697	-3 706 047
Sjukförsäkringsfonden		
Arbetsinkomstförsäkring		
Arbetsinkomstförsäkringens försäkringsavgifter	-3 000 065	-2 517 355
Statens andelar av arbetsinkomstförsäkringens förmåner	-348 274	-340 596
Arbetsinkomstförsäkring totalt	-3 348 339	-2 857 951
Sjukvårdsförsäkring		
Sjukvårdsförsäkringens försäkringsavgifter	-1 023 539	-850 881
Statens andel av sjukvårdsförsäkringens förmåner	-1 763 564	-1 802 950
Erhållna EU-ersättningar	-54 726	-37 332
Återbetalningsavgift för utgifter för läkemedelsersättning	-76 014	-58 747
Regressbetalningar	-219	-271
Sjukvårdsförsäkring totalt	-2 918 061	-2 750 181
Sjukförsäkringsfondens intäkter totalt	-6 266 400	-5 608 132
Allmänna fonden för social trygghet (AFST)		
Statens andel av AFST:s förmåner	-5 945 505	-5 693 092
Kommunernas andel av AFST:s förmåner	-766 919	-751 284
Ålands andel av AFST:s förmåner	-12 607	-12 050
Löntagarnas arbetslöshetsförsäkringsavgift	-273 000	-267 000
Övriga AFST-intäkter för förmåner	-142	-230
Allmänna fonden för social trygghet, intäkter totalt	-6 998 173	-6 723 656
Förmånsintäkter totalt	-17 177 270	-16 037 835
Förmånsfondernas placeringsintäkter och placeringskostnader	-13 695	-2 531
Förmånsfondernas finansiella intäkter och kostnader	-51 768	-2 535

	2023	2022
Förmånsfondernas övriga intäkter och kostnader	-1 297	-2 265
Hälso- och sjukvård för högskolestuderande	-87 948	-84 557
Statens andel av förmånsfondernas verksamhetskostnader	-471 716	-473 379
Förmånsfondernas övriga intäkter totalt	-626 424	-565 267
Servicefondens intäkter		
Verksamhetsintäkter	-21 657	-19 208
Intäkter av användningsavgifter	-26 425	-19 935
Finansiella intäkter och kostnader	-533	-39
Servicefondens intäkter totalt	-48 615	-39 183
Pensionsansvarsfondens intäkter		
Bidrag	-80 828	-63 040
Finansiella intäkter och kostnader	-109 053	-97 553
Övriga intäkter och kostnader	0	-300
De anställdas pensionsavgifter	-28 379	-26 484
Gottgörelser från VILMA-institutioner	-15 139	-13 145
Arbetslöshetsförsäkringsfondens inbetalningar	-2 490	-2 589
Pensionsansvarsfondens intäkter totalt	-235 890	-203 111
Folkpensionsanstaltens intäkter totalt	-18 088 198	-16 845 396

Folkpensionsanstaltens kostnader

Förmånsfonderna	2023	2022
Förmånskostnader		
Folkpensionsförsäkring		
Pensionsförmåner och förmåner för personer med funktionsnedsättning	3 881 536	3 715 609
Sjukförsäkring		
Arbetsinkomstförsäkring	2 825 950	2 965 505
Sjukvårdsförsäkring	2 764 407	2 780 342
Allmänna fonden för social trygghet		
Arbetslöshetsförmåner	1 933 497	1 844 527
Förmåner för barnfamiljer	1 818 960	1 914 640
Studieförmåner	765 989	652 024
Bostadsbidrag	1 684 216	1 565 011
Utkomststöd	718 592	678 402
Övriga förmåner	76 895	69 053
Förmånskostnader totalt	16 470 043	16 185 111
Kostnader för ordnande av studerandehälsovård (OTH)	87 948	84 557
Hälso- och sjukvård för högskolestuderande	87 948	84 557
Förmånsfondernas verksamhetskostnader		
Förmånsfondernas verksamhetsintäkter	-7 313	-7 871
Personalkostnader		
Löner och arvoden	343 523	321 798
Lönebikostnader	111 943	93 039
Personalkostnader totalt	455 466	414 838
Övriga verksamhetskostnader	154 918	146 826
Köpta tjänster	56 456	56 032
Förmånsfondernas verksamhetskostnader totalt	659 527	609 824
Förmånsfondernas kostnader totalt	17 217 519	16 879 492

	2023	2022
Förändring i rehabiliteringsavsättning	-13 364	-15 429
Servicefondens kostnader		
Köp av personal- och lokalresurser	25 770	20 329
IT-driftskostnader	14 533	12 506
Övriga kostnader	4 122	3 690
Avskrivningar på anläggningstillgångar	3 566	3 650
Servicefondens kostnader totalt	47 991	40 174
Pensionsansvarsfondens kostnader		
Personalpensioner	128 061	118 428
Pensioner betalda av VILMA-institutioner	10 917	9 866
Övriga kostnader	54	90
Ökning av pensionsansvarsfondens täckning	52 299	25 345
Pensionsansvarsfondens kostnader totalt	191 331	153 728
Folkpensionsanstaltens kostnader totalt	17 443 477	17 057 965
Folkpensionsanstaltens överskott (+)/underskott (-)	644 721	-212 569

Folkpensionsanstaltens balansräkning

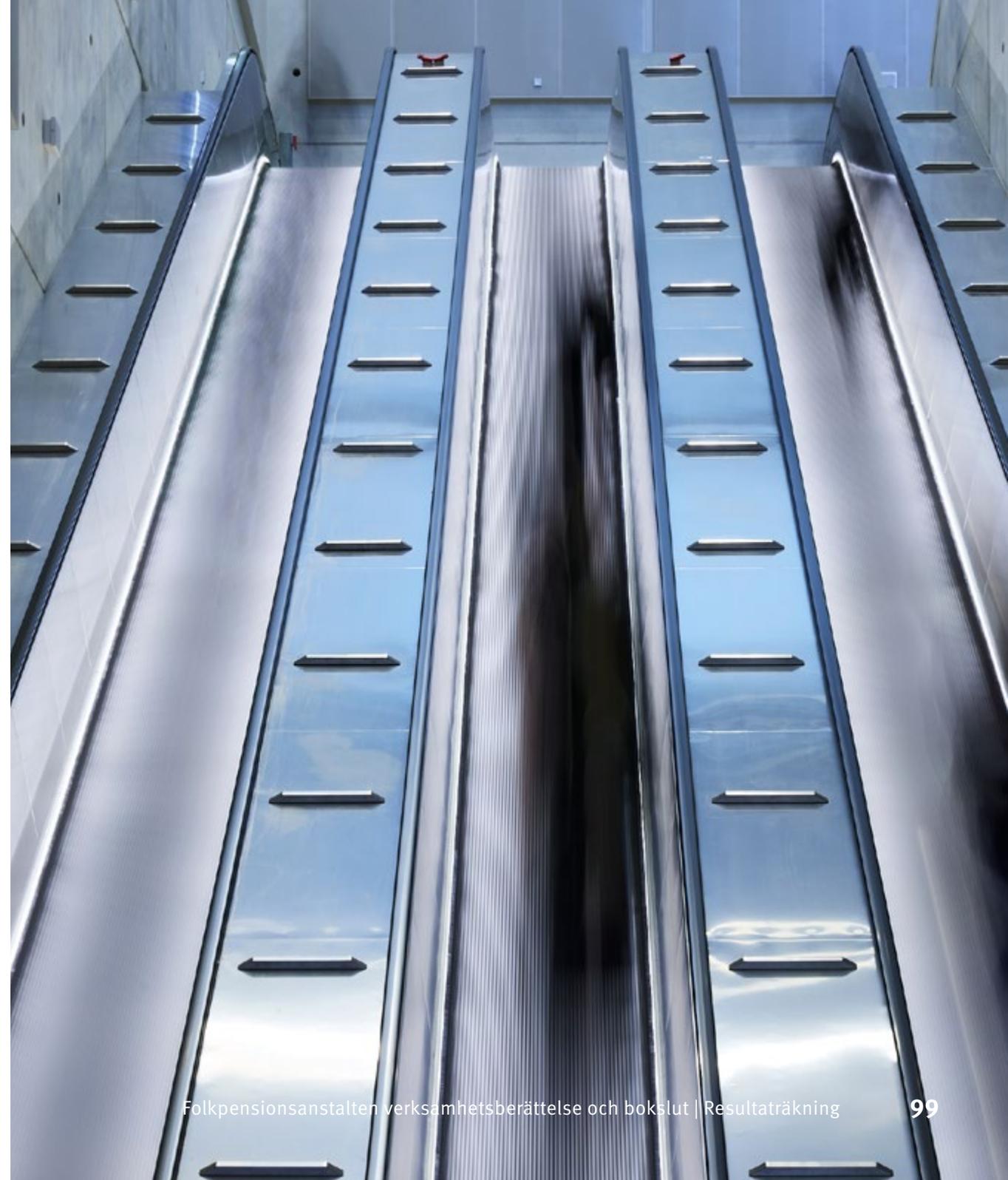
Folkpensionsanstaltens aktiva	2023	2022
Bestående aktiva		
Immateriella tillgångar		
Förmånsfondernas dataprogram	12 487	12 194
Servicefondens dataprogram	2 028	1 305
Immateriella tillgångar totalt	14 516	13 499
Materiella tillgångar		
Förmånsfondernas byggnader	70 972	71 843
Förmånsfondernas totalreoveringar	34 215	37 833
Förmånsfondernas maskiner och inventarier	19 024	16 354
Servicefondens maskiner och inventarier	8 775	8 402
Förmånsfondernas fastighetsförskott	8 754	3 209
Materiella tillgångar totalt	141 739	137 641
Investeringar i projekt med separat finansiering	0	343
Folkpensionsanstaltens placeringar		
Förmånsfondernas placeringar i anläggningstillgångar	39 381	39 916
Placeringar i anläggningstillgångar totalt	39 381	39 916
Förmånsfondernas räntefonder	0	39 783
Ränteplaceringar i pensionsansvarsfonden	417 342	306 048
Förmånsfondernas aktier och andelar	3 171	20 775
Pensionsansvarsfondens aktier och andelar	1 351 857	1 397 423
Pensionsansvarsfondens övriga placeringar	52 337	63 896
Övriga placeringar totalt	1 824 707	1 827 924
Folkpensionsanstaltens placeringar totalt	1 864 088	1 867 840
Folkpensionsanstaltens bestående aktiva totalt	2 020 342	2 019 324
Underskott i pensionsansvarsfonden	68 473	68 465

	2023	2022
Rörliga aktiva		
Långfristiga fordringar		
Övriga fordringar	2 593	3 391
Långfristiga fordringar totalt	2 593	3 391
Kortfristiga fordringar		
Fordringar mellan fonderna/förmånsfonderna	6 879	9 491
Förmånsfondernas kundfordringar	9 781	4 364
Servicefondens kundfordringar	7 151	4 606
Förmånsfondernas resultatregleringar	15 579	11 291
Servicefondens resultatregleringar	13 411	13 366
Pensionsansvarsfondens resultatregleringar	163	121
Förmånsfondernas övriga kortfristiga fordringar	48 898	22 744
Pensionsansvarsfondens övriga kortfristiga fordringar	19 185	16 502
Förmånsfondernas förskottsbetalningar	373 696	351 638
Kortfristiga fordringar totalt	494 742	434 123
Kassa och bank		
Förmånsfondernas kassa och bank	1 885 142	1 037 951
Servicefondens kassa och bank	6 888	10 326
Pensionsansvarsfondens kassa och bank	42 646	100 994
Kassa och bank totalt	1 934 676	1 149 270
Folkpensionsanstaltens rörliga aktiva totalt	2 432 011	1 586 784
Folkpensionsanstaltens aktiva totalt	4 520 827	3 674 573

Folkpensionsanstaltens passiva	2023	2022
Eget kapital		
Förmånsfonderna		
Folkpensionsfonden		
Fonden vid årets början	-55 187	-65 052
Förändring i fonden	-28 465	9 865
Folkpensionsfonden totalt	-83 653	-55 187
Räkenskapsperiodens resultat	28 465	-9 865
Sjukförsäkringsfonden		
Fonden vid årets början	-499 519	-750 616
Förändring i fonden	-571 051	251 097
Sjukförsäkringsfonden totalt	-1 070 570	-499 519
Räkenskapsperiodens resultat	571 051	-251 097
Allmänna fonden för social trygghet		
Fonden vid årets början	-455	-455
Förändring i fonden	-22	0
Allmänna fonden för social trygghet totalt	-477	-455
Räkenskapsperiodens resultat	22	0
Förmånsfonderna totalt	-555 161	-816 122
Servicefonden		
Fonden vid årets början	-2 414	-3 405
Förändring i fonden	-624	991
Servicefonden totalt	-3 038	-2 414
Räkenskapsperiodens resultat	624	-991
Pensionsansvarsfonden		
Fonden vid årets början	-879 836	-854 491
Förändring i fonden	-52 299	-25 345
Pensionsansvarsfonden totalt	-932 135	-879 836
Räkenskapsperiodens resultat	44 558	49 383
Fonderna totalt	-1 445 152	-1 649 980

	2023	2022
Uppskrivningsfonderna		
Förmånsfonderna		
Fonderna vid årets början		
Folkpensionsfonden	-92 041	-98 690
Sjukförsäkringsfonden	-31 371	-32 580
Allmänna fonden för social trygghet	-49	-49
Fonderna vid årets början totalt	-123 461	-131 319
Förändring i fonderna		
Folkpensionsfonden	15 902	6 650
Sjukförsäkringsfonden	71	1 208
Allmänna fonden för social trygghet	0	0
Förändring i fonderna totalt	15 974	7 858
Pensionsansvarsfonden		
Fonden vid årets början	-778 474	-1 064 733
Förändring i fonden	98 815	286 258
Pensionsansvarsfonden totalt	-679 660	-778 474
Uppskrivningsfonderna totalt	-787 147	-901 935
Övrigt eget kapital		
Servicefonden		
Buffertmedel för Kanta-tjänsterna	-4 167	-3 497
Pensionsansvarsfonden		
Övrigt eget kapital	-332 203	-287 645
Övrigt eget kapital totalt	-336 370	-291 142
Folkpensionsanstaltens överskott (-)/underskott (+)	-644 721	212 569
Folkpensionsanstaltens eget kapital totalt	-3 213 390	-2 630 488
Rehabiliteringsavsättning		
Avsättning vid årets början	-55 814	-71 243
Förändring i avsättningen	-70 077	-61 109
Använda medel	83 441	76 537
Rehabiliteringsavsättning totalt	-42 450	-55 814

	2023	2022
Främmande kapital		
Långfristigt främmande kapital		
Förmånsfondernas långfristiga främmande kapital	-17 910	-17 816
Servicefondens långfristiga främmande kapital	-1 340	-2 010
Långfristigt främmande kapital totalt	-19 250	-19 826
Kortfristigt främmande kapital		
Inbetalda förskott till förmånsfonderna	-736 582	-625 731
Inbetalda förskott till servicefonden	-15 101	-15 109
Skulder mellan fonderna/förmånsfonderna	-4 214	-8 411
Skulder mellan fonderna/servicefonden	-1 987	-100
Skulder mellan fonderna/pensionsansvarsfonden	-676	-978
Förmånsfondernas leverantörsskulder	-11 655	-14 272
Servicefondens leverantörsskulder	-4 276	-3 470
Förmånsfondernas resultatregleringar	-102 025	-97 469
Servicefondens resultatregleringar	-7 672	-10 735
Förmånsfondernas övriga kortfristiga skulder	-353 547	-184 985
Servicefondens övriga kortfristiga skulder	-670	-670
Pensionsansvarsfondens övriga kortfristiga skulder	-7 329	-6 515
Kortfristigt främmande kapital totalt	-1 245 737	-968 444
Folkpensionsanstaltens främmande kapital totalt	-1 264 987	-988 270
Folkpensionsanstaltens passiva totalt	-4 520 827	-3 674 573

Fonds specifika resultaträkningar och balansräkningar för 2023 och 2022

Folkpensionsfondens resultaträkning

	2023	2022
Intäkter		
Statens andelar av förmånerna	-3 912 697	-3 706 047
Placeringsintäkter och placeringskostnader	-13 637	-2 531
Finansiella intäkter och kostnader	-2 899	-247
Övriga intäkter och kostnader	-509	-903
Intäkter totalt	-3 929 741	-3 709 729
Förmånskostnader		
Pensionsförmåner och förmåner för personer med funktionsnedsättning	3 881 536	3 715 609
Förmånskostnader totalt	3 881 536	3 715 609
Förmånsbidrag	-48 206	5 881
Verksamhetskostnader	81 522	64 368
Statens andel av verksamhetskostnaderna	-61 782	-60 384
Intäkter av projekt med separat finansiering	-1 446	-1 304
Kostnader för projekt med separat finansiering	1 446	1 304
Överskott (+)/underskott (-)	28 465	-9 865

Folkpensionsfondens balansräkning

Aktiva	2023	2022
Bestående aktiva		
Immateriella tillgångar		
Dataprogram	5 216	5 187
Immateriella tillgångar totalt	5 216	5 187
Materiella tillgångar		
Byggnader	60 346	61 720
Ombyggnader	20 237	21 541
Maskiner och inventarier	2 978	2 711
Investeringar i projekt med separat finansiering	0	343
Förskottsbetalningar	5 403	4 869
Materiella tillgångar totalt	88 965	91 185

	2023	2022
Placeringar		
Placeringar i anläggningstillgångar	12 543	13 006
Övriga placeringar	3 171	20 775
Placeringar totalt	15 714	33 781
Bestående aktiva totalt	109 895	130 152
Rörliga aktiva		
Kortfristiga fordringar		
Forordningar mellan fonderna	2 663	3 706
Kundfordringar	457	447
Resultatregleringar	1 253	1 078
Övriga fordringar	44 493	17 580
Förskottsbetalningar	250	249
Kortfristiga fordringar totalt	49 116	23 060
Kassa och bank	96 795	88 443
Rörliga aktiva totalt	145 911	111 502
Aktiva totalt	255 806	241 654

Passiva	2023	2022
Eget kapital		
Folkpensionsfonden		
Fonden vid årets början	-55 187	-65 052
Ökning/minskning i fonden	-28 465	9 865
Folkpensionsfonden totalt	-83 653	-55 187
Räkenskapsperiodens resultat	28 465	-9 865
Uppskrivningsfond		
Fonden vid årets början	-92 041	-98 690
Ökning/minskning i fonden	15 902	6 650
Uppskrivningsfonden totalt	-76 138	-92 041
Överskott (-)/underskott (+)	-28 465	9 865
Eget kapital totalt	-159 791	-147 228

	2023	2022
Främmande kapital		
Långfristigt främmande kapital		
Skuld till staten för verksamhetskostnader	-633	-1 716
Långfristigt främmande kapital totalt	-633	-1 716
Kortfristigt främmande kapital		
Erhållna förskott	-59 570	-57 006
Skulder mellan fonderna	-2 362	-3 321
Leverantörsskulder	673	282
Resultatregleringar	-20 889	-20 390
Övriga kortfristiga skulder	-13 152	-12 227
Moms att redovisa	-83	-48
Kortfristigt främmande kapital totalt	-95 382	-92 711
Främmande kapital totalt	-96 015	-94 426
Passiva totalt	-255 806	-241 654

Sjukförsäkringsfondens resultaträkning

	2023	2022
Intäkter		
Arbetsinkomstförsäkring		
Sjukförsäkringens dagpenningsavgift	-1 416 520	-1 160 008
Arbetsgivarens sjukförsäkringsavgift	-1 583 545	-1 357 346
Statens andelar av förmånerna	-348 274	-340 596
Arbetsinkomstförsäkring totalt	-3 348 339	-2 857 951
Sjukvårdsförsäkring		
Sjukvårdsförsäkringens sjukvårdsavgift	-1 023 539	-850 881
Regressbetalningar	-219	-271
Statens andelar av sjukvårdsförsäkringen	-1 763 564	-1 802 950
Erhållna EU-ersättningar	-54 726	-37 332
Återbetalningsavgift för utgifter för läkemedelsersättning	-76 014	-58 747
Sjukvårdsförsäkring totalt	-2 918 061	-2 750 181
Placeringsintäkter och placeringskostnader	-58	0
Finansiella intäkter och kostnader	-33 101	-924
Övriga intäkter och kostnader	-771	-1 357
Intäkter totalt	-6 300 330	-5 610 413

	2023	2022
Förmånskostnader		
Arbetsinkomstförsäkring		
Dagpenningsförmåner	2 037 217	2 238 746
Rehabiliteringspenningförmåner	271 340	242 890
Övriga ersättningar	517 393	483 868
Arbetsinkomstförsäkring totalt	2 825 950	2 965 505
Sjukvårdsförsäkring		
Sjukvårdsersättningar	2 191 791	2 269 093
Rehabiliteringstjänster	514 074	470 344
Övriga förmåner totalt	58 542	40 905
Sjukvårdsförsäkring totalt	2 764 407	2 780 342
Förmånskostnader totalt	5 590 357	5 745 846
Förmånsbidrag	-709 973	135 433
Verksamhetskostnader	244 629	230 907
Statens andel av verksamhetskostnaderna	-92 344	-99 815
Förändring i rehabiliteringsavsättning	-13 364	-15 429
Överskott (+)/underskott (-)	571 051	-251 097

Sjukförsäkringsfondens balansräkning

Aktiva	2023	2022
Bestående aktiva		
Immateriella tillgångar		
Dataprogram	3 717	3 606
Immateriella tillgångar totalt	3 717	3 606
Materiella tillgångar		
Byggnader	10 626	10 123
Ombyggnader	13 759	14 489
Maskiner och inventarier	7 893	6 878
Förskottsbetalningar	5 764	3 651
Materiella tillgångar totalt	38 042	35 141
Placeringar		
Placeringar i anläggningstillgångar	27 047	27 119

	2023	2022
Övriga placeringar	0	39 783
Placeringar totalt	27 047	66 902
Bestående aktiva totalt	68 807	105 649
Rörliga aktiva		
Kortfristiga fordringar		
Fordringar mellan fonderna	1 499	2
Kundfordringar	7 918	4 412
Resultatregleringar	7 859	4 817
Övriga fordringar	3 375	4 798
Förskottsbetalningar	137 076	130 304
Kortfristiga fordringar totalt	157 728	144 333
Kassa och bank	1 172 173	466 974
Rörliga aktiva totalt	1 329 901	611 308
Aktiva totalt	1 398 708	716 956
Passiva	2023	2022
Eget kapital		
Sjukförsäkringsfonden		
Fonden vid årets början	-499 519	-750 616
Ökning/minskning i fonden	-571 051	251 097
Sjukförsäkringsfonden totalt	-1 070 570	-499 519
Räkenskapsperiodens resultat	571 051	-251 097
Uppskrivningsfond		
Fonden vid årets början	-31 371	-32 580
Ökning/minskning i fonden	71	1 208
Uppskrivningsfonden totalt	-31 300	-31 371
Överskott (-)/underskott (+)	-571 051	251 097
Eget kapital totalt	-1 101 870	-530 890
Rehabiliteringsavsättning		
Avsättning vid årets början	-55 814	-71 243
Ökning i avsättning	-70 077	-61 109
Använda medel	83 441	76 537
Rehabiliteringsavsättning totalt	-42 450	-55 814

	2023	2022
Främmande kapital		
Långfristigt främmande kapital		
Skuld till staten för verksamhetskostnader	-9 263	-3 063
Långfristigt främmande kapital totalt	-9 263	-3 063
Kortfristigt främmande kapital		
Erhållna förskott	-8 936	-1 297
Skulder mellan fonderna	-1 853	-5 090
Leverantörsskulder	-5 497	-7 179
Resultatregleringar	-51 173	-49 547
Övriga kortfristiga skulder	-177 666	-64 075
Kortfristigt främmande kapital totalt	-245 125	-127 189
Främmande kapital totalt	-254 388	-130 252
Passiva totalt	-1 398 708	-716 956

Allmänna fonden för social trygghet, resultaträkning

	2023	2022
Intäkter		
Statens andel av förmånerna	-5 945 505	-5 693 092
Kommunernas andel av förmånerna	-766 919	-751 284
Ålands andel av förmånerna	-12 607	-12 050
Löntagarnas arbetslöshetsförsäkringsavgift	-273 000	-267 000
Regressbetalningar från arbetsgivare	-18	-12
Ersättningar enligt EU-förordning 883	-124	-219
Finansiella intäkter och kostnader	-15 768	-1 363
Övriga intäkter och kostnader	-17	-6
Intäkter totalt	-7 013 958	-6 725 025
Förmånskostnader		
Arbetslöshetsförmåner	1 933 497	1 844 527
Förmåner för barnfamiljer	1 818 960	1 914 640
Studieförmåner	765 989	652 024
Bostadsbidrag	1 684 216	1 565 011
Utkomststöd	718 592	678 402

	2023	2022
Övriga förmåner	76 895	69 053
Förmånskostnader totalt	6 998 150	6 723 656
Förmånsbidrag	-15 807	-1 369
Hälso- och sjukvård för högskolestuderande		
Statens andel av studerandehälsovården	-66 490	-64 344
Hälsovårdsavgifter för studerandehälsovård (OTH)	-21 459	-20 213
Kostnader för ordnande av studerandehälsovård (OTH)	87 948	84 557
Hälso- och sjukvård för högskolestuderande	0	0
Verksamhetskostnader	333 376	314 549
Statens andel av verksamhetskostnaderna	-317 591	-313 180
Överskott (+)/underskott (-)	22	0

Allmänna fonden för social trygghet, balansräkning

Aktiva	2023	2022
Bestående aktiva		
Immateriella tillgångar		
Dataprogram	3 554	3 401
Immateriella tillgångar totalt	3 554	3 401
Materiella tillgångar		
Ombyggnad	218	1 802
Maskiner och inventarier	8 153	6 764
Förskottsbetalningar	-2 413	-5 310
Materiella tillgångar totalt	5 957	3 257
Placeringar		
Placeringar i anläggningstillgångar	-209	-209
Placeringar totalt	-209	-209
Bestående aktiva totalt	9 302	6 449
Rörliga aktiva		
Långfristiga fordringar		
Övriga fordringar	2 593	3 391
Långfristiga fordringar totalt	2 593	3 391

	2023	2022
Kortfristiga fordringar		
Fordringar mellan fonderna	2 716	5 783
Kundfordringar	1 405	-495
Resultatregleringar	6 467	5 396
Övriga fordringar	1 029	366
Förskottsbetalningar	236 371	221 085
Kortfristiga fordringar totalt	247 989	232 136
Kassa och bank	616 174	482 534
Rörliga aktiva totalt	866 755	718 060
Aktiva totalt	876 058	724 509
Passiva	2023	2022
Eget kapital		
Allmänna fonden för social trygghet		
Fonden vid årets början	-455	-455
Ökning/minskning i fonden	-22	0
Allmänna fonden för social trygghet totalt	-477	-455
Räkenskapsperiodens resultat	22	0
Uppskrivningsfond		
Fonden vid årets början	-49	-49
Ökning/minskning i fonden	0	0
Uppskrivningsfonden totalt	-49	-49
Överskott (-)/underskott (+)	-22	0
Eget kapital totalt	-526	-504
Främmande kapital		
Långfristigt främmande kapital		
Skuld till staten för verksamhetskostnader	-5 422	-9 646
Övriga långfristiga skulder	-2 593	-3 391
Långfristigt främmande kapital totalt	-8 015	-13 037
Kortfristigt främmande kapital		
Erhållna förskott	-668 076	-567 427
Leverantörsskulder	-6 832	-7 376

	2023	2022
Resultatregleringar	-29 963	-27 532
Övriga kortfristiga skulder	-162 646	-108 634
Kortfristigt främmande kapital totalt	-867 517	-710 968
Främmande kapital totalt	-875 532	-724 005
Passiva totalt	-876 058	-724 509

Servicefondens resultaträkning

	2023	2022
Intäkter		
Verksamhetsintäkter	-21 657	-19 208
Intäkter av användningsavgifter	-26 425	-19 935
Finansiella intäkter och kostnader	-533	-39
Intäkter totalt	-48 615	-39 183
Kostnader		
Inköpta personaltjänster	25 770	20 329
IT-driftskostnader	14 533	12 506
Avskrivningar på anläggningstillgångar	3 566	3 650
Övriga kostnader	4 122	3 690
Kostnader totalt	47 991	40 174
Överskott (+)/underskott (-)	624	-991

Servicefondens balansräkning

Aktiva	2023	2022
Bestående aktiva		
Immateriella tillgångar		
Dataprogram	2 028	1 305
Immateriella tillgångar totalt	2 028	1 305
Materiella tillgångar		
Investeringar i datorer och datautrustning	8 775	8 402
Materiella tillgångar totalt	8 775	8 402
Bestående aktiva totalt	10 803	9 708

	2023	2022
Rörliga aktiva		
Kortfristiga fordringar		
Kundfordringar	7 151	4 606
Resultatregleringar	13 411	13 366
Kortfristiga fordringar totalt	20 561	17 972
Kassa och bank	6 888	10 326
Rörliga aktiva totalt	27 449	28 298
Aktiva totalt	38 252	38 006
Passiva	2023	2022
Eget kapital		
Servicefonden		
Fonden vid årets början	-2 414	-3 405
Ökning/minskning i fonden	-624	991
Servicefonden totalt	-3 038	-2 414
Buffertmedel för Kanta-tjänsterna		
Buffertmedel för Kanta-tjänsterna vid årets början	-3 507	-2 837
Ökning/minskning i buffertmedel för Kanta-tjänsterna	-660	-660
Buffertmedel för Kanta-tjänsterna totalt	-4 167	-3 497
Räkenskapsperiodens resultat	624	-991
Överskott (-)/underskott (+)	-624	991
Eget kapital totalt	-7 205	-5 911
Främmande kapital		
Långfristigt främmande kapital		
Skuld till staten	-1 340	-2 010
Långfristigt främmande kapital totalt	-1 340	-2 010
Kortfristigt främmande kapital		
Erhållna förskott	-15 101	-15 109
Skulder mellan fonderna	-1 987	-100
Leverantörsskulder	-4 276	-3 470
Resultatregleringar	-7 672	-10 735
Övriga kortfristiga skulder	-670	-670
Kortfristigt främmande kapital totalt	-29 707	-30 084
Främmande kapital totalt	-31 047	-32 094
Passiva totalt	-38 252	-38 006

Pensionsansvarsfondens resultaträkning

	2023	2022
Intäkter		
Bidrag	-80 828	-63 040
Finansiella intäkter och kostnader	-109 053	-97 553
Övriga intäkter och kostnader	0	-300
De anställdas pensionsavgifter	-28 379	-26 484
Gottgörelser från VILMA-institutioner	-15 139	-13 145
Sysselsättningsfondens inbetalningar	-2 490	-2 589
Intäkter totalt	-235 890	-203 111
Kostnader		
Personalpensioner	128 061	118 428
Pensioner betalda av VILMA-institutioner	10 917	9 866
Övriga kostnader	54	90
Ökning av pensionsansvarsfondens täckning	52 299	25 345
Kostnader totalt	191 331	153 728
Överskott (+)/underskott (-)	44 558	49 383

Pensionsansvarsfondens balansräkning

Aktiva	2023	2022
Bestående aktiva		
Placeringar		
Ränteplaceringar	417 342	306 048
Aktier och andelar	1 351 857	1 397 423
Övriga placeringar	52 337	63 896
Placeringar totalt	1 821 535	1 767 366
Bestående aktiva totalt	1 821 535	1 767 366
Underskott i pensionsansvarsfonden	68 473	68 465
Rörliga aktiva		
Kortfristiga fordringar		
Resultatregleringar	163	121
Fordringar på VILMA-institutioner	6 188	5 079
Fordringar på Keva	12 997	11 422

	2023	2022
Kortfristiga fordringar totalt	19 349	16 622
Kassa och bank	42 646	100 994
Rörliga aktiva totalt	61 995	117 616
Aktiva totalt	1 952 004	1 953 447
Passiva	2023	2022
Eget kapital		
Pensionsansvarsfonden		
Ansvar som ska täckas 1.1	-879 836	-854 491
Ökning/minskning i det ansvar som ska täckas	-52 299	-25 345
Pensionsansvarsfonden totalt	-932 135	-879 836
Övrigt eget kapital	-332 203	-287 645
Räkenskapsperiodens resultat	44 558	49 383
Uppskrivningsfond		
Fonden vid årets början	-778 474	-1 064 733
Ökning/minskning i fonden	98 815	286 258
Uppskrivningsfonden totalt	-679 660	-778 474
Överskott (-)/underskott (+)	-44 558	-49 383
Eget kapital totalt	-1 943 998	-1 945 955
Främmande kapital		
Kortfristigt främmande kapital		
Skulder mellan fonderna	-676	-978
Skulder till Keva	-7 329	-6 515
Kortfristigt främmande kapital totalt	-8 005	-7 492
Främmande kapital totalt	-8 005	-7 492
Passiva totalt	-1 952 004	-1 953 447

Noter till resultaträkningen och balansräkningen

1. Bokslutets uppbyggnad, grunder och värderingsprinciper

FPA:s resultaträkning och balansräkning presenteras i bokslutet tillsammans så att uppgifterna om folkpensionsförsäkring, sjukförsäkring och allmän social trygghet har sammanslagits. Pensionsansvarsfonden och servicefonden läggs fram som fonder med egen täckning. I den konsoliderade balansräkningen har posterna mellan folkpensionsförsäkringen, sjukförsäkringen och den allmänna sociala tryggheten eliminerats. Utöver den konsoliderade resultat- och balansräkningen finns det för varje fond en egen resultat- och balansräkning.

När det gäller förmånerna har bokslutet i enlighet med fullmäktiges beslut i huvudsak upprättats enligt kontantprincipen. De viktigaste bokföringsposterna enligt prestationsprincipen är redovisningar mellan fonderna, förskotts innehållningar och socialskyddsavgifter, avsättning för förebyggande och rehabilitering av sjukdomar, räntor, köp och försäljning av drifts- och placeringstillgångar, kursdifferenser och motsvarande poster samt verksamhetskostnader.

Användningen av avsättning för rehabilitering enligt prövning bokförs i resultaträkningen enligt prestationsprincipen som kostnad för individuell rehabilitering och i övrigt på förbindelsegrund. Även ändring av avsättning tas upp i resultaträkningen.

I enlighet med fullmäktiges beslut värderas tillgångarna till gängse värde. Uppskrivningar och återtagna uppskrivningar har upptagits i balansräkningen och nedskrivningar samt korrigeringar av dem i resultaträkningen. Aktiernas gängse värde har fastställts enligt börskurserna vid bokslutstidpunkten. Fastigheternas samt fastighets- och bostadsak-

tiebolagsaktiernas värden baserar sig på fastighetsgruppens bedömningar och delvis på externa bedömningar.

Fördelningen 40/60 av verksamhetskostnaderna mellan folkpensionsfonden och sjukförsäkringsfonden slopades i början av 2009. Verksamhetskostnaderna fördelas på andelar som betalas från folkpensionsfonden, sjukförsäkringsfonden och den allmänna fonden för social trygghet. Redan före bokföringsårets början fastställs andelarna av verksamhetskostnaderna per fond i ABC-kalkylen. Verksamhetskostnaderna fördelas i redovisningen på månadsnivå och i bokslutet enligt procentsatserna. De olika fondernas andelar av verksamhetskostnaderna ändras i regel inte under året utan först från ingången av följande år, om ändringarna förväntas vara väsentliga.

Hösten 2022 fastställde aktuarie- och ekonomiservicegruppen följande fördelningsprincip för verksamhetskostnaderna per fond för 2023: folkpensionsfonden 10 procent, sjukförsäkringsfonden 38 procent och allmänna fonden för social trygghet 52 procent.

Avskrivningar på investeringsanskaffningar som gjorts före den 1 januari 2009 hänförs i bokföringen till folkpensionsfonden och sjukförsäkringsfonden enligt fördelningen 40/60. Investeringar i anläggningstillgångar och avskrivningarna på dem hänförs från och med 2009 till folkpensionsfonden, sjukförsäkringsfonden och allmänna fonden för social trygghet enligt ovan nämnda fördelningsgrund för verksamhetskostnaderna. Om en investering klart gäller endast en del av fonderna eller en enda fond hänförs den inklusive avskrivningarna emellertid bara till fonderna eller fonden i fråga.

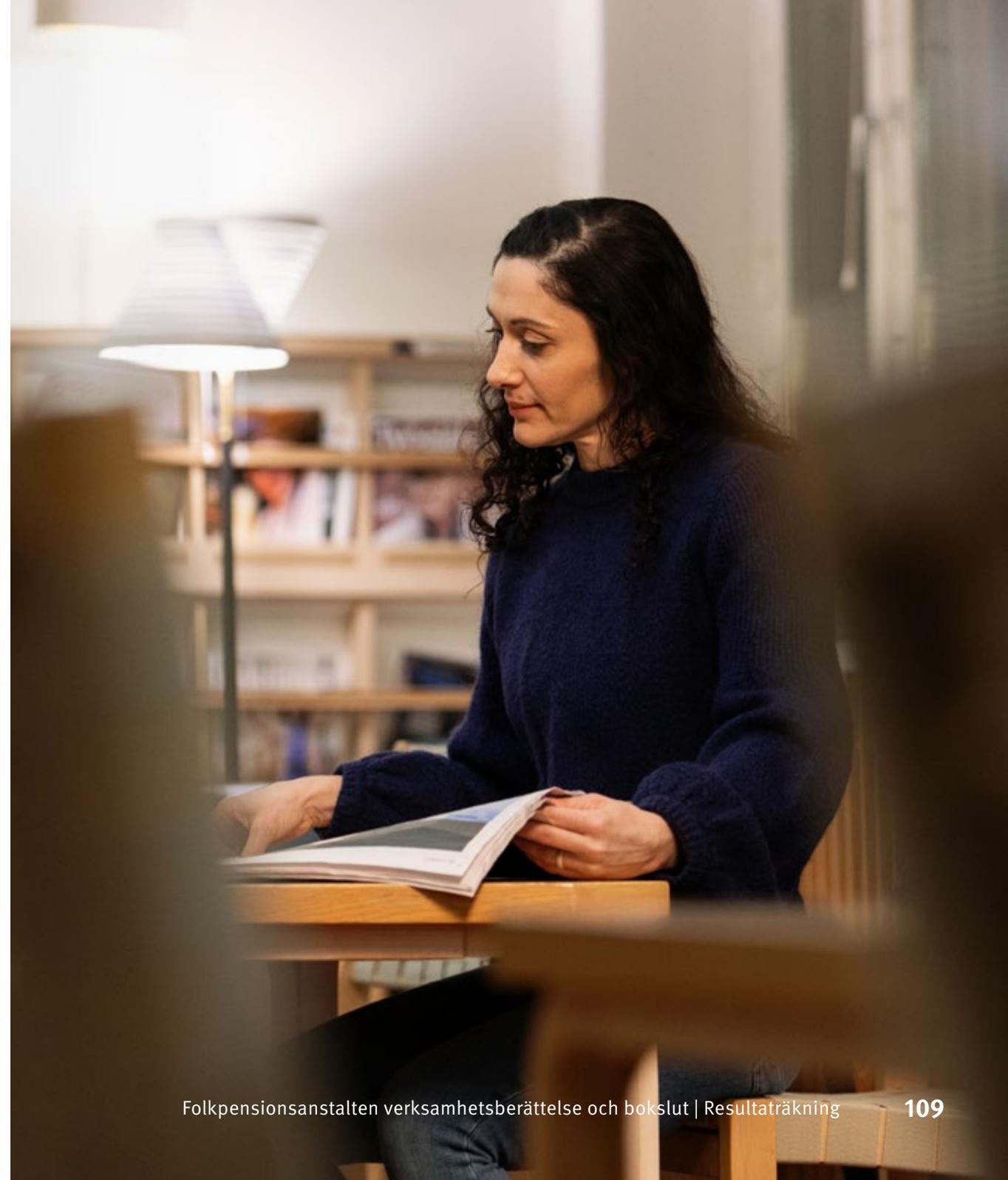
Verksamhetskostnadsandelarna för 2023 efter allokeringen av avskrivningarna är följande: folkpensionsfonden 10,26 procent, sjukförsäkringsfonden 37,98 procent och allmänna fonden för social trygghet 51,76 procent.

På anläggningstillgångarna görs planenliga, linjära avskrivningar.

Avskrivningstiderna är följande:

materielinvesteringar	10 år	IT, apparater och utrustning	4 år
telefonväxelinvesteringar	10 år	övriga investeringar i apparater och utrustning	5 år
IT, programinvesteringar (köpta)	5 år	ombyggnad av verksamhetslokaler	5 år
ombyggnad av fastigheter	20 år	fastigheter	30 år

Verksamhetskostnadsandelar 2024: Folkpensionsanstaltens aktuarie- och ekonomiser-vicegrupp har för 2024 fastställt följande fördelningsprincip för verksamhetskostnaderna per fond: folkpensionsfonden 10 procent, sjukförsäkringsfonden 37 procent och allmänna fonden för social trygghet 53 procent. Den verkliga fördelningen av avskrivningar per fond ändrar de fastställda procentsatserna i viss mån.

2. Folkpensionsanstaltens intäkter, 1 000 euro

	2023	2022
Folkpensionsfonden		
Statens andelar av folkpensionsförmånerna	2 280 126	2 180 554
Statens andelar av förmånerna för personer med funktionsnedsättning	624 003	566 009
Statens andelar av stöden för boende	702 620	650 200
Statens övriga andelar av förmånerna i folkpensionsfonden	305 948	309 284
Folkpensionsfonden totalt	3 912 697	3 706 047
Sjukförsäkringsfonden		
Sjukförsäkringens dagpenningavgift	1 416 520	1 160 008
Arbetsgivarens sjukförsäkringsavgift	1 583 545	1 357 346
Statens andelar av arbetsinkomstförsäkringens förmåner	348 274	340 596
Arbetsinkomstförsäkring totalt	3 348 339	2 857 951
Sjukvårdsförsäkringens försäkringsavgifter	1 023 539	850 881
Regressbetalningar	219	271
Statens andelar av förmånerna	1 763 564	1 802 950
Erhållna EU-ersättningar	54 726	37 332
Återbetalningsavgift för utgifter för läkemedelsersättning	76 014	58 747
Sjukvårdsförsäkring totalt	2 918 061	2 750 181
Sjukförsäkringsfonden totalt	6 266 400	5 608 132
Allmänna fonden för social trygghet		
Statens andel av förmånerna i allmänna fonden för social trygghet	5 945 505	5 693 092
Kommunernas inbetalningar för barnavårdsstöd	287 937	289 800
Kommunernas inbetalningar för arbetsmarknadsstödet passivdel	478 982	461 484
Löntagarnas arbetslöshetsförsäkringsavgift	273 000	267 000
Övriga intäkter av förmånerna i allmänna fonden för social trygghet	12 749	12 280
Allmänna fonden för social trygghet totalt	6 998 173	6 723 656
Förmånsfondernas förmånsintäkter totalt	17 177 270	16 037 835

	2023	2022
Förmånsfondernas övriga intäkter		
Hälso- och sjukvård för högskolestuderande	87 948	84 557
Placeringsintäkter och placeringskostnader	13 695	2 531
Finansiella intäkter och kostnader	51 768	2 535
Försäljningsintäkter av anläggningstillgångar	1 297	2 265
Förmånsfondernas övriga intäkter totalt	154 708	91 888
Statens andel av förmånsfondernas verksamhetskostnader	471 716	473 379
Servicefonden		
Verksamhetsintäkter	21 657	19 208
Försäljningsintäkter	26 425	19 935
Finansiella intäkter och kostnader	533	39
Servicefondens intäkter totalt	48 615	39 183
Pensionsansvarsfonden		
Bidrag	80 828	63 040
Intäkter av tillgångar	109 053	97 853
De anställdas pensionsavgifter	28 379	26 484
Gottgörelser från VILMA-institutioner	15 139	13 145
Arbetslöshetsförsäkringsfondens inbetalningar	2 490	2 589
Pensionsansvarsfondens intäkter totalt	235 890	203 111
Folkpensionsanstaltens intäkter totalt	18 088 198	16 845 396

3. Förmånskostnader, 1 000 euro

	2023	2022
Folkpensionsfonden		
Folkpensioner	2 253 952	2 172 466
Familjepensioner	24 859	23 927
Betalningar till Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt	1 310	1 233
Garantipension	292 297	273 173
Pensionsstöd	2 762	13 674
Fronttillägg	5 099	6 990
Bostadsbidrag för pensionstagare	679 209	650 231
Förmåner för personer med funktionsnedsättning	622 043	573 901
Övriga förmåner i folkpensionsfonden	5	15
Folkpensionsfonden totalt	3 881 536	3 715 609
Sjukförsäkringsfonden		
Arbetsinkomstförsäkring		
Sjukdagpenningar*	1 025 942	1 218 952
Föräldradagpenningar	996 622	1 005 981
Rehabiliteringspenningar	271 340	242 890
Semesterkostnadsersättning till arbetsgivare	48 801	47 061
Kostnadsersättning för familjeledigheter till arbetsgivare	52 118	50 340
Sjukdagpenningar till FöPL-försäkrade	10 146	9 571
Betalningar till Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt	4 506	4 243
Ersättningar som hänför sig till företagshälsovård	416 475	386 467
Arbetsinkomstförsäkring totalt	2 825 950	2 965 505
Sjukvårdsförsäkring		
Läkemedelsersättningar	1 791 766	1 772 476
Läkararvodesersättningar	74 592	100 369
Undersöknings- och vårdersättningar	9 574	82 540
Reseersättningar	315 859	313 707
Yrkesinriktad rehabilitering för personer med nedsatt funktionsförmåga	63 721	58 721
Medicinsk rehabilitering för personer med svår funktionsnedsättning	261 878	231 880
Rehabilitering enligt prövning	188 475	179 742

	2023	2022
Tilläggsutredningar om hälsotillstånd och arbetsförmåga	15	36
Betalningar av sjukvårdskostnader till Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt	3 736	3 517
EU-ersättningar	54 791	37 352
Sjukvårdsförsäkring totalt	2 764 407	2 780 342
Sjukförsäkringsfonden totalt	5 590 357	5 745 846
Allmänna fonden för social trygghet		
Grunddagpenning	267 962	247 270
Arbetsmarknadsstöd**	1 665 403	1 597 194
Alterneringsersättning	67	62
Omställningspenning	65	0
Barnvårdsstöd	288 705	290 606
Barnbidrag	1 352 354	1 460 295
Moderskapsunderstöd	9 898	9 350
Adoptionsbidrag	295	330
Underhållsstöd	167 708	154 059
Studieförmåner	765 989	652 024
Bostadsbidrag	1 684 216	1 565 011
Reseersättningar för frontveteraner	45	62
Militärunderstöd	19 995	18 568
Tolktjänst för personer med funktionsnedsättning	54 878	49 225
Socialvårdsavgifter för papperslösa	1 376	1 200
Temporär epidemiersättning	0	-1
Elstöd	601	0
Grundläggande utkomststöd	718 592	678 402
Allmänna fonden för social trygghet totalt	6 998 150	6 723 656
Förmånskostnader totalt	16 470 043	16 185 111

*Som en konsekvens av coronapandemin betalades 45,3 miljoner euro (272,9 miljoner euro) i dagpenning vid smittsam sjukdom som ingick i sjukdagpenningarna.

**Som en konsekvens av coronapandemin utvidgades rätten till arbetsmarknadsstöd så att den tillfälligt gällde också företagare. Under 2023 betalades totalt 75 170 miljoner euro (18,0 miljoner euro) i arbetsmarknadsstöd till företagare.

4. Förmånsbidrag, 1 000 euro

	2023	2022
Intäkter		
Folkpensionsfonden	3 912 697	3 706 047
Sjukförsäkringsfonden	6 266 400	5 608 132
Allmänna fonden för social trygghet	6 998 173	6 723 656
Placeringsintäkter	13 695	2 531
Placeringsintäkter	51 546	3 923
Finansiella kostnader	222	-1 388
Övriga intäkter	1 297	2 266
Övriga intäkter	17 244 029	16 045 166
Kostnader		
Pensionsförmåner och förmåner för personer med funktionsnedsättning	3 881 536	3 715 609
Arbetsinkomstförsäkring	2 825 950	2 965 505
Sjukvårdsförsäkring	2 764 407	2 780 342
Arbetslöshetsförmåner	1 933 497	1 844 527
Förmåner för barnfamiljer	1 818 960	1 914 640
Studieförmåner	765 989	652 024
Bostadsbidrag	1 684 216	1 565 011
Utkomststöd	718 592	678 402
Övriga förmåner	76 895	69 053
Kostnader totalt	16 470 043	16 185 111
Förmånsbidrag	773 986	-139 945

5. Placeringsintäkter och placeringskostnader samt finansiella intäkter och kostnader, 1 000 euro

	2023	2022
Folkpensionsfonden		
Dividendintäkter	897	899
Vinst från försäljning av placeringar	12 740	1 632
Ränteintäkter	2 899	320
Räntekostnader	0	-73
Folkpensionsfonden totalt	16 536	2 778
Sjukförsäkringsfonden		
Vinst från försäljning av placeringar	58	0
Ränteintäkter	32 884	1 796
Räntekostnader	217	-872
Sjukförsäkringsfonden totalt	33 159	924
Allmänna fonden för social trygghet		
Ränteintäkter	15 763	1 807
Räntekostnader	5	-443
Allmänna fonden för social trygghet totalt	15 768	1 363
Servicefonden		
Ränteintäkter	533	53
Räntekostnader	0	-13
Servicefonden totalt	533	39
Pensionsansvarsfonden		
Dividendintäkter	59 199	44 886
Vinst från försäljning av placeringar	41 124	106 166
Förlust från försäljning av placeringar	-10 387	-6 959
Hysesintäkter	2 103	2 351
Värdeförändringar av placeringar	13 822	-48 908
Ränteintäkter	3 194	412
Räntekostnader	-2	-94
Pensionsansvarsfonden totalt	109 053	97 853

6. Personalkostnader, 1 000 euro

	2023	2022
Löner och arvoden	365 950	340 461
Förändring i semesterlöneskuld	4 608	3 149
Kanta-ersättningar	0	-20 329
Ersättningar, Kontaktpunkten för gränsöverskridande hälso- och sjukvård	0	-351
Ersättningar för distanstolkning	0	-225
Ersättning för kostnaderna för projekt med separat finansiering	-27 034	-908
Löner och arvoden totalt	343 523	321 798
Bidrag	80 828	63 040
Lagstadgade lönebikostnader	13 623	12 945
Övriga lönebikostnader	17 493	17 054
Lönebikostnader totalt	111 943	93 039
Personalkostnader totalt	455 466	414 838
Antal anställda i medeltal	8 657	8 504
Ordinarie anställda	7 766	7 674
Visstidsanställda	891	830
Beskattningsvärde av naturaförmåner i anslutning till löner	4 841	3 913
Löner och arvoden till styrelsen och direktörerna	842	791
Fullmäktigeledamöternas, styrelsens och revisoreernas övriga kostnader		
Fullmäktigeledamöterna	2	4
Styrelsen	2	38
Revisorerna	113	116
Kostnader totalt	117	159

	2023	2022
Månads- och mötesarvoden i FPA:s organ		
Fullmäktigeledamöterna		
Fullmäktiges ordförande:		
Månadsarvode från och med 5.4.2023	666,08 €	617,33 €
Mötesarvode från och med 5.4.2023	166,52 €	154,33 €
Fullmäktigeledamöterna:		
Månadsarvode från och med 5.4.2023	532,87 €	493,87 €
Mötesarvode från och med 5.4.2023	133,22 €	123,47 €
Revisorerna		
Revisorernas ordförande:		
Månadsarvode från och med 5.4.2023	461,13 €	427,38 €
Mötesarvode från och med 5.4.2023	133,22 €	123,47 €
Revisorerna:		
Månadsarvode från och med 5.4.2023	307,42 €	284,92 €
Mötesarvode från och med 5.4.2023	133,22 €	123,47 €
Styrelsen		
Styrelsens ordförande:		
Månadsarvode	900,00 €	821,00 €
Mötesarvode	300,00 €	232,00 €
Styrelseledamöterna:		
Månadsarvode	600,00 €	532,00 €
Mötesarvode	300,00 €	232,00 €
Personalrepresentanten:		
Månadsarvode	0,00 €	0,00 €
Mötesarvode	200,00 €	131,00 €

Under 2023 har styrelseledamöterna deltagit i styrelsens möten enligt följande:

Vertti Kiukas, ordf. (13 gånger), Mira Nieminen viceordf. till 23.5.2023 (4), Rami Lehto, viceordf. från 19.9.2023 (4), Tuija Brax (12), Juha Rehula (10), Saana Siekkinen (11), Timo Sipilä från 19.9.23, Riitta Särkelä (9), Leila Lehtinen (13), Päivi Nerg till 19.9.2023 (7), Tommi Toivola (9), Antti Raimo (10), Tuija Sarlin, personalrepresentant (12)

Generaldirektörens och direktörernas löner

	2023	2022
Totalavlöningen för FPA:s direktörer fastställdes enligt följande:		
Generaldirektör Outi Antila från 1.6.2023	19 604,95 €/mån	18 941,98 €/mån
Direktör Kari-Pekka Mäki-Lohiluoma från 1.6. 2023	16 822,38 €/mån	16 253,51 €/mån
Direktör Nina Nissilä från 1.6.2023	16 239,5 €/mån	15 690,34 €/mån

Totallönen inbegriper eventuell bilförmån. Därutöver har direktörerna telefonförmån. Rätten till kostförmån och företagshälsovård fastställs på samma sätt som för andra anställda.

7. Statens andel enligt 98 och 103 § i folkpensionslagen, 1 000 euro

	2023	2022
Finansieringstillgångar, netto 1.1	79 103	78 654
+ Intäkter totalt	2 342 221	2 242 987
Statens förskott för förmåner	2 276 135	2 180 554
Statens andel av verksamhetskostnaderna	61 782	60 384
Intäkter av tillgångar	4 304	2 049
- Kostnader totalt	2 346 212	2 260 075
Förmåner	2 280 126	2 197 642
Verksamhetskostnader	66 086	62 433
= Finansieringstillgångar, netto 31.12	75 111	61 567
- 3,5 % av räkenskapsperiodens kostnader	82 117	79 103
= Fondens underskott (-) eller överskott (+)	-7 006	-17 536
= Skuld till staten för verksamhetskostnader	633	1 716
Statens andel av minimibeloppet av de finansiella tillgångarna	-3 015	-449
Underskottet i förskott på förmåner	-3 991	-17 088

8. Sjukförsäkringsfonden, kassaflödesanalys, 1 000 euro

	2023	2022
Sjukförsäkring		
Försäkringspremieintäkter	4 023 603	3 368 236
Regressbetalningar	219	271
Statens andelar av förmånerna	2 111 838	2 143 546
Erhållna EU-ersättningar	54 726	37 332
Övriga intäkter	76 014	58 747
Förmåner	-5 590 357	-5 745 846
Förändring i förskottsbetalningar	-6 771	-948
= Kassaöverskott/-underskott I	669 272	-138 662
Skuld till staten/fordran på staten för förmåner, förändring	114 390	-9 765
Intäkter av tillgångar	33 930	2 281
= Kassaöverskott/-underskott II	817 592	-146 146
Statens andel av verksamhetskostnaderna	92 344	99 815
Verksamhetskostnader	-244 629	-230 907
= Kassaöverskott/-underskott III	665 306	-277 238
Skuld till staten/fordran på staten för verksamhetskostnader, förändring	6 196	1 339
= Kassaöverskott/-underskott IV	671 502	-275 899
Förändring i kapitalet	39 783	217
Förändring i tillgångarna	-3 013	-5 370
Förändring i kortfristiga skulder/fordringar	-3 074	3 471
Kassa och bank 1.1	466 974	744 555
Kassa och bank 31.12	-1 172 173	-466 974
=	0	0

9. Allmänna fonden för social trygghet, kassaflödesanalys, 1 000 euro

	2023	2022
Allmänna fonden för social trygghet		
Statens andelar av förmånerna	6 024 602	5 769 486
Kommunernas andelar	766 919	751 284
Löntagarnas arbetslöshetsförsäkringsavgift	273 000	267 000
Övriga intäkter	21 600	20 443
Förmåner	-7 086 099	-6 808 213
Förändring i förskottsbetalningar	-15 286	-5 215
= Kassaöverskott/-underskott I	-15 264	-5 215
Skuld till staten/fordran på staten för förmåner, förändring	45 613	-135 259
Skuld till kommunerna/fordran på kommunerna, förändring	0	-311
Skuld till sysselsättningsfonden/fordran på sysselsättningsfonden, förändring	0	0
Intäkter av tillgångar	15 785	1 369
= Kassaöverskott/-underskott II	46 134	-139 416
Statens andel av verksamhetskostnaderna	317 591	313 180
Verksamhetskostnader	-333 376	-314 549
= Kassaöverskott/-underskott III	30 349	-140 785
Skuld till staten/fordran på staten för verksamhetskostnader, förändring	2 889	3 079
= Kassaöverskott/-underskott IV	33 238	-137 705
Förändring i tillgångarna	-2 853	-5 896
Förändring i kortfristiga skulder/fordringar	103 255	159 206
Kassa och bank 1.1	482 534	466 929
Kassa och bank 31.12	-616 174	-482 534
=	0	0

10. Pensionsansvarsfondens bidragskalkyl, 1 000 euro

	2023	2022	
Fullt pensionsansvar 31.12	2 485 693	2 315 357	
Täckningsprocent	37,5 %	38,0 %	
Ansvar som minst ska täckas 31.12	932 135	879 836	
Förändring	52 299	25 345	
Andel täckt med arbetstagarnas avgifter 31.12	113 555	105 758	
Förändring	7 797	12 582	
Ökning/minskning i pensionsansvarsfondens täckning	52 299	25 345	
Bidrag:			
Personalpensioner	+	128 061	118 428
Pensioner betalda av VILMA-institutioner	+	10 917	9 866
Ökning av pensionsansvarsfondens täckning	+	52 299	25 345
Pensionsansvarsfondens övriga kostnader	+	54	90
Justering av kostnadsfördelningen från året innan	+	0	-916
VILMA-gottgörelser	-	15 139	13 145
De anställdas pensionsavgifter	-	28 379	26 484
Intäkter av tillgångar utan värdeförändringar och försäljningsvinster	-	64 495	47 554
Sysselsättningsfondens inbetalningar	-	2 490	2 589
Kostnader som täcks med bidrag	80 828	63 040	
Bidrag exkl. aktieöverföring från Kava 31.12	65 392	61 105	
Överföring av aktier från folkpensionsfonden (minimum)	15 436	1 935	

11. Anläggningstillgångar och övriga långfristiga placeringar, 1 000 euro

Anläggningstillgångar som förvärvats under räkenskapsåret avskrevs under tidigare år som engångsavs-
skrivning med stöd av 19 § i folkpensionsförordningen. Avskrivningarna ingick i folkpensionsfondens
och sjukförsäkringsfondens övriga verksamhetskostnader. Från och med bokslutet för 2003 görs avskriv-
ningar på anläggningstillgångar enligt plan. Från och med bokslutet för 1998 görs inga avskrivningar på
sådana anläggningstillgångar som inte utsätts för slitage.

	2023	2022
Pensionsansvarsfondens fastigheter		
Anskaffningsutgift 1.1	36 383	42 758
Akkumulerade nedskrivningar	-11 283	-13 158
Uppskrivningar i räkenskapsperiodens början	35 780	16 700
Balansvärde 1.1	60 880	46 300
Ökning under räkenskapsperioden	0	0
Minskning under räkenskapsperioden	0	-6 375
Nedskrivningar under räkenskapsperioden	-1 000	1 875
Uppskrivningar under räkenskapsperioden	0	19 080
Återföring av uppskrivningar under räkenskapsperioden	-7 555	0
Balansvärde 31.12	52 325	60 880
Förmånsfondernas fastigheter		
Anskaffningsutgift 1.1	33 308	33 308
Akkumulerade avskrivningar i räkenskapsperiodens början	-31 020	-30 689
Uppskrivningar i räkenskapsperiodens början	69 555	69 555
Balansvärde 1.1	71 843	72 174
Ökning under räkenskapsperioden	226	0
Minskning under räkenskapsperioden	-1 404	0
Avskrivningar som hänför sig till minskning	1 169	0
Avskrivningar under räkenskapsperioden	-331	-331
Värdetförändring under räkenskapsperioden	-532	0
Balansvärde 31.12	70 972	71 843
Förmånsfondernas dataprogram		
Anskaffningsutgift 1.1	70 577	59 652
Akkumulerade avskrivningar i räkenskapsperiodens början	-58 383	-55 220
Balansvärde 1.1	12 194	4 432
Ökning under räkenskapsperioden	4 290	10 925

	2023	2022
Minskning under räkenskapsperioden	-40 286	0
Avskrivningar som hänför sig till minskning	40 261	0
Avskrivningar under räkenskapsperioden	-3 972	-3 163
Balansvärde 31.12	12 487	12 194
Ombyggnad		
Anskaffningsutgift 1.1	94 530	96 176
Akkumulerade avskrivningar i räkenskapsperiodens början	-56 698	-52 652
Balansvärde 1.1	37 833	43 523
Ökning under räkenskapsperioden	1 934	573
Minskning under räkenskapsperioden	-1 849	-2 219
Avskrivningar som hänför sig till minskning	2 258	3 021
Avskrivningar under räkenskapsperioden	-5 961	-7 066
Balansvärde 31.12	34 215	37 833
Förskottsbetalningar 1.1		
Förändring i förskottsbetalningar	3 209	1 655
Förskottsbetalningar 31.12	5 544	1 554
Förskottsbetalningar 31.12	8 754	3 209
Maskiner och inventarier		
Anskaffningsutgift 1.1	48 258	39 465
Akkumulerade avskrivningar i räkenskapsperiodens början	-31 903	-28 735
Balansvärde 1.1	16 354	10 731
Ökning under räkenskapsperioden	9 958	10 935
Minskning under räkenskapsperioden	-15 288	-2 143
Avskrivningar som hänför sig till minskning	15 285	1 467
Avskrivningar under räkenskapsperioden	-7 285	-4 636
Balansvärde 31.12	19 024	16 354
Servicefondens anläggningstillgångar		
Anskaffningsutgift 1.1	34 200	29 223
Akkumulerade avskrivningar i räkenskapsperiodens början	-24 492	-23 400

	2023	2022
Balansvärde 1.1	9 708	5 823
Ökning under räkenskapsperioden	4 785	7 534
Minskning under räkenskapsperioden	-10 390	-2 558
Avskrivningar som hänför sig till minskning	10 390	1 788
Avskrivningar under räkenskapsperioden	-3 690	-2 880
Balansvärde 31.12	10 803	9 708
Aktier bland anläggningstillgångar (kontor)		
Anskaffningsutgift 1.1	75 763	81 021
Akkumulerade avskrivningar i räkenskapsperiodens början	-69 760	-73 039
Akkumulerade nedskrivningar	-2 468	-4 276
Uppskrivningar i räkenskapsperiodens början	36 381	37 583
Balansvärde 1.1	39 916	41 288
Ökning under räkenskapsperioden	481	991
Minskning under räkenskapsperioden	-2 521	-6 249
Avskrivningar som hänför sig till minskning	0	3 280
Återföring av uppskrivningar under räkenskapsperioden	-535	-1 309
Uppskrivningar under räkenskapsperioden	0	107
Nedskrivningar under räkenskapsperioden	2 040	1 808
Balansvärde 31.12	39 381	39 916

12. Övriga placeringar, 1 000 euro

	2023	2022
FOLKPENSIONSFONDEN		
Aktier (BF-konto 11180)		
Balansvärde 1.1	20 775	27 121
Anskaffningsvärde 1.1	3 250	3 553
Uppskrivningar 1.1	17 525	23 568
Minskning i anskaffningsvärde	-2 696	-303
Uppskrivningar som hänför sig till minskning	-12 740	-1 632
Uppskrivningar	5 605	8 904
Återföring av nedskrivningar	-7 772	-13 315
Balansvärde 31.12	3 171	20 775
Anskaffningsvärde 31.12	554	3 250
Uppskrivningar 31.12	2 617	17 525
SJUKFÖRSÄKRINGSFONDEN		
Räntefonder (BF-konto 21140)		
Balansvärde 1.1	39 783	40 612
Anskaffningsvärde 1.1	40 000	40 000
Uppskrivningar 1.1	0	612
Akkumulerade nedskrivningar 1.1	-217	0
Minskning i anskaffningsvärde	-40 000	0
Uppskrivningar som hänför sig till minskning	-43	0
Uppskrivningar	43	0
Nedskrivningar	0	-1 088
Återföring av nedskrivningar	0	-612
Justering av nedskrivningar	217	871
Balansvärde 31.12	0	39 783
Anskaffningsvärde 31.12	0	40 000
Kumulerade nedskrivningar 31.12	0	-217

PENSIONSANSVARSFONDEN

	2023	2022
Aktier, internationella aktiefonder, kapitalfonder och fastighetsfonder (BF-konton 61180, 61185, 61195 och 61196)		
Balansvärde 1.1	1 397 423	1 663 365
Anskaffningsvärde 1.1	750 399	705 587
Uppskrivningar 1.1	742 633	1 029 371
Ackumulerade nedskrivningar 1.1	-95 609	-71 593
Ökning i anskaffningsvärde	162 414	174 829
Minskning i anskaffningsvärde	-109 683	-130 018
Uppskrivningar som hänför sig till minskning	-36 860	-141 758
Nedskrivningar som hänför sig till minskning	6 477	46
Uppskrivningar	306 223	518 581
Nedskrivningar	-46 146	-60 279
Återföring av nedskrivningar	-370 329	-663 562
Justering av nedskrivningar	42 339	36 218
Balansvärde 31.12	1 351 857	1 397 423
Anskaffningsvärde 31.12	803 129	750 399
Uppskrivningar 31.12	641 666	742 633
Kumulerade nedskrivningar 31.12	92 939	-95 609
Ränteplaceringar (BF-konton 61705, 61170 och 61171)		
Balansvärde 1.1	306 048	355 115
Anskaffningsvärde 1.1	331 096	336 670
Uppskrivningar 1.1	62	18 661
Ackumulerade nedskrivningar 1.1	25 110	-217
Ökning i anskaffningsvärde	209 668	152 060
Minskning i anskaffningsvärde	-120 233	-157 634
Uppskrivningar som hänför sig till minskning	-386	-1 145
Nedskrivningar som hänför sig till minskning	7 946	7 838

	2023	2022
Uppskrivningar	12 588	2 536
Nedskrivningar	-17 587	-47 065
Återföring av nedskrivningar	-2 495	-19 990
Justering av nedskrivningar	21 793	14 334
Balansvärde 31.12	417 342	306 048
Anskaffningsvärde 31.12	420 531	331 096
Uppskrivningar 31.12	9 768	62
Kumulerade nedskrivningar 31.12	12 958	25 110

13. Aktier och andelar, del 1

Förteckning över de bolag där Folkpensionsanstalten har ett innehav som överstiger 2 miljoner euro (marknadsvärde) 31.12

Antal aktier, st.	Totalt 31.12.2023	Totalt 31.12.2022
Elisa Abp A	103 488	103 488
Fortum Abp	6 430 896	6 430 896
Huhtamäki Abp	400 000	400 000
Kesko Oyj B	741 000	350 000
Neste Oil Abp	6 100 272	6 100 272
Nokia Abp	4 288 896	4 288 896
Nordea Bank Abp	5 293 343	5 293 343
Oriola Abp B	1 991 481	1 991 481
Orion Oyj B	1 218 368	1 218 368
Outokumpu Oyj	8 388 652	9 298 652
Metso Oyj	1 704 158	1 704 158
Sampo Abp	158 080	
Stora Enso Oyj A	23 825 086	23 825 086
Telia Company AB	997 327	997 327
UPM-Kymmene Oyj	1 173 690	1 603 690
Valmet Abp	526 188	526 188
Wärtsilä Oyj Abp	5 517 730	5 517 730

13. Aktier och andelar, del 2

FOLKPENSIONSANSTALTENS INNEHAV PÅ 20–100 % I FASTIGHETS- OCH BOSTADSAKTIEBOLAG

Bokslutsuppgifter 31.12.2023

Hemort	Bolag	Ägarandel %	Bolagets eget kapital €	Bolagets vinst /förlust €
FORSSA	Asunto Oy Forssan Karhunpesä	44,05	1 650 142,44	41,78
HAAPAJÄRVI	Kiinteistö Oy Haapavarpu	34,21	552 522,62	0,00
FREDRIKSHAMN	Kiinteistö-osakeyhtiö Haminan Teräskulma	22,92	ingick inte i innehavet 2023	
HARJAVALTA	Kiinteistö Oy Harjavallan Kultakulma	27,23	789 316,64	8 182,60
HEINOLA	Kiinteistö Oy Heinolan Virtakatu 9	100,00	1 791 009,56	-205,90
HELSINGFORS	Kiinteistö Oy Sectagoona	100,00	4 277 486,27	-6 503,94
VITTIS	Kiinteistö Oy Karpintie 8	59,64	742 309,26	-1 665,95
HYVINGE	Kiinteistö Oy Oikokuja	32,98	5 812 016,72	0,00
IDENSALMI	Kiinteistö Oy Iisalmen Päivi-önkatu 14	100,00	1 206 939,13	5 954,30
ENARE	Asunto Oy Ivalon Venevalkama	23,20	519 979,26	0,00
JOENSUU	Joensuun Metsätalo Oy	21,45	3 485 855,03	3 710,81
JÄMSÄ	Kiinteistö Oy Jämsän Keskuskatu 6	21,24	1 072 734,65	-2 948,54
KAJANA	Kiinteistö Oy Kajaanin Keskuspuisto	58,06	1 448 646,47	-7 599,88
KANKAANPÄÄ	Kiinteistö Oy Järvi-Jussi	31,17	1 124 829,28	6 046,10

Hemort	Bolag	Ägarandel %	Bolagets eget kapital €	Bolagets vinst /förlust €
KANNUS	Kiinteistö Oy Kannuksen Torinkulma	53,97	713 879,73	473,57
KAUHAJOKI	Kiinteistö Oy Topeeka 24	23,84	1 300 085,27	37,45
KAUSTBY	Kiinteistö Oy Kelankulma	49,06	807 573,29	-986,81
KEMI	Kiinteistö Oy Kemin Klubinkulma	23,76	1 028 526,71	-322,82
KERIMÄKI	Kiinteistö Oy Kerimäen Liikekeskus	27,34		ingick inte i innehavet 2023
KARLEBY	Kiinteistö Oy Kokkolan Torikatu 16 Fast Ab	29,67	2 095 679,78	6,62
KOTKA	Kiint. Oy Keskuskatu 7	40,47	3 828 671,88	24,39
KUHMO	Kiinteistö Oy Kuhmon Kela	38,76	1 092 523,13	-4 468,77
KUUSAMO	Asunto Oy Kitkankartano	22,44	1 023 112,53	-1 209,89
LEPPÄVIRTA	Kiinteistö Oy Leppävirran Liikekulma	38,79	1 205 419,56	-1 094,87
LOJO	Kiinteistö Oy Lohjan Kauppatori	59,77	2 079 671,98	-6 109,06
LOPPI	Kiinteistö Oy Lopen Kauppatie	44,70	713 236,81	43,71
LUUMÄKI	Kiinteistö Oy Luumäen Ap-teekinkulma	34,30	479 299,36	1 936,05
S:T MICHEL	Kiinteistö Oy Säästömikko	49,80	1 323 083,21	-47 193,98
MUONIO	Kiinteistö Oy Muonion Erkin Kulma	78,57	387 339,02	-1 021,23
MÄNTTÄ	Kiinteistö Oy Mäntän Hippohovi	41,94	770 616,95	-9 642,13
NILSIÄ	Kiinteistö Oy Nilsiänpotti	24,00		ingick inte i innehavet 2023
NOKIA	Kiinteistö Oy Nokian Pirkkalaistori	30,48	776 262,30	21,38
ORIVESI	Kiinteistö Oy Oriveden Kotikontu	35,26	828 292,60	-3 821,84
OULAIS	Kiinteistö Oy Lanttikela	21,93	655 008,64	0,00

Hemort	Bolag	Ägarandel %	Bolagets eget kapital €	Bolagets vinst /förlust €
PALTAMO	Kiinteistö Oy Paltamon Säästökulma	20,98	423 515,31	13 215,56
PARIKKALA	Kiinteistö Oy Liikepiha	23,60	257 359,75	16 861,74
PIEKSÄMÄKI	Kiinteistö Oy Pieksämäen Torihovi	66,83	1 241 585,81	-4,37
JAKOBSTAD	Bostads Ab Kvarnbacksgatan 10 i Jakobstad Asunto Oy	20,66	963 909,40	43,69
BJÖRNEBORG	Kiinteistö Oy Palojoenkulma	30,82	5 294 200,56	-16 738,27
BORGÅ	Kiinteistö Oy Porvoon Kaivopuisto	41,33	2 123 181,32	25,31
BRAHESTAD	Kiint. Oy Raahen Raatihuoneenpuisto	40,55	1 257 450,25	0,00
RAUMA	Kiinteistö Oy Nortamonkatu 24	67,30	2 813 740,23	-4 780,86
RIIHIMÄKI	Kiinteistö Oy Riihimäen Jarrumiehenkatu 10	40,42	2 047 117,26	0,00
ROVANIEMI	Kiinteistö Oy Vilhontalo	24,07	3 219 937,81	0,00
SALO	Kiinteistö Oy Hämeentie 18	100,00	159 265,70	-1 536,12
SASTAMALA	Asunto Oy Marttilankatu 23	24,94	622 846,38	-32,12
NYSLOTT	Asunto Oy Jalavajousi	23,80	5 458 240,18	-137 755,38
SIILINJÄRVI	Siilinjärven Kauppapuisto Oy	36,78	3 754 425,26	5 195,11
SODANKYLÄ	Asunto Oy Sodankylän Kaivola	30,81	877 969,27	9,29
SOMERO	Asunto Oy Jukolanhovi	21,27	346 100,35	46,87
SOTKAMO	Asunto Oy Sotkamon Seppälä	31,39	920 753,06	-3 439,45
SUOLAHTI	Kiinteistö Oy Suolahden Kellosepänkatu 21	32,03	621 362,67	-48 334,71
SUOMUSSALMI	Kiinteistö Oy Suomussalmen Uitonkulma	24,79	1 960 123,66	-27 727,63

Hemort	Bolag	Ägarandel %	Bolagets eget kapital €	Bolagets vinst / förlust €
SUONENJOKI	Kiinteistö Oy Suonenjoen Kelankulma	100,00	525 324,37	-1 344,41
SYSMÄ	Kiinteistö Oy Uotinkukkaro	21,52	499 443,43	49,25
TAIVALKOSKI	Kiinteistö Oy Sähkökela	35,26	197 277,48	1 682,28
TAMMERFORS	Sini-Kulma Oy	50,10	6 403 284,10	97 219,02
TORNEÅ	Kiinteistö Oy Laivurinkela	53,19	440 343,08	39,47
NYSTAD	Kiinteistöosakeyhtiö Uudenkaupungin Itä-Tulli	64,33	1 704 017,16	-2 527,74
VAALA	Kiinteistö Oy Vaalan Torinkulma	40,70	458 785,90	-2 344,82
VASA	Kiinteistö Oy Ravatti Fastighets Ab	100,00	1 166 190,51	-10 455,97
VANDA	Kiinteistö Oy Myyrinmarja	27,74	4 508 287,58	9 287,34
VANDA	Kiinteistö Oy Korson Toimistokeskus	22,89	5 995 421,63	-38 435,58
VARKAUS	Kiinteistö Oy Varkauden Kelankulma	65,85	517 228,38	5 016,62
VARPAISJÄRVI	Kiinteistö Oy Varpakulma	35,84	487 882,54	40,82
VESANTO	Kiinteistö Oy Vesannon-Savo	34,44	693 507,91	2 565,17
VICHTIS	Kiinteistö Oy Nummelan Linja-autoasema	22,02	3 205 293,56	110 002,88
VIITASAARI	Kiinteistö Oy Viitasaaren Saarikeskus	31,92		ingick inte i innehavet 2023
ÖVERTORNEÅ	Kiinteistö Oy Ylitornion Liiketalo	27,25	959 924,81	-12 340,17
YLÖJÄRVI	Kiinteistö Oy Ylöjärven Mikkola	20,84	2 900 041,09	0,22
		70 kpl	110 607 407,84	-114 813,81

december

Siffrorna är tagna från de bokslutsuppgifter som bostadsaktiebolagen har uppgett. Bostadsaktiebolagens bokslutsuppgifter är tillgängliga från systemet för hantering av fastighetsdata.

14. Övriga fordringar, 1 000 euro

	2023	2022
Väsentliga poster bland övriga fordringar		
Fordringar på staten	45 977	17 902
Fordringar för EU-ersättningar	2 652	4 611
Fordringar på VILMA-institutioner	6 188	5 079
Fordringar på Keva för tjänstepensioner	12 997	11 422
Övriga fordringar	269	231
Övriga fordringar totalt	68 083	39 246

15. Förskottsbetalningar, 1 000 euro

	2023	2022
Väsentliga poster bland förskottsbetalningar		
Förskott till arbetsplatskassor	2 738	3 129
Förskott till apotek	124 098	117 056
Förskott för studiestöd	57 324	56 282
Förskott för bostadsbidrag	145 440	128 151
Förskott för arbetslöshetsförmåner	3 850	3 435
Förskott för föräldradagpenning	3 404	3 040
Förskott för grundläggande utkomststöd	28 054	31 270
Förskott för pensioner	235	247
Förskott för sjukdagpenningar	2 328	3 320
Övriga förskott för förmånsfonder	6 225	5 709
Förskottsbetalningar totalt	373 696	351 638

16. Eget kapital, 1 000 euro

	2023	2022
Folkpensionsfonden		
Eget kapital		
Fonden vid årets början	55 187	65 052
Förändring i fonden	28 465	-9 865
Fonden totalt	83 653	55 187

	2023	2022
Uppskrivningsfonden 1.1		
Anläggningstillgångar	74 516	75 122
Placeringar	17 525	23 568
Uppskrivningsfonden 1.1 totalt	92 041	98 690
Förändring i uppskrivningsfonden		
Anläggningstillgångar	-995	-606
Placeringar	-14 907	-6 043
Förändring i uppskrivningsfonden totalt	-15 902	-6 650
Uppskrivningsfonden totalt 31.12	76 138	92 041
Eget kapital totalt	159 791	147 228

Sjukförsäkringsfonden

Eget kapital

Fonden vid årets början	499 519	750 616
Förändring i fonden	571 051	-251 097
Fonden totalt	1 070 570	499 519

Uppskrivningsfonden 1.1		
Anläggningstillgångar	31 371	31 967
Placeringar	0	612
Uppskrivningsfonden 1.1 totalt	31 371	32 580
Förändring i uppskrivningsfonden		
Anläggningstillgångar	-71	-596
Placeringar	0	-612
Förändring i uppskrivningsfonden totalt	-71	-1 208
Uppskrivningsfonden totalt 31.12	31 300	31 371
Eget kapital totalt	1 101 870	530 890

Allmänna fonden för social trygghet

Eget kapital

Fonden vid årets början	455	455
Förändring i fonden	22	0
Fonden totalt	477	455

	2023	2022
Uppskrivningsfonden 1.1		
Anläggningstillgångar	49	49
Uppskrivningsfonden 1.1 totalt	49	49
Förändring i uppskrivningsfonden		
Anläggningstillgångar	0	0
Förändring i uppskrivningsfonden totalt	0	0
Uppskrivningsfonden totalt 31.12	49	49
Eget kapital totalt	526	504

Servicefonden

Eget kapital

Fonden vid årets början	2 414	3 405
Förändring i fonden	624	-991
Fonden totalt	3 038	2 414
Buffertmedel för Kanta-tjänsterna		
Buffertmedel för Kanta-tjänsterna vid årets början	3 507	2 837
Förändring i buffertmedlen för Kanta-tjänsterna	660	660
Buffertmedel för Kanta-tjänsterna totalt	4 167	3 497
Eget kapital totalt	7 205	5 911

Pensionsansvarsfonden

Eget kapital

Fonden vid årets början	879 836	854 491
Förändring i fonden	52 299	25 345
Fonden totalt	932 135	879 836
Övrigt eget kapital		
Övrigt eget kapital vid årets ingång	287 645	238 262
Förändring	44 558	49 383
Övrigt eget kapital totalt	332 203	287 645
Uppskrivningsfonden 1.1		
Anläggningstillgångar	35 780	16 700
Placeringar	742 694	1 048 033
Uppskrivningsfonden 1.1 totalt	778 474	1 064 733

	2023	2022
Förändring i uppskrivningsfonden		
Anläggningstillgångar	-7 555	19 080
Placeringar	-91 260	-305 338
Förändring i uppskrivningsfonden totalt	-98 815	-286 258
Uppskrivningsfonden totalt 31.12	679 660	778 474
Eget kapital totalt	1 943 998	1 945 955
Folkpensionsanstaltens eget kapital totalt	3 213 390	2 630 488

17. Rehabiliteringsavsättning 31.12.2023, 1 000 euro

	2023	2022
Individuell rehabilitering		
Avsättning vid årets början	37 043	51 912
Ökning i avsättningen under räkenskapsperioden	64 700	56 000
Användning av avsättningen under räkenskapsperioden	-78 679	-70 870
Individuell rehabilitering totalt	23 064	37 042
Utvecklingsprojekt inom rehabiliteringen		
Avsättning vid årets början	13 158	13 692
Ökning i avsättningen under räkenskapsperioden	3 396	3 017
Användning av avsättningen under räkenskapsperioden	-2 689	-3 551
Utvecklingsprojekt inom rehabiliteringen totalt	13 865	13 158
Forskning och utveckling		
Avsättning vid årets början	5 613	5 639
Ökning i avsättningen under räkenskapsperioden	1 981	2 092
Användning av avsättningen under räkenskapsperioden	-2 073	-2 117
Forskning och utveckling totalt	5 521	5 614
Rehabiliteringsavsättning totalt 31.12.2023	42 450	55 814
Förändring i avsättningen totalt	13 364	15 429
Avsatta medel som är bundna av beslut	25 586	25 010

18. Långfristigt främmande kapital, 1 000 euro

	2023	2022
Skuld till staten för verksamhetskostnader	15 318	14 425
Skuld för säkerheter för utkomststödet	2 593	3 391
Servicefondens långfristiga lån	1 340	2 010
Långfristigt främmande kapital totalt	19 250	19 826

19. Erhållna förskott, 1 000 euro

	2023	2022
Väsentliga poster bland erhållna förskott		
Statens förskottsbetalningar för fronttillägg	1 334	0
Statens förskottsbetalningar för bostadsbidrag för pensionstagare	57 536	54 500
Statens förskottsbetalningar för folkpensionsfondens övriga förmåner	0	707
Statens förskott för sjukförsäkringsfondens förmåner	8 936	1 297
Statens förskottsbetalningar för arbetsmarknadsstödet	129 184	111 740
Statens förskottsbetalningar för grunddagpenningen	11 649	695
Statens förskottsbetalningar för studiestödet	124 826	102 475
Statens förskottsbetalningar för bostadsbidraget	181 113	176 019
Statens förskottsbetalningar för det grundläggande utkomststödet	142 425	117 000
Statens förskottsbetalningar för tolktjänsten för personer med funktionsnedsättning	9 559	6 222
Statens förskottsbetalningar för barnbidrag	14 755	5 823
Statens förskottsbetalningar för militärunderstödet	3 775	3 370
Statens förskottsbetalningar för studerandehälsovården	27 175	22 345
Statens förskottsbetalningar för övriga förmåner	4 548	3 172
Minimibeloppet av finansiering av arbetsmarknadsstödet	18 404	17 759
Inbetalda förskott till servicefonden	15 101	15 109
Övriga förskott	1 363	2 605
Erhållna förskott totalt	751 683	640 840

20. Resultatregleringar och kortfristiga skulder, 1 000 euro

Väsentliga poster bland resultatregleringar	2023	2022
Semesterlöneskuld	88 220	83 670
Resultatregleringar för förmåner	6 200	6 400
Förmånsfondernas övriga resultatregleringar	7 605	7 399
Servicefondens övriga resultatregleringar	7 672	10 735
Resultatregleringar totalt	109 697	108 204

Kortfristiga skulder, väsentliga poster	2023	2022
Skulder för förskottsinnehållningar på förmåner och källskatter	72 710	73 329
Skulder för förskottsinnehållningar på löner och källskatter samt för sjukförsäkringsavgifter	7 471	6 867
Skuld till staten för verksamhetskostnader	14 425	9 734
Skuld till staten för grunddagpenning	10 092	24 328
Skuld till staten för grundläggande utkomststöd	36 026	37 554
Skuld till staten för utkomststöd till flyktingar och återflyttare	0	3 852
Skuld till staten för verksamhetskostnader	7 270	7 073
Skuld till staten för sjukvårdsförsäkringsandel	133 292	18 604
Skuld för studerandehälsovården för högskolestuderande	0	1 683
Återbetalning av epidemiersättning och överskott av elstöd 2023	64 399	1
Övriga kortfristiga skulder till staten för förmåner	6 989	242
Skuld till Keva för förskottsinnehållning	7 329	6 515
Övriga kortfristiga skulder	1 543	2 388
Kortfristiga skulder totalt	361 547	192 170

21. Pensionsansvarsfonden, 1 000 euro

	2023	2022
Pensionsansvar för personalen	2 485 693	2 315 357
Minimitäckning	932 135	879 836
Täckning genom de anställdas pensionsavgifter	113 555	105 758
Täckning genom bidrag och intäkter	818 580	774 078
Underskott i pensionsansvarsfonden	68 473	68 465
Pensionsansvarsfondens uppskrivningsfond	679 660	778 474
Andel av det totala pensionsansvaret utanför fonden	1 553 558	1 435 521

22. Leasingansvar, 1 000 euro

	2023	2022
Leasingansvar för IT-utrustning		
Betalningar under nästa räkenskapsperiod	7 540	7 153
Betalningar under senare räkenskapsperioder	18 031	15 630
Leasingansvar för IT-utrustning totalt	25 571	22 783

23. Betalningsförbindelser för grundläggande utkomststöd, 1 000 euro

	2023	2022
Betalningsförbindelser för grundläggande utkomststöd		
Betalningar under nästa räkenskapsperiod	4 694	4 712
Betalningar under senare räkenskapsperioder	110 879	98 306
Betalningsförbindelser för grundläggande utkomststöd totalt	115 574	103 018

24. Förmåner som gått till återkrav, 1 000 euro

	2023	2022
Förmån		
Arbetslöshetsförmåner	37 843	40 328
Allmänt bostadsbidrag	41 170	38 729
Studiestöd	7 220	6 932
Pensioner och förmåner för personer med funktionsnedsättning	3 431	2 990
Övriga förmåner	27 968	23 500
Totalt	117 631	112 478

Obs!

Regressindrivning ingår inte

*Ingår i arbetslöshetsförmånerna: 'Integrationsstöd', 'Utbildningsstöd', 'Rörlighetsunderstöd', 'Grunddagpenning', 'Arbetsmarknadsstöd', 'Alterneringsersättning', 'Omställningspenning'

* *I pensionerna ingår: 'Folkpension', 'Särskilt stöd till invandrare', 'Garantipension'

25. Utestående underhållsstöd, 1 000 euro

	2023	2022
Underhållsstöd	210 612	201 082

26. Indrivning på grund av inkomstkontrollen för studiestöd, 1 000 euroa

	2023	2022
Årskontroll av studiestöd	19 913	15 375

27. Indrivning av hälso- och sjukvårdsavgifter för studerande, 1 000 euroa

	2023	2022
Hälsovårdsavgiften för högskolestuderande	895	636

Pågående återkrav 31.12.2023 och 31.12.2022

28. Statsborgen för studielån och borgensfordringar, 1 000 euroa

Nedan anges bankernas bestånd av statsgaranterade studielån enligt lagen om studiestöd samt beståndet av borgensfordringar för lån som FPA betalat i egenskap av borgensman, vilka ingår i statens administrativa bokföring. FPA sköter enligt lagen om studiestöd betalningen av borgensansvaren, indrivningen av borgensfordringar och redovisningen av intäkterna till undervisningsministeriet. FPA kan inte påverka de belopp som borgensmannen ska betala.

	2023	2022
Studielånestock med statsborgen	6 032 874	5 709 605
Statens borgensfordringar	186 247	125 932

29. Restbelopp för försäkringar, 1 000 euro

Försäkringsavgiftsfordringar som är föremål för skatteverkets restindrivning	98 260	94 458
--	--------	--------

Bokslutsunderskrifter

Bokslutsunderskrifter

Helsingfors den 19 mars 2024

Timo Sipilä

Leila Lehtinen

Saana Siekkinen

Vertti Kiukas

Raimo Antila

Rami Lehto

Riitta Särkelä

Tuija Brax

Juha Rehula

Tommi Toivola

Bokslutsanteckning

Bokslutsanteckning

Över utförd revision har idag avgivits berättelse.

Helsingfors den 25 april 2024

Mikko Helkiö
OFGR, GR

Heli Järvinen

Mikko Kinnunen

Ville Valkonen

Aki Lindén

Anneli Kiljunen

Veijo Niemi

Ulla-Maija Tuomela
CGR, OFGR

Bokföringsböcker som använts i FPA:s bokföring 2023

Balansbok	elektronisk + inbunden bok över räkenskapsperioden
Huvudbokföringens dagbok	elektronisk, Tahti-systemet
Huvudbokföringens huvudbok	elektronisk, Tahti-systemet
Delbokföringens dagbok	elektronisk, MK-systemet
Delbokföringens huvudbok	elektronisk, MK-systemet
Placeringstillgångar:	
Aktiekartotek	elektroniskt, Tahti-systemet
Anläggningstillgångar:	
Kontorsaktieförteckning	elektronisk
Övriga anläggningstillgångar	elektroniskt, Tahti-systemet
Tabellförteckning	bok

Verifikatslag som använts i FPA:s bokföring 2023

a) huvudbokföringens verifikat

Verifikat i Tahti-systemet (förteckning över verifikationslag bifogas) maskinellt, Tahti-systemet
Notverifikat

b) delbokföringens verifikat

Verifikat i MK-systemet (förteckning över verifikationslag bifogas) maskinellt, MK-systemet

Huvudbokföringens verifikatslag

12	AD Adoptiotuki
13	AE Eläkk.saa. as.tu
14	AY Asumistuki
15	EL El- ja vammaiset.
16	1A Vanhempainpäiväraha
17	KB Kuntoutusraha
18	QK Valt. korv.maksut
19	SN Sähkötuki
20	KQ Kuntoutusmaksut
21	LL Lapsilisät
22	MM Maahanm.erit.tuki
23	Vammaisetuudet
24	OT Opintotuki
25	O2 Opiskelijaterv.hu
27	SA Sotilasavustus
28	SH Sairaanhoitokorv.

29	SM Erityishoitoraha	95	SOKY-laskut	KY	Toimittajat - KH hyv
30	SP Sairauspäiväraha	96	VU Vuokrat ja vast.	KZ	Toimittajat - maksu
31	SQ Valtak.sop.tilit.	97	FK Toimist.kirj.pito	ML	ML-tilitys
33	TK TP-kass.enn.maksu	98	M2 Keskushall.pal.	PR	Hinnanmuutos
34	TM Työmarkkinatuki	99	M3 Katteensiirto	RA	Hyvitys - nettosuor.
35	TO Yritt. tt-huolto	AA	Käyttöom.kirjaus	RB	Saatavien varaus
36	TP Peruspäiväraha	AB	Kirjanpitosite	RE	Lasku - brutto
37	TQ Koulutustuki	AF	Poistokirjaukset	RN	Lasku - netto
39	TW Työnant.tt-huolto	AN	Käyttöom.kirj: netto	RT	KH Siirtokirjaukset
40	VB Äitiysavustus	AZ	Saldokirjaus	RV	Myyntilasku
42	VR Vanh.päiväraha	CH	Sopimuksen selvitys	SA	Pääkirjatilitosite
43	WH Lastenhoidon tuki	DA	Asiakastosite	SB	Pääkirjatilikirjaus
44	WY Last.h.tuen tkorv	DG	Asiakkaat - hyvitys	SC	Pääkirjavyyrytys
45	WH Lastenhoidon tuki	DR	Asiakkaat - lasku	SJ	Sijoitukset
46	F2 Asumistuki ja lap	DS	Vuokravakuudet	SK	Kassatosite
47	MA Eläketuki / Menoj	DT	Vuokratulot	SM	Sähköinen muistiotos
48	LU Elatustuki	DZ	Asiakkaat - maksu	SO	KH sisäiset vuokrat
49	Takuueläke	EG	Toimittajat - hyvät.	SU	Jälkikirjaustosite
50	PC Toimeentulotuki	ER	Toimittajat - lasku	UE	Tiedonsiirto
51	PU Perustulo	EU	Euro - pyöritysero	WA	Tavaranluovutus
53	Ulkomaan perintä/883	EX	Ulkoinen numero	WE	Tavaranvastaanotto
88	MC Tiliotekäsittely	KA	Toimittajatosite	WI	Inventointitosite
90	HA Toimisuhte-eläkk.	KG	Toimittajat - hyvät.	WL	Varast.otto/toimitus
91	YM Toimistot	KN	Toimittajat - netto	WN	Tav.vast.otto netto
92	HP Palkat	KO	Vuokramenot	ZA	Automaattitiliöinnit
93	Toimistojen LM-maksu	KP	Tilin ylläpito	ZB	Korv. tt-laskut
94	LP Laskut ja palkk.	KR	Toimittajat - lasku	ZH	Palkat

ZK Konversiot
ZM Matkalaskut
ZP Maksukirjaus
ZR Pankki - täsmäytys
ZS Maksu per shekki
ZT Sähköinen tiliote
ZV Maksuselvitys

Delbokföringens verifikatslag

1A Vanhempainpäivärahat
AD Adoptiotuki
AE Eläkkeensaaajan asumistuki
AY Asumistuki
EL Eläke- ja vammaisetuudet
GE Takuueläke
KB Kuntoutusraha
KQ Kuntoutusmaksut
LL Lapsilisä
LM Toimistojen maksut
LU Elatustuki
M2 Keskushall. Palautukset
MC Tiliotekäsittely
MK Osakirjanpidon tosite
MK1 Vastaanottokirjaus/KAVA
MK2 Vastaanottokirjaus/SAVA

MK3 Vastaanottokirjaus/STY
MM Maahanmuuttajan erityistuki
O2 OTH-maksu
OT Opintotuki
PC Perustoimeentulotuki
PU Perustulo
QE Kansaneläke
QK Valtion korvaukset
RF Työttömyysetuus
SF Sotilasavustus
SH Lääkkeiden lisäkorvaukset
SI Apteekkitilitykset
SJ Sairauspäivärahaetus
SM Erityishoitoraha
SN Sähkötuki
SP Sairauspäiväraha
SQ Sopimustilitykset
SY Sairaanhoidokorvaukset
TK Työpaikkakassan ennakkomaksu
TO Yrittäjien työterveyshuolto
TQ Koutustuki
TW Työnantajien työterveyshuolto
TY Työpaikkakassatilitykset
UP Ulkomaan perintä
VB Äitiysavustus

VJ Vammaisetuudet
VR Vanhempainpäiväraha
WH Lastenhoidon tuki
WY Lastenhoidon tuen työkorvaus

Bilaga 4: Centrala resultat och iakttagelser i FPA:s forskningsarbete 2023

FPA:s forskning genererade information om aktuella frågor inom social trygghet och hälsa

År 2023 utgavs 122 publikationer inom forskningsverksamheten vid FPA, varav 40 var kollegialt granskade. Därtill publicerades 51 inlägg i forskningsbloggen. I våra egna forskningspublikationsserier utkom 21 publikationer och en fristående publikation. FPA:s forskningspublikationer laddades ner totalt 142 869 gånger och FPA:s blogginlägg 173 845 gånger (+74 %).

Vi fortsatte sprida information om vår forskning i synnerhet i de sociala medierna. X-kontot (Twitter) @Kelantutkimus har mer än 13 600 följare. Under 2023 startades en ny LinkedIn-sida som vid utgången av året hade 1 583 följare. Vi ordnade 11 seminarier och evenemang. FPA:s forskare framträdde sammanlagt 280 gånger (t.ex. intervjuer, expertföredrag och föreläsningar).

FPA:s forskningsetiska kommitté sammanträdde sju gånger. Vi lämnade 26 yttranden till social- och hälsovårdsministeriets läkemedelsprinsnämnd Hila. Biblioteks- och informationstjänsterna utförde 178 kunduppdrag. Kunderna sökte material i biblioteksdatabasen 9 161 gånger och bibliotekets Sinetti-sidor hade 6 186 besök.

Personalbarometern gav information om FPA-personalens välbefinnande och om personalupplevelsen

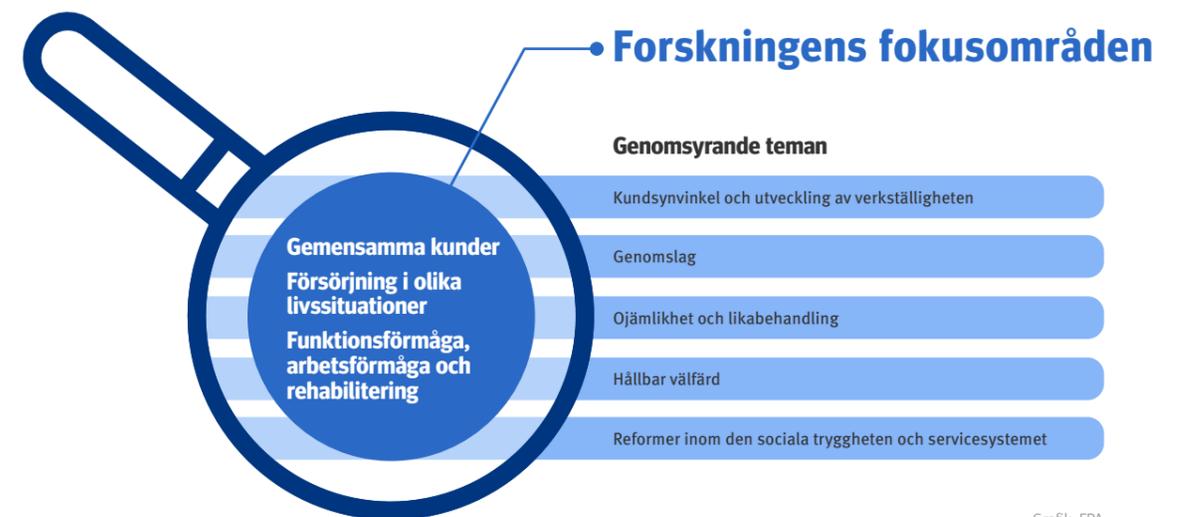
FPA-personalens upplevelser av välbefinnandet i arbetet, chefsarbetet, arbetsgemenskapen, organisationskulturen och om FPA som arbetsgivare utreds årligen med hjälp av en personalbarometer. Till stöd för utvecklingsåtgärderna följer vi hur upplevelserna utvecklas över tid. Hösten 2023 besvarade 75 procent av personalen, dvs. 6 374 medarbetare, enkäten.

Resultaten visar att det multilokala arbetet har etablerats som den dominerande arbetsformen. Stödet från den egna arbetsgemenskapen har stärkts och fortsätter att stödja mångas välbefinnande i arbetet. Samhörigheten, öppenheten i arbetsmiljön och relationerna mellan chefer och medarbetare har stärkts under de senaste åren: barometern visar att läget till och med är bättre nu än före coronapandemin. Kulturen för gemensamt lärande har också stärkts vid FPA. Vi lär oss nu oftare tillsammans och genom att nätverka.

Samma trend har rått vid FPA som i Finland i allmänhet under de senaste åren: allt fler personer under 35 år bedömer att deras arbetsförmåga försämrats. De unga medarbetarna upplever försämrad arbetsförmåga relativt sett mest i kund- och handläggningsarbetet. De, liksom hela personalen, belastas bl.a. av den stora mängden information man måste tillägna sig i arbetet. En del av personalen belastas av osakligt beteende från kundernas sida, inom hela FPA en femtedel av dem som besvarade barometern. Bland dem som arbetar inom närservice till kunder upplever nästan hälften detta. Våldsamma och hotfulla situationer i arbetet har upplevts i mindre utsträckning än tidigare. Även stödet efter hotfulla situationer har förbättrats.

Uppföljningen på längre sikt visar att upplevelsen av att det egna arbetet är meningsfullt samt de goda möjligheterna att samordna arbetet och privatlivet hör till styrkorna bland medarbetarna vid FPA. Av medarbetarna anser 87 procent att deras kompetens är tillräcklig i förhållande till kraven i arbetet.

Fokusområden i forskningsprogrammet

Försörjning i olika livssituationer

Det centrala syftet med projekten inom fokusområdena är att utreda hur försörjningen bildas i helheten av arbetsinkomster, socialförsäkringsförmåner och utgifter hos personer i olika livssituationer och hur förmånssystemet fungerar i samhälleliga och personliga omställningar. Fokusområdesprojekten undersökte situationen för dem som lever med minimiskydd t.ex. ur det grundläggande utkomststödet och bostadsbidragets perspektiv. Inom ramen för projekten undersöktes också hur försörjningen är uppbyggd hos olika befolkningsgrupper såsom barnfamiljer och unga. Projekten har också fortsatt utvärdera bland annat försöket med basinkomst och familjeledighetsreformen.

Euromod update project for Finland

FPA:s forskningsenhet deltar i upprätthållandet och utvecklingen av mikrosimuleringsmodellen EUROMOD. EUROMOD är en harmoniserad mikrosimuleringsmodell som täcker alla medlemsstater i Europeiska unionen. Modellen erbjuder en standardiserad och flexibel lösning för jämförelser mellan länder och utvärdering av ändringar i den sociala tryggheten och beskattningen. Modellens användningssyften inkluderar förhandsbedömning av evidensbaserad politik, såsom bedömning av konsekvenserna av politiska förändringar för inkomstfördelningen. Dessutom är EUROMOD ett väsentligt verktyg i produktionen av flash estimates för inkomstfattigdom och ojämlikhet i EU. Finlands EUROMOD-uppdateringsprojekt omfattar dokumentering av Finlands inkomstöverföringssystem i realtid och produktion av material.

Mer information

Finlands landsrapport: <https://euromod-web.jrc.ec.europa.eu/resources/country-reports>

Inkomstfattigdom i EU, flash estimates: https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Early_estimates_of_income_inequalities

Utvärdering av försöket med basinkomst

Projektet för utvärdering av försöket med basinkomst är en fortsättning på det tidigare avslutade utvärderingsprojektet där man undersökte försökets effekter för sysselsättningen och den upplevda välfärden. I fortsättningsprojektet har man undersökt försökets andra samhälleligt betydelsefulla effekter i samarbete med Statens ekonomiska forskningscentral. År 2024 främjades registerundersökningen av basinkomstförsökets effekter för hälsan (användningen av läkemedel och anlitaandet av tjänster inom den specialiserade sjukvården), och registerundersökningar av försökets effekter för anlitaandet av tjänster inom hälso- och sjukvården (tandhälsotjänster) och för nativiteten genomfördes. Dessutom främjade projektet en vidareundersökning av basinkomstförsökets effekter för inkomsterna och de sociala förmånerna. Resultaten från vidareundersökningarna publiceras under 2024. Utöver forskningsarbetet presenterades inom ramen för projektet Finlands försök med basinkomst och tidigare publicerade resultat av det vid internationella konferenser, besök och intervjuer för medier.

Social- och hälsovårdens effekter för inkomstfördelningen i Finland – simuleringsundersökning

Institutet för hälsa och välfärd (THL) och FPA byggde i en gemensam undersökning en modul som simulerar avgifterna inom hälso- och sjukvården och självriskerna i FPA:s sjukvårdsförmåner och som kompletterar Statistikcentralens mikrosimuleringsmodell SISU. Med hjälp av modulen kan man analysera de sammantagna effekterna av inkomstöverföringar, beskattning och anlitaande av social- och hälsovård för hushållens försörjning. I en undersökning som publicerades 2023 granskades effekterna av förändrad politik 2011–2019. I och med ändringarna höjdes framför allt avgifterna inom den offentliga hälso- och sjukvården och höjningarna inriktades kraftigt på låginkomsttagare. Även nedskärningarna i läkemedelsersättningarna drabbade låginkomsttagarna något mer än höginkomsttagarna. Simuleringarna visade att höjningarna ökade den relativa fattigdomsriskerna något (0,1 procentenheter dvs. 5 500 personer). Effekterna skulle ha varit större utan utkomststödets lindrande verkan. Kalkylmässigt upphävde den till och med hälften av hälsoutgiftshöjningarnas fattigdomseffekter. Det är dock vanligt att utkomststödet underanvänds, och därför blir fattigdomseffekterna i simuleringen sannolikt undervärderade. Modulen används förutom för forskningspublikationer också för förhandsbedömning av lagstiftningsändringarnas konsekvenser.

Publikationer

Aaltonen K, Tervola J, Heino P (2023). Analysing the Effects of Healthcare Payment Policies on Poverty: A Microsimulation Study with Real-World Healthcare Data. *International Journal of Microsimulation* 16(1): 89–107. <https://doi.org/10.34196/IJM.00276>.

THL-meddelande 4.4.2023: Uusi tutkimus: Asiakasmaksujen korotukset ja lääkekorvausten leikkaukset köyhdyttivät etenkin ikääntyneitä.

Tervola J, Aaltonen K, Heino P (2023). Terveysmenojen korotukset vaikuttivat erityisesti pienituloisiin. FPA:s forskningsblogg 14.8.2023. <https://tietotarjotin.fi/tutkimusblogi/771202/terveysmenojen-korotukset-vaikuttivat-erityisesti-pienituloisiin>.

Utkomststödet i Helsingfors på 2010-talet

I projektet granskades utifrån ett omfattande registermaterial som innefattade befolkningen i Helsingfors 2011–2019 särskilt förändringarna till följd av överföringen av det grundläggande utkomststödet till FPA i helsingforsbornas utnyttjande av utkomststöd och andra förmåner som betalas av FPA. I ett arbetspapper som publicerades 2023 granskades utnyttjandet av hälsorelaterade förmåner bland utkomststödmottagarna och förändringarna i det till följd av överföringen till FPA. Resultaten visade att sannolikheten för att få flera hälsorelaterade förmåner var större bland utkomststödmottagarna än den övriga befolkningen i samma ålder, då skillnaderna mellan grupperna i fråga om kön, ålder, civilstånd och årsinkomster standardiserats. Sannolikheten för att få sjukpension från FPA och förmåner för personer med funktionsnedsättning var däremot mindre bland utkomststödmottagarna än jämförelsegrupperna. Överföringen till FPA ledde i huvudsak till stärkt korrelation, dvs. erhållandet av grundläggande utkomststöd relaterade kraftigare till erhållandet av hälsorelaterade förmåner efter överföringen 2018 än före den 2016. Arbetspappret och en blogg i ämnet skrevs i samarbete med projektet Användningen av förmåner och tjänster inom ramen för den sociala tryggheten i Uleåborg 2013–2018. År 2023 undersöktes också mer allmänt hur överföringen av det grundläggande utkomststödet till FPA påverkat sökandet och erhållandet av stödet samt stödtiden i Helsingfors. En forskningsartikel i ämnet publiceras under 2024.

Publikationer

Blomgren Jenni, Korpela Tuija, Rättö, Hanna (2023): Toimeentulotuen saajien terveysterveysteisten etuuskien ja terveysterveysten käyttö: rekisteritarkastelu Helsingistä ja Oulusta. Helsingfors: FPA. <http://urn.fi/URN:NBN:fi-fe20231011139594>

Blomgren Jenni, Korpela Tuija, Rättö, Hanna (2023): Toimeentulotuen asiakkaat saavat terveysterveysteisia etuuksia yleisemmin kuin muu väestö. FPA:s forskningsblogg 1.12.2023 <https://tietotarjotin.fi/tutkimusblogi/853743/toimeentulotuen-asiakkaat-saavat-terveysterveysteisia-etuuksia-yleisemmin-kuin-muu-vaesto>

Hur ändringen i rätten till specialersättning för läkemedel vid typ 2-diabetes har inverkat på användningen av diabetesläkemedel och utkomststöd

I projektet undersöktes utifrån registermaterial hur sänkningen av ersättningsnivån för läkemedel vid typ 2-diabetes i början av 2017 har inverkat på användningen av läkemedel och utkomststöd. Enligt de projektresultat som publicerades 2021–2022 ledde sänkningen av ersättningsnivån till att den genomsnittliga användningen av läkemedel vid typ 2-diabetes minskade i hela landet. Användningen av utkomststödet betalningsförbindelse för köp av läkemedel vid typ 2-diabetes ökade. Före ändringen uttrycktes i offentligheten oro för att en sänkning av ersättningsnivån skulle kunna leda till en övergång till insulinbehandling som inte är lämplig för patienterna. Sänkningen av ersättningsnivån omfattade inte

insuliner. Enligt undersökningen observerades dock ingen ökning i den genomsnittliga förbrukningen av insulin. Effekterna av ändringen av ersättningsnivån på insättandet av insulinbehandling varierade inte heller med patientens inkomstnivå. År 2023 granskades inom ramen för projektet även frågor kring insättandet av nya läkemedel vid typ 2-diabetes.

Familjeledighetsenkäten 2022

Projektet Familjeledighetsenkäten 2022, som genomfördes i samarbete mellan FPA och Institutet för hälsa och välfärd (THL), samlade information om hur småbarnsföräldrar tagit ut familjeledigheter före familjeledighetsreformen i augusti 2022. I undersökningen granskades särskilt sambandet mellan föräldrarnas ställning på arbetsmarknaden (arbetsrelaterade faktorer) och mammornas och pappornas utnyttjande av familjeledigheter. Enkätresultaten visade att mammor med en svag ställning på arbetsmarknaden mottog hemvårdsstöd under en klart längre period än andra mammor, även om mammorna själva mer sällan motiverar mottagandet av stödet med att arbetssituationen är osäker. De överlägset längsta perioderna med hemvårdsstöd planerades av de mammor som inte hade ett gällande anställningsförhållande när moderskapsledigheten inleddes. Föräldrarna själva betonade vikten av vård i hemmet och ville inte föra riktigt små barn till småbarnspedagogiken. Oro över småbarnspedagogikens kvalitet eller tillgänglighet lyftes dock inte fram som en motivering till vård i hemmet. Undersökningens resultat publiceras våren 2024 i FPA:s serie Forskning kring social trygghet och hälsa och i senare forskningsartiklar. FPA:s forskning utnyttjar också materialet från Familjeledighetsenkäten 2022 i senare utvärderingar av familjeledighetsreformen.

Slutrapporten för FPA:s tidigare enkät om moderskapsförpackningen och familjeledigheter 2019 redogjorde för mammornas och pappornas synpunkter på behovet av att reformera familjeledigheterna. Resultaten visade att papporna förhöll sig något mer positiva än mammorna till att familjeledigheterna delas mellan föräldrarna. Trots föräldrarnas starka understöd för stödsystemet för vård i hemmet omfattade de också i viss mån nedskärningar i stödet.

Publikationer

Närvi J, Kinnunen A, Lammi-Taskula J, Miettinen A, Saarikallio-Torp, M (2023). Äitien kotihoidon tuen käytössä näkyvät niin työtilanne kuin hoivaihanteet – Perhevapaakyselyn 2022 tuloksia. THL Tutkimuksesta Tiiviisti 7/2023. [Äitien kotihoidon tuen käytössä näkyvät niin työtilanne kuin hoivaihanteet – Perhevapaakyselyn 2022 tuloksia \(julkari.fi\)](https://tietotarjotin.fi/tutkimusblogi/853743/aitien-kotihoidon-tuen-kaytossa-nakyvat-niin-tyotilanne-kuin-hoivaihanteet-perhevapaakyselyn-2022-tuloksia-julkari-fi)

Kinnunen A, Saarikallio-Torp M, Lammi-Taskula J, Miettinen A, Närvi J (2023). Föräldrarnas värderingar påverkar i vilken ålder barnen börjar i småbarnspedagogiken FPA:s forskningsblogg 11.9.2023.

Saarikallio-Torp M, Kinnunen A, Lammi-Taskula J, Miettinen A, Närvi J (2023). Work-related factors and fathers' parental leave choices in times of uncertainty. Esitys European Society on Family Research (ESFR) -konferenssissa 14.-16.6.2023, Roskilde, Danmark.

Kinnunen A, Lammi-Taskula J, Miettinen A, Närvi J, Saarikallio-Torp M (2023). Single mothers and home care allowance users: Ideals of motherhood and economic realities. Esitys ESA RN 13 Interim Meeting, 31.5-2.6.2023, Madrid.

Saarikallio-Torp M, Miettinen A, Valkama V, Hyvärinen S, Heinonen H-M (2023). Äitien ja isien näkemyksiä perhevapaiden uudistamisesta. FPA Arbetspapper 178.

Fördelningen av familjeledigheter i olika familjer och familjeledighetsreformerna

I forskningsprojektet granskas utnyttjandet av familjeledigheter i olika familjesituationer inom ett flertal olika delprojekt. Delprojektet om komplexa familjer utreder fördelningen av familjeledigheter i familjer med samkönade föräldrar. Familjeledighetslagstiftningen har sedan 2007 erbjudit samkönade föräldrar möjlighet att dela familjeledigheterna. Undersökningen visade att familjeledigheterna i familjer med samkönade föräldrar delas jämnare mellan föräldrarna, som också utnyttjar familjeledigheter klart oftare och under längre perioder än papporna i familjer med olikkönade föräldrar.

Publikation

Saarikallio-Torp M, Miettinen A, Nygård M (2023). Does parental leave use in same-sex couples differ from different-sex couples? Evidence from a Finnish register-based study. Föredrag 21st European Network for Social Policy Analysis (ESPAnet) Annual Conference 2023, 7–9.9.2023, Warszawa, Polen.

Försöken ger kunskap som stöd för beslutsfattandet – informationsförsök med pappor

Målet med undersökningen är att utreda om man med information ämnad för och riktad till småbarns-pappor kan påverka utnyttjandet av faderskaps- och familjeledigheter. I det första skedet producerades en rapport över genomförandet av informationsförsöket. Rapporten erbjuder verktyg för genomförandet av andra liknande försök. Med hjälp av försöken kan man få värdefull information om t.ex. reformer i förmånssystemen och deras effekter. Informationsförsökets inverkan på pappornas utnyttjande av familjeledigheter följs med hjälp av FPA:s förmånsregister och resultaten publiceras senare i en separat forskningsartikel.

Publikation

Jauhiainen S, Kanerva M, Lehtinen V, Miettinen A, Saarikallio-Torp M, Sihvonen E (2023). Informaatiokokeilun suunnittelu ja toteutus. Esimerkinä isien perhevapaat. FPA Arbetspapper 176.

Projektet kring barnfamiljer – familjeledighetsreformerna, föräldrarnas val och jämställdheten (LAPE II)

I forskningsprojektet utreds effekterna av 2010-talets familjeledighetsreformer och stöden för vård av barn för mammornas och pappornas sysselsättning, familjernas val när det gäller vården av barnen och jämställdheten mellan könen i utnyttjandet av familjeledigheter. Vidare granskas långtidseffekterna av delade familjeledigheter på föräldrarnas sysselsättning, försörjning och övriga välfärd. Resultaten har visat att merparten av inkomstbortfallet för mammor till följd av att de fått barn förklaras med vårdledigheten, då mammorna inte arbetar. Majoriteten av mammorna återgår till arbetet senast när barnen är 2–3 år. Mammor som har en stadig ställning på arbetsmarknaden eller en arbetsplats att återvända till efter vårdledigheten återgår snabbare till arbetet än andra mammor. Mammor som stannar hemma länge blir också efter i löneutvecklingen enligt en jämförelse med papporna och mammor som stannat hemma en kort tid.

Publikationer

Räsänen T (2023). Empirical Studies on Family Economics. Avhandling (Jyväskylä universitet). Social trygghet och hälsa, undersökningar 162, FPA.

Räsänen T, Österbacka E (2023) Subsidizing private childcare in a universal regime. Review of Economics of the Household 1-32.

Räsänen T (2023) Tutkimuksia perhetaloustieteestä ja lastenhoidon tuista. Kansantaloudellinen aikakauskirja 119, 3.

Räsänen T, Österbacka E (2023). Lastenhoidon tukien uudistus voi lisätä tasa-arvoa sekä sukupuolten että sosioekonomisten ryhmien välillä. FLUX Tietoa päätösten tueksi 2/2023.

<https://fluxconsortium.fi/fi/lastenhoidon-tukien-uudistus-voi-lisata-tasa-arvoa-seka-sukupuolten-etta-sosioekonomisten-ryhmien-valilla/>

Miettinen A, Saarikallio-Torp M (2023). Äitien kotihoidon tukijaksot lyhentyneet – väestöryhmittäiset erot yhä suuria. Yhteiskuntapolitiikka 88(2): 168–175.

Räsänen T, Miettinen A, Mustonen J, Saarikallio-Torp M, Österbacka E (2023). Lasten yksityisen hoidon tuen kaksi vuosikymmentä. FPA Arbetspapper 174.

Försörjning, omsorg om barn och ordnande av vardagen i skilsmässofamiljer

Projektet består av flera delprojekt som särskilt granskar frågor kring skilsmässofamiljers försörjning och ekonomiska välfärd. Boendearrangemangen för barnen efter föräldrarnas skilsmässa påverkar föräldrarnas försörjning på olika sätt, bl.a. möjligheterna att få olika förmåner. Familjer där barnen bor växelvist har enligt resultaten högre utbildning och inkomster, och i dessa familjer är det vanligare att föräldrarna sinsemellan kommer överens om barnets underhåll utan avtal om underhållsbidrag som fastställs av myndigheterna. När avtal om underhållsbidrag inte fastställs innebär det dock att den förälder som bor med barnet inte heller har möjlighet att ansöka om underhållsstöd.

Publikationer

Miettinen A, Saarikallio-Torp M, Hakovirta M (2023). Lasten vuoroasuminen vanhempien eron jälkeen ja asumisjärjestelyn sosioekonomiset taustatekijät. Yhteiskuntapolitiikka 88(3): 274–285.

Haapanen M, Chanda T, Miettinen A, Riser Q, Bartfeld J, Hakovirta M (utkommer). Shared care and mothers' post-separation economic wellbeing in Finland and Wisconsin, US: Does child support and sharing child's costs matter (godkänd för publicering i Journal of Family and Economic Issues).

Miettinen A, Saarikallio-Torp M (2023). Nonresident fathers' financial contributions to their children and fathers' economic wellbeing. Föredrag på seminariet Fathers & Families 27–28.9.2023/SOFI, Stockholm.

Sihvonen E, Miettinen A (2023) Shared residence of children among low-income separated parents. Föredrag på konferensen European Society on Family Relations (ESFR) 14.6.2023. Roskilde universitet, Danmark.

Att ordna vardagen och försörjningen under coronaepidemin

I projektet Att ordna vardagen och försörjningen under coronaepidemin granskades med hjälp av skriftligt material som samlats in under den första coronavågen hur unga över 15 år och föräldrar i barnfamiljer upplevde sin vardag och försörjning i undantagsförhållanden. Under normala förhållanden fungerar de sociala förmånerna och tjänsterna som ett skyddsnet för familjerna. Coronapandemin var för samhället en plötslig chock som också prövade funktionen i detta skyddsnet. I projektet granskades föräldrarnas copingstrategier, sociala resiliens och aktörskap under den första pandemivågen. Resultaten visade att särskilt utsatta barnfamiljer, såsom föräldrar till barn med funktionsnedsättningar, upplevde en kraftig belastning som försämrade deras förtroende för systemet för social trygghet och deras framtidstro. Däremot stärktes vardagskompetensen och resiliensen av ett täckande stödnät samt möjlighet och resurser att utnyttja socialförsäkringsförmåner och socialservice även i undantagsförhållanden. De internationella publikationer som utarbetades i projektet är för närvarande i publikationsprocessen.

Funktionsförmåga, arbetsförmåga och rehabilitering

Centrala forskningsobjekt i fokusområdet har varit utnyttjandet av förmåner och tjänster för arbets-, studie- och funktionsförmågan samt förändringarna i utnyttjandet av dem. Syftet är att ta fram information som kan användas för att förebygga och förkorta arbetsförmåga och sjukfrånvaro. Undersökningarna har utrett genomförandet och genomslaget av rehabiliteringstjänster och rehabiliteringsförmåner. Syftet är att ta fram information om hur man med hjälp av rehabiliteringstjänster och rehabiliteringspenningförmåner kan främja funktionsförmågan, arbetsförmågan och rehabiliteringen för klienter i olika åldrar och olika livssituationer.

Nationella hälsoindexet

I projektet kring det nationella hälsoindexet genereras indikatorinformation om befolkningens sjukdomsfrekvens och arbetsförmåga i samarbete med Institutet för hälsa och välfärd (THL), Pensionsmyndigheten och Statistikcentralen. Den information som nu tagits fram ersätter de tidigare FPA:s hälsobarometer och THL:s sjuklighetsindex, och för första gången omfattar indexet förutom uppgifter om sjukdomsfrekvens också uppgifter om arbetsförmåga. I fortsättningen uppdateras informationen årligen.

Nationella hälsoindexet inkluderar information om t.ex. den region- eller kommunvisa förekomsten av många sjukdomsgrupper såsom cancer, sjukdomar i muskuloskeletala systemet och allvarliga störningar i den psykiska hälsan och om dessa sjukdomsgruppers betydelse för befolkningens dödlighet, arbetsförmåga och livskvalitet och för kostnaderna för anlita av social- och hälsovårdstjänster. Dessutom omfattar Nationella hälsoindexet uppgifter om arbetsförmågan i regionerna och kommunerna med beaktande av sjukpension/invalidpension, längre perioder med sjukdagpenning och beviljande av yrkesinriktad rehabilitering.

Med hjälp av uppgifterna kan befolkningens hälsa och arbetsförmåga i välfärdsområdena och kommunerna bedömas i förhållande till nivån i hela landet och, efter hand som mängden uppgifter ökar, kan också förändringar i sjukligheten och arbetsförmågan granskas. Uppgifterna kan utnyttjas till exempel vid bedömning av behovet av tjänster och sociala förmåner. Med hjälp av uppgifterna kan man också förutse läget i framtiden i fråga om välbefinnande och hälsa i välfärdsområdena och kommunerna.

Publikationer

Statistikrapport: Koponen P, Lindell E, Sarnola K, Luoto R: Kansallinen terveystilanne 2019–2021. Hyvinvointialueiden väliset erot sairastavuudessa ja työkyvyttömyydessä ovat samansuuntaisia: paras tilanne Uudellamaalla ja Pohjanmaalla. Tilastoraportti 30/2023.

https://www.julkari.fi/bitstream/handle/10024/146672/Tilastoraportti%2030_2023_Terveystilanne_julkaisu_s_05062023.pdf?sequence=5&isAllowed=y

Luoto R, Sarnola K, Lindell E, Koponen P, Koskinen S: Työkyvyttömyysindeksi kertoo alue-eroista ja terveydenhuollon toiminnasta. Finlands Läkartidning 11.12.2023. <https://www.laakarilehti.fi/tieteessa/tyokyvyttömyysindeksi-uusi-kansallinen-mittari/>

Koponen P, Lindell E, Lumme S, Koskinen S, Jousilahti P, Parikka S, Sarnola K, Luoto R: Aiemmasta THL:n sairastavuusindeksistä Kansallisen terveystilannen tietokokonaisuuteen. Koponen P, Lumme S, Suomela T (red.): Millainen tieto kuvaa Suomessa asuvan väestön sairastavuutta kansallisesti ja alueellisesti? - Sairastavuusindikaattorit THL:n tietotuotannossa. THL Arbetssrapport 2023. Helsingfors 2023. <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-408-158-0>

App där indexuppgifterna kan kontrolleras: <https://tietotarjotin.fi/sv/statistikdata/670708/nationella-halsoindexet>

Kongressabstrakt: Koponen P, Lindell E, Sarnola K, Luoto R, Jousilahti P, Lumme S, Koskinen S: The National Health Index shows regional differences in morbidity and workability loss in Finland. EPH 16th European Public Health Conference 2023. Abstract Supplement to the European Journal of Public Health.

Kongressabstrakt: Jousilahti P, Lindström J, Koponen P, Lindell E, Sarnola K, Luoto R, Koskinen S: National Health Index shows an increase and marked regional differences in diabetes burden in Finland. EPH 16th European Public Health Conference 2023. Abstract Supplement to the European Journal of Public Health.

Kontrollpunkter för sjukdagpenningstid: Rehabilitering och återgång till arbetet

I systemet för sjukdagpenning ingår kontrollpunkter för att man ska kunna säkerställa att rehabiliteringsbehovet följs upp och att åtgärder vidtas för en återgång till arbetet. Undersökningen genererade ny information om deltagande i rehabilitering, återgång till arbetet och annan arbetsmarknadsstatus för personer som fått sjukdagpenning 60, 90, 150 eller 230 dagar och om hur 30–60–90-regeln, som tillförde nya kontrollpunkter i sjukdagpenningssystemet, har fungerat.

Relativt få även av dem som mottagit sjukdagpenning länge hade deltagit i rehabilitering som ersätts av FPA eller arbetspensionsanstalterna. Andelen personer som deltagit i rehabilitering var klart större när även rehabilitering inom den offentliga sektorn samt fysioterapier inkluderades i rehabiliteringen. Ju fler sjukdagpenningstid, desto mer osannolik var återgången till förvärvsarbete och desto mer sannolik var övergången till sjukpension/invalidpension. Vägarna till arbetsmarknaden efter sjukdagpenningstiderna var splittrade för de flesta. I och med lagändringarna 2012 ökade andelen personer som deltagit i rehabilitering bland dem som samlat 30, 60 eller 90 sjukdagpenningstid. Ändringarna hade dock ingen effekt för återgången till förvärvsarbete.

Utdragna sjukdagpenningstidperioder bör förebyggas i syfte att stödja den återstående arbetsförmågan och övergången till förvärvsarbete. Metoder är bl.a. att effektivisera hänvisningen till rehabilitering och andra tjänster, utveckla tjänsterna för förbättrad arbetsförmåga hos personer med arbetslöshetsbakgrund, öka samordningen mellan olika aktörer och stärka informationsflödet och kunskapsbasen.

Publikationer

Blomgren Jenni, Laaksonen Mikko, Perhoniemi Riku, Rinne Hanna (2023): Sairauspäiväraha-kasien tarkistusasteet: Kuntoutuksen ja työhön paluun toteutuminen. Slutrapport för projektet.

Publikationsserie för statsrådets utrednings- och forskningsverksamhet 2023:54.

<http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-383-091-2>

Laaksonen Mikko, Blomgren Jenni, Rinne Hanna, Perhoniemi Riku (2023): Impact of a Finnish reform adding new sickness absence checkpoints on rehabilitation and labor market outcomes: an interrupted time series analysis. *Scandinavian Journal of Work, Environment and Health* 2023;49(8):588–597. <https://doi.org/10.5271/sjweh.4122>

Blomgren Jenni, Laaksonen Mikko, Perhoniemi Riku, Rinne Hanna (2023): Sairauspäivärahaa pitkään saavien työkyvyn tukea pitää entisestään tehostaa. Policy Brief, Publikationsserie för statsrådets utrednings- och forskningsverksamhet 33/2023. <https://tietokayttoon.fi/julkaisu?-pubid=45601>

Blomgren Jenni, Laaksonen Mikko, Perhoniemi Riku, Rinne Hanna (2023): Sairauspäivärahaa pitkään saaneiden työkyvyn tukea tehostettava. Bloggen Valtioneuvoston selvitys- ja tutkimustoiminnan Tieto käyttöön! 16.10.2023. <https://tietokayttoon.fi/ajankohtaista/blogi/-/blogs/sairauspaivarahaa-pitkaan-saaneiden-tyokyvyn-tukea-tehostettava>

Blomgren Jenni, Laaksonen Mikko, Perhoniemi Riku, Rinne Hanna (2023): Sairauspäivärahaa pitkään saavat osallistuvat harvoin kuntoutukseen. FPA:s forskningsblogg 26.10.2023.

<https://tietotarjotin.fi/tutkimusblogi/821624/sairauspaivarahaa-pitkaan-saavat-osallistuvat-harvoin-kuntoutukseen>

Rinne Hanna, Blomgren Jenni, Laaksonen Mikko, Perhoniemi Riku (2023): Kuntoutuksen mittaustapa vaikuttaa kuntoutuksen yleisyydestä saatavaan kuvaan – erot voivat olla hyvin suuria. FPA:s forskningsblogg 16.11.2023.

<https://tietotarjotin.fi/tutkimusblogi/836514/kuntoutuksen-mittaustapa-vaikuttaa-kuntoutuksen-yleisyydesta-saatavaan-kuvaan-erot-voivat-olla-hyvin-suuria>

Laaksonen Mikko, Blomgren Jenni, Rinne Hanna, Perhoniemi Riku (2023): Sairauspäivärahan 30, 60 ja 90 päivän tarkistusasteet tehostivat kuntoutukseen osallistumista mutta eivät lisänneet ansiotyöhön siirtymistä. Bloggen Valtioneuvoston selvitys- ja tutkimustoiminnan Tieto käyttöön! 27.11.2023. <https://tietokayttoon.fi/ajankohtaista/blogi/-/blogs/sairauspaivarahaa-30-60-ja-90-paivan-tarkistusasteet-tehostivat-kuntoutukseen-osallistumista-mutta-eivat-lisanneet-ansiotyohon-siirtymista>

Perhoniemi Riku, Blomgren Jenni, Rinne Hanna, Laaksonen Mikko (2023): Pitkältä sairauspoissaololta palataan harvoin suoraan töihin – työmarkkinapolut usein monivaiheisia. FPA:s forsknings-

blogg 19.12.2023. <https://tietotarjotin.fi/tutkimusblogi/885768/pitkalta-sairauspoissaololta-palataan-harvoin-suoraan-toihin-tyomarkkinapolut-usein-monivaiheisia>

Laaksonen Mikko, Perhoniemi Riku, Rinne Hanna, Blomgren Jenni (2023): Impact of the reform adding new sickness allowance checkpoints on rehabilitation and employment. Abstract, 16th European Public Health Conference, 8-11 November 2023, Dublin, Ireland. *European Journal of Public Health* 2023;33(Suppl. 2):ii324.

Förändringar i arbetsförmågan på 2000-talet

I projektet, som genomförs tillsammans med Pensionsmyndighetscentralen, fortsatte den på registermaterial baserade undersökningen av processerna för och utvecklingen av arbetsförmåga. I delprojektet om personer som fått sjukdagpenning i över 30 dagar granskades arbetsmarknadsvägarna och övergången till sjukpension/invalidpension i uppföljningen efter den långa sjukdagpenningstidperioden. Resultaten visade på fem olika vägar: 1) snabb övergång till förvärvsarbete, 2) övergång till sjukpension/invalidpension efter en lång sjukdagpenningstidperiod, 3) arbetslöshetsfokuserad väg, 4) rehabiliteringsfokuserad väg samt 5) väg som i huvudsak består av andra försörjningsformer. Undersökningen visade att arbetsmarknadsvägarna i huvudsak är splittrade och att dessa personer relativt ofta övergår från en arbetsmarknadsstatus till en annan i uppföljningen efter sjukdagpenningstidperioden.

I ett annat delprojekt granskades personer med arbetslöshetsbakgrund som efter arbetslösheten övergått till en period med FPA:s sjukdagpenning. Bland dessa särskiljdes sex grupper: 1) återkommande arbetslöshet, 2) sysselsättning efter en kort sjukdagpenningstidperiod, 3) växelvis rehabilitering, ny sjukdagpenning och arbetslöshet, 4) inkomstkällorna kunde inte spåras, 5) permanent sjukpension/invalidpension efter en lång sjukdagpenningstidperiod och 6) rehabiliteringsstöd efter en lång sjukdagpenningstidperiod. De som sysselsattes efter en kort sjukdagpenningstidperiod hade den fördelen att deras arbetslöshetsperiod var kortare och de hade högre utbildning än de andra grupperna. Därför räckte deras kunskaper och erfarenhet för dagens arbetsmarknad. Allmänt taget observerades att de som med arbetslöshetsbakgrund inleder en sjukdagpenningstidperiod är en mycket heterogen grupp med mångskiftande arbetsmarknadsvägar. Sysselsättning efter sjukdagpenningstidperioden var osannolikt för många.

Publikationer

Perhoniemi Riku, Blomgren Jenni & Laaksonen Mikko (2023): Identifying labour market pathways after a 30-day-long sickness absence - a three-year sequence analysis study in Finland. *BMC Public Health* 23, 1102 (2023). <https://doi.org/10.1186/s12889-023-15895-2>

Perhoniemi Riku, Blomgren Jenni, Laaksonen Mikko (2023): Unemployed and disabled for work: identifying 3-year labour market pathways from the beginning of a sickness absence using sequence and cluster analyses in a register-based longitudinal study in Finland. *BMJ Open* 27;13(12):e076435. <https://doi.org/10.1136/bmjopen-2023-076435>

Perhoniemi Riku, Blomgren Jenni, Laaksonen Mikko (2023): Työmarkkinapolut ovat hajanaisia pitkän sairauspoissaolon jälkeisinä vuosina - tunnistimme tutkimuksessa 5 erilaista kohtaloa. FPA:s

forskningsblogg 9.6.2023. <https://www.tietotarjotin.fi/tutkimusblogi/737262/tyomarkkinapolut-ovat-hajanaisia-pitkan-sairauspoissaolon-jalkeisina-vuosina-tunnistimme-tutkimuksessa-5-erilaista-kohtaloa>

Perhoniemi Riku, Blomgren Jenni, Laaksonen Mikko (2023): The unemployed on sickness allowance: segmenting 3-year labour market pathways with sequence analysis. Abstract, 16th European Public Health Conference, 8-11 November 2023, Dublin, Ireland. European Journal of Public Health 2023;33(Suppl. 2):ii524-ii525.

Sjukfrånvaroskillnader mellan befolkningsgrupper samt deras utveckling

Utvecklingen av sjukfrånvaro som ersätts med sjukdagpenning följdes fortsättningsvis. År 2022 ökade antalet mottagare av dagpenning vid smittsam sjukdom till nästan 400 000, dvs. klart högre än under pandemins första år. Under perioden 2020–2022 fick cirka 500 000 personer, dvs. cirka var sjunde person i arbetsför ålder, dagpenning vid smittsam sjukdom för minst en dag. Även antalet mottagare av sjukdagpenning ökade 2022, främst till följd av sjukfrånvaro på grund av coronaviruset. Var tionde person i arbetsför ålder fick sjukdagpenning. Andelen personer som fick sjukdagpenning på grund av störningar i den psykiska hälsan hölls på 2021 års nivå, tre procent. Sjukfrånvaron på grund av störningar i den psykiska hälsan har ökat under de senaste åren särskilt bland unga och kvinnor i tidig medelålder. Antalet personer som fick sjukdagpenning på grund av ångeststörningar fortsatte öka 2022. Utvecklingen av sjukdagpenning på grund av sömn- och ätstörningar följdes upp. Lång sjukfrånvaro på grund av psykiatriska sömnstörningar har fyrdubblats sedan 2010. Sjukdagpenningen på grund av sömnstörningar har ökat särskilt efter 2018 och särskilt bland kvinnor i åldern 35–54 år.

Publikationer

Blomgren Jenni, Perhoniemi Riku, Leinonen Janne (2023): Tartuntatautipäivärahaa saaneiden määrä kasvoi hurjasti vuonna 2022 – etuuden kulut korona-ajalta jo yli 400 miljoonaa euroa. FPA:s forskningsblogg 26.1.2023. <https://tietotarjotin.fi/tutkimusblogi/540909/tartuntatautipäiväraha>

Blomgren Jenni (2023): Sairauspäivärahat jatkavat kasvu-uralla – vuonna 2022 koronavirus näkyi aiempaa selvemmin sairauspäivärahaa saaneiden määrässä. FPA:s forskningsblogg 9.2.2023. <https://tietotarjotin.fi/tutkimusblogi/553967/sairauspaivarahat-jatkavat-kasvu-uralla>

Perhoniemi Riku, Blomgren Jenni (2023): Psykiatriset unihäiriöt yleistyvät pitkien sairauspoissaolojen syynä 2010–2022. FPA:s forskningsblogg 22.3.2023. <https://tietotarjotin.fi/tutkimusblogi/608863/psykiatriset-unihairiot-yleistyvat-pitkien-sairauspoissaolojen-syyna-2010-2022>

Förmågarens förändringskänslighet

Arbetshälsoinstitutet genomförde i samarbete med FPA en undersökning (2021–2023) för att utreda förändringskänsligheten i Förmågaren, dvs. metodens förmåga att observera förändringar i den självbedömda arbets- och funktionsförmågan över tid. Förmågaren har tagits fram för självbedömning av arbets- och funktionsförmågan hos i synnerhet personer som har en osäker arbetsmarknadsställning. I den här undersökningen utreddes Förmågarens förändringskänslighet hos personer i arbetsför ålder

som deltagit i FPA:s sysselsättningsfrämjande yrkesinriktade rehabilitering (TEAK). Förmågaren-svaren från dem som deltog i undersökningen i början och slutet av rehabiliteringen jämfördes med utfallet av deras rehabiliteringsmål enligt GAS-poängen.

Syftet med undersökningen var att utreda om Förmågaren är tillräckligt tillförlitlig när det gäller att observera verklig förändring i resultaten från två mätninggångar, och därigenom ett användbart verktyg för uppföljning av den självbedömda arbets- och funktionsförmågan. Materialet samlades in med personernas samtycke i samarbete med de TEAK-serviceproducenter som använder Förmågaren-enkäten.

Resultaten visade att Förmågarens förändringskänslighet följer COSMIN-standarderna (Consensus-based Standards for the selection of health Measurement Instruments). Förmågaren visade på förändringar i arbetsförmågan och närmandet till arbetslivet när rehabiliteringsmålen uppnåddes. När de som deltog i TEAK-tjänsten hade arbetslivet eller arbetslivsorienterad verksamhet som mål var motsvarande delar av Förmågaren-enkäten känsliga för förändringar i uppnåendet av målen. Däremot skedde nästan inga förändringar i de delar av Förmågaren-enkäten som mäter funktionsförmåga. Endast ett fåtal av deltagarna i TEAK-tjänsten hade mål som anknöt till funktionsförmågan.

Undersökningen genererade viktig ny kunskap om Förmågaren-enkätens tillförlitlighet som indikator samt frågor för fortsatt forskning. Undersökningens resultat publiceras i en internationell kollegialt granskad forskningsartikel och i en relaterad FPA-forskningsblogg 2024.

Publikation

Wikström M. et al. Responsiveness of the Abilitator - a self-report questionnaire on work ability and functioning aimed at the population in a weak labour market position. Manuscript.

REKKU-undersökningen/projektet Muutos II

I projektet Muutos II (2020–2023) utreddes reformerna i ordnandet av FPA:s rehabilitering, såsom registreringsförfarandet, produktifieringen och de nya förfaringssätten inom styrning och beslutsfattande.

REKKU-forskningskonceptet (2020–2023) var den största delundersökningen inom projektet Muutos II. I undersökningen utreddes hur försöket med registreringsförfarande inom FPA:s rehabilitering utfallit och hur de deltagande rehabiliteringstjänsterna enligt de nya servicebeskrivningarna genomförts. Undersökningen tog upp genomförandet

av rehabiliteringskurser för vuxna med hjärtsjukdomar och den neuropsykiatriska rehabiliteringen för unga, Min egen väg. Rehabiliteringarna granskades mångsidigt ur klienternas, serviceproducenternas och rehabiliteringsanordnarens, dvs. FPA:s, synvinkel. REKKU-undersökningen utfördes av FPA:s forskare i samarbete med yrkeshögskolan Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulu. Undersökningen har förutom slutrapporter också genererat ett flertal vetenskapliga publikationer.

I delundersökningen Priser och marknader utreddes vilka fördelar och svagheter registreringsförfarandet medfört i jämförelse med traditionella anbuds-förfaranden. Undersökningen gav ny information om användningen av fasta priser i offentliga upphandlingar. I undersökningen granskades förhållandet mellan fasta priser och jämförelsetjänsternas anbudspriser samt försökets effekter för antalet serviceproducenter.

Effekterna för antalet serviceproducenter analyserades med hjälp av metoden för syntetisk kontroll. Den viktigaste observationen var att fasta priser minskade antalet serviceproducenter i upphandlingen men samtidigt ökade antalet godkända serviceproducenter. I och med de fasta priserna avstod kanske en del av de potentiella serviceproducenterna från upphandlingen. Resultaten har förmedlats till FPA och publiceras i en vetenskaplig artikel.

Publikationer

Heinijoki, H., Karhula, M., Seppänen-Järvelä, R., & Ukkola, I. (2023). Kelan Oma väylä -kuntoutuksen ytimessä konkreettiset askeleet tulevaisuuteen: Tuloksia kuntoutuksen toteutumisesta ja toimivuudesta. FPA. <http://urn.fi/URN:NBN:fi-fe20231109143716>

Seppänen-Järvelä, R., Karhula, M., Saukkonen, S., Ukkola, I., & Heinijoki, H. (2023). Kelan sydänkuntoutus – vakiintunutta ja toimivaa: Kuntoutuskurssien toteutuminen rekisteröitymismenettelyssä. FPA. <http://urn.fi/URN:NBN:fi-fe20231109143717>

Ukkola, I., Karhula, M., Seppänen-Järvelä, R., & Heinijoki, H. (2023). Kuntoutuksen rekisteröitymismenettelyn ja palveluntuottajahaun toimivuus. FPA.

<http://urn.fi/URN:NBN:fi-fe20231108143564>

Heinijoki, H., Karhula, M., & Seppänen-Järvelä, R. (2023). Implementaatiotutkimuksen viitekehysten soveltaminen kuntoutuksen tutkimuksessa. Kartoittava kirjallisuuskatsaus. Sosiaalilääketieteellinen Aikakauslehti, 60(2).

Karhula, M., Seppänen-Järvelä, R., & Heinijoki, H. (2022). Oma väylä -kuntoutuksen implementaatio nuorten asiakkaiden ja palveluntuottajien arvioimana. Kuntoutus, 45(4), 20–38.

Seppänen-Järvelä, R., Ukkola, I., Heinijoki, H. & Karhula, M. (2024). Mikä ihmeen rekisteröitymismenettely? Blogginlägg, FPA:s forskningsblogg 4.1.2024

Heinijoki, H., Karhula, M., & Seppänen-Järvelä, R. (2023). Kuntoutustutkimuksen käyttöönottoa tukevat viitekehukset parantavat sekä kuntoutuksen että tutkimuksen laatua. FPA:s forskningsblogg 7.8.2023.

Karhula, M., Ukkola, I., & Seppänen-Järvelä, R. (2023). Kuntoutuksen palveluntuottajien mielestä rekisteröitymismenettely on sujuvampaa kuin kilpailutus – laadulla voi erottautua, mutta markkinointi on haastavaa. Blogginlägg 24.2.2023, FPA:s forskningsblogg.

Heinijoki, H., Saukkonen, S., Seppänen-Järvelä, R., Karhula, M., & Ukkola, I. (2022). Motivaatio tai sen puute vaikuttaa kuntoutuksen onnistumiseen. Blogginlägg, FPA:s forskningsblogg 14.6.2022

NUOTTI-undersökningen/projektet Muutos II

Den andra omfattade undersökningshelheten inom projektet Muutos II gällde reformerna inom ordnandet av FPA:s rehabilitering, i synnerhet de nya förfaringssätten inom styrning och beslutsfattande. Dessa utredde för NUOTTI-coachningen, som ingår i den yrkesinriktade rehabiliteringen för unga.

Undersökningen gällde genomförandet av NUOTTI-coachning samt nyttan och effekterna av den, hänvisningen till rehabiliteringen samt muntlig ansökan och ansökan utan diagnos.

Delundersökning I utredde genomförandet av NUOTTI-coachningen ur serviceproducentens, den ungas och den hänvisande partens synvinkel inklusive ansökan, hänvisning, resultat och upplevda effekter. Undersökningen genomfördes av yrkeshögskolan HAMK. Resultaten visade att coachningen stärkte de ungas resurser, uppfattningar om sina egna styrkor och självkänedom. De unga hade fått färdigheter för problemlösning, för hantering av problematiska situationer och för ett självständigt liv. En del av de unga började studera eller arbeta eller gick vidare till arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte. De unga fick hjälp med att sköta sin ekonomi. De unga byggde upp en tillit till att de klarar sig i framtiden. NUOTTI-coachningen hjälpte de unga att gå vidare till utbildning och arbetsliv, vilket har stor betydelse för individen men också för samhället.

Publikation

Koivisto, J.-M., Välimaa, O., Hakala, P., Koskinen, R., & Naakka, H. (2023). NUOTTI-valmennuksella kouluun ja työhön: Monimenetelmällinen tutkimus NUOTTI-valmennukseen ohjautumisesta ja valmennuksen toteutumisesta ja vaikutuksista. FPA.

<https://helda.helsinki.fi/items/3273bf9e-f316-4234-a4a2-dfece7232b87>

Delundersökning II utredde utfallet av de nya kriterierna för beviljande och den nya handlägningsprocessen ur FPA:s synvinkel. Undersökningen genomfördes av FPA:s forskningsenhet. Resultaten visade att förmånshandläggarna identifierade nyttan med NUOTTI-coachningen och att den svarar på de ungas servicebehov. Utmaningarna i beslutsfattandet och prövningen gäller situationer där funktionsförmågan är betydligt nedsatt: är NUOTTI-coachningen då i sig en tillräcklig åtgärd, och får de unga stöd på annat håll om NUOTTI-coachning inte beviljas? Den ungas övriga stödnät spelar en avgörande roll i dessa fall. Rehabiliteringspenningen ansågs både nyttig och skadlig enligt undersökningen.

Publikation

Ukkola, Ismo & Seppänen-Järvelä, Riitta. (2023). Nuorten toimintakyvyn arviointi ja päätöksenteon vaatima harkinta Kelan NUOTTI-valmennuksessa: Tutkimus diagnosoitoman ja suullisen hakemisen toteutumisesta ratkaisutyössä (Forskning kring social trygghet och hälsa 164). FPA.

<http://urn.fi/URN:NBN:fi-fe20231212153385>

Delundersökning III granskade intervjusituationer i NUOTTI-coachningen ur interaktionens synvinkel när ansökningsprocessen sköts muntligt. I den utredde vad som fungerar och vad som behöver utvecklas i intervjuerna. Undersökningen genomfördes av Rehabiliteringsinstitutet (JAMK). I undersökningen analyserades inspelningar från riktiga intervjuer. Resultaten visade att användningen av blanketter kan göra intervjuprocessen transparent och möjliggöra snabba övergångar från ett ämnesområde till ett annat. Samtidigt kan blanketter göra bedömningen mindre transparent och begränsa individorienteringen vid intervjun. Dessa element kan dock byggas på även när blanketter används i intervjun.

Publikationer

Tiitinen, S., & Ritvos, E., (2023). Vuorovaikutus NUOTTI-valmennuksen suullisen hakuprosessin haastattelussa. VUORONUOTTI-projektin loppuraportti. Forskning kring social trygghet och hälsa.

<https://helda.helsinki.fi/items/647e5547-afb2-4d7f-83ce-f32a19bb2a16>

Tiitinen, S., Seppänen-Järvelä, R., Ukkola, I. & Ritvos, E. (2023). Miten toimintakyvyn arviointi voi olla yhtä aikaa asiakaslähtöistä ja lomakevetoista? Blogginlägg, FPA:s forskningsblogg 18.12.2023

Projektet Muutos III

I projektet Muutos III (2021–2024) undersöks förändringar och reformer i FPA:s rehabilitering. Projektet har genererat information om nuläget för de rehabiliteringstjänster som ordnas av FPA och om hur de kan utvecklas. Informationen har utnyttjats i ordnandet och utvecklingen av FPA:s rehabilitering. Samtidigt stärks också den evidensbaserade rehabiliteringen. I undersökningarna utnyttjas information ur flera olika perspektiv om erfarenheterna hos serviceproducenterna, de hänvisande parterna och samarbetsparterna inom rehabiliteringen.

Projektet omfattar fem delundersökningar. Slutrapporter om de två slutförda undersökningarna (undersökningen om LAKU-familjerehabiliteringen och undersökningen om KIILA-rehabiliteringen) publicerades 2023. Inom den pågående delundersökningen om hur distansrehabiliteringen fungerar publicerades två delpublikationer. År 2023 publicerades också en översiktsartikel om implementeringsundersökningen av tillämpningen av referensramar inom rehabiliteringen. Undersökningarna av Taito-rehabiliteringen och självrehabiliteringen i FPA:s rehabiliteringstjänster fortsätter 2024.

Publikationer

Ala-Kauhaluoma, M., Pietilä, P., Puumalainen, J., Vilhunen, T. (2023). Arviointitutkimus ammatillisen KIILA-kuntoutuksen nykytilasta ja kehittämistarpeista : Slutrapport. Arbetspapper 175.

<http://hdl.handle.net/10138/356272>

Kilkki, M., Partanen, T. (2023). Diabetesta sairastavan aikuisen moniammatillinen ryhmämuotoinen kuntoutus: Beskrivande litteraturoversikt. Arbetspapper 179. <http://hdl.handle.net/10138/564485>

<http://hdl.handle.net/10138/564485>

Lautamo, T., Vesterinen, A., Kippola-Pääkkönen, A. (2023). Lasten ja perheiden arjen tukeminen: Ammattilaisten kokemuksia Kelan neuropsykiatrisen LAKU-perhekuntoutuksen toimivuudesta. Rapporter 29. <http://hdl.handle.net/10138/567107>

Nuojua, J., Partanen, T., Kilkki, M., Heinijoki, H., Karinkanta, S. (2023). Omaishoitajien kuntoutuskurssit Etäkuntoutuksen toimivuus ja vaikuttavuus -tutkimuksessa: Beskrivning av forskningsprocessen. Arbetspapper 183. <http://hdl.handle.net/10138/566671>

Informationspaketet om äldre

I projektet kring informationspaketet om äldre producerades en datapublikationshelhet som i koncis form presenterar forskningsrön och statistik om utnyttjandet av FPA:s förmåner och tjänster bland äldre personer över 65 år (<https://tietotarjotin.fi/sv/informationspaket/560930/informationspaket-aldre-som-kunder-hos-fpa>), i synnerhet anlitaandet av rehabiliteringstjänster (<https://tietotarjotin.fi/sv/informationspaket/560458/informationspaket-aldre-som-kunder-inom-fpa-rehabilitering>).

Informationspaketet omfattar t.ex. vårdbidraget för pensionstagare, deras läkemedels- och reseersättningar och deras utkomststöd. Särskilt ingående beskrivs utnyttjandet av rehabiliteringsförmåner och tjänster för äldre. Informationspaketet redogör för utnyttjandet av rehabiliteringstjänster både regionalt och per åldersgrupp.

Publikationer

Paavonen, A.-M., Rinne, H., Seppänen-Järvelä, R. (2023) Ikääntyneet osallistuvat Kelan kuntoutuksen yleensä tuki- ja liikuntaelinsairauksien vuoksi. Blogginlägg, FPA:s forskningsblogg 17.2.2023 Tillgänglig på: <https://tutkimusblogi.kela.fi/arkisto/6901>.

Forskningsprojektet om terapirelationens betydelse vid rehabilitering

Undersökningen producerar information om utfallet av distansrehabilitering inom den individuella terapin i öppen vård. Undersökningen granskar fysio-, musik-, tal- och ergoterapeuternas samt neuropsykologernas erfarenheter av införandet av distansrehabilitering under coronapandemin. Resultaten har visat att terapi per distansförbindelse genomförs i en ny slags teknisk miljö som accentuerar styrbarheten, dvs. styrningen och samarbetet i genomförandet av terapin samt betydelsen av klientens närmaste kretsar. På basis av resultaten bör man i utvecklingen av distansrehabiliteringen vara förtrogen med hur tekniken inverkar på genomförandet av rehabiliteringen och med uppgifterna i anslutning till individerna och grupperna, terapimiljön och genomförandet av terapin.

Publikationer

Partanen, T., Seppänen-Järvelä, R., Hiekkala, S., Lindh, J. (2023). Telerehabilitation in the Finnish Outpatient Rehabilitation Setting from the Perspective of the Socio-Technical Systems Theory. Int. J. Environ. Res. Public Health: 20, 6519.

Partanen, T., Seppänen-Järvelä, R. (2023). Etäkuntoutuksessa asiakkaalle ja läheisille siirtyy uusia vastuita, mutta yhteys arkiympäristöön vahvistuu. Blogginlägg, FPA:s forskningsblogg 28.11.2023 Tillgänglig på: <https://tietotarjotin.fi/tutkimusblogi/850623>.

FPA utvärderar regelbundet nyttan av rehabiliteringen

Vid utvärderingen av nyttan av rehabiliteringen granskas hur deltagare i FPA:s rehabiliteringstjänster har dragit nytta av rehabiliteringen. Utvärderingsinformation har samlats in sedan 2015. När nyttan utvärderas granskas uppnåendet av de individuella målen och förändringarna i hälsan och välbefinnandet. Som indikatorer används den upplevda livskvaliteten och arbetsförmågan samt depressionssymptomen. Dessutom granskas nyttan av rehabiliteringen i klientens arbets- och livssituation före och efter rehabiliteringen med hjälp av registeruppgifter. Utvärderingen av nyttan omfattar tjänster inom yrkesinriktad rehabilitering, rehabilitering enligt prövning och krävande medicinsk rehabilitering. Antalet tjänster som ingår i utvärderingen har ökat varje år. År 2023 publicerades två rapporter som utvärderar nyttan av FPA:s rehabilitering.

Coronapandemin minskade nyttan av rehabilitering för dem som avslutade sin rehabilitering 2020.

Utvärderingen omfattade 12 rehabiliteringstjänster. För första gången ingick NUOTTI-coachningen inom ramen för yrkesinriktad rehabilitering, IKKU-kurserna inom ramen för rehabilitering enligt prövning och den multiprofessionella individuella rehabiliteringen inom ramen för krävande medicinsk rehabilitering. Nästan sex av tio rehabiliteringsdeltagare uppnådde eller överträffade sina mål för rehabiliteringen. Klienternas arbets- och studieförmåga förbättrades under rehabiliteringen. Även klienternas livskvalitet

förbättrades i nästan alla tjänster. Likaså ökade andelen klienter som inte upplevde depressionssymptom. Ändringarna i flera rehabiliteringstjänster var dock något mindre än åren innan.

År 2020 var ett exceptionellt år. Den epidemi som orsakades av coronaviruset inverkade från och med mars 2020 också på genomförandet av FPA:s rehabiliteringstjänster. I rapporten granskades effekterna av den undantagssituation som orsakades av coronavirusepidemin närmare för sex rehabiliteringstjänster. Undantagssituationen inverkade på något olika sätt på de rehabiliteringstjänster som granskades i rapporten. De som föreföll lida mest av förändringarna till följd av undantagssituationen var de klienter som deltog i kurserna för psykisk rehabilitering och den sysselsättningsfrämjande yrkesinriktade rehabiliteringen (TEAK-tjänsten).

I rapporten granskades dessutom med hjälp av registerdata även arbetssituationen för de klienter vars rehabilitering avslutats 2019. Bland deltagarna i TEAK-tjänsten ökade andelen arbetande och studerande klienter mest: ett år efter rehabiliteringen var andelen arbetande eller studerande klienter 54 procent.

Publikationer

Karinkanta, S., & Reiterä, T. (2023). Kelan kuntoutuksen hyödyn arviointi 2020. FPA.

<http://urn.fi/URN:NBN:fi-fe2023031632040>

Karinkanta, S. (21.8.2023). Koronakriisi heikensi kuntoutuksen hyötyjä erityisesti Kelan mielen-terveyskursseilla ja työllistymistä edistävässä ammatillisessa kuntoutuksessa. Forskningsblogg.

<https://tietotarjotin.fi/tutkimusblogi/771829/koronakriisi-heikensi-kuntoutuksen-hyotyja-erityisesti-kelan-mielen-terveyskursseilla-ja-tyollistymista-edistavassa-ammatillisessa-kuntoutuksessa>

Karinkanta, S. (1.9.2023). Kolmen Kelan kuntoutuspalvelun hyötyjä arvioitu: työkyky parani, masennus väheni, tavoitteita saavutettiin. Forskningsblogg.

<https://tietotarjotin.fi/tutkimusblogi/780621/kolmen-kelan-kuntoutuspalvelun-hyotyja-arvioitu-tyokyky-parani-masennus-vaheni-tavoitteita-saavutettiin?categories=kuntoutus>

För dem som avslutade sin rehabilitering 2021 både ökade och minskade nyttan av rehabiliteringen. I utvärderingen ingick 12 rehabiliteringstjänstgrupper och den fokuserade på indikatorerna för välbefinnande. Nyttan var synlig i alla utvärderade tjänster, men i en del av tjänsterna var den större än under tidigare år, i en del åter mindre.

Hos deltagarna i NUOTTI-coachningen för unga märktes tydlig nytta under rehabiliteringens gång i indikatorerna för bedömning av arbets- och studieförmågan och livskvaliteten. Sju av tio uppnådde eller överträffade sina mål för rehabiliteringen. De positiva förändringarna var större än året innan, trots att utvärderingen omfattade mer än fem gånger fler coachningsdeltagare.

Hos deltagarna i rehabiliteringskurserna för närståendevårdare märktes nyttan av rehabiliteringen för första gången på bred basis. Positiva förändringar observerades bl.a. inom alla fyra dimensioner av livskvaliteten.

Hos deltagarna i rehabiliteringskurserna för personer med psykiska sjukdomar eller syndrom märktes nyttan av rehabiliteringen i indikatorerna för arbetsförmåga, livskvalitet och depressionssymptom, men de positiva förändringarna var mindre jämfört med klienter som avslutat sin rehabilitering under

tidigare år. Nu upplevde exempelvis något fler av dem som avslutat sin rehabilitering lindriga depressionssymptom i stället för symptomfrihet.

Publikation

Karinkanta, S., & Reiterä, T. (2023). Kelan kuntoutuksen hyödyn arviointi 2021: työkyky, elämänlaatu, masennusoireet ja kuntoutustavoitteiden saavuttaminen. FPA.

<http://hdl.handle.net/10138/568724>

Intervjuundersökning utredde de ungas erfarenheter av övergripande vägledning

FPA utvecklade den särskilda servicen (MAP/ASVA) där unga under 29 år med behov av särskilt stöd får långsiktig rådgivning och vägledning i sin livssituation och för skötseln av sina ärenden. Syftet med forskningsprojektet kring kunskapsbaserad ledning var att utreda hur de unga upplevde FPA:s särskilda service och vad den betydde för dem. Dessutom utreddes hur den särskilda servicen konkret lyckats främja de ungas handlingsförmåga. Som forskningsmaterial användes intervjuer med nio unga som fått särskild service. De unga som deltog i undersökningen upplevde i regel FPA:s särskilda service som positiv. De ansåg att fördelarna med den särskilda servicen i synnerhet var att den var övergripande och personlig. De unga berättade att de hade fått viktig vägledning i ärenden rörande social trygghet som de upplevt som komplicerade. I och med den särskilda servicen upplevde många unga att deras handlingsförmåga förbättrades och att deras livssituation blev lättare eller tydligare.

Publikation

Näsi, E., Koskenvuo, K., Hokkanen, K., & Välimäki, T. (2023). Kelan erityispalvelu tarjoaa nuorille kokonaisvaltaista ohjausta. Kuntoutus, 46(1), 35-43. <https://doi.org/10.37451/kuntoutus.127803>

Gemensamma kunder

FPA:s forskningsenhet bedriver forskning kring social- och hälsovårdspolitik samt välfärd, hälsa och välbefinnande. Vi undersöker kundrelationer och kunder samt helheten av flerkanalfinansiering och systemet för social trygghet särskilt inom välfärdsområdena. Vi undersöker också FPA:s verkställighet och de servicehelheter som riktar sig till kunderna. Vi förutser ändringar i verksamhetsmiljön. Vi undersöker effekterna av den tekniska utvecklingen för t.ex. utnyttjandet av digitala tjänster och förmåner och inriktandet av förmåner. Vi undersöker hur förmåns- och servicesystemet stöder barnfamiljer, unga, personer i arbetsför ålder och äldre samt kunder i sårbar ställning eller svåra livssituationer, och hur det identifierar familjernas mångfald. Centrala forskningsteman kring sjukvårdsförsäkringssystemet är de läkemedel, resor och privata tjänster som ersätts av FPA. Vi utforskar också studerande- och företagshälsovården.

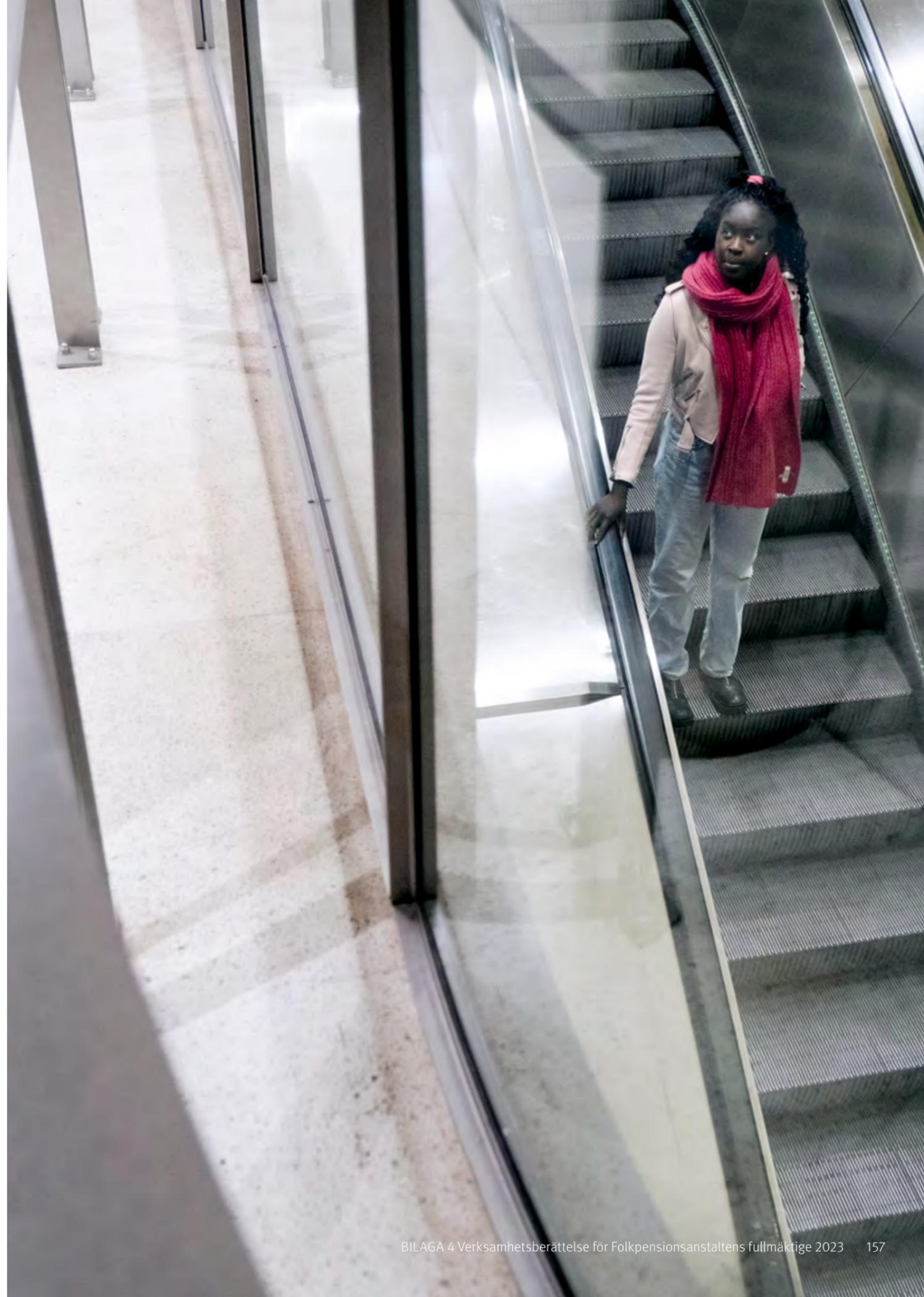
Socialbarometern 2023

Socialbarometern är en årlig aktualitetsutredning som genomförs av SOSTE Finlands social och hälsa rf och som granskar läget och utvecklingsriktningarna i fråga om välfärd, tjänster och servicesystem. Syftet med socialbarometern är att lyfta fram aktuella observationer och bedömningar i den samhällspolitiska diskussionen och utvecklingen av servicesystemet. Det långsiktiga målet är att med den information som produceras stödja ett starkare samarbete mellan de aktörer som ansvarar för välfärdstjänsterna.

Forskningsmaterialet samlades in genom elektroniska enkäter och analyserades med hjälp av kvantitativa metoder. Svaren samlades av respondenter från FPA och av AN-tjänsterna och social- och hälsovården. Respondenter från FPA var t.ex. direktörerna för resultatenheterna för kundrelationer och förmånstjänster, enhetscheferna, centercheferna och gruppcheferna samt ett urval av t.ex. handläggningsspecialister och kundrådgivare.

Huvudtemat för året var förväntningar/utsikter i fråga om FPA:s och välfärdsområdenas gemensamma kunder. Andra teman som behandlades i Socialbarometern var konsekvenserna av kriser (t.ex. energikrisen), arbetskraftens tillräcklighet och förtroende. I frågebatteriet ingick också gemensamma frågor för alla organisationer utöver FPA. De gemensamma frågorna gällde bl.a. arbetsincitament, kundprocesser i samarbete mellan olika aktörer, sektorsövergripande service, personalens kompetens och utmaningar, resiliens och bedömning av befolkningens övergripande välbefinnande.

FPA:s chefer och medarbetare var mest ense om att kunderna hos FPA får bra betjäning och de tjänster de behöver. Mest av olika åsikt var de om förmånsbeslutets begriplighet och blanketternas tydlighet. Av chefernas och medarbetarnas svar framgick också att samarbetet mellan FPA och välfärdsområdena hos bägge byggs upp via tjänster och förmåner för gemensamma kunder. Det centrala i samarbetet är att också bevara kundernas förtroende för servicesystemet. I annat fall kan kundernas förtroende försvagas. Satsningar hade gjorts på samarbetet, men det är i detta skede bara i början. I sammanhanget identifierades ett kompetensbehov i FPA:s sociala arbete, och olika samarbetsformer inom den sociala sektorn har etablerats mellan FPA:s medarbetare och socialarbetarna, såsom gemensamma möten och sektorsövergripande serviceställen.

Publikation

Londén, P., Palanne, A., Peltosalmi, J., Teittinen, A & Typpö, L. (2023) Sosiaalibarometri 2023:2 Kelan palvelut ja sosiaalityö. SOSTE ry. [Sosiaalibarometri-2023 2 Kelan-palvelut-ja-sosiaalityo.pdf \(soste.fi\)](https://www.sosiaalibarometri.fi/2023/2/kelan-palvelut-ja-sosiaalityo.pdf)

Användningen av förmåner och tjänster inom ramen för den sociala tryggheten i Uleåborg 2013–2018

I projektet har man undersökt utnyttjandet av social- och hälsovårdstjänster, sysselsättningstjänster och socialförsäkringsförmåner bland invånarna i Uleåborg. Särskild uppmärksamhet har ägnats frågan hur enskilda kunder utnyttjar tjänster och förmåner inom olika sektorer och system och hur dessa samordnas. Med hjälp av det omfattande registermaterialet, som täcker flera år, har man producerat forskningsdata om parallellt utnyttjande av penningförmåner inom den sociala tryggheten och hälso-, social- och arbetskraftstjänster och om servicevägarna i olika befolkningsgrupper. Projektresultat har publicerats under flera år och sammanställts i ett informationspaket på FPA:s faktabesöksportal: Användningen av förmåner och tjänster inom ramen för den sociala tryggheten i Uleåborg 2013–2018. Här har man sammanställt de delundersökningens resultat som publicerades 2023.

Diagnosen typ 2-diabetes ökar inte anlitandet av tandvård. I undersökningen granskades effekten av att få diagnosen typ 2-diabetes på sannolikheten att besöka tandvården bland invånarna i Uleåborg. Enligt de nationella vårdrekommendationerna bör diabetespatienter besöka munhälsovårdens mottagningar regelbundet. Resultaten visade att sannolikheten att besöka en tandläkare eller tandhygienist dock inte ökade för personer som fick diagnosen typ 2-diabetes. Inga skillnader observerades mellan låg- och höginkomsttagare eller mellan den privata och offentliga tandvården.

Publikationer

Forskningsartikel: Nurminen Mikko, Rättö Hanna (2023): Impact of diabetes diagnosis on dental care utilization: evidence from Finland. Health Economics Review 2023; 13 (26).

<https://doi.org/10.1186/s13561-023-00440-z>

Forskningsblogg: Nurminen Mikko, Rättö Hanna (2023): Tyypin 2 diabetes -diagnoosin saaminen ei lisää hammashuollon käyttöä. FPA:s forskningsblogg 1.6.2023. <https://www.tietotarjotin.fi/tutkimusblogi/720434/tyypin-2-diabetes-diagnoosin-saaminen-ei-lisaa-hammashuollon-kayttoa>

Anlitandet av hälsovårdstjänster minskar hos personer som blivit arbetslösa. I undersökningen utredes anlitandet av tjänster inom den öppna hälsovården inom olika sektorer 12 månader före och efter arbetslösheten. Resultaten visade att deltagarna i undersökningen betydligt mer sällan anlidade tjänster inom den öppna hälsovården efter att de blivit arbetslösa. Förklaringen till detta var att anlitandet av företagshälsovård minskade. I anlitandet av offentliga eller privata hälsovårdstjänster skedde däremot ingen förändring. Detta innebär att andra hälsovårdstjänster inte ersatte den uteblivna företagshälsovården.

Publikationer

Forskningsartikel: Rinne Hanna, Blomgren Jenni (2023): Use of outpatient healthcare services before and after the onset of unemployment: A register-based propensity score matched study

from Finland. PLoS ONE 18(8): e0288423. <https://doi.org/10.1371/journal.pone.0288423>

Forskningsblogg: Rinne Hanna, Blomgren Jenni (2023): Terveyspalveluiden käyttö vähenee työttömäksi jääneillä. FPA:s forskningsblogg 23.8.2023. <https://www.tietotarjotin.kela.fi/tutkimusblogi/774066/terveyspalveluiden-kaytto-vahenee-tyottomaksi-jaaneilla>

Personer i arbetsför ålder klassificeras i fem grupper utifrån anlitandet av hälso- och socialvårdstjänster och sysselsättningstjänster. I undersökningen utredes hurdana grupper befolkningen i arbetsför ålder bildar i anlitandet av hälso- och socialvårdstjänster samt sysselsättningstjänster under ett kalenderår. Klusteranalysen genererade fem olika grupper som skiljde sig från varandra i fråga om både anlitandet av tjänster och sociodemografiska bakgrundsfaktorer. Cirka fyra av fem personer i arbetsför ålder räknades till den grupp som anlidade tjänster endast sällan. Tre procent räknades till den grupp som under året ofta anlidade såväl hälso- och socialvårdstjänster som sysselsättningstjänster. Tillhörigheten till den gruppen hade kopplingar till bland annat avsaknad av förvärvsarbete, små inkomster, sjuklighet och erhållande av olika utkomstskyddsförmåner. De övriga tre grupperna bestod av användare av vanliga sysselsättningstjänster eller tjänster för stödd sysselsättning samt användare av tjänster inom rehabiliteringen, vården för personer med funktionsnedsättning och den specialiserade sjukvården.

Publikation

Forskningsartikel: Blomgren Jenni, Jäppinen Sauli, Perhoniemi Riku (2023): Identifying user profiles of healthcare, social and employment services in a working-age population: A cluster analysis with linked individual-level register data from Finland. PLoS ONE 18(11): e0293622.

<https://doi.org/10.1371/journal.pone.0293622>

Skolhälsovårdarens mottagning är den vanligaste tjänsten för barn i skolåldern inom den öppna hälsovården. I undersökningen granskades 1–9-klassarnas besök hos den öppna hälsovården under läsåret 2017–2018. Granskningen omfattade de andelar som besökt läkare och vårdare inom skolhälsovården och andra sektorer samt antalet besök per årskurs under läsåret. Resultaten visade att den mest betydande tjänsten som anlitas av barn i skolåldern var skolhälsovårdarens mottagning: nästan alla i grundskoleålder besökte skolhälsovårdarens mottagning minst en gång per läsår. Skolläkarens mottagning besöktes i praktiken endast i de årskurser som har omfattande hälsoundersökningar. Läkare och vårdartjänsterna inom andra sektorer anlidades mindre och anlitandet varierade inte beroende på om en skolläkarundersökning hörde till årskursen eller inte.

Publikation

Forskningsartikel: Nurminen Mikko, Blomgren Jenni (2023): Oulussa asuvien peruskoululaisten avoterveydenhuollon hoitaja- ja lääkäriväliteiden käyttö: havaintotutkimus. Allmänläkaren 2023; 38(8): 17-21. <https://www.lukusali.fi/index.html?p=Suomen%20yleisl%C3%A4k%C3%A4r%C3%A4rit%20GPF%20ry&i=cf350ef0-8793-11ee-a55a-00155d64030a>

Utkomststödmottagarna utnyttjar offentliga hälsovårdstjänster och hälsorelaterade förmåner oftare än den övriga befolkningen. I undersökningen, som fokuserade på kunder med utkomststöd, granskades erhållandet av hälsorelaterade förmåner och anlitandet av hälsovårdstjänster inom olika sektorer bland utkomststöddagarna jämför med den övriga befolkningen. Resultaten visade att kunder

med utkomststöd oftare än den övriga befolkningen fått flera hälsorelaterade förmåner. Dessutom anlätade de oftare än den övriga befolkningen olika offentliga hälsovårdstjänster, men mer sällan privata tjänster och företagshälsovårdstjänster. Utkomststödmottagarna anlätade särskilt offentliga mentalvårdstjänster oftare än andra. När de olika sektorernas tjänster granskades som en helhet var skillnaderna betydligt mindre än i en sektorsvis granskning.

Publikationer

Arbetspapper: Blomgren Jenni, Korpela Tuija, Rättö, Hanna (2023): Toimeentulotuen saajien terveysperusteisten etuuksien ja terveyspalveluiden käyttö: Registeröversikt Helsingfors och Uleåborg. Arbetspapper 182. Helsingfors: FPA. <http://urn.fi/URN:NBN:fi-fe20231011139594>

Forskningsblogg: Blomgren Jenni, Korpela Tuija, Rättö Hanna (2023): Toimeentulotuen asiakkaat saavat terveysperusteisia etuuksia yleisemmin kuin muu väestö. FPA:s forskningsblogg 1.12.2023 <https://tietotarjotin.fi/tutkimusblogi/853743/toimeentulotuen-asiakkaat-saavat-terveysperusteisia-etuuksia-yleisemmin-kuin-muu-vaesto>

Forskningsblogg: Blomgren Jenni, Korpela Tuija, Rättö Hanna (2023): Toimeentulotuen saajat käyttävät muuta väestöä yleisemmin julkisia terveyspalveluita. FPA:s forskningsblogg 1.12.2023 <https://tietotarjotin.fi/tutkimusblogi/853674/toimeentulotuen-saajat-kayttavat-muuta-vaestoa-yleisemmin-julkisia-terveyspalveluita>

Inkomstgrupperna uppvisar stora skillnader i anlitaandet av olika sektorers sjukvårdstjänster.

Enligt en analys av befolkningen i arbetsför ålder i Uleåborg anlitar låginkomsttagare mest sannolikt hälsovårdscentralernas tjänster, medan medel- och höginkomsttagare anlitar företagshälsovårdens eller den privata sektorns hälsovårdstjänster. Vid en granskning av de enskilda sektorerna uppvisar inkomstgrupperna betydande skillnader i anlitaandet av tjänster. De olika sektorerna kompletterar dock varandra relativt väl som producenter av tjänster för de olika inkomstgrupperna. Personer med de allra lägsta inkomsterna anlitar dock minst tjänster inom den öppna sjukvården.

Publikation

Forskningsblogg: Blomgren Jenni (2023): Tuloryhmät eroavat merkittävästi eri sektoreiden avosairaanhoitopalveluiden käytössä. FPA:s forskningsblogg 14.12.2023. <https://tietotarjotin.fi/tutkimusblogi/883131/tuloryhmat-eroavat-merkittavasti-eri-sektoreiden-avosairaanhoitopalveluiden-kaytossa>

Lagen och familjernas diversitet

I det av VN TEAS finansierade projektet Lagen och familjernas diversitet utreddes hurdana problem de komplexa barnfamiljerna har med lagstiftningen och hur problemen kan lösas. Under projektet genomfördes sex enkäter bland familjerna, och forskningsupplägget uppkom utifrån de problem som identifierades i dem och i uppdragsgivningen. På de identifierade problemen söktes lösningar med hjälp av rättslig analys och internationella jämförelser. I undersökningen granskades problemen med lagstiftningen under familjebildningsskedet, vid gränsen för juridiskt och faktiskt föräldraskap, i barnfamiljernas vardag och i systemet för social trygghet. I den projektdel som behandlade socialförsäkringsförmåner granskades särskilt förmåner i anslutning till barns underhåll och omvårdnad. Medan komplexiteten i underhållet var svårare att överblicka i socialförsäkringsförmånerna var mångfalden

i barnens vårdrelationer lättare att beakta i socialförsäkringsförmånerna inom ramen för gällande lagstiftning. De relativt flexibla bestämningsgrunderna för socialförsäkringsförmåner i samband med omvårdnaden möjliggör redan nu att vårdförmåner kan sökas för ett närrelationsnätverk och inte bara för föräldrarna. Bestämmelserna är ändå inte helt inkluderande eller konsekventa, och det är svårt att i förmånslagstiftningen och förmånernas syften hitta förklaringar till variationen som inte kan ifrågasättas. Projektet genomfördes i samarbete med Nätverket för familjers diversitet/Regnbågsfamiljerna rf (samordningsansvar) och Väestöliitto.

Publikationer

Koulu, Sanna, Sihvonen, Ella, Aarnio, Kiia & Moring, Anna (2023) Lagen och familjers diversitet. Publikationsserie för statsrådets utrednings- och forskningsverksamhet 22:2023. Helsingfors: Statsrådet. Tillgänglig på: <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-383-274-9>

Koulu, Sanna, Sihvonen, Ella, Aarnio, Kiia & Moring, Anna (2023) Lagen och familjers diversitet. Statsrådets Policy Brief 13: 2023. Näkökulmia ajankohtaisiin yhteiskunnallisiin kysymyksiin ja poliittisen päätöksenteon tueksi. Tillgänglig på:

[Laki ja perheiden monimuotoisuus \(valtioneuvosto.fi\)](http://laki.ja.perheiden.monimuotoisuus.valtioneuvosto.fi)

Erfarenheter bland personer med funktionsnedsättning av att vara kund hos FPA och socialservicen

I undersökningen utreddes erfarenheterna bland personer med funktionsnedsättning av att vara kund hos FPA och kommunens socialservice. Fokus ligger särskilt på hur personer med funktionsnedsättning själva upplever att deras påverkansmöjligheter och självbestämmanderätt realiseras.

Undersökningen ingick i forskningsprojektet kring prövning i socialarbetet med personer med funktionsnedsättning (HaraVa), som fick finansiering av social- och hälsovårdsministeriet ur statsunderstödet för forskning inom socialarbete på universitetsnivå. Projektet var gemensamt för Lapplands universitet, Östra Finlands universitet och Kehitysvammaliitto. FPA:s forskningsenhet samarbetade med Kehitysvammaliitto.

Det centrala resultatet var att både FPA:s och kommunens/välfärdsområdets tjänster betraktas som livsviktiga och tillförlitliga, eftersom kundupplevelserna i huvudsak varit positiva. Men i kundsituationer i praktiken, såsom i ansökningskedet och därefter, hörs kunderna alltför sällan. Som problematiska upplevdes också komplexiteten i systemen och det praktiska genomförandet av tjänsterna, t.ex. transporttjänster och erhållande av assistenter, även när dessa tjänster beviljats kunden.

Resultaten ger tydligt vid handen att grundelementen i självbestämmanderätten, dvs. kompetens, autonomi och samhörighet, endast uppfylls delvis hos mottagarna av förmåner för personer med funktionsnedsättning i förhållande till servicesystemet.

En allmän strävan har varit att utveckla åtgärderna för att stärka självbestämmanderätten för personer med funktionsnedsättning både på strukturnivån och i lagstiftningen, men åtgärderna realiseras inte alltid i praktiken. En betydande orsak till detta är att erhållandet och genomförandet av en tjänst kan involvera flera aktörer och att en sådan sammanlänkad tjänst medför risker.

Undersökningsresultaten har presenterats vid inhemska konferenser och en forskningsartikel om projektet publiceras 2024. Projektpublikationen genomförs av de ansvariga forskarna vid Lapplands universitet,

Östra Finlands universitet och Kehitysvammaliitto, och den bygger delvis på materialsamarbetet med FPA:s forskningsenhet.

Publikation

Lindh Jari, Kivistö Mari, Martin Marjatta, Tarvainen Merja, Vesala Hannu T. och Heinonen Pilvikki (2023): Harkinta vammaissosiaalityössä. Vammaissosiaalityön harkinta käsitteenä, käytäntönä ja kokemuksena (pdf, 2 Mt). Esbo: Kehitysvammaliiton selvityksiä 18.

Undersökning med hjälp av sjukförsäkringens förmånssystem av hur pensionstagare över 75 år som omfattas av garantipension och som får vårdbidrag utnyttjar sina förmåner, forskningsprojekt 1.6.2022–31.5.2024

Forskningsuppdraget är att utreda skillnaderna mellan pensionstagare över 75 år som omfattas av garantipension och som ansökt om vårdbidrag när det gäller utnyttjandet av sociala förmåner och tjänster samt vilka aktörer som tillgodoser de sökandes behov av hjälp och omsorg. Undersökningen inriktas mer allmänt på åldrande vårdbidragskunder som lider av minnessjukdom, deras behov av omsorg och de anhörigas roll som omsorgsproducenter.

Publikationer

Puurtinen, P. ja Teittinen, A. (2023) Kundundersökningsprogram: Eläkettä saavan hoitotuki ja sen mahdollisuudet ikääntyvää väestöä koskevan tutkimustiedon tuottajana. Blogginlägg, FPA:s forskningsblogg 24.8.2023 Tillgänglig på: <https://tietotarjotin.fi/tutkimusblogi/772269/asiakastutkimusohjelma-elaketta-saavan-hoitotuki-ja-sen-mahdollisuudet-ikaantya-vaa-vaestoa-koskevan-tutkimustiedon-tuottajana?q=Puurtinen>

Palanne, A. och Puurtinen, P. (2023) Omainen on korvaamaton hoitotukea hakeneelle takuueläkeläiselle. Blogginlägg, FPA:s forskningsblogg 9.11.2023 Tillgänglig på: <https://tietotarjotin.fi/tutkimusblogi/836263/omainen-on-korvaamaton-hoitotukea-hakeneelle-takuuelakelaiselle?q=Puurtinen>

Undersökningen FPA-information till social- och hälsovårdspersonal (2.1.2023–31.12.2024)

Undersökningen genomförs parallellt med projektet med samma namn, och det centrala är en tät dialog mellan undersökningen och projektgruppen under hela processen. Undersökningssyftet är att beskriva betydelsen av att samordna utbildningen inom projektet FPA-information till social- och hälsovårdspersonal med FPA:s interna utbildningsprocesser samt social- och hälsovårdspersonalens erfarenheter av de utbildningar som tagits fram under projektet. Målet med undersökningen är att producera information för projektet för utveckling av FPA:s interna utbildningsprocesser och utbildningarna för social- och hälsovårdspersonal. I undersökningen samlas enkät- och intervjumaterial från FPA:s sakkunniga och utbildningsrespons från social- och hälsovårdspersonal, och de för projektet centrala siffrorna följs upp, t.ex. antalet personer som anmält sig till utbildningarna och antalet visningar av utbildningsinspelningar. Den första publikationen utkom i slutet av 2023 i publikationen Sosiaalivakuutus.

Publikation

Mikkola S., Saarnisaari O. & Tuomisto S. 2023. Yhteistä ymmärrystä rakentamassa – Kela järjestää soite-ammattilaisille koulutusta Kelan palveluista ja etuuksista. Puheenvuoro. Sosiaalivakuutus 5.12. 2023.

Forskning kring läkemedel och läkemedelsområdet

Långvarig användning av lugnande medel och sömnmedel och faktorer som förklarar den

Registerundersökningen kring långvarig användning av lugnande medel och sömnmedel och relaterade faktorer genomfördes i omfattande samarbete mellan ÅUCS, Åbo universitet, Östra Finlands universitet, Helsingfors universitet och forskningen vid FPA. I registerundersökningen utnyttjades på bred basis och rikstäckande flera olika registerdata, såväl FPA:s förmånsregister som registermaterial från Pensions-skyddscentralen, Institutet för hälsa och välfärd och Statistikcentralen.

Utifrån de projektresultat som publicerades 2018–2022 har den långvariga användningen av lugnande medel och sömnmedel överlag minskat långsamt i vårt land, medan den långvariga användningen av vissa läkemedel såsom klonazepam och zolpidem till och med verkar ha ökat. Långvarig användning är fortfarande mycket vanligt i vårt land, i synnerhet i de äldre åldersgrupperna. Forskningsresultaten visar att förskrivningen av dessa läkemedel, anvisningarna och avslutandet av långvarig användning ytterligare kräver ett drygt utvecklingsarbete ur perspektiv av långvarig användning och förebyggande av negativa konsekvenser. Hos nästan 40 procent av dem som börjat använda lugnande medel och sömnmedel blev användningen långvarig. Utvecklingen korrelerade med högre ålder, manligt kön, missbruksproblem och allvarliga problem med den psykiska hälsan samt med lägre socioekonomisk status. Risken för att användningen blir långvarig varierade beroende på med vilket läkemedel man inlett användningen av bensodiazepiner.

Under 2023 undersöktes användningen av bensodiazepiner i stora doser, kopplingen mellan långvarig användning och arbets- och funktionsförmågan samt kvaliteten på dosanvisningarna för sömnmedel som förskrivits till äldre. I undersökningen identifierades varierande risker för olika läkemedel med avseende på långvarig användning och användning i stora doser. Undersökningens resultat kan utnyttjas i optimeringen av läkemedelsbehandlingen och för att övergripande identifiera riskerna med långvarig användning av lugnande medel och sömnmedel.

Publikationer

Eronen S-T, Kurko T, Kivelä S-L, Paunio T, Airaksinen M, Rantamäki T. Sleep medicines are often prescribed for older adults (≥75 years) without appropriate dosing instructions: A nationwide retrospective register study in Finland. *Acta Psychiatr Scand.* 2024; 1-11. doi:10.1111/acps.13661

Taipale H, Sarkila H, Tanskanen A, ym. Incidence of and characteristics associated with long-term benzodiazepine use in Finland. *JAMA Netw Open* 2020;3:e2019029

Kurko T, Saastamoinen LK, Tuulio-Henriksson A, Taiminen T, Tiihonen J, Airaksinen M, Hietala J. Trends in the long-term use of benzodiazepine anxiolytics and hypnotics: A national register study for 2006 to 2014. *Pharmacoepidemiol Drug Saf.* 2018 May 4. doi: 10.1002/pds.4551.

Kurko T, Saastamoinen LK, Tuulio-Henriksson A, Taiminen T, Tiihonen J, Airaksinen M, Hietala J. Bentsodiatsepiinien pitkäaikaiskäyttö on vähentynyt. *Finlands läkartidning* 2018; 20 (37): 1292-1297.

Tahkapaa SM, Saastamoinen L, Airaksinen M, Tuulio-Henriksson A, Aalto-Setälä T, Kurko T.

Decreasing Trend in the Use and Long-Term Use of Benzodiazepines Among Young Adults. *J Child Adolesc Psychopharmacol.* 2018 May;28(4):279-284.

Kurko TA, Saastamoinen LK, Tahkapaa S, Tuulio-Henriksson A, Taiminen T, Tiihonen J, Airaksinen MS, Hietala J. Long-term use of benzodiazepines: Definitions, prevalence and usage patterns - a systematic review of register-based studies. *Eur Psychiatry.* 2015; 30(8):1037-47

Biologiska läkemedel – läkemedelsutbyte, läkemedelsmarknader och styrning av förskrivningen

De biologiska läkemedlen har inneburit ett betydande framsteg i behandlingen av många långtidssjukdomar såsom diabetes, cancer och reumatism, där de också används allmänt. Biologiska läkemedel är vanligen dyra och många av dem omfattas av sjukförsäkringens ersättningssystem, varvid samhället täcker största delen av kostnaderna för behandlingarna. Eftersom användningen av biologiska läkemedel blivit vanligare och patienterna allt oftare doserar läkemedlen själva i hemmet, har läkemedelsersättningarna ur sjukförsäkringen ökat snabbt och i betydande mån. Ersättningskostnaderna för enbart de två biologiska preparat som i euro sålts mest uppgick till över 110 miljoner euro 2022.

Man har försökt dämpa ökningen av kostnaderna för behandlingar med biologiska läkemedel i Finland på olika sätt redan under flera års tid. Sedan 2017 är läkarna skyldiga att förskriva billigare likvärdiga biologiska preparat. Användningen av billigare biologiska läkemedel har dock inte ökat enligt förväntningarna, och därför införs utbyte av biologiska läkemedel på apoteken i Finland etappvis med början från 2024. Utbytet på apoteken innebär att ett biologiskt läkemedel som förskrivits av en läkare på apoteket byts ut till ett motsvarande biologiskt preparat som har samma verkan och säkerhet men är billigare. År 2023 ålades FPA också en ny tillsynsuppgift för uppföljning och styrning av läkemedelsförskrivningen hos läkare som förskriver biologiska läkemedel.

Finland är bland de första länderna i Europa och världen som övergripande inför apoteksutbyte av nästan alla biologiska läkemedel. Därför finns det knappt om tidigare internationell forskningsdata om apoteksutbytets effekter. FPA:s forskningsenhet inledde i början av 2024 en omfattande forskningshelhet för undersökning av effekterna av utbytet av biologiska läkemedel t.ex. för samhällets läkemedelskostnader, marknaden för biologiska läkemedel samt styrningen och övervakningen av förskrivningen av biologiska läkemedel.

Läkemedel och läkemedelsområdet i en föränderlig omvärld

Forskningsprojektet Läkemedel och läkemedelsområdet i en föränderlig omvärld omfattar tre delar: I) System och strukturer inom läkemedelsområdet samt läkemedlens livscykel i ett servicesystem i utveckling, II) Förnuftig förskrivning av läkemedel och läkemedelsbehandling samt III) Informationssystem i utveckling. Delprojekten granskar bl.a. hur ofta läkemedlen inte hämtas ut, läkemedlens livscykel och avskrivning från ersättningssystemet, förskrivningen av biologiska läkemedel samt den rationella läkemedelsförskrivningen.

Resultaten enligt projektets arbetspapper om läkemedelsförskrivning och expediering visade att 81 procent av alla expedierade läkemedel inom den öppna vården 2022 omfattades av sjukförsäkringserättningarna. Andelen varierade i enlighet med huvudgrupperna i den anatomisk-terapeutisk-kemiska

(ATC) klassificeringen mellan 54 och 99 procent. Två tredjedelar av läkemedlen förskrevs inom den offentliga hälso- och sjukvården och en tredjedel inom den privata sektorn. År 2022 uppgick de totala ersättningarna för expedierade läkemedel som omfattas av sjukförsäkringsersättningen till 2,4 miljarder euro, varav FPA betalade 1,8 miljarder euro i läkemedelsersättningar. De totala kostnaderna för expedierade läkemedel inom öppenvården uppgick 2022 till 2,7 miljarder euro, när man inkluderar läkemedel som inte omfattas av sjukförsäkringsersättningarna. Forskningsprojektets materialbeskrivning kan utnyttjas även i andra undersökningar och utredningar som använder förskrivnings- och expedieringsmaterial från Kanta-tjänsternas Receptcenter och material om expedierade läkemedel som ersätts från sjukförsäkringen.

Publikationer

Nurminen, F., Koskinen, H., Rättö, H., Heino, P., & Kari, H. (2023). Läkkeet ja lääkeala muuttuvassa toimintaympäristössä: Lääkerekisteriaineistojen kuvaus. Kela.

<http://urn.fi/URN:NBN:fi-fe20231220155977>

Kari, H., & Koskinen, H. (2023). Trends in semaglutide prescribing and dispensing - A nationwide register-based study. Konferensabstrakt och posterföredrag, ISPOR Europe 2023.

Nurminen, F., Kari, H., & Koskinen, H. (2023). Non-Dispensed Prescriptions from the Public and Private Health Care Sectors: A Comparative Register Study. Konferensabstrakt och posterföredrag, ISPOR Europe 2023.

Nya cancermediciner i öppenvården: ibruktagande och rätt till ersättning

Användningen av cancermediciner i öppenvården och kostnaderna för dem ökar. År 2022 betalades ur denna läkemedelsgrupp nästan 16 procent av ersättningarna för alla läkemedel. Många nya cancermediciner introduceras dock på marknaden utifrån osäkra forskningsrön, vilket innebär att det behövs mer kunskap om deras effekt, verkningar och säkerhet.

I det pågående forskningsprojektet vid FPA har ibruktagandet av och livscykeln för nya cancermediciner inom öppenvården granskats ur flera olika synvinklar (projektpublikationerna). Enligt en undersökning som publicerades av Sarnola m.fl. 2023 har nya cancermediciner i öppenvården tagits i bruk på bred front i de nordiska länderna, men den tid som krävs för ibruktagandet varierar. I fråga om hur lång tid det tagit att ta i bruk medicinerna hör Finland till medelnivån i en nordisk jämförelse.

Det är viktigt att indikationerna utvidgas med tanke på utvidgningen av nya cancermediciner i öppenvården till nya patientgrupper och till ett tidigare skede i behandlingen. Samtidigt främjas priskonkurrensen av att ensamrätten till försäljningen upphört och man övergått till referensprissystemet. Detta sänker också priserna på läkemedlen. Exempelvis kostnaderna för cancermedicinen lenalidomid sjönk med över 30 miljoner euro om året efter att läkemedlet överförts till referensprissystemet, trots att antalet användare ökade betydligt.

Publikationer

Huttu M, Klintrup K, Kurko T., Koskinen H. Avohoidon syöpälääkkeiden käyttönotossa on alueellisia eroja. (skickad för granskning)

Koskinen H, Kurko T, Sarnola K. Arviomme syöpälääke lenalidomidin säästöpotentialista toteutui – mitä tapahtuu muille syöpälääkkeille? FPA:s forskningsblogg 21.3.2023

Kurko T., Koskinen, H., Sarnola, K. Uudet syöpälääkkeet tulevat käyttöön yhä nopeammin, mutta epävarmella tutkimusnäytöllä. FPA:s forskningsblogg 1.12.2022.

Kurko T., Koskinen, H., Sarnola, K. Kehittyvä lääkemaisema: toteutuuko lenalidomidi-syöpälääkkeen kymmenien miljoonien eurojen säästöpotentiali? FPA:s forskningsblogg 13.5.2022.

Kurko T, Koskinen H, Sarnola K. Uusien syöpälääkkeiden kliniseen näyttöön liittyä epävarmuutta Suom Lääkäril 2022; 32: 1272-1274.

Ruuskanen AM, Kurko T, Sarnola K, Klintrup K, Koskinen H. Indication extensions as part of lifecycle management of cancer medicines: comparison of EMA-approved medicines with and without extensions. (skickad för granskning)

Sarnola K., Koskinen K., Klintrup K., Astrup C., Kurko T. **Uptake and availability of new outpatient cancer medicines in 2010–2021 in Nordic countries – Survey of competent authorities.** BMC Health Serv Res 23, 1437 (2023)

Samhälleliga kriser och deras inverkan på läkemedelskonsumtionen – med coronavirusepidemin som exempel

Registerundersökningen har som mål att utreda bl.a. utvecklingen av förskrivningen och förbrukningen av läkemedel inom den öppna hälsovården under coronavirusepidemin i Finland. I en artikel som publicerades 2023 granskades förskrivningen av antibiotika under perioden 2017–2022. Konsumtionen av antibiotika uppvisade en sjunkande trend i Finland redan före 2020. När coronapandemin började minskade förskrivningen av antibiotika avsevärt och bibehölls på en lägre nivå än tidigare till slutet av undersökningsperioden, februari 2022. Allra mest minskade förskrivningen av antibiotika till barn under 18 år. Ändringen var störst i fråga om antibiotika för behandling av luftvägsinfektioner.

Publikation

Kari, H., Rättö, H., Saastamoinen, L., & Koskinen, H. (2023). Outpatient antibiotic prescribing during the first two years of the COVID-19 pandemic: A nationwide register-based time series analysis. PLOS ONE, 18(12), artikkeli e0296048. <https://doi.org/10.1371/journal.pone.0296048>

